

სისხლის სამართალი
ზოგადი და კარძო ნაირუბი

სისხლის სამართლის პროცესი
კარძო ნაირუბი

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო
პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის
მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა
შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-
გვერდზე: <http://www.supremecourt.ge/court-decisions/>

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
სისხლის სამართლის საქმეებზე
2022, №1-3**

**Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Criminal Cases
(in Georgian)
2022, №1-3**

**Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Strafsachen
(in der georgischen Sprache)
2022, №1-3**

**Решения Верховного Суда Грузии
по уголовным делам
(на грузинском языке)
2022, №1-3**

**გადაწყვეტილების შერჩევასა და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი
რუსულან ჟანტურიძე**

**ტექნიკური რედაქტორი
მარიკა გალალაშვილი**

რედაქციის მისამართი:

0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6, ტელ: 298 20 75;
www.supremecourt.ge

**შურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოსიუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების
დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

საქონლი

სისხლის სამართლი

ზოგადი ნაწილი

1. სასჯელის დანიშვნა

სასჯელის დანიშვნა დანაშაულის რამდენიმე რეციდივისა და
არაერთგზისობის არსებობის შემთხვევაში 5

კერძო ნაწილი

1. დანაშაული სიცოცხლის წინააღმდეგ

განზრახ მკვლელობის მცდელობა 15

2. ეკონომიკური დანაშაული

ძარცვა 40

ძარცვის მცდელობა 49

თაღლითობა 56

ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით 65

3. დანაშაული გარემოს დაცვისა და პუნქტრივი რესურსებით

სარგებლობის წესის წინააღმდეგ

სახერხი სამქროს რეგისტრაციის მოთხოვნათა დარღვევა 77

სისხლის სამართლის პრცესი

კერძო ნაწილი

1. საპროცესო შეთანხმება

საპროცესო შეთანხმების გაუქმება და საქმის პროკურორისთვის
დაბრუნება 85

2. კასაცია

საკასაციო განაჩენი 94

გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და

მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა

(სსკ-ის 126¹ მუხლის 1-ლი ნაწილი) 94

განაჩენში ცვლილების შეტანა და

პირის უდანაშაულოდ ცნობა

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის

260-ე და 262-ე მუხლებით წარდგენილ ბრალდებებში 100

განაჩენში ცვლილების შეტანა –

სარეზოლუციო ნაწილიდან სსკ-ის 65-ე მუხლით დაკისრებული

მოვალეობის ამორიცხვა 117

განაჩენში ცვლილების შეტანა ნივთიერი მტკიცებულების საკით-	123
ხის გადაწყვეტის ნაწილში	
განაჩენში ცვლილების შეტანა	132
3. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის წესი	
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ განჩინების უცვლელად დატოვება	154
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ განჩინების გაუქმება და სააპელაციო სასამართლოსთვის მითითება – დაუშვას შუამდგომლობა	161

სისხლის სამართალი

ზოგადი ნაცილი

1. სასჯელის დანიშვნა

სასჯელის დანიშვნა დანაშაულის რამდენიმე
რეცილივისა და არაერთგზისობის არსებობის
შემთხვევაში

განაჩენი საქართველოს სახელით

№659აპ-21

20 იანვარი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ თ. კ-ს საკა-
საციონ საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის
4 ივნისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით:

1.1. თ. კ-ს, – დაბადებულს 1... წელს, – ბრალად დაედო საქარ-
თველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართვე-
ლოს სსკ-ის) 180-ე მუხლის მე-2 ნახილის „ბ“ და ამავე მუხლის მე-3
ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩა-
დენა.

1.2. ბრალად ნარდგენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

თ. კ. 2020 წლის 24 იანვარს ინტერნეტსაიტ „...“-ზე განთავსებუ-
ლი განცხადების საფუძველზე, დაუკავშირდა ა.-ს, რომელსაც სურ-
და „...“ ფირმის ავტომანქანის (სახელმწიფო ნომრით ... გაყიდვა. თ.
კ-მ დაარჩმუნა ა. მ-ი, რომ შეაკეთებდა და შეიძენდა მის ავტომან-
ქანას 4000 ლარად. ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე, თ. კ-მ ა. მ-ის
ნდობის ბოროტად გამოყენებით, იმავე დღეს მოტყუებით წაიყ-
ვანა და მართლსაწინააღმდეგოდ მიისაკუთრა ა. მ-ის ავტომანქა-
ნა. ამასთან, თ. კ. მას პერიოდულად არწმუნებდა, რომ ასრულებდა
დანაპირებს და დასტურად უგზავნიდა ფოტოებს. რეალურად თ.
კ-მ ა. მ-ის კუთვნილი „...“ ფირმის ავტომანქანა, წინასწარი განზრახ-

ვის შესაბამისად და მეპატრონესთან შეუთანხმებლად, ჯერ კი-დევ 2020 წლის 6 თებერვალს გაასხვისა გ. კ-ზე. თ. კ-მ ა. მ-ს არ გადაუხადა ავტომანქანის საფასური და 2020 წლის 10 თებერვალს მასთან განცყვიტა ყოველგვარი კონტაქტი. თ. კ-ს ქმედების შედე-გად ა. მ-ს მიადგა 4000 ლარის მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანი.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 22 ოქმო-ბრის განაჩენით:

2.1. თ. კ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვე-პუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯე-ლის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 7 წლით.

2.2. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამი-სად, გაუქმდა თ. კ-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი. სა-ქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა წინა განაჩენით და-ნიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 1 წლით, 11 თვითა და 24 დღით თავისუფლების აღკვეთა, აგრეთვე თბილისის საქალაქო სა-სამართლოს 2019 წლის 12 აგვისტოს განჩინებით განსაზღვრული სასჯელი – ჯარიმა 1000 ლარი. საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლი-ობით, თ. კ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2020 წლის 27 თებერვლიდან.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ და მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნისის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 22 ოქ-ობრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნისის განაჩენი საქართველოს უზენაეს სასამართლოში გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა თ. კ-მ და მოითხოვა უდანაშაულოდ ცნობა. კასა-ტორის განმარტებით, სასამართლოში საქმის განხილვისას არ მიე-ცა საკუთარი უდანაშაულობის დამტკიცებისა და მოწმეთა დაკით-ხვის შესაძლებლობა.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქ-მის მასალები, შეამოწმა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის მოთ-ხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივრი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შე-

იცვალოს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქმეში ნარმოდგენილი ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებათა ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება თ. კ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

3. დაზარალებულ ა. მ-ის ჩვენებით ირკვევა, რომ მის მფლობელობაში იყო „...“ ფირმის ავტომანქანა (სახელმწიფო ნომრით ...), რომლის გაყიდვის მიზნით, ინტერნეტსაიტ „...“-ზე განათავსა ინფორმაცია. მალევე დაუკავშირდა მისთვის უცნობი მამაკაცი, რომელიც გაეცნო როგორც დ. და სთხოვა შეხვედრა. შეხვედრის დროს ზეპირსიტყვიერად შეთანხმდნენ, რომ ეს უკანასკნელი, რომელიც იყო ხელოსანი, ნაიყვანადა და შეაკეთებდა ხსენებულ ავტომანქანას, შემდეგ კი გადაუხდიდა ნივთის ლირებულებას. მან ირწმუნა აღნიშნული პირის ნათქვამი და ნდობის ნიშნად, ყოველგვარი ფორმალური მხარის დაუცველად (პირადობის დამადასტურებელი მოწმობაც კი არ მოუთხოვია), გაატანა კუთვნილი ავტომანქანა. დაახლოებით ორი დღის შემდეგ პირადად ნახა, რომ ავტომანქანა შეკეთების პროცესში იყო. ამის შემდეგ, დ-მ საკომუნიკაციო ქსელ „ვაიბერის“ საშუალებით გაუგზავნა ფოტოები. მართალია, სჯეროდა, თუმცა ხშირად ეკონტაქტებოდა, რადგან ცდილობდა საქმე დროულად მიეყვანა ბოლომდე. დ. თავდაპირველად ეუბნებოდა, რომ ავტომანქანის საბოლოოდ შესაკეთებლად სტირდებოდა გარკვეული დრო, შემდეგ კი საერთოდ განცყიტა ყოველგვარი კონტაქტი. დაზარალებულმა მალევე აღმოაჩინა, რომ საკომუნიკაციო ქსელ „ვაიბერში“ წაშლილი იყო დ-ს მიერ გაგზავნილი ყველა ფოტო და მასთან საუბრის ამსახველი ინფორმაცია. აღნიშნულმა ფაქტმა ეჭვი აღუძრა. მალევე ინტერნეტსაიტ „...“-ზე აღმოაჩინა გასაყიდად განთავსებული კუთვნილი ავტომანქანა. იგი დაუკავშირდა გამყიდველს და პირადადაც ნახა ნივთი. მას შემდეგ, რაც დარწმუნდა, რომ გასაყიდად განთავსებული ავტომანქანა თავად ეკუთვნიდა, განაცხადა პოლიციაში. დაზარალებულის განმარტებით, აღნიშნული ქმედების შედეგად მიადგა 4000 ლარის ქონებრივი ზიანი.

4. 2020 წლის 27 თებერვლის პირის ამოცნობის ოქმით დგინდება, რომ ა. მ-მ ამოსაცნობად წარდგენილი პირებიდან ამოიცნო თ. კ., როგორც ის პირი, ვინც 2020 წლის 24 იანვარს მივიდა მასთან, გაეცნო როგორც დ. და წაიყვანა „...“ ფირმის ავტომანქანა (საგამოძიებო მოქმედების ოქმის სისწორე დაზარალებულმა დაადასტურა სასამართლოში დაკითხვისას).

5. მოწმე გ. კ-ის ჩვენებით დგინდება, რომ ქმასთან – მ. კ-თან

ერთად მუშაობს ჯართის მიმღებ პუნქტში (მდებარე: ქ.ს). 2020 წლის 6 თებერვალს მასთან მივიდა ორი მამაკაცი, რომლებმაც ევა-კუატორის მეშვეობით მიიყვანეს „...“ ფირმის დაზიანებული ავტო-მანქანა და ითხოვეს მისი ჩაბარება. აღნიშნულ პირთაგან ერთ-ერთი იყო თ. კ. თ. კ-მ იგი დაარწმუნა, რომ ჩასაბარებელი „...“ ფირმის ავტომანქანა ეკუთვნოდა მის გარდაცვლილ მამას. მანვე განუმარტა, რომ ხსენებული ავტომანქანა დაზიანებების გამო ჩამოწერეს, რა დროსაც დაიტოვეს ავტომანქანის დამადასტურებელი ნომრები და სწორედ ამ გარემოებაზე მითითებით ახსნა მათი წარუდგენლობა. იმ მიზანით, რომ თ. კ-ს პირადობის დამადასტურებელი მოწმობა არ ჰქონდა, მოწმემ ავტომანქანის ჩამბარებლად ოფიციალურად გააფორმა მსჯავრდებულის თანმხლები პირი – რ. კ., ხოლო თანხა გადაუხადა თ. კ-ს.

6. 2020 წლის 27 თებერვლის პირის ამოცნობის ოქმით დგინდება, რომ გ. კ-მ ამოსაცნობად წარდგენილი პირებიდან ამოიცნო თ. კ., როგორც ის პირი, ვინც 2020 წლის 6 თებერვალს მივიდა მასთან მეორე ახალგაზრდასთან ერთად და ჩაბარა „...“ ფირმის ავტომანქანა. ამავე პირმა განუმარტა, რომ ჩასაბარებელი ავტომანქანა ეკუთვნოდა მის გარდაცვლილ მამას.

7. სასამართლოში ჩვენების მიცემისას მოწმე მ. კ-მ დაადასტურა 2020 წლის 6 თებერვალს ჯართის მიმღებ პუნქტში მისი ძმის მიერ „...“ ფირმის ავტომანქანის მიღების ფაქტი, რა დროსაც თავად სამუშაო ადგილზე არ იმყოფებოდა. მისი განმარტებით, 650 ლარად ჩაბარებული ავტომანქანა ა. ლ-ს 1500 ლარად მიჰყიდა.

8. მოწმე ა. ლ-ს ჩვენებით, 2020 წლის 7 თებერვალს დაუკავშირდა მეგობარი – მ. კ-ი, რომელმაც უთხრა, რომ მის ჯართის მიმღებ პუნქტში ჩაბარეს დაზიანებული და ჩამოწერილი ავტომანქანა, რომელიც აღდგენას არ ექვემდებარებოდა. მოწმემ დაადასტურა მ. კ-ისაგან „...“ ფირმის ავტომანქანის 1500 ლარად შეძენის ფაქტი, რომელსაც არც ნომრები ჰქონდა და არც ტექპასპორტი. მოწმის განმარტებით, აღნიშნული ავტომანქანის შეძენიდან მალევე დაუკავშირდნენ პოლიციის თანამშრომლები, რომლებმაც მისგან ამოიღეს ავტომანქანა და მოხსნილი ნაწილები.

9. 2020 წლის 12 თებერვლის ამოდების ოქმით დგინდება, რომ საგამოძიებო ორგანოს თანამშრომლებმა ა. ლ-სგან ამოიღეს „...“ ფირმის დაშლილი ავტომანქანა და მასში მოთავსებული სხვადასხვა ნაწილი.

10. საქართველოს შსს-ს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის 2020 წლის 3 მაისის №... სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, ნივთიერ მტკიცებულებად ცნობილი ავტომანქანა „...“-ს საცალო სარეალიზაციო საორიენტაციო ღირებულე-

ბა, მისი ფიზიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, შეადგენს 7000 ლარს.

11. თ. კ-მ პირველი ინსტანციის სასამართლოში ჩვეულების მიცემისას თავი არ ცნო დამნაშავედ წარდგენილ ბრალდებაში და განმარტა, რომ მეგობარმა რ. კ-მ მისგან ითხოვა ავტომანქანა და შემდგომ აღარ დაუბრუნა. გ. და მ. კ-ებთან კი შეხება არ ჰქონია.

12. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თ. კ-ს პოზიცია არ დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი არც ერთი მტკიცებულებით და ენინაალმდეგება სისხლის სამართლის საქმეზე გამოკვლეულ უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობას.

13. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორის პოზიციას, რომ სასამართლოში საქმის განხილვისას არ მიეცა დაცვის მხარის მოწმეთა დაკითხვის შესაძლებლობა. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მსჯავრდებული სარგებლობდა ადვოკატის მომსახურებით როგორც გამოძიების ეტაპზე, ისე – წინასასამართლო სხდომაზე და ჰქონდა შესაძლებლობა, მათ შორის – საქართველოს სსსკ-ის 83-ე და 219-ე მუხლების შესაბამისად, მოეთხოვა დაცვის მხარის მოწმეთა სახით კონკრეტული პირების დაკითხვა, ასევე – დაცვის მხარის სხვა მტკიცებულებების გამოკვლევა. აღნიშნულის მიუხედავად, დაცვის მხარემ ამ უფლებით არ ისარგებლა და არც საქმის არსებითი განხილვის ეტაპზე დააყენა შუამდგომლობა მტკიცებულების წარდგენისა ან არსებითად ახალი მტკიცებულების მოპოვების თაობაზე. ამასთან, თ. კ-ს არც ადვოკატის დანიშვნა მოუთხოვია.

14. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსსკ) მე-9 მუხლის თანახმად, სამართალზარმოება სისხლის სამართლებრივი დევნის დაწყებისთანავე ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე და დაცვის მხარეს ენიჭება სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესით, როგორც წარმოდგენილი მტკიცებულების გამოკვლევის, ასევე მტკიცებულების დამოუკიდებლად ან სასამართლოს მეშვეობით მოპოვებისა და წარმოდგენის უფლება (იხ. უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 8 იანვრის №951აპ-20 გადაწყვეტილება; 2021 წლის 4 იანვრის №925აპ-20 გადაწყვეტილება; 2020 წლის 17 ივლისის №30აპ-20 გადაწყვეტილება; 2021 წლის 9 ივლისის განაჩენი №669აპ-20, II-56). სასამართლო ითვალისწინებს, რომ შეჯიბრებითი მოდელის ფუნდამენტურ ნიშანს წარმოადგენს „სასამართლოში ჭეშმარიტების დამტკიცების ფუნქციის მხარეთა ინიციატივისთვის მინდობა. ... შეჯიბრებითი პროცესი დაფუძნებულია რწმენაზე, რომ სათანადოდ მომზადებული და დაინტერესებული

მხარეები სასამართლოს წარუდგენენ საკმარის ინფორმაციასა და არგუმენტებს, ხოლო მოსამართლის ძირითად ამოცანას მხარეთათვის ასეთი შესაძლებლობის უზრუნველყოფა წარმოადგენს... მხარეები წყვეტენ, რა მტკიცებულებებს და არგუმენტებს წარუდგენენ სასამართლოს და რა საკითხებზე იდავებენ. (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის გადაწყვეტილება №3/1/608,609 საქართველოს უზენაესი სასამართლოს კონსტიტუციურ წარდგინებაზე, II-15). სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსკ-ის 25-ე მუხლის დანაწესსაც და ვინაიდან კასატორის მიერ მითითებული ვერსია არ დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ხოლო მამხილებელი მტკიცებულებით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება კასატორის მიერ მისთვის შერაცხული დანაშაულებრივი ქმედების ჩადენა, სასამართლო მოკლებულია კასატორის მოთხოვნის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას (მაგალითისთვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება №504აპ-20; 2021 წლის 2 მარტის განჩინება №630აპ-20; 2021 წლის 1 მარტის განჩინება №640აპ-20; 2021 წლის 1 მარტის განჩინება №621აპ-20; 2021 წლის 23 სექტემბრის განჩინება №229აპ-21).

15. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, no49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001). ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., Gorou v. Greece (No. 2) no 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009). შესაბამისად, სასამართლოს მიზანშენონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტაციის გამოყრება, რასაც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება.

16. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას თ. კ-სთვის დანიშნული სასჯელის ნაწილში, შემდეგ გარემოებათა გამო:

17. როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, მსჯავრდებული თ. კ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 29 იანვრის განაჩენით ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 273¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა – 180 საათით. ამასთან, თ. კ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენით ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19, 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის გამოყენებით, სასჯელის სა-

ხედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით, რაც საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩატვალა პირობით და გამოსაცდელ ვადად განესაზღვრა 2 წელი. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს სრულად დაემატა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 29 იანვრის განაჩენით დანიშნული საზოგადოებისათვის სასამართლო შრომა – 180 საათით, რაც შემდგომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 12 აგვისტოს განჩინებით შეიცვალა ჯარიმით.

18. გასაჩივრებული განაჩენით მსჯავრად შერაცხული ქმედების ჩადენის დროს თ. კ. ნასამართლევი იყო როგორც თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 29 იანვრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 273¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის, ისე – თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის.

19. პირველი ინსტანციის სასამართლომ მხედველობაში მიიღო ნასამართლობა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 19, 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და თ. კ-სათვის მსჯავრად შერაცხული ქმედება – თაღლითობა, საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ დამამდიმებელ გარემოებასთან ერთად, არაერთგზის ჩადენილად შეაფასა, ხოლო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 29 იანვრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 273¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის ნასამართლობის მხედველობაში მიღებით, თ. კ-ს საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილის გამოყენებით, დანაშაულის რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნის წესით შეუფარდა თავისუფლების აღკვეთა (7 წელი), რაც საპელაციო სასამართლომაც უცვლელად დატოვა გასაჩივრებული განაჩენით.

20. საქასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ არაერთგზისი დანაშაული გულისხმობს ნინათ ნასამართლევი პირის მიერ საქართველოს სსკ-ის იმავე მუხლით ან საქართველოს სსკ-ით პირდაპირ განსაზღვრულ შემთხვევებში კოდექსის სხვა მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას, რა დროსაც მხედველობაში მიიღება ნასამართლობა 18 წლამდეც. რეციდივის ინსტიტუტი მოიცავს ნინათ განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლევი პირის მიერ ნებისმიერი სხვა განზრახი დანაშაულის ჩადენას. ამდენად, განზრახი დანაშაულების შემთხვევაში, არაერთგზისი დანაშაული-

სა და რეციდივის ცნებები არსობრივად მსგავსია. სწორედ ამ მიზეზით, საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის მე-2 ნაწილი კრძალავს დანაშაულის რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნის წესის გამოყენებას, თუ ამავე კოდექსის კერძო ნაწილის მუხლში ან მუხლის ნაწილში მითითებულია ნასამართლობაზე, როგორც დანაშაულის მაკალიფიცირებელ ნიშანზე. ამასთან, გასათვალისწინებელია, რომ სისხლის სამართლის კოდექსი „რამდენიმე რეციდივის“ ერთდროულად არსებობის შემთხვევაში არ ითვალისწინებს საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული წესს ერთ განაჩენში ერთ დანაშაულთან მიმართებით ოჯერ გამოყენების შესაძლებლობას.

შესაბამისად, არაერთგზისი დანაშაულისა და რეციდივის ცნებების არსებითი მსგავსების გათვალისწინებით, არაერთგზისობის მხედველობაში მიღებასთან ერთად, რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნის წესის დამატებით გამოყენება გაუმართლებლად ამძიმებებს ბრალდებულის/მსჯავრდებულის მდგომარეობას. ეს წესი მოქმედებს იმ შემთხვევაშიც, თუ წარსულში გამოტანილ რომელიმე სხვა განაჩენს გათვალისწინებული აქვს იმ განაჩენით ნასამართლობა, რომელიც განსახილველ შემთხვევაში არაერთგზისობას ქმნის, რადგან ერთი განაჩენის მიერ სხვა განაჩენიდან გამომდინარე ნასამართლობის გათვალისწინება, არ აქარწყლებს ამ უკანასკნელს.

21. საქართველოს სსკ-ი არც იმ შემთხვევაში ითვალისწინებს არაერთგზისობასთან ერთად რეციდივის დამატებით მხედველობაში მიღებას, როდესაც ეს უკანასკნელი ნინა განაჩენით არ არის გათვალისწინებული. საწინააღმდეგო მიდგომა წარმოადგენს სხვა განაჩენში დაშვებული შეცდომის არაპირდაპირ გამოსწორების მცდელობას და ამით მსჯავრდებულის სამართლებრივი მდგომარეობის უსაფუძვლოდ გაუარესებას.

22. ამდენად, რამდენიმე განაჩენით დადგენილი ნასამართლობის ვადების მიმდინარეობის პერიოდში ახალი დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში ბოლო განაჩენით სასჯელის დანიშვნისას მხოლოდ ერთი შათგანი – რეციდივისა და არაერთგზისობის კონკურენციისას კი არაერთგზისობა – მიღება მხედველობაში (აღნიშნული წესი არ მოქმედებს ბოლო განაჩენით დანაშაულთა ერთობლიობით მსჯავრდების შემთხვევაში, მაგრამ იმ დათქმით, რომ ამ შემთხვევაშიც ერთ დანაშაულთან მიმართებით ერთზე მეტი ნასამართლობა მხედველობაში არ მიღება).

23. განსახილველ საქმეში გასაჩივრებული განაჩენით (2021 წლის 4 ივნისის) სასამართლომ რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნის წესის გამოყენებისას მხედველობაში მიიღო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 29 იანვრის განაჩენით საქარ-

თველოს სსკ-ის 273¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით ნასამართლობა, რაც გათვალისწინებული უნდა ყოფილიყო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენში, მაგრამ ვინაიდან ამ უკანასკნელი განაჩენით მსჯავრდებულს სასჯელი საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე განესაზღვრა, რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნის წესი ვერ იქნებოდა გამოყენებული. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში არ დასტურდება არც ის გარემოება, რომ განაჩენის დადგენისას სასამართლოს ყურადღების მიღმა დარჩა თ. კ-ს ნინარე ნასამართლობა და არსებობდა დაშვებული შეცდომის გამოსწორების საჭიროება.

24. რეციდივისა და არაერთგზისობის ცნებების არსებითი მსგავსების გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, ერთი მხრივ, პირები, რომლებმაც რამდენიმე ნასამართლობის პერიოდში ერთი ახალი დანაშაული ჩაიდინეს და ამ უკანასკნელთან მიმართებით თითოეულმა ნასამართლობამ შექმნა რეციდივი, ხოლო, მეორე მხრივ, პირები, რომლებმაც რამდენიმე ნასამართლობის პერიოდში ასევე ერთი ახალი დანაშაული ჩაიდინეს და ამ უკანასკნელთან მიმართებით თითოეულმა ნასამართლობამ შექმნა რეციდივიც და არაერთგზისობაც, მოცემულ კონკრეტულ სამართლურთიერთობასთან მიმართებით, ნარმოადგენენ არსებითად თანასწორ პირებს, რომელთა მიმართ სასჯელის დანიშვნის არსებული პრაქტიკა არათანაბარ, დიფერენცირებულ მიღვომას ემყარება. კერძოდ, რამდენიმე რეციდივის არსებობის შემთხვევაში საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული წესი გამოიყენება მხოლოდ ერთხელ, მაშინ, როდესაც რეციდივისა და არაერთგზისობის კუმულაციურად არსებობისას – ორივე მათგანი მიიღება მხედველობაში. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, აღნიშული მიღვომა მოკლებულია გონივრულ, ობიექტურ საფუძველს და არ ემსახურება რაიმე ლეგიტიმურ მიზანს, ხოლო თუ დიფერენციაციის მიზეზები აუსხნელია და არ ემსახურება ლეგიტიმურ მიზანს – დიფერენციაცია თვითმიზური და გაუმართლებელია, რაც შეუთავსებელია თანასწორობის ფუნდამენტურ უფლებასთან.

25. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნისის განაჩენი უნდა შეიცვალოს სასჯელის ნაწილში, კერძოდ:

– თ. კ-ს საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავითმიზური და გაუმართლებელია, რაც შეუთავსებელია თანასწორობის ფუნდამენტურ უფლებასთან.

– საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველ-

ზე უნდა გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენით თ. კ-სთვის დანიშნული პირობითი მსჯავრი.

– საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ამ განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა უნდა შთანთქას თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენით თ. კ-სთვის დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – თავისუფლების აღკვეთა 1 წლით, 11 თვითა და 24 დღით, აგრეთვე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 12 აგვისტოს განჩინებით განსაზღვრული სასჯელი – ჯარიმა 1000 ლარი. საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, თ. კ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ თ. კ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილ-დეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
3. თ. კ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;
4. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 მაისის განაჩენით თ. კ-სთვის დანიშნული პირობითი მსჯავრი და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქას წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 1 წლით, 11 თვითა და 24 დღით თავისუფლების აღკვეთა, ასევე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 12 აგვისტოს განჩინებით განსაზღვრული სასჯელი – ჯარიმა 1000 ლარი. საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, თ. კ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
5. გასაჩივრებული განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
6. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

კირქვ ნაცილი

1. დაცაშაული სიცოცხლის მინაღებები

განზრას მკვლელობის მფლობელობა

განაჩენი საქართველოს სახელით

№882აპ-21

24 მარტი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ოვაზაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ გ. ც-ის ინ-
ტერესების დამცველის, ადვოკატ ხ. ხ-ა და თბილისის დიდუბე-
რულურების რაიონული პროკურატურის პროკურორ ანუელა გეთი-
ას საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სის-
ხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 სექტემბრის
განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, გ. ც-ეს წარედგინა ბრალდება, რომ მან ჩაიდინა განზრას მკვლელობის
მცდელობა, ხოლო გ. ა-ს წარედგინა ბრალდება, რომ მან ჩაიდინა
განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის შეუტყობინებლობა, რაც გა-
მოიხატა შემდეგში:

2020 წლის 4 მაისს, დამით, თ-ი, დ-ი, ლ-ს ქუჩის №11-ის მიმ-
დებარე ტერიტორიაზე, გ. ც-ე იმყოფებოდა თავის მეგობარ გ. ა-
სთან ერთად, რა დროსაც შელაპარაკება მოუხდა შ. მ-ა და ი. ჩ-ნ.
შელაპარაკების დროს გ. ც-ემ ჯიბიდან ამოიღო დანა, განზრას მოკ-
ვლის მიზნით რამდენჯერმე მოუქნია შ. მ. და სხეულის სხვადასხვა
ადგილას მიაყენა ათი ღია ჭრილობა. გ. ც-ემ განზრახვის სისრულე-
ში მოყვანა ვერ შეძლო, რადგან დაჭრილმა შ. მ-მ, თავდასხმის
მოგერიების მიზნით, სცადა ცეცხლსასროლი იარაღის გამოყენე-
ბა, რის გამოც გ. ც-ე და გ. ა. გაიქცნენ შემთხვევის ადგილიდან. შ. მ.
აკადემიკოს ო. ლ-ს სახელობის ეროვნულ სამედიცინო ცენტრში
გადაიყვანეს, სადაც ექიმების კვალიფიციური დახმარების შედე-

გად შეუნარჩუნდა სიცოცხლე.

აღნერილი დანაშაულებრივი ფაქტის თვითმხილველმა გ. ა-მ, რომელმაც ნამდვილად იცოდა, რომ გ. ც-ემ ჩაიდინა განზრას მკვლელობის მცდელობა, მომხდარი განსაკუთრებით მძიმე და-ნაშაულის შესახებ არ შეატყობინა სამართალდამცავ ორგანოებს.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 1 თებერვლის განაჩენით:

გ. ც-ის მიმართ საქართველოს სსკ-ის 19,108-ე მუხლით წარ-დგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველ ნაწილზე. გ. ც-ე, - დაბადებული წლის იანვარს, - ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით და მიესაჯა – თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო ფაქტობრივი დაკავების დროიდან – 2020 წლის 4 მაისის 22:56 საათიდან.

გ. ა-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-3 ნაწილით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილზე (ძველი რედაქცია). გ. ა, - და-ბადებული წლის ... მაისს, - ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (2018 წლის 4 ივლი-სამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩა-დენისათვის და მიესაჯა – თავისუფლების აღკვეთა 3 წლით, რომ-ლის მოხდის ათვლა დაეწყო ფაქტობრივი დაკავების დროიდან – 2020 წლის 5 მაისის 01:00 საათიდან.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 სექტემბრის განაჩენით თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ან-ჟელა გეთიასა და მსჯავრდებულ გ. ც-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ბ. ბ. სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, ხო-ლო მსჯავრდებულ გ. ა-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – დ. ს-ს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინა-სასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 1 თებერვლის განაჩენში შევიდა ცვლილება:

გ. ც-ის მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სსკ-ის 19,108-ე მუხლიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველ ნაწილზე. გ. ც-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვა-ლისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ძირითადი სასჯელის სა-ხედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო ფაქტობრივი დაკავების დროიდან

– 2020 წლის 4 მაისის 22:56 საათიდან.

გ. ა. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 376-ე მუხლის მესამე ნაწილით (2018 წლის 4 ივნისამდე მოქმედი რედაქცია) წარდგენილ ბრალ-დებაში და მიეთითა, რომ დაუყოვნებლივ გათავისუფლებულიყო პენიტენციური დაწესებულებიდან;

გამართლებულ გ. ა-ს განემარტა საქართველოს სსსკ-ის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლების შესახებ.

4. კასატორმა – მსჯავრდებულ გ. ც-ის ინტერესების დამცველმა, ადგომატმა ხ. ხ-მ მოითხოვა სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გაუქმება და გ. ც-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა.

საკასაციო საჩივრის თანახმად, დაზარალებულმა აღნიშნა, რომ გ. ც-ეს იგი არ დაუჭრია და მას შეუძლია იმ ადამიანის ამოცნობა, რომელმაც დაზიანება მიაყენა. ამოცნობა ჩატარდა ოთხი ფოტოსურა-თით და ამოსაცნობი პირებიდან მხოლოდ გ. ც-ეს ეკუთა სათვალე, აღნიშნულით კი გამომძიებელმა უხეშად დაარღვია კანონი. ლ. ც-ა ისე გადასცა ავტომანქანის გასაღები გამომძიებელს, რომ შესაბამისი ოქ-მი არ შედგენილა და ამასთან, არც ავტომანქანა დალუქულა. დაცვის მხარის მითითებთ, ხ. ხ. ადასტურებს, რომ სატელეფონო საუბრის შემდეგ, მას მიაკითხა პოლიციის თანამშრომელმა, რომელსაც მოთხოვნისამებრ, მისი მეუღლის – გ. ც-ის უილეტი გადასცა (მაგრამ რაიმე ოქმი არც ამ დროს შედგენილა). ხსენებულ სატელეფონო კავშირს ადასტურებენ მოწმეები – ი. ლ. და ს. მ. მათ აგრეთვე აღნიშნეს, რომ ხ. ხ-ს მიაკითხა პოლიციის თანამშრომელმა, რა დროსაც მას უილეტი გადასცა. აღნიშნული უილეტი კი, ხ. ხ-ს განმარტებით, მის მეუღლეს ეკუთვნოდა. ადგომატი საეჭვოდ მიიჩნევს, თუ რატომ გახსნა და და-ათვალიერა გამომძიებელმა ს. კ-მ არასამუშაო დროს ნივთიერი მტკიცებულება (2020 წლის 6 ივნისა).

5. კასატორმა – პროკურორმა ანუქელა გეთიამ მოითხოვა გ. ც-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 19.108-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სამართლიანი სასჯელის მისჯა; გ. ა-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-3 ნაწილით (ძველი რედაქცია) და სამართლიანი სასჯელის მისჯა.

საკასაციო საჩივრის თანახმად, სასამართლოს შეფასება გ. ც-ის დანაშაულებრივი ქმედების კვალიფიკირებისა და გ. ა-ს უდანა-შაულოდ ცნობის შესახებ დაუსაბუთებელი და უკანონოა. გ. ც-ეს პირადი ჩხრეკის შედეგად შავტარიანი, ფიქსატორიანი დანა ამოუ-ღეს. ვინაიდან გ. ც-ემ და გ. ა-მ უარი განაცხადეს პირის ამოცნობა-

ში მონაწილეობაზე, 2020 წლის 3 ივლისს ჩატარდა ფოტოსურათით ამოცნობა, რომლის ოქმიც სასამართლო სხდომაზე გამოიკვლიეს. ლ. ც-ა ამოიცნო N4 ნომრად მონიშნული ფოტოსურათი, რომელზეც გამოსახული იყო გ. ც-ე. ამ ოქმზე ლ. ც-ს შესწორება, შენიშვნა ან დამატება არ წარმოუდგენია. ლ. ც-ა დაადასტურა, რომ ნამდვილად მონაწილეობდა ამოცნობაში. მან აგრეთვე დაადასტურა ვიდეოჩანანერის დათვალიერების ოქმში მითითებული გარემოებები. ექსპერტიზის დასკვნით, დანაზე არსებული მოწითალო-მოყავისფრო ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს, რომელის გენეტიკური პროფილი და დანაზე არსებული ბიომასალის შერეული გენეტიკური პროფილის მაჟორული ნილი ეკუთვნის შ. მ. და ასევე ვლინდება გ. ც-ის გენეტიკური თანამონაწილეობა. დანაშაულის განზრახვასთან დაკავშირებით, კასატორი უთითებს, რომ მიყენებულ დაზიანებათა რაოდენობასთან ერთად, მნიშვნელოვანია მათი ლოკალიზაცია და ასევე, თუ რა ვითარებაში მიაყენეს იგი დაზარალებულს. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ გ. ც-ე თავს დაესხა შ. მ. ისე, რომ მან ვერც კი მოასწრო გონზე მოსვლა. გ. ც-ე განზრახვა ვერ მიიყვანა ბოლომდე, ვინაიდან დაზარალებულმა თავდაცვის მიზნით ცეცხლსასროლი იარაღი გამოიყენა.

გ. ა-სთან მიმართებით პროკურორი აღნიშნავს, რომ ვიდეოჩანანერის მიხედვით, იგი ყველაფერს ხედავდა. მეტიც, სიტყვიერადაც იყო ინფორმირებული აღნიშნულთან დაკავშირებით, როდესაც მ. ხ-ს ავტომობილით მგზავრობისას გ. ც-ემ უთხრა, „სანამ ისროლა, ხომ დავასწარი და გავთხარეო.“

6. ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარზე დაცვის მხარემ, მსჯავრდებულ გ. ა-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა დ. ს-მ წარმოადგინა შესაგებელი და ითხოვა, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივარი არ იქნეს დაშვებული განსახილველად, ვინაიდან წარმოდგენილი საქმის მასალებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით არ დადასტურებულა, რომ გ. ა-მ დანაშაული ჩაიდინა.

შესაგებლის თანახმად, მ. ხ-ს არ შეუძლია გ. ც-ისა და გ. ა-ს ამოცნობა. ოდოროლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა უტყუარად არ ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ გ. ც-ე და გ. ა ნამდვილად შ. მ-ს დაჭრის ადგილზე იმყოფებოდნენ. მართალია, ვიდეოჩანანერი მხარემ გამოიკვლია, მაგრამ პროკურორს არ წარმოუდგენია შესაბამისი ექსპერტიზის დასკვნა, რომლითაც დადგინდებოდა, რომ ვიდეოჩანანერის მონტაჟი არ მომხდარა და კადრში აღბეჭდილი პირები ნამდვილად გ. ც-ე და გ. ა. არიან.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა სა-

კასაციონ საჩივრები, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრების საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ პროკურორ ანუელა გეთიას საჩივრის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ (გ. ც-ის მსჯავრდების ნაწილში), ხოლო მსჯავრდებულ გ. ც-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ხ. ხ. საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

2. მსჯავრდებულ გ. ც-ესთან მიმართებით ადვოკატმა ხ. ხ-მ მოითხოვა მისი გამართლება საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით მსჯავრდებაში, ხოლო პროკურორმა ანუელა გეთიამ კა მოითხოვა ბრალდების შესახებ დადგენილების შესაბამისად, გ. ც-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 19.108-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენისათვის. შესაბამისად, საკასაციონ სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ საქმეში უნდა შეფასდეს ორი კონკრეტული საკითხი: მიაყენა თუ არა გ. ც-ები შ. მ. სხეულის დაზიანება და ასეთის დადასტურების შემთხვევაში, რისკენ იყო მიმართული მისი განზრახვა – შ. მ-ს ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანების (ქმედება, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით), თუ მისი მკვლელობისაკენ (ქმედება, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 19.108-ე მუხლით, ვინაიდან, ექიმების კვალიფიციური დახმარების შედეგად, შ. მ. შეუნარჩუნდა სიცოცხლე).

3. გ. ც-ის მიერ შ. მ-ს სხეულის დაზიანებასთან დაკავშირებული სისხლის სამართლის საქმის მასალები და მათი ანალიზი:

საკასაციონ პალატა აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შინაარსიდან გამომდინარე, დგინდება, რომ 2020 წლის 4 მაისს შემთხვევის ადგილზე იმყოფებოდნენ: გ. ც-ე, გ. ა. ი. ჩ-ე და შ. მ. მათ შორის კონფლიქტს შემთხვევით შეესწრო ლ. ც-ი (დაახლოებით, 7 მეტრში).

საკასაციონ სასამართლო ზემოაღნიშნულ მოწმეთა ჩვენებებში ასახულ საქმისათვის მნიშვნელოვან ფაქტობრივ გარემოებებს დეტალურად მიმოიხილავს (გარდა გ. ც-ისა და გ. ა-სა, ვინაიდან მათ სასამართლო სხდომაზე უარი განაცხადეს ჩვენების მიცემაზე), კერძოდ:

საქმის არსებითი განხილვისას მოწმის სახით დაკითხულმა დაზარალებულმა შ. მ-მ განაცხადა, რომ 2020 წლის 4 მაისს, დაახლოებით 20:00 საათზე, ძმასთან – ი. ჩ-ნ ერთად ჩავიდა სახლთან, ლ-ს ქუჩაზე მდებარე შპს „ნ-ს“ მაღაზიაში. მიმდებარე ტერიტორიაზე ორ უცნობ, სავარაუდოდ, ნასვამ პირთან სიგარეტთან დაკავშირებით შელაპარაკდა, მაგრამ დიალიგის ზუსტი შინაარსი არ ახსოვს. მისი ძმა ი. ჩ-ე მასთან ერთად იყო. ხმამაღალ, აგრესიულ საუბარს მოჰყვა ჩეუბი, რა დროსაც ზურგის არეში იგრძნო ტკივი-

ლი. მალევე მიხვდა, რომ სისხლი მოსდიოდა. უცნობების შეშინებისა და მოგერიების მიზნით, ცეცხლსასროლი იარაღიდან გაისროლა. დაპირისპირება დაახლოებით ნახევარ წუთს გაგრძელდა. თავდამსხმელები გაიქცნენ. ადგილზე შემთხვევით მყოფმა ექიმმა იგი საავადმყოფოში გადაიყვანა. ზურგისა და ხელის არეში დანით მიყენებული დაახლოებით ცხრა-ათი ჭრილობა ჰქონდა. გარდა ამისა, ერთი ჭრილობა შემთხვევით თავად მიიყენა ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლისას (მოირტყა ფეხში). დანით დაზიანება მიაყენა მაღალმა ბიჭმა, რომელსაც სათვალე ეკეთა თუ არა, არ იცის, თუმცა არ გამორიცხავს. მიუხედავად ამისა, ნახვის შემთხვევაში სახეზე აუცილებლად იცნობს. სხდომაზე წარმოდგენილი ორი პირი (გ. ც-ე და გ. ა) შემთხვევის ადგილზე არ ყოფილან და, შესაბამისად, კონფლიქტი მათთან არ ჰქონია.

სასამართლო სხდომაზე მოწმის მონაწილეობით დათვალიერდა შპს „ნ-ს“ გარე სამეთვალყურეო კამერის ვიდეოჩანანწერი, რა დროსაც მან მიუთითა, რომ ჩანაწერში ნამდვილად თავად, მისი ძმა და ის ორი უცნობი მამაკაცი ფიქსირდებოდნენ, რომლებთანაც ჰქონდა კონფლიქტი.

მოწმე ი. ჩ-ის განმარტებით, 2020 წლის 4 მაისს, საღამოს, ძმასთან – შ. მ-თან ერთად მაღაზიაში ჩავიდა. ორმა უცნობმა მამაკაცმა სიგარეტის ყიდვა სთხოვა, რაზეც უპასუხა, რომ საშუალება არ ჰქონდა. ერთი იყო დაბალი, ქერა თმით, მეორე – მელოტი. დიალოგს მოჰყენა შელაპარაკება და ჩხუბი. ქერათმიანმა დაარტყა ხელი, რის გამოც ი. ჩ-ე ნაპარბაცდა. რამდენიმე ნაბიჯში მეორე პირი, რომელიც იყო მელოტი, ეჩქუბებოდა მის ძმას – ისინი ერთმანეთს უქნევდნენ ხელებს. მიუხედავად სიახლოებისა, შ. მ-ს უშუალოდ დაჭრის ფაქტი არ დაუნახავს, თუმცა შენიშნა, რომ ის იყო სისხლიანი. ასევე არ დაუნახავს დანა. დანის დანახვის შემთხვევაში უფრო ადრე მიხვდებოდა, რომ შ. მ. უცნობი ურტყამდა ცივ იარაღს. შ. მ-მ უცნობების შემინების მიზნით ცეცხლსასროლი იარაღიდან გაისროლა, რა დროსაც ფეხში მოირტყა, ხოლო ისინი გაიქცნენ. მიმდებარე ტერიტორიაზე შემთხვევით აღმოჩნდა ექიმი, რომელმაც დაჭრილი ჩასვა ავტომანქანაში და საავადმყოფოში წაიყვანა. უცნობები ვიზუალურად ახსოვს და ამოცნობა შეუძლია. მოწმემ კატეგორიულად დაადასტურა, რომ სხდომის დარბაზში წარმოდგენილი პირები (გ. ც-ე და გ. ა.) არ არიან ის პირები, რომლებთანაც 2020 წლის 4 მაისს კონფლიქტი მოუვიდათ, რაც გადაიზარდა ჩხუბში.

ამდენად, უშუალოდ შემთხვევის ადგილზე მყოფი პირები (დაზარალებული შ. მ. და ი. ჩ-ე) ადასტურებენ იმ ფაქტებს, რომ 2020 წლის 4 მაისს ორ უცნობ პირთან სიგარეტთან დაკავშირებით შე-

ლაპარაკდნენ; აღნიშნული გადაიზარდა ჩხუბში, რა დროსაც შ. მ. დაიჭრა; ადგილზე შემთხვევით მყოფმა ექიმმა შ. მ. საავადმყოფოში გადაიყვანა. ამასთან, მოწმეებმა ერთმნიშვნელოვნად მიუთითეს, რომ სხდომის დარპაზში წარმოდგენილი პირები (იგულისხმება გ. ც-ე და გ. ა.) არ არიან ისინი, ვისთანაც ჩხუბი მოუვიდათ.

ლ. ც-ის ჩვენებით გაირკვა, რომ 2020 წლის 4 მაისს კატასტროფის ბრიგადაში მორიგეობდა. სააღამოს, დაახლოებით, 20:30-21:00 საათების შუალედში, გამოძახებიდან დაპრუნებული, პირადი ავტომანქანით ლ-ს ქუჩაზე მდებარე შპს „ნ-ს“ მარკეტში წავიდა. დაახლოებით შვიდ შეტრში, მაღაზიასთან, დაინახა ოთხი ადამიანი. სამი მათგანი ჩხუბობდა. მეოთხე იდგა სიღრმეში. შემთხვევის ადგილზე იყო ორი დაპირისპირებული მხარე – ორი ორზე. სათვალიანამბა პირმა დაზარალებული შ. მ. საყელოთი დაიჭირა და ზურგის მიდამოში დაარტყა ხელი, მაგრამ ხელში ეჭირა თუ არა რამე საგანი, არ ახსოვს. მოწმემ განმარტა, რომ დააპირა ავტომანქანის გაჩერება და მათი გაშველება, მაგრამ იმავდროულად, გაიგონა ცეცხლსასროლი იარაღიდან ორი გასროლის ხმა, რის გამოც შეეშინდა გადასვლა და ავტომანქანით უკუსვლით მოძრაობა გააგრძელა. დაზარალებული ითხოვდა შევლას. ლ. ც-ა გააჩერა ავტომანქანა, რა დროსაც დაზარალებულმა მიირბინა მასთან. ადგილზე დახმარების აღმოჩენის შემდეგ დაჭრილი „ლ-ს“ კლინიკაში წაიყვანა. დაზიანების მიმყენებელს უცვა ჯინსი და ეკეთა მხედველობის სათვალე. მოწმემ განმარტა, რომ მონაწილეობდა ფოტოსურათით ამოცნობაში, თუმცა, არ არის დარწმუნებული მასში. მართალია, ამოცნობილი პირი ჰეგავს იმ პირს, ვინც დანით დაზიანება მიაყენა დაზარალებულს, მაგრამ სასამართლო სხდომაზე 100%-ით არ შეუძლია დაადასტუროს, რომ ნამდვილად ის არის. შეუძლია თქვას, რომ ამოცნობილი პირი ჰეგავს დამნაშავეს, თუმცა, ეჭვგარეშე ვერ იტყვის, რომ ის არის. გარდა ამისა, გამომძიებელთან ამოსაცნობად წარდგენილი ოთხი ფოტოდან მხოლოდ ერთ ფოტოზე გამოსახულ პირს ეკეთა სათვალე. ყველას რომ ჰკეთებოდა, ამოცნობა გაუჭირდებოდა. მოწმემ ასევე განმარტა, რომ დათვალიერდა მისი ავტომანქანა და მონაწილეობდა ვიდეოჩანაწერის დათვალიერებაში, სადაც ჩანს ჩხუბი, ასევე მისი ავტომანქანაც. მოწმემ დაადასტურა გამოძიების სტადიაზე შედგენილი გამოკითხვის ოქმის შინაარსი და განმარტა, რომ იმ დროს შეეძლო დამნაშავეს ამოცნობა, მაგრამ დღეს უჭირს. ასევე, დაადასტურა, რომ დამნაშავეს ხელში დაუნახა მეტალის საგანი, რაც გამოკითხვისას მოიხსენია, როგორც დანა.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ გამოძიების სტადიაზე ლ. ც-თან მისი გამოკითხვის (ე.ი 2020 წლის 4 მაისის) შემდეგ

ჩატარდა რიგი საგამოძიებო მოქმედებები, კერძოდ, 2020 წლის 5 მაისს, ღ-ს კლინიკის მიმდებარედ, დათვალიერდა მისი ავტომობილი (მისივე მონაწილეობით). 2020 წლის 3 ივლისს მასთან ჩატარდა ფოტოსურათით ამოცნობა, ხოლო 2020 წლის 6 ივლისს შედგა ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმი, რომლის თანახმადაც, იგი მონაწილეობდა იმ ვიდეოჩანანერის დათვალიერებაში, რომელიც „ნ-ს“ ცენტრალური ოფისიდან იყო გამოთხოვილი. საკასაციო სასამართლო ამ მტკიცებულებებიდან განსაკუთრებულად გამოჰყოფს – ვიდეოჩანანერის დათვალიერებისა და ამოცნობის ოქმებს; ამასთან, უპასუხებს დაცვის მხარის საკვანძო არგუმენტებს, რომელთა თანახმადაც, ხსენებულ მტკიცებულებათა შინაარსი საეჭვოდ არის მიჩნეული.

2020 წლის 3 ივლისის ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმის თანახმად, ლ. ც-ა ამოიცნო გ. ც-ე (ფოტოსურათი N4). დაცვის მხარე საკასაციო საჩივარში აღნიშნულ მტკიცებულებასთან მიმართებით უთითებს, რომ ამოცნობა ჩატარდა ოთხი ფოტოსურათით და ამოსაცნობი პირებიდან მხოლოდ ერთს, გ. ც-ეს ეკუთა სათვალე; აღნიშნულით კი გამომძიებელმა უხეშად დაარღვია კანონი.

აღსანიშნავია, რომ თავად ამოცნობის ოქმში, რომელიც წარმოდგენილია სისხლის სამართლის საქმეში, ფოტოსურათებში ასახულ არცერთ პირს სათვალე არ უკეთია. გარდა ამისა, ფოტოსურათით ამოცნობის დროს მონაწილე პირის მიერ რაიმე სახის შენიშვნა, შესწორება ან დამატება არ წარმოდგენილა. გამომძიებელმა ს. კ-მ ჩვენების მიცემის დროს აღნიშნა, რომ მან ჩატარა ფოტოსურათით ამოცნობა, რა დროსაც ლ. ც-ა ამოიცნო გ. ც-ის ფოტოსურათი (სათვალის გარეშე) და მიუთითა, რომ სწორედ მან დაჭრა შ. მ. ამომცნობი პირი გაეცნო ოქმს და ხელმოწერით დაადასტურა მისი შინაარსი. მოწმე ლ. ც-ა პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე პროკურორის შეკითხვაზე დაადასტურა, რომ ხელმოწერა ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმშე წამდვილად მისი იყო. ამასთან, ლ. ც-ს გამოძიების სტადიაზე არსად მიუთითებია, რომ ამოსაცნობად წარდგენილი ოთხი ფოტოდან მხოლოდ ერთ ფოტოზე გამოსახულ პირს ეკუთა სათვალე. აღნიშნულს არ ადასტურებს სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული მტკიცებულებებიც. ამდენად, ლ. ც-ის სასამართლო სხდომაზე დამატებით გაცხადებულ ფაქტობრივ გარემოებას, რომლის თანახმადაც, ამოცნობის დროს ერთ ფოტოზე გამოსახულ პირს ეკუთა სათვალე, – საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს.

2020 წლის 6 ივლისის ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმის თანახმად, საგამოძიებო მოქმედება მოწმე ლ. ც-ის მონაწილეობით ჩატარდა. ვიდეოჩანანერში ფიქსირდე-

ბა პირი, რომელსაც აცვია ლია ფერის ჟილეტი და უკეთია სათვალე. მასთან ერთად არის ასევე მეორე პირი. 20:31 საათზე კადრში შემოდის ორი პირი, ერთი – მსუქანი აღნაგობის, მუქი ტანსაცმლით (შ. მ.), ხოლო მეორე – მოთეთრო შარვლით (ი. ჩ-ე). აღნიშნულ დროს, სათვალიანი, ლია ფერის ჟილეტიანი პირი და შ. მ. ხვდებიან, ხელს უწვდიან, ეხვევიან ერთმანეთს და მიემართებიან ზედა მხარეს. სათვალიანი პირი მხარზე ხელს ხვევს შ. მ. და ისე მიდიან. იმავე დროს შ. მ. ხვდება სათვალიან პირთან ერთად მოსულ შავებში ჩაცმულ პირს. ისინიც ერთმანეთს ესალმებიან. ამ დროს მათთან მიდის ი. ჩ-ე, რომელიც ასევე ესალმება. რამდენიმე წამში მუქ ფერში ჩაცმული, მუქეპიანი პირი მარჯვენა ხელს ურტყამს ი. ჩ-ეს, მარჯვენა მხარეს, თავის არეში, რომელიც დარტყმისგან გამოწვეული ინერციით მიდის მოვერცხლისფრო მეტალის მოაჯირთან. შ. მ. მარჯვენა ხელი წელთან აქვს მიტანილი და გამორბის, რა დროსაც მას მხარზე ადგევს სათვალიანი პირის ხელი, რომელიც ქაჩავს თავისი მიმართულებით და არ აძლევს გაქცევის საშუალებას. აღნიშნული სათვალიანი პირი მარცხენა ხელს იქნევს შ. მ-ს მიმართულებით და მუქი ფერის მაისურს სანახევროდ ხდის ზურგის მხარეს. მიმდინარე პროცესს შორიდან აკვირდება პირი, რომელსაც აცვია მუქი ტანსაცმელი და ახურავს მუქი კეპი, ასევე გვერდით მყოფი, ლია ფერის შარვლანი პირი, რომელიც იწყებს სირბილს მოჩეუბარი ორი პირის მიმართულებით. 20:32 საათზე კადრში სირბილით შემოდის სათვალიანი პირი, მიემართება ქუჩის მხარეს და სიბძელეში უჩინარდება. 20:34 საათზე კადრში შემოდის მუქი ფერის ავტომანქანა და მალევე გადის კადრიდან.

შემდეგ ვიდეოჩანაზერში 20:31:45 საათზე კადრში შემოდის შ. მ. და მონაცრისფრო მოკლეჟილეტიანი პირი. ისინი მოძრაობენ და ნაწილობრივ გადიან კადრიდან. ამის შემდეგ მალევე იწყება ერთმანეთთან შეჭიდება. მონაცრისფრო ჟილეტიან პირს მარჯვენა ხელი კისრის არეში ჩაჭიდებული აქვს დაზარალებულისათვის და ექაჩება თავისი მიმართულებით. ამავდროულად, იგი მიდის მისი მიმართულებით და რამდენჯერმე ურტყამს ხელს. მასთან ახლოს მიდის ი. ჩ-ე, რომელიც ცდილობს, ხელი შეუშალოს მათ ქმედებას. ისინი ერთად მიდიან მოწითალო ფერის ავტომანქანასთან და ჩერდებიან. 20:31:57 საათზე მათთან ახლოს, დაახლოებით ათი მეტრის მოშორებით, დგას მუქ ფერებში ჩაცმული პირი, რომელიც მონაცრისფრო ჟილეტიანი პირის გამოქცევის შემდეგ ასევე გამორბის. 20:32:05 საათზე ი. ჩ-ე მორბის კამერის მიმართულებით და ჩერდება, 20:32:08 საათზე ორივე ხელს მიმართავს წინ, შემდეგ ატრიალებს ხელს გაშლილ მდგომარეობაში და ბრუნდება უკან.

ზემოაღნიშნული ოქმის დათვალიერებაში მონაწილე პირმა

(იგულისხმება ლ. ც-ი) განაცხადა, რომ იგი უშუალოდ შეესწრო სწორედ ამ კონფლიქტს და ამოიცნო ის პირი – სათვალიანი და მონაცრისფრო უილეტით, რომელიც ჩეუბში მონაწილე მსუქან, შავმაისურიან პირს ურტყმადა, რის შემდეგაც იგი მრავლობითი ჭრილობებით მისი კუთვნილი ავტომანქანით ლ-ს საავადმყოფოში გადაიყვანა. როგორც აღინიშნა, ამ საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებამდე რამდენიმე დღით ადრე, 2020 წლის 3 ივლისს ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმის თანხმად, ლ. ც-ა ამოიცნო გ. ც-ე.

ლ. ც-ა სასამართლო სხდომაზე დაადასტურა, რომ აღნიშნული ვიდეოჩანანერის დათვალიერება ნამდგილად მისი მონაწილეობით ჩატარდა და მიუთითა, რომ მასზე სწორედ ჩეუბის მომენტი იყო ასახული; ამასთან, ჩანაწერში მისი ავტომანქანაც ფიქსირდებოდა. თავის მხრივ, გამომძიებელმა ს. კ-მ (ოქმის შემდგენმა პირმა) განაცხადა, რომ ლ. ც-ა ვიდეო დათვალიერებისას მიუთითა ადგილები, საიდანაც უყურებდა ინციდენტს.

ამდენად, სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული იმ მტკიცებულებებით, რომლებიც შემთხვევის ადგილზე მყოფ პირს უკავშირდება, ნაწილი მოწმებისა (დაზარალებული შ. მ. და მისი ძმა – ი. ჩ-ე) გამორიცხავენ გ. ც-ის კონფლიქტსა და ჩეუბში მონაწილეობას, ხოლო ფაქტის თვითმხილველმა მოწმემ, ლ. ც-ა სასამართლო სხდომაზე, მართალია, დარწმუნებით ვერ მიუთითა, რომ გ. ც-ემ მიაუყენა დაზარალებულს დაზიანება, მაგრამ აღნიშნა, რომ როდესაც საგამოძიებო მოქმედება (ამოცნობა) ჩატარდა, იმ მოცემულობაში, მან ამოიცნო გ. ც-ე. ლ. ც-ა ასევე დაადასტურა, რომ იგი ვიდეოჩანანერის დათვალიერებაში მონაწილეობდა და ჩანაწერში სწორედ ჩეუბის მოქმენტი იყო ასახული.

საკასაციო სასამართლო დაზარალებულისა და მოწმების ზემოხსენებულ მითითებებს გ. ც-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანისათვის ვერ გამოიყენებს, ვინაიდან, ერთი მხრივ, საქმეში არსებობს მტკიცებულებები, რომლებიც ჩვენების ამ ნაწილში მოწმეთა გულწრფელობას საეჭვოს ხდის, მიმართულია გ. ც-ის პასუხისმგებლობის თავის არიდებისაკენ და შეორე მხრივ, ბრალდების მხარემ ნარმოადგინა სხვა, უტყუარი ხასიათის მტკიცებულებები, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა მიუთითებს გ. ც-ის მიერ დანაშაულის ჩატარების ფაქტზე, კერძოდ:

შ. მ-სა და ი. ჩ-ის ჩვენებების გულწრფელობას ზემოხსენებულ ნაწილში საეჭვოს ხდის „ნ-დან“ გამოთხოვილი ვიდეოჩანანერი და მისი დათვალიერების ოქმი. მოცემული მტკიცებულება გამოიკვლიერს პირების ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე, რომელიც საკასაციო პალატამ ასევე დეტალურად შეისწავლა.

საკასაციო პალატა პირველ რიგში უთითებს, რომ დაზარალე-

ბულმა შ. მ-მ სხდომაზე მოწმედ დაკითხვის დროს არ უარყო, რომ ჩანაწერში ნამდვილად ფიქსირდება თვითონ, მისი ძმა და ორი უცნობი მამაკაცი, ვისთანაც ჰქონდა კონფლიქტი. ამდენად, ფაქტს, რომ მოცემული ვიდეოჩანანერი შემთხვევის მომენტს უკავშირდება, ადასტურებს თავად დაზარალებული. საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ ხსენებულ ვიდეოჩანანერში ასახულ პირთა შეხვედრის ანალიზი საეჭვოდ ხდის დაზარალებულისა და მისი ძმის ჩვენებებში ასახულ იმ ფაქტობრივ გარემოებას, რომ დაპირისპირებული მხარეები ერთმანეთისთვის უცნობები იყვნენ, ვინაიდან ჩანაწერში შ. მ. მიემართება სათვალიანი, ღია ფერის უილეტიანი მამაკაცისკენ, ისინი გაუწვდიან ერთმანეთს ხელს, გადაკოცნიან, რის შემდეგაც სათვალიანი მამაკაცი დაზარალებულს მხარზე ადებს ხელს და ამგვარად გადაადგილდებიან. ამ დროს შ. მ. ხელს ართმევს შემხვედრ კეპიან პირსაც ამდენად, შ. მ-სა და ი. ჩ-ის მითითება, რომ ისინი უცნობ პირებთან სიგარეტთან დაკავშირებით შელაპარაკდნენ (შინაარსის ზუსტი დეტალები უცნობია), არ არის სანდო. რაც შეეხება, მოწმე ლ. ც-ის სასამართლო სხდომაზე გაცხადებულ ფაქტს ამოცნობასთან მიმართებით, აღნიშნულზე საკასაციო სასამართლომ უკვე იმსჯელა და დამატებით აგრეთვე მიუთითებს, რომ გამოძიების ყველა ეტაპზე ლ. ც-ის პოზიცია იყო ერთგაროვანი. 2020 წლის 3 ივლისის ამოცნობის ოქმის შედგენის შემდეგ, იმავე წლის 6 ივლისს, ლ. ც-ა სხვა საგამოძიებო მოქმედებაშიც (ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმი) მიუთითა, რომ იგი უშუალოდ სწორედ აღნიშნულ კონფლიქტს შეესწრო და ამოიცნო ის პირი – სათვალიანი და მონაცრისფრო უილეტით, რომელიც ჩჩებში მონაწილე მსუქან, შავმაისურიან პირს ურთყამდა, რის შემდეგაც იგი მრავლობითი ქრილობებით მისი კუთვნილი ავტომაზებანით გადაიყვანა. ამასთან, ლ. ც-ა სასამართლო სხდომაზე განმარტა, რომ მასზე რაიმე სახის ზეწოლა არ მომხდარა. მოწმეს მიაჩნია, რომ საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებისას მან ამოიცნო – გ. ც-ე, მაგრამ დღევანდელი მოცემულობით, გასული დროის ფაქტორიდან გამომდინარე, განაცხადა, რომ უკვე უჭირს სრულად დადასტურება. საკასაციო სასამართლოს აღნიშნული ბუნებრივად მიაჩნია, რადგან შემთხვევიდან მოწმის სასამართლო სხდომაზე დაკითხვამდე, გასული იყო 7 თვე. შესაბამისად, ლ. ც-ის ჩვენებასთან, მასთან ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედების უკანონობასთან დაკავშირებულ დაცვის მხარის პოზიციებს საკასაციო სასამართლო, უსაფუფლობის გამო, ვერ გაიზიარებს.

შემთხვევის ადგილზე მყოფი პირების ჩვენებების ანალიზის შემდეგ, საკასაციო პალატა მნიშვნელოვნად მიიჩნევს, განიხილოს

მოწმე მ. ხ-ს ჩვენება და N4-3-7 ოდოროლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. ხსენებული მოწმე ნარმოადგენს პირს, რომელმაც მომხდარი ფაქტის (2020 წლის 4 მაისი, საღამოს საათები) პერიოდში, სწორედ მიმდებარე ტერიტორიაზე მანქანაში ჩაისვა ორი პირი, რომელთა საუბრის შინაარსმა მასში გარკვეული სახის ეჭვები გამოიწვია, რისი გადამოწმებაც მოწმემ მოკლე პერიოდში თავადვე სცადა, კერძოდ:

მოწმე მ. ხ-მ განმარტა, რომ 2020 წლის 4 მაისს, საღამოს, ლ-ს ქუჩაზე მოძრაობდა, რა დროსაც შუა გზის დერძულა ხაზზე მოსიარულე ორმა ახალგაზრდამ ტაქსამდე მიყენა სთხოვა. მ. ხ. დასთანიშმდა, ვინაიდან კომენდანტის საათი ახლოვდებოდა. უცნობები უკანა სავარძელში ჩასხდნენ. მგზავრების ერთმანეთში საუბრიდან გამომდინარე, იფიქრა, რომ რაღაც მოხდა, კერძოდ, ერთმა მათგანმა მეორეს უთხრა: „სანამ მესროლა, ხომ გავთხარე, ხომ დავასწარო.“ უცნობები ჩამოსვა და-ს საწვრთნელ ბაზასთან, მაგრამ მათი საუბრის შინაარსმა დააფიქრა და გადამოწმების მიზნით, ლ-ს ქუჩაზე მიძრუნდა (ვინაიდან არის სამედიცინო სფეროს მუშაკი და აქვს გადაუდებელი დახმარების აღმოჩილება), სადაც დახვდა სიმშვიდე. მანვე დარეკა საპატრულო პოლიციაში და იკითხა, მითითებულ ტერიტორიაზე ხომ არ მოხდა რაიმე დანაშაული. მგზავრების ამოცნობა არ შეუძლია, ერთ-ერთი იყო საშუალო სიმაღლის, მეორე კი – მაღალი. ამ უკანასკნელს ეცვა ღია ფერის ქურთუკი და ხელში ეჭირა რაღაც საგანი, მაგრამ მისი დაკონკრეტება არ შეუძლია.

ოდოროლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, დადასტურებულია, რომ 2020 წლის 4 მაისს, თ-ი, ლ-ს ქუჩის №11-ის მიმდებარედ შ. მ-ს დაჭრის ფაქტთან დაკავშირებით, გააქტიურებული ნახშირის გამოყენებით მოწმე მ. ხ-ს კუთვნილი ავტომანქანა „SUZUKI GRAND VITARA“, სახელმწიფო ნომრით: შ-ის მარჯვენა და მარცხენა ჩასაფენი ნოხიდან ამოღებული სუნის კვალის ნიმუშები იდენტურია – გ. ც-ისა და გ. ა-საგან აღებული სუნის ნიმუშებისა.

აღსანიშნავია, რომ 2020 წლის 4 მაისის შეტყობინების თანახმად, მ. ხ-მ (ითხოვა ანონიმურობა) თ-ი, ლ-ს ქუჩა №1-სთან, ავტომანქანაში ჩაისვა ორი ახალგაზრდა ბიჭი (გააჩერეს და სთხოვეს წაყვანა) და ჩამოსვა დიღმის მასივში, და-ს ბაზასთან. ჩასვლისას ისინი ვიღაცის დაზიანებაზე საუბრობდნენ; ერთ-ერთს ხელში ეჭირა დანა, თუ რაღაც რკინის საგანი (ვერ აზუსტებს). ინიციატორმა ასევე განმარტა, რომ დაპრუნდა იმ ადგილას, სადაც ჩაისვა ორი უცნობი მამაკაცი (ექიმია და ვალდებულად ჩათვალა თავი, რომ გადაემოწმებინა), მაგრამ იქ არაფერი ხდებოდა.

საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ ფაქტზეც, რომ შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის მიხედვით, დანაშაულებრივი ფაქტი მოხდა თ-ი, ლ-ს ქუჩა №11-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე და მ. ხ-ც სწორედ აღნიშნული ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე მიუთითებს.

ამდენად, მართალია, ოფორმლობიური ექსპერტიზის დასკვნა უშუალოდ გ. ც-ის მიერ შ. მ-ს დაჭრის ფაქტს არ ადასტურებს, მაგრამ მ. ხ-ს ჩვენება და ზემოხსენებული მტკიცებულების ერთობლივი ანალიზი მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ გ. ც-ე და გ. ა. შემთხვევის ადგილზე ნამდვილად იმყოფებოდნენ და ინციდენტის შემდეგ, ისინი სწორედ ხსენებული მოწმის მანქანით გადაადგილდნენ.

სხვა მტკიცებულებები, რომლებიც უშუალო კავშირშია გ. ც-ის ბრალეულობასთან, არის:

გ. ც-ის პირადი ჩხრეკის ოქმი და ამავე პირისგან ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის ამოღების ოქმი. აღსანიშნავია, რომ ორივე საგამოძიებო მოქმედება თბილისის საქალაქო სასამართლოს განჩინებებით კანონიერად არის ცნობილი.

გ. ც-ის პირადი ჩხრეკის ოქმით ირკვევა, რომ ჩხრეკა ჩატარდა 2020 წლის 4 მაისს, რა დროსაც გ. ც-ეს შავი შარვლის ნინა, მარჯვენა ჯიბიდან ამოღდეს შავტარიანი ფიქსატორიანი დანა, რომელსაც ლითონის პირი და ლითონის ვერცხლისფერი საკიდი აქვს. დანას საკეტ ლილაკსა და პირზე აღენიშნებოდა მოწითალო სისხლის-მაგვარი ლაქები. პირადი ჩხრეკის შედეგად, გარდა ამისა, ამოღეს სხვა ნივთებიც.

ამასთან, 2020 წლის 4 მაისის ამოღების ოქმის თანახმად, გ. ც-ისგან ამოღეს ტანსაცმელი (მათ შორის: მუქი ფერის ჯინსის შარვალი, რომელსაც სისხლისმაგვარი ლაქები აღენიშნებოდა, ნაცრისფერი ჟილეტი, რომელიც იყო დასვრილი, შავი გრძელსახელოიანი სვიტრი) და ფეხსაცმელი.

ზემოხსენებული ნივთმტკიცებებიდან – ჟილეტი და დანა გაიხსნა და დათვალიერდა პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე, კერძოდ, დანა არის შავი, ფიქსატორიანი, გაშლილ მდგომარებაში კი – ორივე მხრიდან ბასრი. ჟილეტი არის დასვრილი, გარედან – სერი/რუხი ფერის, ხოლო შიგნიდან – შავი.

დაცვის მხარის მტკიცებით, გ. ც-ისგან დანა და ჟილეტი რეალურად არ ამოღდიათ და იგი ნ. ნ-მ (გ. ც-ის მეუღლემ) გადასცა პოლიციის თანამშრომელს. ადვოკატი თავის პოზიციას ამყარებს მოწმების: ნ. ნ-ს, ი. ლ-ა და ს. მ-ს ჩვენებებით, კერძოდ:

მოწმე ნ. ნ-მ განმარტა, რომ 2020 წლის 4 მაისს გ. ც-ე და გ. ა. იყვნენ მასთან. შემდეგ ბიჭები სიგარეტის საყიდლად წავიდნენ,

თვითონ კი – მეგობართან. დაახლოებით 20:00-21:00 საათებს შორის შეუალედში წერეთელზე კვლავ შეხვდა მეუღლეს, გ. ც-ესა და გ. ა-ს. მიღიოდნენ სახლში – დილმის მასივში. იმის გამო, რომ იყო ორსულად და დაიწყო წვიმა, გ. ც-ემ მოაცვა თავისი უილეტი. ამასთან, თავი შეაფარეს გადახურულ ადგილს, სადაც მან (ნ. ნ-მ) დაინახა ძირს დაგდებული დანა, რომელიც ანახა მეუღლეს და ჩაიდო ჟილეტის ჯიბეში. აღნიშნულიდან დაახლოებით ერთ წუთში მათთან მივიდა ორი პირი, სავარაუდოდ, პოლიციელები. იფიქრეს, რომ რადგან იწყებოდა კომენდანტის საათი, სთხოვდნენ სახლში დროულად წასვლას, თუმცა მათ გ. ც-ესა და გ. ა-ს მოსთხოვეს პირადობის დამადასტურებელი მოწმობების წარდგენა. დაახლოებით ერთ წუთში ხუთ-ექვსი ავტომანქანით მივიდნენ პოლიციის თანამშრომლები, გ. ც-ე და გ. ა. გაიყვანეს ცალ-ცალკე ავტომანქანებთან და სანამ ჩასვამდნენ, გაჩხრიკეს. მოწმე იქვე იდგა, სამი ფეხის ნაბიჯზე და გარკვევით დაინახა, რომ მათგან კანონსაწინააღმდეგო ხივთი არ ამოულიათ. შემდეგ ჩასვეს ავტომანქანებში. ერთ-ერთმა, თანამშრომელმა, სავარაუდოდ, უფროსმა, იგი გვერდზე გაიყვანა, კორპუსსა და ავტოფარეხს შორის. დაახლოებით ხუთი-ექვსი პოლიციელიდან ერთ-ერთმა მამრობითი სქესის პოლიციელმა გაჩხრიკა – შეამონმა, უილეტის ჯიბიდან ხელთათმანის გარეშე – შიშველი ხელით ამოულობ დანა და ჩაიდო შარვლის წინა ჯიბეში. გ. ც-ე და გ. ა. წაიყვანეს ცალ-ცალკე, სხვადახვა ავტომანქანით. პოლიციელმა თ. მას (ნ. ნ-ს) შესთავაზა სახლში წავყანა, თუმცა მან თავი წააყვანინა მეგობრებთან, ი. ლ-სა და ს. მ-ნ. ი. ლ-მ თავის ტელეფონში წახა გამოტოვებული ხუთი-ექვსი ზარი და შეტყობინება, ტექსტით – „ი, მიპასუხე, პოლიციიდან ვართ, ნ-ნ გვაქვს საქმე.“ თ. ტელეფონით საუბრისას უთხრა, რომ იყო ის პირი, ვინც დატოვა სახლში. უთხრა, ჩასულიყო და რაც ეცვა, მისთვის ჩაეტანა. წინააღმდეგ შემთხვევაში გამოწერდა ორდერს და გაჩხრეკდა ი. ლ. სახლს. ნ. ნ-მ ჩაუტანა უილეტი, რომელიც ზემოდან ეცვა და დაჯდა თ-ს ავტომანქანაში უკანა სავარძელზე. თ. ავტომანქანის წინა, მარჯვენა სავარძელზე გაშალა უილეტი, გადაუღო ფოტოები, გადაგზავნა „ვოთსაფით.“ უილეტი გარედან იყო ნაცრისფერი, შავი სარჩულით, ძლიერი წვიმისგან – სველი. მონმებ განმარტა, რომ უილეტს სისხლის ლაქები რომ ჰქონოდა, აუცილებლად შეამჩნევდა, რადგან თავადაც ეცვა. მოწმემ განმარტა, რომ თ-სათვის მას არ უთევამს მეგობრის წომერი, ასევე არ უთქვამს, ვისთან მიღიოდა. გარდა თ-ს ზარისა, დაურეეა პოლიციელმა და მოსთხოვა მეუღლის გამოსაცვლელი ტანსაცმელი, შარგალი, რადგან, რომელიც ეცვა, მიჰქონდათ ექსპერტიზაზე.

მოწმე ი. ლ. განმარტებით, 2020 წლის 4 მაისს სტუმრად იყო

მეგობარ ს. მ-6. 23:00 საათზე მათთან მივიდა ნ. ნ. ნ. იყო ანერვიუ-ლებული, რადგან მის მეუღლეს, გ. ც-ეს იჭერდნენ. ი. ლ-ს მობი-ლურ ტელეფონზე ჰქონდა ექვსი გამოტოვებული ზარი და მოკლე ტექსტური შეტყობინება – , პოლიციიდან ვარ, ნ-ნ მჭირდება საუ-ბარი“ ნ. ნ-მ ივარაუდა, რომ ეს იქნებოდა ის პოლიციელი, რომელ-მაც მეგობართან მიიყვნა. მალე კვლავ დარჩეული, ნ. ნ-მ უპასუხა და ჩავიდა ეზოში. ხუთ-ათ წუთში დაბრუნებულმა ნ. ნ-მ თქვა, რომ მათ სჭირდებოდათ უილეტი, რომელიც მას ს. მ-ნ მისვლისას ეცვა. შესაბამისად, ჩაიცვა უილეტი და კვლავ ჩავიდა. რამდენადაც ახ-სოვს, უილეტი იყო ნაცრისფერი, შიგნიდან – შავი, დასვრილ თუ სველ მდგომარეობაში, მაგრამ სისხლისფერი ლაქები არ შეუნიშ-ნავს. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, სავარაუდოდ, შეამჩნევდა. მოწმემ განმარტა, რომ უცნობია, საიდან გაიგო პოლიციელმა მისი მობილური ტელეფონის ნომერი. სახლში დაბრუნებულ ნ. ნ-ს უი-ლეტი თან აღარ ჰქონდა.

ანალოგიური ფაქტობრივი გარემოებები დაადასტურა მოწმე ს. მ.

საკასაციო სასამართლო დაცვის მხარის ზემოაღნიშნულ არგუ-მენტს (დანასა და უილეტთან დაკავშირებით), ისევე როგორც მოწმების: ნ. ნ-ს, ი. ლ-ა და ს. მ-ს ჩვენებებში ასახულ ფაქტობრივ გარემოებებს ვერ გაიზიარებს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

პირად ჩხრეკაში მონაწილეებმა უფროსშია დეტექტივებმა – მ. კ-მ და გ. დ-მ და უბნის ინსპექტორმა – შ. გ-ა სასამართლო სხდომა-ზე მოწმედ დაკითხვის დროს ერთმნიშვნელოვნად მიუთითეს, რომ მათ დანა, სხვა ნივთებთან ერთად, უშუალოდ გ. ც-ის პირადი ჩხრე-კის დროს ამოილეს. ალსანიშნავია, რომ მოწმეთა ჩვენებებში ასა-ხული ფაქტობრივი გარემოებები ერთმანეთს არსებითად არ ენი-ნააღმდეგება. ბიოლოგიური (გენეტიკური, სეროლოგიური) ექ-სპერტიზის დასკვნის თანახმად, დანაზე არსებული მონითალო-მოყავისფრო ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს. ლაქების გენეტიკური პროფილი და ამავე დანაზე არსებული ბიომასალის შერეული გენეტიკური პროფილის მაჟორული ნილი ეკუთვნის და-ზარალებულ შ. მ. ობ. №9-ის პროფილში ასევე ვლინდება გ. ც-ის გენეტიკური თანამონანილეობა; 2020 წლის 11 სექტემბერს გაცე-მული ტრასოლოგიური ექსპერიზის დასკვნის თანახმად, შ. მ-ს ტანსაცმელზე (ჟაკეტი, მაისური, ჯინსის შარვალი ქამრით), მხო-ლოდ მაისურზე, დასკვნის კვლევით ნაწილში მითითებულ ლოკა-ლურ მიდამოებში, არსებული დაზიანებები მექანიკური ხასიათი-საა და განვითარებულია ჭრით, მჩხვლეტავ-მჭრელი, ორმხრივ-ლესილი პირის ძქონე საგნის მოქმედებით, რომლის მორფოლოგი-ური მახასიათებლები, კონსტრუქცია და თვისება ემსგავსება წარმოდგენილი დანის პირის (FCD 1221327) მონაცემებს, რაც, თა-

ვის მხრივ, არ გამორიცხავს ხსენებული დანის პირით მათი განვითარების შესაძლებლობას.

გამომძიებელმა კ. ჯ-ა აგრეთვე დაადასტურა მის მიერ ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედება – ამოღება. ამასთან, ბიოლოგიური (გენეტიკური, სეროლოგიური) ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, გ. ც-ის ტანსაცმლზე – შარვალზე, ჯემპრზე, მოკლესახელოიან მაისურზე, ფეხსაცმელებსა და მარცხენა ფეხსაცმელში მოთავსებულ წინდაზე არსებული ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს, რომელიც ეკუთვნის შ. მ. ამავე პაკეტში მოთავსებულ ჟილეტზე არსებული მოყვითალო-მოყარდისფრო და მოვარდისფრო-მოყავისფრო ლაქები სისხლი არ აღმოჩნდა. აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ გ. ც-ისგან შემთხვევის დღეს ამოღებული ტანსაცმელი ფაქტობრივად შეესაბამება ვიდეოჩანანერში აღბეჭდილი პირის ტანსაცმელს: მუქი ფერის შარვალი, ნაცრისფერი ჟილეტი და შავი სვიტრი (მაშინ, როდესაც მოწმე 6. 6-ს განმარტებით, იმის გამო, რომ იგი იყო ორსულად და დაიწყო წვიმა, გ. ც-ემ მას მოაცვა თავისი ჟილეტი).

ამდენად, საქმეში წარმოდგენილი ყველა მტკიცებულების ერთობლივად შეფასება ლოგიკურ ჯაჭვს ქმნის და ნათელია, რომ:

გ. ც-ე შემთხვევის დღესვე, რამდენიმე საათში, პირადად გაჩერიკეს და ამოიღეს დანა, რომელზეც არსებული ლაქები, ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, წარმოადგენს ადამიანის სისხლს. ლაქების გენეტიკური პროფილი და ამავე დანაზე არსებული ბიომასალის (ობ. 9) შერეული გენეტიკური პროფილის მაჟორული წილი ეკუთვნის შ. მ. ობ. №9-ის პროფილში ასევე ვლანდება თავად გ. ც-ის გენეტიკური თანამონანილება;

გ. ც-ისგან შემთხვევის დღეს ასევე ამოიღეს ტანსაცმელიც, რომელზეც არაერთ ადგილას (მათ შორის: შარვალზე, ჯემპრზე) არსებული ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს და აგრეთვე ეკუთვნის დაზარალებულ შ. მ;

სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, მჩხვლეტავ-მჭრელი საგნის მოქმედებით შ. მ. სხეულზე ცხრა დაზიანება აქვს მიყენებული ხოლო მეათე ჭრილობა (მარჯვენა იღლიის არეში) – მჭრელი თვისებების საგნის მოქმედებით; ამავე დასკვნის მიხედვით, დანაც მჩხვლეტავ-მჭრელი თვისებების მქონე საგანთა ჯგუფს მიეკუთვნება;

გ. ც-ისგან ამოღებული ტანსაცმელი ფაქტობრივად შეესაბამება ვიდეოჩანანერში აღბეჭდილი პირის ტანსაცმელს: მუქი ფერის შარვალი, ნაცრისფერი ჟილეტი და შავი სვიტრი;

მოწმე მ. ხ-სა და ოდოროლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით დასტურდება, რომ 2020 წლის 4 მაისს შემთხვევის ადგილზე გ. ც-ე

და გ. ა. ნამდვილად იმყოფებოდნენ და ინციდენტის შემდეგ, მიმდებარე ადგილიდან ისინი მ. ხ-ს მანქანით გადაადგილდნენ;

დაზარალებულ შ. მ-სა და ი. ჩ-ის ჩვენებები იმ ნაწილში, რომ ისინი ორ, უკნობ პირთან შეკამათდნენ, არ არის უტყუარი, რადგან არ შეესაბამება შპს „ნ-ს“ ვიდეოჩანაწერს, სადაც მხარეები შეხვედრის დროს ერთმანეთს გადაკოცნიან, როგორც, მინიმუმ, კარგი ნაცნობები;

გამოძიების სტადიაზე ლ. ც-ს გ. ც-ის ამოცნობის თაობაზე პოზიცია საეჭვო ფორმით არ დაუფიქსირებია. რაიმე სახის შენიშვნა არც ამოცნობს იქმსა და არც „ნ-ს“ ვიდეოჩანაწერის დათვალიერების იქმზე მონმეს არ ნარმოუდგენია. რაც შეეხება სასამართლო სხდომაზე მონმედ დაკითხვის დროს მის მითითებას, რომ ამოსაცნობად ნარდგენილი ოთხი ფოტოდან მხოლოდ ერთ ფოტოზე გამოსახულ პირს ეკეთა სათვალე, ამოცნობის იქმით არ დასტურდება;

საქმის მასალების საფუძველზე არ გამოკვეთილა პროცესუალური კანონმდებლობის იმგვარი სახის დარღვევა, რასაც შესაძლოა, არსებითად ემოქმედება საქმის განხილვის შედეგზე (მათ შორის არ დასტურდება ნ. ნ-ს მითითება, რომ რეალურად, დანა და ჟილეტი გ. ც-ისგან არ ამოუღიათ).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს ადვოკატის პოზიციას გ. ც-ის მიერ შ. მ-სათვის სხეულის დაზიანების შეფასების ნაწილში.

4. გ. ც-ის მიერ ჩადენილი ქმედების (შ. მ-ს სხეულის დაზიანების) განზრახვა:

მოცემულ შემთხვევაში, როგორც პირველი ინსტანციის, ისე სააპელაციო სასამართლოებმა ერთგვაროვნად მიიჩნიეს, რომ გ. ც-ემ ჩაიდინა არა მეცნიელობის მცდელობა (საქართველოს სსკ-ის 19.108-ე მუხლი), არამედ – ჯანმრთელობის განზრას მძიმე დაზიანება (საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილი). თბილისის სააპელაციო სასამართლომ გ. ც-ის განზრახვის ნაწილში მიუთითა, რომ მის ქმედებაში ცალსახად არ იყო გამოკვეთილი მკვლელობის სუბიექტური შემადგენლობა, მაგრამ სამოტივაციო ნაწილში მოცემული სისხლის სამართლის საქმის ფაქტობრივი გარემოებები დეტალურად აღარ განხილულა.

საკასაციო პალატა, ბრალდების მხარის მიერ ნარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე, არ ეთანხმება პირველი ინსტანციისა და სააპელაციო სასამართლოების ზემოაღნიშნულ გადაწყვეტილებას (განზრახვის შეფასების ნაწილში) და მოცემული სისხლის სამართლის საქმის ფაქტობრივ გარემოებათა გასააღმიზებლად, ერთობლივად აფასებს: რა იარაღით არის ჩადენილი

დანაშაული; როგორია მიყენებულ დაზიანებათა სიმრავლე, ლოკალიზაცია, მათი სიმძიმის ხარისხი; ქმედების შეწყვეტის მიზეზე-ბი.

დანაშაულის ჩადენის იარაღი:

დანაშაულის ჩადენის იარაღი წარმოადგენს ერთ-ერთ კრიტიკუმს, როთაც შესაძლოა, შეფასდეს ჯანმრთელობის დაზიანებისა და სიცოცხლის მოსპობის საფრთხის ცოდნის ხარისხი.

მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს შსს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის 2020 წლის 6 მაისის დასკვნის თანახმად: ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი, გ. ც-ისაგან ამოღებული დანა დამზადებულია ქარხნული წესით, არის მჩხვლეტავ-მჭრელი, მაფიქსირებელი მოწყობილობით და მიეკუთვნება ცივ იარაღთა კატეგორიას. როგორც აღინიშნა, ბიოლოგიური (გენეტიკური, სეროლოგიური) ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად: დანაზე არსებული მონითალო-მოყვაისფრო ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს. ლაქების გენეტიკური პროფილი და ამავე დანაზე არსებული ბიომასალის (ობ. №9) შერეული გენეტიკური პროფილის მაჟორული წილი ეკუთვნის შ. მ. ობ. №9-ის პროფილში ასევე ვლინდება გ. ც-ის გენეტიკური თანამონანილება; ამასთან, ტრასოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად: შ. მ-ს ტანსაცმელზე არსებული დაზიანებები მექანიკური ხასიათისაა და განვითარებულია ჭრით, მჩხვლეტავ-მჭრელი, ორმხრივლესალი პირის მქონე საგნის მოქმედებით, რომლის მორფოლოგიური მახასიათებლები, კონსტრუქცია და თვისება ემსგავსება წარმოდგენილი დანის პირის (FCD 1221327) მონაცემებს, რაც, თავის მხრივ, არ გამორიცხავს ხსენებული დანის პირით მათი განვითარების შესაძლებლობას.

ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში უტყუარად დგინდება, რომ გ. ც-ებ შ. მ. დაზიანება მიაყენა დანის გამოყენებით.

მიყენებულ დაზიანებათა სიმრავლე, ლოკალიზაცია და მათი სიმძიმის ხარისხი:

მოცემულ ნაწილში უნდა გააანალიზდეს სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა, კერძოდ, საშედეცინო დოკუმენტაციის მონაცემებით, შ. მ. აღნიშნებოდა შემდეგი სახის დაზიანებები:

მარჯვენა მხრის ზ/მესამედის დონეზე, წინა-გარეთა ზედაპირზე არსებული ჭრილობა, ზომით 7X3 სმ., ორთავა კუნთისა და მხრის არტერის დაზიანებით (ჭრილობის არხის მიმართულებაა გარედან შიგნით, უკნიდან წინ, ქვემოდან ზემოთ) – განვითარებულია რაიმე მჩხვლეტავ-მჭრელი საგნის მოქმედებით და მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მძიმე ხარისხს, როგორც სიცოცხლისათვის სახიფათოს;

ასევე: ორი – ნაკლებად მძიმე ხარისხის სხეულის დაზიანება,

ჯანმრთელობის ხანგრძლივი მოშლით (მარჯვენა წინა მხრის შუაზემო მესამედის საზღვარზე, უკანა ზედაპირზე არსებული ჭრილობა, ზომით 5X3 სმ. და მარჯვენა სხივ-მაჯის დონეზე არსებული ჭრილობა, ზომით 6X3 სმ) და შვიდი – მსუბუქი ხარისხის, სხეულის დაზიანება ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლით (მათ შორის: გულმკერდის უკანა ზედაპირზე ვერტებრალურ ხაზზე არსებული ჭრილობა, ზომით 10X2 სმ, მარჯვენა მხრის შუა მესამედის დონეზე, უკანა ზედაპირის არეში არსებული ჭრილობა, ზომით 6X3სმ.).

ზემოხსენებული ცხრა ჭრილობა განვითარებული რაიმე მჩხვლეტავ-მჭრელი საგნის მოქმედებით, ხოლო მეათე ჭრილობა (მარჯვენა იღლიის არეში) – მჭრელი თვისებების საგნის მოქმედებით; ამავე ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, დანაც მჩხვლეტავ-მჭრელი თვისებების მქონე საგანთა ჯგუფს მიეკუთვნება.

სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნაში მითითებულია მე-11 ჭრილობაც, რომელიც არის ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლის შედეგად მიყენებული, მაგრამ მასზე თავად დაზარალებულმა შ. მ-მ ჩვენების მიცემის დროს მიუთითა, რომ ერთი ჭრილობა შემთხვევით თავად მიყენა ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლისას (მოირტყა ფეხში). ანალოგიურად მიუთითებს მოწმე ი. ჩ-ეც.

ამდენად, გ. ც-ემ შ. მ. სხეულის დაზიანება მიაყენა ათ ადგილზე, მათ შორის: მხარზე, ლავინქვეშ, ბეჭზე, გულმკერდის უკანა ზედაპირზე და იღლიაში. მათგან დაზიანებათა მძიმე ხარისხს, როგორც სიცოცხლისათვის სახიფათოს, განეკუთვნება – მარჯვენა მხრის ზ/მესამედის დონეზე, წინა-გარეთა ზედაპირზე არსებული ჭრილობა, ზომით 7X3 სმ. (ორთავა კუნთისა და მხრის არტერიის დაზიანებით).

ქმედების შენყვეტის მიზეზი:

დაზარალებულმა შ. მ-მ განაცხადა, რომ ხმამაღალ, აგრესიულ საუბარს მოჰყევა ჩსუბი, რა დროსაც ზურგის არეში იგრძნო ტკივილი. მალევე მიხვდა, რომ სისხლი მოსდიოდა. ამიტომაც, უცნობების შეშინებისა და მოგერიების მიზნით, ცეცხლსასროლი იარაღი-დან გაისროლა.

მოწმე ი. ჩ-ის განმარტებით, შ. მ-მ უცნობების შეშინების მიზნით, ცეცხლსასროლი იარაღიდან გაისროლა, რა დროსაც მოირტყა ფეხში. გასროლის ხმებზე ისინი გაიქცნენ.

მოწმე ლ. ც-ა მიუთითა, რომ სათვალიან პირს დაზარალებული შ. მ. საყელოთი ეჭირა და ზურგის მიდამოში ურტყამდა ხელს, მაგრამ ხელში ეჭირა თუ არა რამე საგანი, არ ახსოვს. მოწმემ განმარტა, რომ დააპირა ავტომანქინის განერება და მათი გაშველება, მაგრამ იმავდროულად, გაიგონა ცეცხლსასროლი იარაღიდან ორი გასროლის ხმა, რის გამოც შეეშინდა გადასვლა და ავტომანქანით

უკუსვლით დაიწყო მოძრაობა.

2020 წლის 17 ივნისს გაცემული ბიოლოგიური (სეროლოგიური, გენეტიკური) დასკვნით დადგენილია, რომ პაკეტში წარნერით: „ერთი პისტოლეტი მასში არსებული მჭიდითა და მჭიდში 5 ვაზნით,“ მოთავსებულ იარაღის მეტალის ნაწილებზე (ობ. №1), სასხლეტსა და დამცავ რკალზე (ობ. 2) არსებული მონითალო-მოყავისფრო ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს. ობ. №1,2-ის გენეტიკური პროფილი და ამავე იარაღის ყბებზე (ობ. №3), ჩახმახსა და მეტალის სხვა ნაწილებზე (ობ. №4) და ამავე პაკეტში მოთავსებულ მეტალის მჭიდზე (ობ. №5) არსებული ბიომასალის გენეტიკური პროფილი ეკუთვნის შ. მ.

ამდენად, მოწმეთა ჩვენებების მიხედვით, ქმედების შეწყვეტა განაპირობა ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლამ; აღნიშნული გარემოება კი საფუძვლიანად მიუთითებს იმ ფაქტზე, რომ გ. ც-ემ საკუთარი თავისუფალი ნების გამოვლენის შედეგად კი არ შეწყვიტა დანაშაულებრივი ქმედება, არამედ – გარეგანი ფაქტორის ძალისხმევით. საკასაციო პალატა დამატებით მხედველობაში იღებს იმ გარემოებასაც, რომ შპს „ნ-დან“ გამოიხვილი ვიდეოჩანანერის მიხედვით, უშუალოდ ქმედების ჩადენის მომენტში, შ. მ. თავდასხმის პარალელურად, უკან-უკან მიიჩევს, მაგრამ, მცდელობის მიუხედავად, იგი თავდასხმელს ამ ფორმითაც ვერ აღწევს თავს.

როგორც უკვე აღინიშნა, შემთხვევის ადგილის შორიახლოს იმყოფებოდა უმცროსი ექიმი ლ. ც-ი, რომელმაც მოწმედ დაკითხვის დროს მიუთითა, რომ ადგილზე დახმარების აღმოჩენის შემდეგ, მან დაჭრილი ავტომანქანაში ჩაისვა და მიიყვანა „ლ-ს“ კლინიკაში. შპს „ლ-ს ეროვნული სამედიცინო ცენტრის“ ქირურგის ლ. გ-ს უდავოდ ცნობილი გამოკითხვის ოქმის მიხედვით, პაციენტისათვის სიცოცხლისათვის სახითათ დაზიანება იყო მარჯვენა მხრის არეში შემავალი, მხრის არტერიის დაზიანება, რომლის გაკერვის გარეშე დატოვება იყო სიცოცხლისათვის საშიში, სისხლდენის გამო (პირველი ინსტანციის სასამართლოს 2020 წლის 20 ოქტომბრის სხდომაზე მოწმე ლ. გ-ს გამოკითხვის ოქმის დროს მიწოდებული ინფორმაცია ცნობილ იქნა უდავოდ, რის გამოც, მას საქართველოს სსკ-ის 73-ე მუხლიდან გამომდინარე, პრეიუდიციული ძალა მიენიჭა).

მაშასადამე, ცივი იარაღის – დანის გამოყენება, სხეულის სხვადასხვა არეში, მათ შორის – გულმკერდში, მხრისა და ლავინის მიღდამოში მიყენებული ათი, სხვადასხვა სახის სიმძიმის დაზიანება (როგორც მძიმე, ისე – ნაკლებად მძიმე და მსუბუქი ხარისხის), ჭრილობის ზომა და ქმედების შეწყვეტის მიზეზი, ერთობლივად

განხილული, მიუთითებს იმ ფაქტზე, რომ გ. ც-ე მოქმედებდა არა ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანების, არამედ – მკვლელობის განზრახვით.

საკასაციო პალატამ ერთ-ერთ საქმეში მიუთითა, რომ: „ქმედების სუბიექტური შემადგენლობის – განზრახვის დასადასტურებლად აუცილებელია ერთდროულად არსებობდეს ცოდნის, ნებელობისა და მართლწინააღმდეგობის შეგნება. რიგ შემთხვევებში შესაძლებელია, მსჯავრდებული (ბრალდებული) არც აკონკრეტებდეს ან/და უარყოფდეს განზრახვის არსებობას, მაგრამ საქმეში არსებულ ფაქტობრივ გარემოებათა ანალიზით დადგინდეს პირის მიერ განზრახვის ნამდვილობა. ანუ ფაქტობრივ გარემოებათა განვითარების ორგონური ჯაჭვი ქმედების სუბიექტური შემადგენლობის შეფასების შესაძლებლობას იძლევა“ (იხ., საქართველოს უზენაესი სასამართლოს №527აპ-17 გადაწყვეტილება).

ამასთან, სხვა საქმეში საკასაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა მათ შორის – დაზარალებულის დაზიანებების რაოდენობაზე (სულ – 12), ლოკალზაციაზე, ხასიათსა და ხარისხზე, განსაკუთრებით კი სიცოცხლისათვის სახიფათო, მძიმე ხარისხის ჭრილობებზე გულმკერდისა და ასევე, ჭრილობებზე მუცლის არეში, რაც უპირობოდ გამორიცხავდა პირის ქმედებაში მხოლოდ ჯანმრთელობის დაზიანების განზრახვას და ცალსახად მიუთითებდა დაზარალებულის მკვლელობის აშკარა სურვილზე, რაც მისგან დამოუკიდებელი მიზეზით ბოლომდე ვერ მიიყვანა (იხ., საქართველოს უზენაესი სასამართლოს №213აპ-20 გადაწყვეტილება).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, წარმოდგენილი მტკიცებულებების (მათ შორის: ექსპერტიზის დასკვნებისა და მოწმეთა ჩვენებების) საფუძველზე საკასაციო პალატას მიაჩინა, რომ გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცებულებითი სტანდარტით დადასტურებულია გ. ც-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 19.108-ე მუხლის (განზრახ მკვლელობის მცდელობის) როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური შემადგენლობის განხორციელების ფაქტი.

5. სასჯელი:

საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს კანონიერი, დასაბუთებული და სამართლიანი; ამავე მუხლის მე-4 ნაწილი უთითებს, რომ „განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს.“ ამასთან, საკასაციო პალატა, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილიდან გამომდინარე, თანაბრად ხელმძღვანელობს სისხლის სამართლის საქმის მასალებში წარმოდგენილი როგორც პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი, ისე და-

მამძიმებელი გარემოებებით და აფასებს, საბოლოოდ დანიშნული სასჯელის სახე და ზომა რამდენად პროპორციულია მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი ქმედების სიმძიმესთან.

ამასთან, საკასაციო პალატა უთითებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 531-ე მუხლის მე-2 ნაწილის იმპერატიული დანაწესის მიხედვით, დანაშაულის ჩადენა იარაღის გამოყენებით არის პასუხისმგებლობის დამამდიმებელი გარემოება ამ კოდექსით გათვალისწინებული ყველა შესაბამისი დანაშაულისათვის. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, ამ მუხლის პირველი ან მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დამამდიმებელი გარემოების არსებობისას (ესე იგი მათ შორის – იარაღის გამოყენებით დანაშაულის ჩადენისას) ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვადა, სულ მცირე, 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლის ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას.

მოცემულ შემთხვევაში საკასაციო პალატამ დაადგინა, რომ გ. ც-ემ ჩაიდინა განზრახ მკვლელობის მცდელობა, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 19.108-ე მუხლით. აღსანიშნავია, რომ ხსენებული მუხლი სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას 7-დან 15 წლამდე ვადით (იარაღთან დაკავშირებული უფლების შეზღუდვით, ან უამისოდ).

წარმოდგენილი საქმის მასალებით დადასტურებულია, რომ გ. ც-ემ განსაკუთრებით მძიმე კატეგორიის, სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის მცდელობა ჩაიდინა ცივი იარაღის, დანის გამოყენებით; როგორც აღინიშნა, ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი, გ. ც-ისაგან ამოღებული დანა დამზადებულია ქარხნული წესით, არის მჩხვლეტავ-მჭრელი, მათიქსირებელი მოწყობილობით და მიეკუთვნება ცივ იარაღთა კატეგორიას.

ამდენად, საქართველოს სსკ-ის 531-ე მუხლის მოთხოვნიდან გამომდინარე, გ. ც-ის მიმართ დანიშნული სასჯელი 1 წლით უნდა აღემატებოდეს განზრახ მკვლელობის მცდელობისათვის დანიშნული სასჯელის მინიმუმს – 7 (შვიდი) წლით თავისუფლების აღკვეთას.

მოცემულ შემთხვევაში საკასაციო პალატა მხედველობაში იღებს იმ გარემოებასაც, რომ გ. ც-ის პასუხისმგებლობის დამამდიმებელი სხვა გარემოება არ გამოკვეთილა და საბოლოოდ მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულისათვის 8 (რვა) წლით თავისუფლების აღკვეთა – პროპორციული იქნება მის პიროვნებასა და ჩადენილი ქმედების სიმძიმესთან.

6. გ. ა-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-3

ნაწილით (ძველი რედაქცია) წარდგენილი ბრალდება:

საკასაციო პალატა სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას გ. ა-ს ბრალდების ამ ნაწილში და უთითებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში პროკურორის მიერ წარმოდგენილ მტკიცებულებათა ერთობლიობა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით არ ადასტურებს დანაშაულის შეუტყობინებლიბის ჩადენის ფაქტს, კერძოდ:

მოცემულ სისტემის სამართლის საქმეში დადასტურებულია მხოლოდ ის გარემოება, რომ 2020 წლის 4 მაისს შემთხვევის ადგილზე გ. ა. გ. ც-ესთან ერთად იმყოფებოდა, მაგრამ აღნიშნულის მიუხედავად, გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცებულებითი სტანდარტით დადგენილი არ არის, რომ მან ნამდვილად დაინახა შ. მ-ს დაჭრის ფაქტი.

საკასაციო პალატა უთითებს, რომ, ზოგადად, დანაშაულის ადგილზე ყოფნა უპირობოდ კონკრეტული დანაშაულის დანახვა-სა და მის გაცნობიერებას არ გულისხმობს. აღნიშნულთან ერთად, მნიშვნელოვანია, დადგინდეს, რომ პირმა იცის/შეიტყო ჩადენილი დანაშაულის შესახებ. მსგავს შემთხვევაში სწორედ აღნიშნული ორი კრიტერიუმის ერთობლიობა განაპირობებს ცოდნის ნამდვილობას.

მოცემულ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები, მათ შორის – მოწმე მ. ხ-ს ჩვენების შინაარსი, უტყუარად არ მიუთითებს გ. ა-ს მიერ დანაშაულის ხასიათისა და შინაარსის ცოდნის თაობაზე. საქმის მასალების მიხედვით, მხოლოდ ამ ჩვენებით იკვეთება, დაჭრის ფაქტის გაუღერება, რის შემდეგაც გ. ა-ს მალევე აკავებენ. ამასთან, გ. ა-ს ბრალად წარდგენილი ქმედების ჩადენას არ ადასტურებს შემთხვევის ადგილზე, ახლოს მყოფი – მოწმე ლ. ც-ის ზემომიმოხილული ჩვენებაც და საქმეზე გამოკვლეული – შპს „ნ-დან“ გამოთხოვილი ვიდეოჩანაწერიც. მითუფრო, რომ აღნიშნულ ვიდეოჩანაწერთან დაკავშირებით, არ წარმოდგენილა შესაბამისი ექსპერტიზა, რომელიც დაადასტურებდა გ. ა-ს მიერ გ. ც-ის დანაშაულის ჩადენის უპირობოდ დანახვის ფაქტს.

ამდენად, ბრალდების მხარეს არ წარმოუდგენია ის მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც საფუძვლიანად უარყოფდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციასა და დაცვის მხარის შესაგებელში გაცხადებულ მითითებას გ. ა-ს უდანაშაულობის თაობაზე. შესაბამისად, ბრალდების შესახებ დადგენილებაში აღნიშნული გარემოება, რომ გ. ა-მ ნამდვილად იცოდა გ. ც-ის მიერ განსაკუთრებით მძიმე კატეგორიის დანაშაულის ჩადენის, კერძოდ, შ. მ-ს განზრას მოკვლის მცდელობის თაობაზე, რის შესახებაც არ შეატყობინა სამართალდამცავ ორგანოებს, წარმოადგენს

ეჭვს, რომელიც, საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 ნაწილის თანაბად, ბრალდებულის სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს (ე.ნ. „In dubio pro reo“ პრინციპი).

7. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 სექტემბრის გადაწყვეტილება გ. ც-ის ნაწილში უნდა შეიცვალოს მსჯავრდებულის საუკეთესოდ, ხოლო გ. ა-ს გამართლების ნაწილში უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ გ. ც-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ხ.
ხ. საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ანუქელა გეთას საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 სექტემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3.1. გ. ც-ის ჩადენილი ქმედება გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით, გადაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 19,108-ე მუხლზე; გ. ც-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19,108-ე მუხლით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა 8 (რვა) წლით;

4. გ. ც-ეს სასჯელის მოხდის ათვლა დაეწყოს ფაქტობრივი დაკავების მომენტიდან – 2020 წლის 4 მაისის 22:56 საათიდან.

5. გ. ა. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 376-ე მუხლის მესამე ნაწილით (2018 წლის 4 ივნისის კანონით მოქმედი რედაქცია) ნარდენილ ბრალდებაში.

5.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 სექტემბრის განაჩენით გ. ა. დაუყოვნებლივ გათვალისუფლდა პენიტენციური დაწესებულებიდან;

5.2. გამართლებულ გ. ა-ს განემარტოს საქართველოს სსსკ-ის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვ-

ნის უფლების შესახებ.

6. საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ ნივთიერი მტკიცებულებები:

შემთხვევის ადგილის დათვალიერების დროს ამოღებული „მოტოს“ ფირმის მობილური ტელეფონი, გ. ც-ის პირადი ჩერეკის შედეგად ამოღებული ტყავის საბარათე, მასში მოთავსებული გ. ც-ის სახელზე გაცემული მართვის მოწმობითა და პირადობის დამადასტურებელი მოწმობით, ასევე სხვადასხვა პლასტიკური ბარათებითა და თეთრი „აიფონ 6S“ ფირმის მობილური ტელეფონი, გ. ც-ის, გ. ა-ს, შ. მ-სა და ი. ჩ-ის ტანსაცმელი, გ. ა-სგან ამოღებული „ნოკიას“ ფირმის მობილური ტელეფონი, ლ. ც-ის კუთვნილი ავტომობილის დათვალიერებისას ამოღებული ერთი ქურთუკი, შ. მ-ს აგადმყოფობის ისტორიის დედანი და ერთი რენტგენოფირი საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ დაუბრუნდეს მესაკუთრებს ან მათ მიერ სამისიდე უფლებამოსილ პირებს;

გ. ც-ის პირადი ჩერეკის შედეგად ამოღებული დანა, გ. ც-ისა და გ. ა-სგან, ასევე მ. ხ-ს ავტომობილის დათვალიერებისას ამოღებული სუნის ნიმუშები, გ. ც-ის, გ. ა-ს, ი. ჩ-ის ნერცყვის ნიმუშები და შ. მ-ს სისხლის ნიმუში, ასევე, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების დროს ამოღებული მოწითალო ფერის ანაწმენდები, ავტომობილების დათვალიერების დროს აღებული ანაწმენდები საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ განადგურდეს;

შემთხვევის ადგილისა და ავტომობილების დათვალიერებისას, „ნ-დაზ“ გამოთხოვილი ვიდეოჩანანერი ერთ დისკზე, დალუქული ერთ პაკეტად, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, დაერთოს სისხლის სამართლის საქმეს, საქმის შენახვის ვადით;

დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილი ექსპერტის დასკვნაზე თანდართული ნივთმტკიცება ერთ პაკეტად – საკვლევი ნიმუში საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ დაერთოს სისხლის სამართლის საქმეს საქმის შენახვის ვადით;

შემთხვევის ადგილის დათვალიერების დროს ამოღებული სამი მასრისა და ერთი ტყვიის, ცეცხლსასროლი იარაღის განმუხტვისას ექსპერტების მიერ გამოყენებული ხელთათმანის, შ. მ-ს საცხოვრებელი ბინის სადარბაზოს ჩერეკის შედეგად ამოღებული „მაკაროვის“ სისტემის პისტოლეტისა და მასში მოთავსებული მჭიდის, ასევე სამი ვაზნის, ი. ჩ-ისა და შ. მ-ს დენთის ანაწმენდების, ასევე შ. მ-ს საცხოვრებელი სახლის სადარბაზოს ჩერეკისას გადაღებული ფოტოსურათების დისკის საკითხი გადაწყვდეს გამოყოფილ სისხლის სამართლის საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას;

7. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

2. იკონომიკური დანაშაული

ქარცვა

განახენი
საქართველოს სახელით

№837აპ-21

17 თებერვალი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის გლდანი-ნაძა-
ლადევის რაიონული პროკურორის მოადგილის – დავით ხვედე-
ლიძისა და მსჯავრდებულ გ. ბ-ს საკასაციო საჩივრები თბილისის
საპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 22 ივნისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილებების მიხედვით: გ. ბ-ს, –
დაბადებულ 1... წელს, – ბრალად დაედი საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 179-ე
მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და საქართველოს სსკ-ის
185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული
დანაშაულის ჩადენა. აღნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგ-
ში:

– თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის გა-
ნაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და
მე-3 ნაწილის „ა“, „დ“ ქვეპუნქტით ნასამართლევი გ. ბ. 2020 წლის
17 მაისს, საღამოს საათებში, ქ. თ-სი, მ-ს ... მ/რ, მე.. კორპუსის
მიმდებარედ, სიცოცხლისათვის საშიში ძალადობის გამოყენების
მუქარით, გასაშლელი დანით შეიარაღებული, თავს დაესხა ტაქსის
მძღოლს – მ. ს-ს და მართლსაწინააღმდეგოდ დაეუფლა მის კუთ-
ვნიოლ 110 ლარს.

– თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის გა-
ნაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და
მე-3 ნაწილის „ა“, „დ“ ქვეპუნქტით ნასამართლევმა გ. ბ-მა 2020
წლის 17 მაისს, საღამოს საათებში, მ. ს-ის ტაქსით იმგზავრა ა-დან
– ვ-ის ქუჩიდან, მ-ს .. მ/რ, მე.. კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიამ-
დე, რა დროსაც მას გამოართვა მისი მეგობრისთვის 6 ლარად ღი-

რებული სიგარეტი და თანხა – 3 ლარი, ასევე უნდა გადაეხადა მგზავრობის საფასური – 10 ლარი, რაც არ გადაიხადა. აღნიშნული ქმედებით დაზარალებულს ჯამურად მიადგა 19 ლარის ქონებრივი ზიანი.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 4 თებერვლის განაჩენით:

2.1. გ. ბ-ს მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებზე.

2.2. გ. ბ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით და საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

– საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა – 6 წლით.

– საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა – 2 წლით.

2.3. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და დანაშაულთა ერთობლიობით გ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა – 6 წლით.

2.4. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძვლზე გაუქმდა ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი.

2.5. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა წინა – ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა – 6 წლით.

2.6. გ. ბ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან – 2020 წლის 18 მაისიდან.

3. სასამართლომ დაადგინა:

3.1. ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ და „დ“ ქვეპუნქტებით ნასამართლევი გ. ბ. 2020 წლის 17 მაისს, საღამოს საათებში, ქ. თ-ში, ... მ/რ, მე-... კორპუსის მიმდებარედ, სხვისი მოძრავი ნივთის მართლსანინააღმდეგო დაუფლების მიზნით, ძა

ლადობის გამოყენების მუქარით, აშკარად დაეუფლა მ. ს-ის კუთვნილ ფულად თანხას – 110 ლარს და დატოვა შემთხვევის აფგილი.

3.2. ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ და „დ“ ქვეპუნქტებით ნასამართლებრივის გ. ბ-მა 2020 წლის 17 მაისს, საღამოს საათებში, ... ს-ის ტაქსით იმგზავრა ა-დან – ვ-ის ქუჩიდან, მ-ს ... მ/რ, მე-... კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიამდე, რა დროსაც მას გამოართვა მისი მეგობრისთვის 6 ლარად ღირებული სიგარეტი და თანხა – 3 ლარი, ასევე უნდა გადაეხადა მგზავრობის საფასური – 10 ლარი, რაც არ გადაიხადა. აღნიშნული ქმედებით დაზარალებულს ჯამურად მიადგა 19 ლარის ქონებრივი ზიანი.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურორის პროკურორმა მარიამ გიგაურმა და მსჯავრდებულ გ. ბ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ხ. ხ-ამ.

4.1. პროკურორი მარიამ გიგაური სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა გ. ბ-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 4 თებერვლის განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ: საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით დაკვალიფიცირებული ქმედების საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტზე გადაკვალიფიცირებასა და კანონიერი სასჯელის განსაზღვრას, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის უცვლელად დატოვებას.

4.2. ადვოკატი ხ. ხ-ა ითხოვდა გ. ბ-ს მიმართ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის სრულად გაუქმებასა და მის გამართლებას.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 22 ივნისის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 4 თებერვლის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 22 ივნისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურორის მოადგილემ – დავით ხვედელიძემ და მსჯავრდებულმა გ. ბ-მა.

6.1. პროკურორი დავით ხვედელიძე საკასაციო საჩივრით ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 22 ივნისის განაჩენში ცვლილების შეტანას, გ. ბ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გამოტანილი განაჩენის უცვლელად დატოვებას.

6.2. მსჯავრდებული გ. ბ. საკასაციო საჩივრით ითხოვს სასჯე-ლის შემსუბუქებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნო საკასაციო საჩივრების მოთხოვნას, შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებები, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და დაასკვნა, რომ თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროცესურორის მოადგილის – დავით ხვედელიძის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო მსჯავრდებულ გ. ბ-ს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდევ გარემოებათა გამო:

2. ბრალდების მხარე სადავოდ ხდის ქმედების კვალიფიკაციას, კერძოდ, გ. ბ-ს ქმედება – ტაქსის მძღოლ მ. ს-ისაგან 110 ლარის მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლება ყაჩალობად უნდა დაკვალიფიცირდეს, თუ ძარცვად.

3. საკასაციო სასამართლო საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომ მოცემულ შემთხვევაში გ. ბ-ს მიერ ყაჩალობის ჩადენის ფაქტი გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებული არ არის.

4. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმო ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001). დასაბუთებული გადაწყვეტილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. Fomin v. Moldova, ECtHR, no. 36755/06, § 31; 11/11/2011). ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., Gorou v. Greece (No. 2) no 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009). შესბამისად, სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტების გამეორება, რასაც სასამართლოც ეთანხმება.

5. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ ყაჩალობის ობიექტური მხარის სავალდებულო ნიშანია თავდასხმა სხვისი მოძრავი ნივთის დაუფლების მიზნით, რასაც თან ერთვის სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისთვის სამიში ძალადობა ანდა ასეთი ძალადობის მუქარა. ყაჩალობის დროს პირი თავდასხმის გამოყენებით ზემოქმედებს დაზარალებულზე, რათა სხვის მოძრავ ნივთს დაეუფლოს.

ქმედების ყაჩალობად კვალიფიკაციისათვის მნიშვნელოვანია აგრეთვე დადგინდეს, დაზარალებულმა როგორ აღიქვა და შეაფასა მის მიმართ განხორციელებული/გამოთქმული მუქარა.

6. დაზარალებულ მ. ს-ის ჩვენებით დადგენილია, რომ არის ტაქსის მძღოლი. 2016 წლის 7 ივნისს მოქმედია ბურიათის მთავრობის ბ-ს და მიიყვანა მს ... მ/რ-ის მე-... კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიაზე. მანქანის გაჩერების შემდეგ ალნიშნულ პირს მოსთხოვა მომსახურების საფასურის გადახდა, რაზეც მან უთხრა, რომ „რა ფული, ბიჭო, რის ფულიო“, გადავიდა მანქანიდან, გამოალო მის გვერდით, მარჯვენა წინა კარი, მარცხენა ხელი შეყო მანქანაში და ბარში, რომელშიც ლიად ჩადებული ჰქონდა ფულადი თანხა – 110 ლარი, დასტაცა ხელი, მაგრამ მან ხელი დაუჭირა და უთხრა „რას აკეთებ, სად მიგაქვს ჩემი ფული, ხელი გაუშვიო“. გ. ბ-მა მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა, „კაცურად მოიქცი, არ ხარ შენ კარგი კაცი, არ მოგექცევი კაცურად და არაფერს მოგცემ“. ღვედი ეკეთა და ვეღარ მოახერხა წინააღმდეგობის განვა, ამავდროულად, გაიგონა ტკაცუნის ხმა და დაინახა რაღაც საგანი, რომელიც მარჯვენა ხელში ეჭირა, თუმცა ეს ხელი მანქანაში მისკენ არ მიუმართავს, იგი მანქანის გარეთ ჰქონდა მალლა ანეული. ალნიშნული საგნის დანახვისას იგრძნო შიში. რადგან არ იკოდა ხელში რა ეჭირა, აღიქვა საფრთხედ. თან დაუძახა „ფულს ხელი გაუშვი, თორებ შენს თავს დააბრალეო“. მას შეეშინდა, რომ აღნიშნულ პირს მისთვის არ დაერტყა. მან ხელი გაუშვა, რის შემდეგ გ. ბ. გაიქცა და თან წაიღო მისი კუთვნილი თანხა – 110 ლარი. მონმის ჩვენებით, იგი გ. ბ-ს დაედევნა, თუმცა ვეღარ დაეწია. გ. ბ-ს მხრიდან ფიზიკური ძალადობა არ ყოფილა, შელაპარაკება იყო მხოლოდ. მისთვის დანა კისერზე არ დაუდია, არც უთქვამს, დანა მაქსო. გ. ბ-ს პირბადე ეკეთა, თუმცა მგზავრობისას ბევრჯერ მოიხსნა. მისი მეგობრის მანქანიდან ჩასვლისას პირბადე არ ეკეთა, შუქი აანთო მანქანაში და შეათვალიერა ორივე.

7. დაზარალებულის ჩვენებით გამოირიცხა ყაჩალობის შემადგენლობისათვის აუცილებელი ელემენტი – სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისთვის საშიში ძალის გამოყენების მუქარა. კერძოდ, მართალია, მ. ს. უთითებს, რომ იმ საგნის დემონსტრირებით, რაც მან დაინახა (რაღაც საგანი), გაუჩნდა გარკვეული შიში, თუმცა მას კონკრეტულად საგნის დასახელება არ შეუძლია – შეეშინდა, რადგან არ იცოდა, რა ეჭირა ხელში, თუმცა ეს ხელი მანქანაში მისკენ არ მიუმართავს, გ. ბ-ს ფიზიკურად არ უძალადია, მხოლოდ შელაპარაკებას ჰქონდა ადგილი. დაზარალებული თავის უმოქმედობას უკავშირებს არა მხოლოდ იმზუთიერ შიშს, არამედ იმ გარემობას, რომ ეკეთა ღვედი და წინააღმდეგობა ვერ გაუწია, თუმცა გაქცეულ გ. ბ-ს დაედევნა. ამასთან, საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცე-

ბულებრივით არ დასტურდება გ. ბ-ს მიერ დანის ტარების ფაქტი, მის სახლში აღმოჩენილ დანაზე კი, 2020 წლის 11 ივლისის დაქტი-ლოსკოპიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, გ. ბ-ს თითის ანაბეჭდები არ არის აღმოჩენილი. ამდენად, საკასაციო სასამარ-თლოს უსაფუძვლოდ მიაჩინა ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივ-რის მოთხოვნა მსჯავრდებულ გ. ბ-ს ქმედების ყაჩაღობად დაკ-ვალიფიცირების თაობაზე.

8. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლი დასჯადად აცხადებს ძარცვას, ესე იგი სხვისი მოძრავი ნივ-თის აშკარა დაუფლებას მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რაც გულისხმობს სხვისი ქონების ანგარებით დაუფლე-ბას თვალნათლივ იმ პირისათვის, ვის საკუთრებაში, მფლობელო-ბასა ან სარგებლობაში იმყოფება ნივთი, ან სხვა ადამიანისათვის. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მყარად დამკვიდრებული პრაქტიკის თანახმად, ნივთის აშკარა დაუფლება ხდება მესაკუთ-რის, მფლობელის ან სხვა პირთა თანდასწრებით და აუცილებელია მძარცველს შეგნებული ჰქონდეს მისი ქმედების აშკარა ხსიათი (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი საქმეზე №566აპ-18). დაზარალებულის ჩვენების თანახმად, გ. ბ. გადავიდა მანქანიდან, გამოაღო მის გვერდით, მარჯვენა წინა კარი, მარცხე-ნა ხელი შეყო მანქანაში და ბარში, რომელშიც ღიად ჩადებული ჰქონდა ფულადი თანხა – 110 ლარი, დასტაცა ხელი, მაგრამ მან ხელი დაუჭირა და უთხრა „რას აკეთებ, სად მიგაქვს ჩემი ფული, ხელი გაუშვიო“. გ. ბ-მა მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა, „კაცუ-რად მოიქეცი, არ ხარ შენ კარგი კაცი, არ მოგექცევი კაცურად და არაფერს მოგცემო“ – შესაბამისად, გ. ბ. დაზარალებულის კუთ-ვნილ თანხას დაეუფლა აშკარად, დაზარალებულის მკაფიოდ გა-მოხატული ნების საწინააღმდეგოდ.

9. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით (დაზარალებულ მ. ს-ის, მოწმეების: ხ. მ-ს, შ. ჯ-ის, ნ. ბ-ს, გ. ბ-ს, გ. ქ-ის, ი. ტ-ის, ღ. ღ-ის, ღ. კ-ისა და თ. გ-ის ჩვენებებით, 2020 წლის 18 მაისის ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმით, 2020 წლის 19 მაისის ფოტოსურათით ამოცნო-ბის ოქმით, 2020 წლის 17 მაისის შემთხვევის ადგილის დათვალი-ერების ოქმით, 2020 წლის 18 მაისის ბინისა და პირადი ჩხრეცის ოქმებით, 2020 წლის 19 მაისის დაქტილოსკოპიური ექსპერტიზის №... დასკვნით, 2020 წლის 11 ივნისის დაქტილოსკოპიური ექ-სპერტიზის №... დასკვნით, 2020 წლის 11 ივნისის ოდოროლოგიუ-რი ექსპერტიზის №... დასკვნითა და სხვა მტკიცებულებებით) ცალსახად დასტურდება, რომ გ. ბ-მა ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვა-

ლისწინებული დანაშაული.

10. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, გ. ბ-ს მიერ ჩადენილი ქმედება, რომლითაც მ. ს-ს მიადგა მატერიალური ზიანი – 110 ლარი, უნდა დაკვალიფიცირდეს როგორც ძარცვა, ე.ი. სხვისი მოძრავი ნივთის აშკარა დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ძალადობის გამოყენების მუქარით, რომელიც საშიში არ არის სიცოცხლისა ან ჯანმრთელობისათვის, ჩადენილი არაერთგზის, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით.

11. ამასთან, მსჯავრდებულ გ. ბ-ს მოთხოვნასთან დაკავშირებით (სასჯელის შემსუბუქების თაობაზე), სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლის შესაბამისად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ ...ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის № 1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

12. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პირვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობა კი უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით.

13. სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებები და წარმოდგენილი მტკიცებულებები სრულყოფილად, ობიექტურად და სამართლებრივად სწორად შეაფასა გ. ბ-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სასჯელის განსაზღვრისას და შეუფარდა სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რომელიც საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებშია, არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებსა და სასჯელის

მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამაშავის რესოციალიზაცია).

14. გ. ბ-სათვის საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის დანიშნულ სასჯელთან დაკავშირებით სასამართლო ითვალისწინებს რომ საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსის კერძო ნაწილის მუხლი ან მუხლის ნაწილი დანაშაულის შემადგენლობის ნიშნად ითვალისწინებს შემამსუბუქებელ ან დამამძიმებელ გარემოებას, იგივე გარემოება სასჯელის დანიშნის დროს შედგენლობაში არ მიიღება. შესაბამისად, ვინაიდან საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მაკვალიფიცირებელ გარემოებას ნარმოადგენს არაერთგზისობა, სასამართლო დამამძიმებელი გარემოების სახით ვერ გაითვალისწინებს გ. ბ-ის წინა ნასამართლობას.

15. საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი (ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, არაერთგზის) სასჯელის სახით ითვალისწინებს ჯარიმის ან თავისუფლების აღკეთის გამოყენებას. ხოლო სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას.

16. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს გ. ბ-ს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ გარემოებებს (სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას აღიარა და მოინანია ჩადენილი დანაშაული, ჩადინა ნაკლებად მძიმე დანაშაული), დანაშაულებრივი ქმედების სახეს და მისი ჩადენის ხერხს (ჩადენილა არაძალადობრივი დანაშაული, ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით); ქმედების ჩადენის მოტივს და მიზანს; მიყენებული ზანის სახეს და მოცულობას (ტაქსის მდლოლს გამოართვა თავისი მეგობრისთვის 6 ლარად ღირებული სიგარეტი და თანხა 3 ლარი, ასევე უნდა გადაეხადა მგზავრობის საფასური – 10 ლარი, რაც არ გადაიხადა. აღნიშნული ქმედებით დაზარალებულს ჯამურად მიადგა 19 ლარის ქონებრივი ზანი); ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას (მსჯავრდებულის მტკიცე სურვილი, მისწრაფება, დაუფლებოდა დაზარალებულის კუთვნილ თანხას) და მიიჩნევს, რომ სასჯელის სახის და ზომის განსაზღვრისას პრიორიტეტი უნდა მიენიჭოს საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული სასჯელებიდან ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის – ჯარიმა – გამოყენებას. იმავდროულად, ჩადენილი დანაშაულის სასიათის, გ. ბ-ს ქონებრივი მდგომარეობის, მისი რესოციალიზაციის, სასჯელის ზოგადი და კერძო პრევენცი-

ის მიზნების მიღწევისთვის სასამართლოს მიაჩნია, რომ გ. ბ-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სასჯელის სახით ჯარიმის – 2500 ლარის – გამოყენება იქნება მსჯავრდებულის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმიმიმის, მისი პიროვნების შესაბამისი პროპორციული საშუალება სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მისაღწევად.

17. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, გ. ბ-ს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და თბილისის საპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 22 ივნისის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

– გ. ბ-ს საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს ჯარიმა – 2500 ლარი. ხოლო, საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტით თავისუფლების აღკვეთა – 6 წლით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა უნდა შთანთქას ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და გ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურორის მოადგილის – დავით ხვედელიძის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. მსჯავრდებულ გ. ბ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

3. თბილისის საპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 22 ივნისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

4. გ. ბ-ს საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა – 2500 ლარი;

5. გ. ბ-ს საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს

- 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
- 6. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მეტაცრმა სასჯელმა შთანთქოს ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და დანაშაულთა ერთობლიობით გ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
- 7. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე გაუქმდეს ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი.
- 8. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქოს წინა – ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა – 6 წლით.
- 9. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელი;
- 10. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ქარცვის მცდელობა

განაჩენი საქართველოს სახელი

№23აპ-22

24 მარტი, 2022 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

- 6. სანდოძე (თავმჯდომარე),**
- მ.გაბინაშვილი,**
- შ. თადუმაძე**

ზეპირი მოსმენით, ღია სასამართლო სხდომაზე დისტანციურად განიხილა ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორ აკაკი მოქერიას საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენზე.

აღწერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

1. ნარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. ვ. ტ-ე (პირადი ნომერი: -) ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 179-ე მუხლის პირვე-

ლი ნაწილით (ყაჩაღობა, ესე იგი თავდასხმა სხვისი მოძრავი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო დაუფლების მიზნით, ჩადენილი ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობით).

1.2. ვ. ტ-ისთვის პრალად ნარდგენილი დანაშაული გამოიხატა შემდეგში: 2020 წლის 19 აგვისტოს, დაახლოებით 09:00 საათზე, ფულადი თანხის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ვ. ტ-ე თავს დაესხა ქ. ბათუმში, პ-ში მდებარე სავალუტო ჯიხურს – შპს „ქ-ს“ და სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობით, კერძოდ, სახის, ცხვირისა და მარცხენა ყურის არეში ქვის რამდენჯერმე დარტყმით ჯანმრთელობის დაზიანება მიაყენა ე. თ-ეს. დაზარალებულის მიერ განეული აქტიური მოქმედებების გამო ვ. ტ-ემ ვერ შეძლო ფულადი თანხის დაუფლება და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 14 მაისის განაჩენით ვ. ტ-ის ქმედება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 179-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 19,178-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

2.2. ვ. ტ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 19,178-ე მუხლის პრეცედენტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 3 (სამი) წლით, რომლის ათველა დაეწყო 2020 წლის 20 აგვისტოდან.

2.3. ბათუმის საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ვ. ტ-ემ ჩაიდინა ძარცვის მცდელობა, ე.ი. სხვისი მოძრავი ნივთის აშკარა დაუფლების მცდელობა, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რაც გამოიხატა შემდეგში: 2020 წლის 19 აგვისტოს, დაახლოებით 09:00 საათზე, ქ. ბათუმში, პ-ში მდებარე სავალუტო ჯიხურ – შპს „ქ-ს“ ვ. ტ-ე შეეცადა, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, აშკარად დაუფლებოდა ჯიხურში არსებულ, ე. თ-ის კუთვნილ ფულად თანხას, თუმცა ამ უკანასკნელის მიერ განეული წინააღმდეგობის გამო, განზრახვა ბოლომდე ვერ მიიყვანა და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 14 მაისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

4. კასატორების არგუმენტები:

4.1. 2021 წლის 14 დეკემბერს პროკურორმა აკაკი მოქერიამ საკასაციო წესით გაასაჩივრა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს

სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენი და მოითხოვა ვ. ტ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის პირველი ნაწილით და მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა.

4.2. საკასაციო საჩივრის ავტორის პოზიციით, გასაჩივრებული განაჩენი უკანონო და დაუსაბუთებელია, ვინაიდან ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულია ქმედების ყაჩაღობად კვალიფიკაციის აუცილებელი ნიშნებით თავდასხმა, სხვისი მოძრავი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზანი და ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისთვის საშიში ძალადობა ან ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარა.

4.3. სასამართლო სხდომაზე ბათუმის რაიონული პროკურორის მოადგილემ, ალექსანდრე ძირკვაძემ მხარი დაუჭირა წარმოდგენილ საკასაციო საჩივარს და ითხოვა მისი დაკმაყოფილება.

5. დაცვის მხარის არგუმენტები:

5.1. მსჯავრდებული ვ. ტ-ე და მისი ინტერესების დამცველი, ადვოკატი პ. ბ-ე არ დაეთანხმენ პროკურორის საკასაციო საჩივარში მითითებულ არგუმენტებს და აღნიშნეს, რომ ვ. ტ-ის ქმედება არ შეიცავს ყაჩაღობის ნიშნებს, ვინაიდან მან პირადი მოტივით იძალადა დაზარალებულზე.

6. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

6.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენით განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩინა, რომ საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6.2. საკასაციო პალატას მიაჩინა, რომ ვ. ტ-ის მიერ ჩადენილი ქმედება უდავოდ შეიცავს ისეთი მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შემადგენლობას, როგორიცაა ძარცვის მცდელობა, ე.ი მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი მოძრავი ნივთის აშკარა დაუფლების მცდელობა, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 19,178-ე მუხლის პირველი ნაწილით. მოცემულ შემთხვევაში აღნიშნული დანაშაული გამოიხატა იმაში, რომ 2020 წლის 19 აგვისტოს, დაახლოებით 09:00 საათზე, ქ. ბათუმში, პ-ში მდებარე სავალუტო ჯიხურ – შპს „ქ-ში“, ვ. ტ-ე, რომელსაც სახე კაპიუშონითა და ნიღბით ჰქონდა დაფარული, ხოლო ხელზე ეკეთა ვარდისფერი ხელთათმანი, შეეცადა, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, აშკარად დაუფლებოდა ჯიხურში არსებულ, ე. თ-ის კუთვნილ ფულად თანხას, თუმცა დაზარალებულის მიერ განეული ნინააღმდეგობის გამო, განზრახვა ბოლომ-დე ვერ მიიყვანა და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა. ამდენად,

კანონიერია სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი ვ. ტ-ის ქმედების საქართველოს სსკ-ის 19,178-ე მუხლის პირველი ნაწილით დაკვალიფიცირების შესახებ.

6.3. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებას გასაჩივრებული განაჩენის მოტივაციას, რომელის თანახმადაც, ვ. ტ-ის ქცევა გამორიცხავს დაცვის მხარის ვერსიას, რომ მან პირადი მოტივით იძალადა ე. თ-ეზე, კერძოდ, ნარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადასტურებულია, რომ ვ. ტ-ე დაახლოებით ორი საათით ადრე მივიდა სავალუტო ჯიხურთან. ე. თ-ის ჯიხურში შესვლიდან მალევე, კაპიუშონით, პირბადითა და ხელთათმანებით შევიდა ჯიხურში და აშკარა და აქტიური მოქმედებით შეეცადა, მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლებოდა დაზარალებულის ქონებას, რაც ე. თ-ის წინააღმდეგობის გამო, ვერ შეძლო. საქმის მასალებში არ მოიპოვება მტკიცებულება, თუნდაც ვ. ტ-ის თანმხლები გოგოს ჩვენება, რომელიც საპრისიპიროს დაადასტურებდა.

6.4. სასამართლოს ეჭვს არ იწვევს ის გარემოება, რომ ვ. ტ-ე ვალუტის გამცვლელ პუნქტში, სადაც ყევლასთვის ცხადია, რომ ინახება სხვადასხვა ფულადი კუპიურები სხვადასხვა ვალუტაში, სწორედ მათ აშკარად დასაუფლებლად შევიდა. როგორც კამერის ჩანაწერებით, ისე მონმე ვ. ს-ს ჩვენებით (უდავო მტკიცებულებები) დასტურდება, რომ ვ. ტ-ე დაახლოებით ორი საათით ადრე მივიდა ჯიხურთან და ელოდა, როდის გააღებდნენ მას. ე. თ-ის ჯიხურში შესვლიდან მალევე, კაპიუშონით, პირბადითა და ხელთათმანებით შევიდა ჯიხურში და შეეცადა, აშკარად დაუფლებოდა სხვის ქონებას.

6.5. დაზარალებულის განმარტება, რომ მას უცნობი ახალგაზრდის ჯიხურის შესვლისას „მოესმა სიტყვები – ფული მომეცი“, დაცვის მხარისთვის გახდა, საფუძველი იმის, რომ სასამართლოს წინაშე ემტკიცებინა ვ. ტ-ის მხრიდან ფულის დაუფლების განზრახვის არარსებობა, რადგან „მოესმა“ არ იმუშავს მტკიცებით ფორმაში ასეთი მოთხოვნის ფაქტის არსებობას. სასამართლო, განსახილველი საქმის ფაქტობრივი გარემოებების მხედველობაში მიღებით, სრულად გამორიცხავს ვ. ტ-ის მხრიდან მხოლოდ ფიზიკური შეურაცხოფის განზრახვას.

6.6. საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს პროკურორის მითითებას, რომ მსჯავრდებულმა ვ. ტ-ემ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული და ეთანხმება ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის დასაბუთებას ვ. ტ-ის ქმედების საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან საქართველოს სსკ-ის 19,178-ე მუხლის პირველ ნაწილზე გადაკვალიფიცირების თაობაზე, ვინაიდან

საქმის განხილვის შედეგად არ გამოიკვეთა ქმედების ყაჩალობად მიჩნევისთვის სავალდებულო ნიშანი – თავდასხმა, ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისთვის საშიში ძალადობით.

6.7. საკასაციო პალატამ არაერთ გადაწყვეტილებაში მიუთითა, რომ ქმედების ყაჩალობად დაკვალიფიცირებისათვის აუცილებელია თავდასხმისა და მართლასაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნის არსებობა, რომელიც, თავის მხრივ, ჩადენილი უნდა იყოს სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობით ანდა ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარით. ყაჩალობის დროს პირი თავდასხმის გამოყენებით ზემოქმედებს დაზარალებულზე, რათა სხვის მოძრავ ნივთს დაეუფლოს. რაც შეეხება ძარცვას, საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის პირველი ნაწილის ობიექტური მხარის სავალდებულო ნიშანია დანაშაულის აშკარად, სხვა პირთათვის ხილულად ჩადენა და მას თავდასხმის ელემენტი არ გააჩნია.

6.8. განსაზილველ შემთხვევაში სადაც საკითხს ნარმოადგენს ის გარემოება, წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე უტყუარად დგინდება თუ არა დამასაშავის პირდაპირი განზრახვა – სიცოცხლისთვის საშიში ძალადობით მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლებოდა დაზარალებულ ე. თ-ის ქონებას.

6.9. ვინაიდან დაზარალებულ ე. თ-ის ჩვენება, სამედიცინო ექსპერტის დასკვნა, შემთხვევას ადგილის მიმდებარე ტერიტორიიდან და სავალუტო ჯიხურიდან ამოღებული ვიდეოჩანაწერები და მათი დათვალიერების ოქმი ძირითად მტკიცებულებებს ნარმოადგენს დაზარალებულ ე. თ-ის მიმართ ჩადენილი ძალადობის ხარისხის შეფასების კუთხით, პალატა განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევს სწორედ ამ მტკიცებულებებს.

6.10. დაზარალებულ ე. თ-ის ჩვენებით მისი ოჯახი ფლობს სავალუტო ჯიხურს, რომელიც მდებარეობს ქ-ში. ჯიხური შედგება პატარა შესასვლელი ოთახისგან, სადაც მაგიდა და სკამი დგას, ხოლო ამავე ოთახში, რკინის კარის მიღმა, არის მეორე ოთახი, სადაც ფული ინახება. 2020 წლის 19 აგვისტოს, დაახლოებით 08:30 საათზე, იმყოფებოდა სავალუტო ჯიხურში. რამდენიმე წუთში ჯიხურის სიახლოეს დაინახა ახალგაზრდა მამაკაცი, რომელსაც ეცვა შავი ფურის კაპიუშონიანი ქურთუკი, სახეს კი კაპიუშონი და ნიღაბი უფარავდა. მისი დანახვისთანავე უსიამოვნო განცდა დაეუფლა, „რაღაცნაირად შეეშინდა“, სცადა კარი დაეხურა, მაგრამ ვერ მოასწორ და ახალგაზრდა კაცი ჯიხურში შევარდა. შემოესმა სიტყვები – „ფული მომეცი“ და თავში ბეტონის ნატეხი მოხვდა. იგი ჯიხურში შესულ ბიჭს შეენინააღმდეგა, პარალელურად ყვირილი დაიწყო და შველა ითხოვა, ცდილობდა, დამასავე გარეთ გაეგდო. განეული წინააღმდეგობის გამო, დამნაშავე ვერ შეძლო სეიფის-

კენ წასულიყო. შეხლა-შემოხლისას გადაბრუნდა სკამი და მაგიდა, უცნობმა რამდენჯერმე ჩაარტყა თავში ბეჭონის ნატეხი. თვითონ კი კარისკენ აწვებოდა და ცდილობდა გარეთ გაეგდო. მის ყვირილ-ზე, ჯიხურის გარეთ მყოფი ნ. შ. და ს. ა. დაეხმარნენ და მამაკაცი ერთობლივი ძალით ჯიხურიდან გააგდეს, რის შემდეგაც გამოიძა-ხეს პოლიცია.

6.11. მოსამართლის განჩინების საფუძველზე გამოთხოვილი, შემთხვევის ადგილის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული, ასევე სავალუტო ჯიხურის შიდა პერიმეტრზე განლაგებული ვიდეოკა-მერების ჩანაწერებითა და მათი დათვალიერების ოქმებით (უდავო მტკიცებულებები) ირკვევა, რომ 2020 წლის 19 აგვისტოს სავალუ-ტო ჯიხურის მოპირდაპირედ მდებარე სუპერმარკეტ „ს-თან“ ვ. ტ-ე დილის 06:49 საათზე ჩნდება კაპიუშონიანი შავი ფერის ქურ-თუკით და დიდი ხანი შესასვლელი კარის საფეხურზეა ჩამომჯდა-რი. პერიოდულად გადის აღნიშნული ადგილიდან და ისევ ბრუნდე-ბა. 08:49 საათზე იკრავს ქურთუკს, იღებს ვარდისფერ ხელთათ-მანს, იცვამს და მიემართება ქუჩის მეორე მხარეს მდებარე სავა-ლუტო ჯიხურისკენ. ჯიხურის შიდა პერიმეტრზე არსებული კამე-რის ჩანაწერები ასახავს უშუალოდ ფიზიკური დაპირისპირების კადრებს ვ. ტ-ესა და ე. თ-ეს შორის. დაზარალებული ცდილობს, გარეთ გააგდოს ვ. ტ-ე, რომელიც ჯიხურის სიღრმეში ცდილობს შეღწევას მოწინააღმდეგეზე დარტყმებით, საბოლოოდ ჯიხურში ე. თ-ე კარისკენ აგდებს ქურთუკიანს. ჯიხურის მიმდებარე ტერი-ტორიაზე არსებული კამერის ჩანაწერებში ჩანს ასალგაზრდა მა-მაკაცის მიერ სირბილით ქუჩის გადაკვეთისა და ტერიტორიის და-ტოვების ფატიც.

6.12. სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექ-სპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2020 წლის 16 სექტემბრის №... სა-სამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, ე. თ-ეს აღნიშნებოდა ნასკდომი მარცხენა ყურის ნიჟარის არში, სის-ხლნაჟღენთები და ნაჭდევები სხეულის სხვადასხვა მიდამოში, რაც განვითარებულია რაიმე მკვრივი, ბლაგვი საგნის/საგნების ზემოქ-მედებით და ერთობლივად და ცალკ-ცალკე აღებული, მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, რასაც შედეგად ჯანმრთე-ლობის მოშლა არ მოჰყოლია.

6.13. აღნიშნული მტკიცებულებების გაანალიზების შედეგად, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ დაზარალებულის ჩვენებით, სა-სამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით, ვიდეოჩანაწერი-თა და მისი დათვალიერების ოქმით არ დასტურდება ვ. ტ-ისთვის ბრალად წარდგენილი დანაშაულის – ყაჩაღის სავალდებულო კომპონენტის არსებობა, კერძოდ: თავდასხმა, ადამიანის სიცოც-

ხლისა და ჯანმრთელობისთვის საშიში ძალადობით, შემდეგ გარე-მოებათა გამო:

6.14. განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ ვ. ტ-ე უც-რად და მოულოდნელად შევარდა ჯიხურში, შესაბამისად, დაზა-რალებულთან პირველი კონტაქტი მოულოდნელობის ეფექტს ნამ-დვილად ქმნიდა, თუმცა ყაჩაღობისთვის დამახსასათებელი სახა კომპონენტები – ადამიანის სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობა, ან ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარა არ იკვეთება. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, ბრალ-დებულმა ჩაიდინა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისთვის საშიში ძა-ლადობა, რაც გამოიხატა ბეტონის ნატეხის ჩარტყმაში. საქმე ეხე-ბა ბეტონის ფშვნად ნატეხს, რომელიც დარტყმის შედეგად ადვი-ლად დაიშალა, მისა ნაწილაკები ამოლებულ იქნა შემთხვევის ად-გილის დათვალიერებისას (დათვალიერდა სასამართლო განხილვის დროსაც). ფაქტი იმისა, რომ აღნიშნულ ნივთით მიყენებულ დაზი-ანებებს არ გამოუწვევია ზიანი, რომელიც სიცოცხლისა და ჯან-მრთელობის საშიში იქნებოდა, დასტურდება სასამართლო-სამე-დიცინო ექსპერტიზის დასკვნით, რომლის თანახმად, დაზიანებე-ბი იყო მსუბუქი ხასიათის, რასაც შედეგად არ გამოუწვევია ჯან-მრთელობის მსუბუქი მოშრაც კი.

6.15. საკასაციო სასამართლო იზიარებს გასაჩივრებული განა-ჩენის მოტივაციას, რომლის თანახმადაც, სააპელაციო სასამარ-თლოს დადგენილად მიაჩნია, რომ ბრალდების მხარის მიერ ნარ-დგენილი მტკიცებულებებით დადასტურდა სსკ-ის 178-ე მუხლის მესამე ნაწილის „დ“ ქვეყუნქტით გათვალისწინებული დანაშაუ-ლის ჩადენა, კერძოდ, ძარცვა, რომელიც ჩადენილია ისეთი ძალა-დობით, რაც საშიში არ არის სიცოცხლისა ან ჯანმრთელობისთვის, თუმცა მოკლებულია სამართლებრივ შესაძლებლობას, პირს მსჯავრი დასდოს მის მიერ რეალურად ჩადენილი დანაშაულის-თვის, ვინაიდან ძარცვა, ჩადენილი ძალადობით, რომელიც არ არის საშიში სიცოცხლისა ან ჯანმრთელობისთვის, წარმოადგენს უფრო მძიმე ბრალდებას და ითვალისწინებს უფრო მკაცრ სასჯელს, ვიდ-რე ვ. ტ-ის მიმართ წარდგენილი ბრალდება, გათვალისწინებული სსკ-ის 179-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

6.16. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ქუთაი-სის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პა-ლატის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლე-ლად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო იხელმძღვანელა საქართველოს სის-

ხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

- ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორ აკაკი მოქერიას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
- თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენი დარჩეს უცვლელად.
- განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თაღლითობა

განაჩენი საქართველოს სახელით

№1001აპ-21

28 მარტი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თაფუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ი. ხ-ს ინტერესების დამცველი ადგომატის – გ. ჯ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 სექტემბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

- პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ი. ხ., – დაბადებულს 1... წელს, – ბრალად ედებოდა თაღლითობა ე.ი. მართლსანინალმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლება მოტყუებით, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, დანაშაული, გათვალისწინებული – საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სამი ეპიზოდი) და თაღლითობა ე.ი. მართლსანინალმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლება მოტყუებით, ჩადენილი დიდი ოდენობით, დანაშაული, გათ-

ვალისწინებული – საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი).

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით მის მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2019 წლის 21 ოქტომბერს, თ. დ., სიტყვიერი შეთანხმების საფუძველზე, ი. ხ-ს გადასცა „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ორი ავტომანქანა (სახელმწიფო ნომრით – ... და სახელმწიფო ნომრით – ...), რომლებსაც ი. ხ. გააქირავებდა და ყოველთვიურად გადაუხდიდა თანხას – 2100 ლარს. ი. ხ., რომელიც მოქმედებდა დანაშაულებრივი განზრახვით, 2020 წლის აპრილიდან, დ. ხ-ს მანქანების გაქირავების თანხა არ გადაუხდია; „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით ..., ი. ხ-მ დ. ხ-ს ნებართვის გარეშე, დაშალა და ნანილები მოტყუებით, მართლსაწინააღმდეგოდ მიისაკუთრა, ხოლო „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ავტომანქანის, სახელმწიფო ნომრით – ..., ადგილსამყოფელი უცნობია. ზემოაღნიშნული ქმედების შედეგად, დაზარალებულ დ. ხ-ს მიადგა 26 746 ლარის – დიდი ოდენობით ქონებრივი ზიანი.

2.2. 2020 წლის 1 ივნისს, თ-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ი.ხ. შეუთანხმდა ი. - , რომ 2020 წლის 2 ივნისს, 22:30 საათამდე, იქირავებდა მის კუთვნილ, „ტოიოტა ქამრის“ მარკის ავტომანქანას, სახელმწიფო ნომრით – ... 50 ლარად. შეთანხმებისამებრ, ი. ფ-ზ იმავე დღეს გადასცა ი. ხ-ს კუთვნილი ავტომანქანა და მისი ტექნიკური მოწმობა, თუმცა, ი. ხ., რომელიც მოქმედებდა დანაშაულებრივი განზრახვით, 2020 წლის 7 ივნისს ავტომანქანა დაშალა და ნანილები, კერძოდ – აკუმულატორი, ფარი, ე.წ. „აბეესის“ ბლოკი და ელემენტები, მოტყუებით, მართლსაწინააღმდეგოდ მიისაკუთრა. ზემოაღნიშნული ქმედების შედეგად, დაზარალებულ ი-ს მიადგა 3550 ლარის – მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანი.

2.3. 2019 წლის მარტში, თ-სი, ...ს მიმდებარე ტერიტორიაზე, ი. ხ. შეუთანხმდა ბ. გ-ს, რომ გააქირავებდა მის კუთვნილ „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ავტომანქანებს, რის შემდეგაც მისგან ნაიყვანა „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის 13 ავტომანქანა. ი. ხ., რომელიც მოქმედებდა დანაშაულებრივი განზრახვით, 2020 წლის 24 მაისს ბ. გ. მიუყვანა ყველა კუთვნილი ავტომანქანა, გარდა ლურჯი ფერის „ტოიოტა პრიუსის“, სახელმწიფო ნომრით – ... და რუხი ფერის „ტოიოტა პრიუსის“, სახელმწიფო ნომრით – ... ავტომანქანებისა, რომლებიც, ბ. გ-ს თანხმობის გარეშე, დაშალა. აღნიშნული ქმედების შედეგად, დაზარალებულ ბ. გ-ს მიადგა 46 130 ლარის – დიდი ოდენობით ქონებრივი ზიანი.

2.4. 2020 წლის 28 მაისს, დაახლოებით შუადღის საათებში, თ-ში, ე.წ „... მიმდებარე ტერიტორიაზე, გ. ნ-ს სიტყვიერი შეთანხმე-

ბის საფუძველზე, დღიური საფასურის გადახდის მიზნით, ი. ხ-ს გადასცა ავტომანქანა „ტოიოტა პრიუსი“, სახელმწიფო ნომრით – ..., თუმცა ი. ხ., რომელიც მოქმედებდა დანაშაულებრივი განზრავით, გ. ნ-ს კუთვნილ ავტომანქანას მოხსნა ფარი და კვების ელემენტი, რითაც მოტყუებით დაეუფლა ავტომანქანის ნაწილებს. ი. ხ-მ დანაშაულებრივი ქმედებით გ. ნ-ს მიაყენა 2490 ლარის მნიშვნელოვანი ზიანი.

2.5. 2019 წლის 21 ოქტომბერს, თ-სი ... სიტყვიერი შეთანხმების საფუძველზე, ი. ხ-ს გადასცა „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ორი ავტომანქანა (სახელმწიფო ნომრით – ... და სახელმწიფო ნომრით – ...), რომლებსაც ი. ხ. გააქირავებდა და ყოველთვიურად გადაუხდიდა 2100 ლარს. ი. ხ., რომელიც მოქმედებდა დანაშაულებრივი განზრავით, 2020 წლის აპრილიდან დ. ხ. მანქანების გაქირავების თანხა არ გადაუხდია. „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით – ..., დ. ხ-ს ნებართვის გარეშე, დაშალა და ნაწილები მოტყუებით, მართლსაწინააღმდეგოდ მიისაკუთრა, ხოლო „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის აეტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით – ..., 2019 წლის ოქტომბერში, თ-ში, ..., მიჰყიდა დ. შ-ს, რომელიც მოატყუა და უთხრა, რომ ავტომბილი იყო მისი საკუთრება და გაფორმებული იყო მისი მეუღლის სახელზე. აღნიშნული ქმედების შედეგად დაზარალებულ დ. შ-ს მიადგა ქონებრივი ზიანი.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 მარტის განაჩენით ი. ხ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ დ. ხ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ ი. ფ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ გ. ნ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა – 6 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ გ. ნ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა – 4 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, გაუნახევრდა და განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა – 2 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ დ. შ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა – 4 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, დაზარალებულ ბ. გ-ს ეპიზოდისთვის, დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა სხვა თანაბარი და ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და დანაშაულთა ერთობლიობით ი. ხ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების ადგევთა 6 წლით;

მსჯავრდებულ ი. ხ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების მომენტიდან – 2020 წლის 11 ივნისიდან.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ი. ხ-ს ინტერესების დამცველმა ადგოკატმა გ. ჯ-მ, რომელმაც ითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ: საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ბ. გ-ს ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დ. შ-ს ეპიზოდი) – ი. ხ-ს უდანაშაულოდ ცნობა, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დ. ხ-ს ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ი. ფ-ა და გ. ნ. ეპიზოდები) – წარდგენილი ბრალდების გადაკვალიფიცირება საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 სექტემბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 მარტის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 სექტემბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ი. ხ-ს ადგოკატმა გ. ჯ-მ, რომელიც ითხოვს: საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ბ. გ-ს ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დ. შ-ს ეპიზოდი) – ი. ხ-ს გამართლებას, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დ. ხ-ს ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ი. ფ-ს და გ. ნ. ეპიზოდები) – წარდგენილი ბრალდების გადაკვალიფიცირებას საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს

სსსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. საკასაციო საჩივრით დაცვის მხარე ითხოვს საპელაციო სასამართლოს განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ: დაზარალებულების – დ. შ-ა და ბ. გ. ეპიზოდებში ი. ხ-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენას, ხოლო დაზარალებულების – დ. ხ., ი. ფ-ა და გ. - ხ-ს ეპიზოდებისთვის წარდგენილი ბრალდების გადაკვალიფიცირებას – საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლზე (სხვისი ნივთის დაზიანება, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია). დაცვის მხარის მტკიცებით, ქვემდგომში ინსტანციის სასამართლოებმა განაჩენის დადგენისას გაიზიარეს მხოლოდ დაზარალებულების ჩვენებები, რომელებიც არ არის გამყარებული სხვა უტყუარი მტკიცებულებებით; საქმეში არ არის წარმოდგენილი სასაქონლო ექსპერტის დასკვნები და კონკრეტული ნივთების ღირებულების განსაზღვრისას სასამართლო დაეყრდნო მხოლოდ დაზარალებულთა ჩვენებებს; ამასთან, დაზარალებულ დ. ხ-ს ეპიზოდთან მიმართებით სასამართლოში გამოკვეთილი არცერთი მტკიცებულება არ არის სანდო და უტყუარი, მათ შორის – ავტომობილის ღირებულებასთან დაკავშირებით; დაზარალებულ დ. შ-ს ეპიზოდთან მიმართებით გამოკვეთილი არ არის თაღლითობის კონსტრუქციული ელემენტი – მოტყუება, რადგან მყიდველმა იცოდა ის ფაქტი, რომ ავტომანქანის მესაკუთრე იყო არა ი. ხ., არამედ – დ. ხ.; ბ. გ-ს ეპიზოდთან მიმართებით საქმეში წარმოდგენილია მხოლოდ დაზარალებულის ჩვენება და არცერთი სხვა პირდაპირი მტკიცებულება; გ. ხ-ა და ი. ფ. ეპიზოდებთან მიმართებით, დაცვის მხარის მტკიცებით, მართალია, ი. ხ-მ ამოილო ნაწილები მითითებული დაზარალებულების ავტომანქანებიდან, მაგრამ მას არ გააჩნდა მითვისების მიზანი, რაც აუცილებელია ქმედების თაღლითობად კვალიფიკირისათვის.

3. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მტკიცებას, რომ საქმეში თითოეულ ეპიზოდთან მიმართებით არ არის წარმოდგენილი ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა დაადასტურებდა ი. ხ-ს მიერ თაღლითობის (5 ეპიზოდის) ჩადენას; ასევე არ იზიარებს გასაჩივრებული განაჩენის მოტივაციას ბ. გ-ა და დ. ხ. ეპიზოდებთან მიმართებით საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების ნაწილში (თაღლითობის დიდი ოდენობით ჩადენის ნაწილში), თუმცა იზიარებს ამავე განაჩენის მოტივაციას მსჯავრდებულ ი. ხ-ს საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დ. შ., ი. ფ-ა და გ. ხ. ეპიზოდებთან მიმართებით

მსჯავრდებისა და სასჯელის ნაწილში და მიაჩნია, რომ ამ ნაწილში საქმეში ნარმოდგენილია საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები, მათ შორის: მოწმების – დ. ხ., გ., დ-ს შ-ს, ბ. შ-ს, ზ-ს ჩვენებები, ი. ფ., გ. ნ-ს გამოკითხვის ოქმი, ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმი, პირის ამოცნობის ოქმი, ამოღების ოქმები, საგამოძიებო ექსპერტიზის 2020 წლის 2 ივლისის დასკვნა, რომლებითაც გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ ი. ხ-მ ჩაიდინა მითითებული დანაშაულები; საკასაციო სასამართლოს ასევე მიაჩნია, რომ საქმეში ნარმოდგენილი მტკიცებულებებით, მათ შორის: მოწმების – ბ. გ., ხ., დ. ხ-ა და გ-ს ჩვენებებით, ამოღების ოქმებითა და საგამოძიებო ექსპერტიზის ოქმებით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ ი. ხ-მ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულები ბ. გ-ა და დ. ხ-ს მიმართ.

4. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ი. ხ-ს მსჯავრი დაედო, მათ შორის – თალღითობისთვის, რამაც დიდი ოდენობით ზიანი გამოიწვია (ბ. გ-ა და დ. ხ-ს ეპიზოდები), ხოლო საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის შენიშვნის პირველი ნაწილის თანახმად, მითითებული დანაშაულისათვის დიდ ოდენობად ითვლება ნივთის (ნივთების) ღირებულება 10 000 ლარის ზევით, ამავე მუხლის შენიშვნის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, მითითებული დანაშაულისათვის მნიშვნელოვან ზიანად ითვლება ნივთის (ნივთების) ღირებულება 150 ლარის ზევით. მოცემულ შემთხვევაში ბ. გ-ა და დ. ხ. ეპიზოდებთან მიმართებით საქმეში არ არის ნარმოდგენილი მიყენებული ზიანის შესაფასებლად ან/და დაზარალებულების მიერ მითითებული ზიანის მოცულობის დასადასტურებლად რაიმე მტკიცებულება, მათ შორის – სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნა. აღნიშნულ ეპიზოდებთან მიმართებით, საქმეში ნივთმიტკიცებად ამოღებული ნივთების რაოდენობისა და სახეობის, დაზარალებულების ჩვენებების მიუხედავად, სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნის ან/და ნივთების ზიანის კონკრეტული ოდენობის დამადასტურებელი რაიმე უტყუარი მტკიცებულების არარსებობის პირობებში დაუდგენელია, ი. ხ-მ მითითებულ დაზარალებულებს მიაყენა თუ არა 10 000 ლარზე მეტი ზიანი, თუმცა ნივთების სახეობის გათვალისწინებით, უტყუარად დგინდება, რომ დაზარალებულებისათვის მიყენებული ზიანის ოდენობა აღმატება 150 ლარს, რის გამოც ი. ხ-ს ქმედება, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, უნდა გადაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტზე.

5. გ. ნ-ს ეპიზოდთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ გარდა დაზარალებულის გამოკითხვის ოქმი-

სა, რომელიც დაცვის მხარემ უდავო მტკიცებულებად ცნო, საქმეში ნარმოდგენილია საქართველოს შსს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის 2020 წლის 2 ივლისის სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის თანახმადაც, ექსპერტიზაზე წარდგენილი, 2005 წელს გამოშვებული „TOYOTA PRIUS-ის“ (სახელმწიფო ნომრით – №...) ნინა მარცხენა მაშუქისა და ჰიბრიდული სისტემის აკუმულატორების საბაზო ღირებულება, ექსპლუატაციაში ყოფნის გათვალისწინებით, შეადგენს 2440 ლარს. შესაბამისად, სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ი. ხ-ს, დაზარალებულ გ. ნ-ს ეპიზოდში, საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების ნაწილში.

6. ი. ფ-ს ეპიზოდებთან მიმართებით სასამართლო ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ დაცვის მხარემ უდავოდ ცნო ი. ფ-ს გამოკითხვის ოქმი, რომლის თანახმად, ი. ხ-მ ერთი დღით იქირავა მისი ავტომანქანა, თუმცა მეორე დღეს არ მოუყვანა და ტელეფონი გათიშა. მოგვიანებით დაუკავშირდა და უთხრა, რომ მისი ავტომანქანიდან ამოილო ძრავის ელემენტი, ხოლო ავტომანქანა დატოვა ...ს ზღვის შემოვლითი საავტომობილო გზის მიმდებარედ. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ამ ნაწილშიც იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას ი. ხ-ს, დაზარალებულ ი. ფ-ს ეპიზოდში, საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების ნაწილში.

7. რაც შეეხება დ. შ-ს ეპიზოდს, დაზარალებულმა განმარტა, რომ ი. ხ-გან 3000 აშშ დოლარის ეკვივალენტ ლარად, შეიძინა „ტრიონტა პრიუსის“ მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით – ...; 3500 ლარი გადაიხადა, ხოლო დანარჩენი თანხა, შეთანხმების შესაბამისად, გარკვეული ჰერიოდულობით უზიდა გადაეხადა. ავტომანქანა დ. ხ-ს სახელზე იყო გაფორმებული, თუმცა მსჯავრდებულისაგან იცოდა, რომ ის მისი მეუღლე იყო. ი. ხ-ს დანაშაულებრივი ქმედების შედეგად მიადგა 1700 აშშ დოლარისა და 450 ლარის მატერიალური ზიანი, რომელიც დღეს მდგომარეობით ანაზღაურებული არ არის. ავტომანქანაში პირველ ეტაპზე 3500 ლარის გადახდა დაადასტურა ასევე დ. შ-ს მამამ, ბ. შ-მ. იმის გათვალისწინებით, რომ კასატორი აღნიშულ ეპიზოდში მსჯავრდებულის გამართლებას ითხოვს იმაზე მითითებით, რომ დაზარალებულისათვის თავიდანვე ცნობილი იყო ავტომანქანის მესაკუთრის ვინაობა და მან გარიგება დადო არამესაკუთრესთან – მხარეებს შორის დავის საგანია, მოატყუა თუ არა ი. ხ-მ დ. შ. ავტომანქანის გაყიდვისას. სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მტკიცებას რომ არ არის გამოკვეთილი მოტყუების ელემენტი, ვინაიდან დ. შ-ს ჩვენებით დგინდება, რომ ის ენდობოდა

ი. ხ-ს, რომელიც არწმუნებდა, რომ დ. ხ. (ვის სახელზეც იყო რეგისტრირებული ავტომანქანა), იყო მისი მეუღლე და თანხის სრულად დაფარვის შემდეგ ავტომანქანას გადაუფორმებდა. დაზარალებულის მიერ გარიგების დადება არამესაკუთრესთან a priori არ გამორიცხავს მის მიმართ თაღლითობის ჩადენას. მოცემულ შემთხვევაში მსჯავრდებულმა დაზარალებულს მიაწოდა არასწორი ინფორმაცია ავტომანქანის მესაკუთრესთან მისი ურთიერთობის ხასიათის შესახებ.

8. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სამართლიანი სასამართლოს უფლება სასამართლოებს ავალდებულებს, ნათლად მიუთითონ საფუძვლები, რომლებსაც დაეყრდნენ გადაწყვეტილების მიღებისას. ვალდებულების ფარგლები შეიძლება განსხვავდებოდეს სადაც გადაწყვეტილების ბუნებიდან გამომდინარე და ის უნდა განისაზღვროს თითოეული საქმის გარემოებების გათვალისწინებით. ზემოაღნიშნული ვალდებულება არ მოითხოვს მომჩივნების მიერ წარმოდგენილ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. Fomin v. Moldova, ECtHR, no. 36755/06, § 31; 11/11/2011), გადაწყვეტილებიდან ნათლად უნდა ჩანდეს, რომ განხილული იქნა საქმის არსებითი საკითხები (Lobzhanidze and Peradze v. Georgia, ECtHR, no. 21447/11, no. 35839/11, §65, 66; 27/02/2020).

9. საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა ნიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

10. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის სანქცია სასჯელის სახით ითვალისწინებს ჯარიმას ან თავისუფლების აღკვეთას ოთხიდან შვიდ წლამდე ვადით, მხედველობაში იღებს საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე მუხლების მოთხოვნებს, ასევე დაზარალებულ გ. ნ-ს ნოტარიულად დამოწმებულ განცხადებას, რომ მას ი. ხ-ს მიმართ პრეტენზია არ გააჩნია და მიაჩნია, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივრის არარსებობისა და საქართველოს სსკ-ის 308-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნათა გათვალისწინებით (საკასაციო სასამართლოს უფლება აქვს, დანიშნოს უფრო მკაცრი სასჯელი ან სხვა გზით გააუარესოს მსჯავრდებულის

მდგომარეობა, თუ პრალდების მხარემ შეიტანა საკასაციო საჩივარი სწორედ ამ მოთხოვნით და თუ მას ასეთი პოზიცია ეკაფა პირველი ინსტანციის და სააპელაციო სასამართლოებში), ი. ხ-ს სასჯელის სახედ და ზომად, უნდა განესაზღვროს გასაჩივრებული განაჩენით განსაზღვრული სასჯელი – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლო იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ი. ხ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ჯ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 სექტემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
 - 2.1. ი. ხ-ს ქმედება, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ ბ. გ-ს ეპიზოდი), გადაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტზე;
 - 2.2. ი. ხ-ს ქმედება, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ დ. ხ-ს ეპიზოდი), გადაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტზე;
 - 2.3. ი. ხ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (5 ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:
 - საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ ბ. გ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;
 - საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ დ. ხ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;
 - საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ ი. ფ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით;
 - საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ დ. შ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით;

- საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დაზარალებულ გ. ნ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, გაუნახევრდეს და განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა – 2 წლით;
- საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, დაზარალებულ ბ. გ-ს ეპიზოდისთვის, დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქეას დანარჩენი ეპიზოდებისთვის დანიშნული თანაბარი და ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ი. ხ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა – 6 წლით;
- 3. მსჯავრდებულ ი. ხ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების მომენტიდან – 2020 წლის 11 ივნისიდან;
- 4. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
- 5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით

განაჩენი საქართველოს სახელით

№877აპ-19

22 თებერვალი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
 მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
 შ. თადუმაძე,
 მ. გაბინაშვილი

ღია სასამართლო სხდომაზე განიხილა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურატურის შსს ორგანოებში გამოიძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის პროკურორ დავით ჭარბაძის საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 2 ივლისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 2 ივლისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურატურის

შსს ორგანოებში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის პროკურორმა დავით ჭარბაძემ, რომელიც მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება უკანონოა და ითხოვს განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ, ერთი მხრივ, დ. ჯ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მისთვის ბრალად წარდგენილი ქმედების ჩადენაში და კანონიერი სასჯელის განსაზღვრას, ხოლო, მეორე მხრივ, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით მსჯავრად შერაცხული და ნაშაულისათვის უფრო მკაცრი სასჯელის შეფარდებას; კასატორის მტკიცებით, დ. ჯ-ს მიმართ ბრალად წარდგენილი კვალიფიციურები იყო სწორი და შეესაბამებოდა მის მიერ ბრალად შერაცხულ დანაშაულებრივ ქმედებებს, შესაბამისად, სასამართლომ მსჯავრდებული უსაფუძვლოდ გაამართლა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში.

2. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, დ. ჯ-ს – დაბადებულს ... წლის 9 მაისს, – ბრალად დაედო: ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, დიდი ოდენობით და ყალბი საანგარიშსწორებო და საგადასახადო დოკუმენტის დამზადება გამოყენების მიზნით და გამოყენება, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2015 წლის 3 თებერვალს მენარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში მენარმე სუბიექტად და ბიზნეს ოპერატორად დარეგისტრირდა შპს „დ.“ (ს/ნ ..). საზოგადოების ერთპიროვნული დამფუძნებელი და დირექტორი გახდა დ. ჯ. კომპანიის საქმიანობის საგანს წარმოადგენდა ხილისა და ბოსტნეულის იმპორტი და რეალიზაცია საქართველოში. სულ შპს „დ-მ“ 2015 წლის საანგარიშო პერიოდში შეასრულა – 9988137 ლარის ღირებულების ხილისა და ბოსტნეულის იმპორტი. დ. ჯ-მ, როგორც შპს „დ-ს“ დირექტორმა, 2015 წლის 11 ივნისიდან 2015 წლის 29 ივნისის ჩათვლით შეასრულა 45 სასაქონლო-საბაჟო ოპერაცია, რომელიც გაანგარიშდა იმპორტის გადასახდელი – 306 201 ლარი. აღნიშნული სასაქონლო-საბაჟო ოპერაციები შეირჩა იმპორტის გადასახდელებზე საგადასახადო ვალდებულებების შესრულების რისკის პროფილით და „საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის გადაადგილებისა და გაფორმების შესახებ“ ინსტრუქციის შესაბამისად გათვალისწინებული საშეღავათო (იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის გამოყენებისას იმპორტის გადასახდელები გადაიხდება: ა) საქონლის გაშეგბიდან არა უგვიანეს 5 კალენდარული დღისა) პერიოდის გარეშე შპს „დ-ს“ განესაზღვრა კუთვნილი იმპორტის გადასახდელების საბაჟო გაფორმების დროს

გადახდა. დასახელებულ პერიოდში დ. ჯ-მ დაამზადა შპს „დ-ს“ კუთვნილი იმპორტის გადასახდელების – 249 214 ლარის გადახდის დამადასტურებელი ყალბი საგადასახადო დავალებები: ... რომლებიც გამოიყენა იმპორტირებული საქონლის საბაჟო პროცედურების შესრულებისას, იმპორტის გადასახდელების „ინტერნეტბაზნიგით“ სახელმწიფო ხაზინის ანგარიშზე ჩარიცხვის დასადასტურებლად, რითაც მოატყუა სსიპ „შემოსავლების სამსახური“, რომ 2015 წლის 11 ივნისიდან 2015 წლის 29 ივნისის ჩათვლით შესრულებული – 45 სასაქონლო-საბაჟო ოპერაციით იმპორტირებული საქონლისთვის გაანგარიშებული იმპორტის გადასახდელი – 249 214 ლარი თითქოსდა, სრულად ჩარიცხა სახელმწიფო ხაზინის შესაბამის ანგარიშზე, რაც რეალურად არ მომხდარა და რამაც სახელმწიფოს (სსიპ „შემოსავლების სამსახურის“) 249 214 ლარით ქონებრივი დაზიანება გამოიწვია.

3. დ. ჯ-ს წარედგინა ბრალდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და ამავე კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

4. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 10 იანვრის განაჩენით დ. ჯ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში გამართლდა; იგიც ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით და სასჯელად განესაზღვრა ჯარიმა – 4000 ლარი, რაც პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით, შეუმსუბუქდა და საბოლოოდ მიესაჯა ჯარიმა – 3000 ლარი.

5. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 10 იანვრის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროცესურატურის შსს ორგანოებში გამოიიების საპროცესო ხელმძღვანელობის პროცესურორმა დავით ჭარბაძემ, რომელიც ითხოვდა განაჩენის შეცვლასა და დ. ჯ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და ამავე კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით მისთვის ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენაში და კანონიერი სასჯელის შეფარდებას.

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმითა პალატის 2019 წლის 2 ივლისის განაჩენით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 10 იანვრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი,

შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩინია, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლი ფორმალურ დანაშაულთა რიცხვს განეკუთვნება და იგი დამთავრებულად ითვლება მასში ჩამოთვლილი ნებისმიერი მოქმედების (ყალბი საკრედიტო ან საანგარიშსწორებო ბარათის, სხვა საგადასახადო დოკუმენტის ან ქონებრივი უფლებამოსილების დამადასტურებელი ისეთი დოკუმენტის დამზადება ან შეძენა გასაღების ან გამოყენების მიზნით, გასაღება ან გამოყენება, რომელიც არ არის ფასიანი ქაღალდი) ჩადენისთანავე.

3. არც მხარეები ხდიან სადაცოდ და საკასაციო სასამართლო-საც მიაჩინია, რომ ბრალდების მხარემ წარმოადგინა საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები (დაზარალებულის წარმომადგენლის – მ. კ-ს მოწმეების – გ. ლ-ს, ი. დ-ს, ჯ. კ-ს, ხ. თ-ს, თ. ჯ-ს, თ. მ-ს, გ. ც-სა და დ. ჯ-ს (აღიარებს მსჯავრად შერაცხულ ქმედებას) ჩვენებები; შპს „დ-ს“ საბაჟო ოპერაციების ამსახველი დოკუმენტები; სსიპ „შემოსავლების სამსახურიდან“ და საბანკო დაწესებულებებიდან გამოთხვილი დოკუმენტაცია და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები), რომელთა ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ დ. ჯ-მ ნამდვილად ჩაიდინა ყალბი საანგარიშსწორებო და საგადასახადო დოკუმენტების დამზადება გამოყენების მიზნით და გამოყენება და, ამდენად, მისი მსჯავრდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით არის კანონიერი.

4. მოცემულ შემთხვევაში პროკურორი სააპელაციო სასამართლოს განაჩენს ასაჩივრებს დ, ჯ-ს სახელმწიფოს დიდი ოდენობით ქონებრივი დაზიანების ბრალდებაში უდანაშაულო ცნობის ნაწილში, რადგან მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილია უტყუარი და დამაჯერებელ მტკიცებულებები, რომლებიც ცალსახად ადასტურებს დ. ჯ-ს მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით ბრალად წარდგენილი დანაშაულის ჩადენას.

5. იმისათვის, რათა სამართლებრივად სწორად შეფასდეს მხარეთა შორის დავის საგნად ქცეული ქმედების კვალიფიკაცია, უნდა განიმარტოს, როდის იკვეთება დანაშაულის – მოტყუებით ქონებრივი დაზიანების შემადგენლობა და სარჩმუნოდ დადგინდეს, მსჯავრდებულის განზრახვა შემოიფარგლა მხოლოდ გაყალბებული საგადასახადო დავალებების წარდგენით საბაჟო გაფორმების

ზონიდან იმპორტირებული საქონლის გატანით, როგორც ეს ქვემ-დგომი ინსტანციის სასამართლოებმა მიიჩნიეს, თუ მისი განზრახ-ვა მოიცავდა იმპორტირებული საქონლისთვის გაანგარიშებული იმპორტის გადასახდელებისაგან მოტყუებით (ყალბი საგადასახა-დო დავალებების წარდგენით) თავის არიდებასა და მიუღებელი შემოსავლის სახით სახელმწიფოსათვის დიდი ოდენობით ზიანის მიყენებას.

6. როგორც ზემოთ უკვე აღინიშნა, თავად დ. ჯ. საგადასახადო დავალებების გაყალბებასა და მათ გამოყენებას აღიარებს, თუმცა სახელმწიფოს ქონებრივ დაზიანებაში თავს არ ცნობს დამნაშავედ.

7. საკითხის მართებულად გადასაწყვეტად მნიშვნელოვანია, ყურადღება მიექცეს იმ დანაშაულის შემადგენლობას, რომელსაც ბრალდების მხარე დ. ჯ.-ს ედავებოდა და რომლის ჩადენასაც მსჯავრდებული აღიარებს – ყალბი საანგარიშსწორებო და საგა-დასახადო დოკუმენტების დამზადება გამოყენების მიზნით და გამოყენება და არა – ყალბი ოფიციალური დოკუმენტის დამზადე-ბა და გამოყენება, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, რო-გორც ამაზე სააპელაციო სასამართლო მიუთითებს თავის განაჩენ-ში და რამაც განაპირობა სასამართლოს მიერ მსჯავრდებულის ქმედების არასწორად შეფასება, რადგან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილის შემად-გენლობა არ მოიცავს ისეთ სავალდებულო ობიექტურ ნიშანს, როგორიც არის – მნიშვნელოვანი ზიანი, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუკი ყალბი საანგარიშსწორებო და საგადასახადო დოკუმენტის დამზადებასა და გამოყენებას შედეგად მოჰყვება სხვისთვის ქო-ნებრივი ზიანის მიყენება, ქმედება სცდება საქართველოს სის-ხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ფარგლებს და ცალკე კვალიფი-კაციას საჭიროებს.

8. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედება წარმოადგენს განზრას დანაშაულს და ობიექტური მხრივ, მოიცავს ორ ელემენტს – მოტყუებასა და მესაუთრისის ან ქონების მფლობელისთვის ზიანის მიყენებას ანუ დამდგარი ზიანის არსებობას. ჩადენილ ქმედებასა და დამ-დგარ შედეგს შორის უნდა არსებობდეს მიზეზობრივი კავშირი, ვინაიდან აღნიშნული დანაშაული შედეგიან დელიქტს წარმოად-გენს. მნიშვნელოვანია, რომ კანონმდებელმა ცალსახად მიუთითა, რომ დამნაშავის მიერ ჩადენილ ქმედებაში არ უნდა იკვეთებოდეს თაღლითობის ნიშნები, რადგან, თავის მხრივ, თაღლითობისა და მოტყუებით ქონებრივი დაზიანების შემადგენლობები ჰავას ერ-თმანეთს, ორივე შემთხვევაში ამსრულებელი დანაშაულებრივ

ქმედებას სჩადის მოტყუების საშუალებით, მაგრამ თაღლითობის დროს ამსრულებელი მოტყუების გზით ეუფლება სხვის ნივთს, რის შედეგადაც მსხვერპლი კარგავს უშუალოდ მის აქტივში არსებულ ქონებას და ამით მცირდება მისი ქონებრივი მასა, ხოლო მოტყუებით ქონებრივი დაზიანებისას ქონების მესაკუთრეს ან მფლობელს ადგება ზიანი აცდენილი ქონებრივი სარგებლის სახით, რომელიც მას უნდა მიეღო კანონის ან სხვა ნორმატიული აქტის საფუძველზე და ამით უნდა გაზრდილიყო მისი აქტივი.

9. ამდენად, რადგან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული მოიცავს ორ აუცილებელ ელემენტს – მოტყუებასა და მესაკუთრისათვის/ქონების მფლობელისათვის ზიანის მიყენებას და თავის მხრივ, ეს ზიანი მოცული უნდა იყოს დამნაშავის განზრახვით, იმის გამოსარკვევად, დ. ჯ-მ ჩაიდინა თუ არა ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, უნდა დადგინდეს, ერთი მხრივ, ყალბი საანგარიშსნორებო და საგადასახადო დოკუმენტების დამზადებითა და გამოყენებით მოატყუა თუ არა მან სახელმწიფო და, მეორე მხრივ, მიაყენა თუ არა ქონებრივი ზიანი.

10. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, გადასახადი არის ამ კოდექსის მიხედვით სავალდებულო, უპირობო ფულადი შენატანი ბიუჯეტში, რომელსაც იხდის გადასახადის გადამხდელი, გადახდის აუცილებელი, არაეკვივალენტური და უსასყიდლო ხასიათიდან გამომდინარე, ხოლო ამავე კოდექსის მე-8 მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, არაპირდაპირი გადასახადია – გადასახადი (დამატებული ლირებულების გადასახადი, აქციზი, იმპორტის გადასახადი), რომელიც დგინდება მიწოდებული (იმპორტირებული) საქონლის ან/და განეული მომსახურების ფასზე დანამატის სახით და რომელსაც იხდის მომხმარებელი (იმპორტიორი) ამ გადასახადით გაზრდილი ფასით საქონლის ან/და მომსახურების შეძენისას (იმპორტისას). არაპირდაპირი გადასახადის ბიუჯეტში გადახდის ვალდებულება ეკისრება საქონლის მიწოდებელს (იმპორტიორს) ან/და მომსახურების გამნევს, რომელიც ამ კოდექსის მიზნებისათვის გადასახადის გადამხდელად იწოდება.

11. „საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე საქონლის გადაადგილებისა და გაფორმების შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 26 ივლისის №290 ბრძანებითა და ამავე ბრძანებაში 2015 წლის 5 ივნისის ცვლილებებით, იმპორტის სასაქონლო ოპერაციის გამოყენებისას იმპორტის გადასახდელები გადაიხდება: საქონლის გაშვებიდან არა უგვიანეს 5 კალენდარული დღისა; საბაჟო დეკლარაციის

დამუშავებისას მასში მითითებული მონაცემების იმპორტის გადასახდელებზე საგადასახადო ვალდებულებების შესრულების რისკის პროფილთან თანხვედრის შემთხვევაში, საქონელი გაიშვება გარანტის ნარდგენით. საქონლის გაშვება აგრეთვე შესაძლებელია კუთვნილი იმპორტის გადასახდელების სრულად გადახდით ან იმპორტის გადასახდელების ნაწილზე გარანტის ნარდგენითა და დანარჩენ ნაწილზე თანხის გადახდით.

12. მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრის ამონანერის თანახმად, 2015 წლის 3 თებერვალს შეიქმნა შპს „დ.“, რომლის დამფუძნებელი, 100% წილის მფლობელი და დირექტორი იყო დ. ჯ., ხოლო შპს-ს საქმიანობის ტიპად განისაზღვრა – ხილის, ციტრუსების, კაკლოვნების, ბოსტნეულის, მწვანილის, მარცვლეულის, სოკოს, ყურძნის, სუბტროპიკული, ტექნიკური, ბალჩეული, პარკოსანი, ზეთოვანი, დახურული გრუნტის, ფქვილისა და ფქვილოვანი კულტურების იმპორტი, საწყობი, სათავსი და სხვა.

13. დაზარალებულ სსიპ შემოსავლების სამსახურის წარმომადგენლის – მ. კ-ს ჩვენებით ირკვევა, რომ შპს „დ-ს“ იმპორტირებული ტეიროთის საბაჟო დეკლარირებისას, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №290 ბრძანების შესაბამისად, მოსთხოვეს, საშეღავათო პერიოდის გარეშე გადაეხადა კუთვნილი იმპორტის გადასახდელები ან წარმოედგინა გარანტია. შპს „დ-ს“ სახელით იმპორტის საბაჟო ოპერაციებს ახორციელებდნენ შპს-ს დირექტორის – დ. ჯ-ს მინდობილი პირები – გ. ლ. და ი. დ. რომლებმაც, გაფორმების ეკონომიკურ ზონაში 2015 წლის 11 ივნისიდან ამავე წლის 29 ივნისის ჩათვლით, წარადგინეს „კორ სტანდარტ ბანკის“ „ინტერნეტბანკინგის“ 49 საგადასახადო დავალება, რომ, თითქოსდა, შესრულებული სასაქონლო-საბაჟო ოპერაციით იმპორტირებული საქონლისთვის გაანგარიშებული იმპორტის გადასახდელი – 249 214 ლარი იყო გადარიცხული, თუმცა დადგინდა, რომ შესაბამისი თანხები ხაზინის ანგარიშზე არ ჩარიცხულა. შესაბამისად, სახელმწიფოს მოტყუებით მიადგა – 249 214 ლარის ზიანი, რომელიც არ ანაზღაურებულა.

14. სსიპ შემოსავლების სამსახურის გაფორმების ეკონომიკური ზონა „ბ.“ სასაქონლო ოპერაციების განყოფილების უფროსის – ჯ. კ-ს ჩვენებით დადგენილია, რომ საბაჟო ოპერაციების დროს შპს „დ-ს“ მიერ შევსებული სასაქონლო-საბაჟო დეკლარაციები შეირჩა იმპორტის გადასახდელებზე საგადასახადო ვალდებულებების შესრულების პროფილით და საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №290 ბრძანების შესაბამისად, მოსთხოვეს, რომ საშეღავათო პერიოდის გარეშე გადაეხადა კუთვნილი იმპორტის გადასახდელები

ან წარმოედგინა გარანტია. შპს „დ-ს“ სახელით, მინდობილობის საფუძველზე მოქმედმა – გ. ლ-მ და ო. დ-მ 2015 წლის 11 ივნისიდან იმავე წლის 29 ივნისის ჩათვლით საბაჟო ოპერაციების განხორციელებისას წარადგინეს „კორ სტანდარტ ბანკის“ „ინტერნეტბანკინგით“ გადახდილი ელექტრონული საგადასახადო დავალებები, რომელთა მიხედვით, ხაზინაში გადარიცხული იყო – 249 214 ლარი, თუმცა გაირკვა, რომ წარმოდგენილი 49 ქვითარი იყო გაყალბებული და მითითებული თანხები ხაზინის ანგარიშზე არ ჩარიცხულა, რითაც დაზიანდა სახელმწიფოს ინტერესი. ამასთან, იმპოტის გადასახდელების გადახდის დამადასტურებელი საგადასახადო დავალებების წარდგენის გარეშე იმპორტირებული საქონელი სამოქალაქო ბრუნვაში არ გაიშვებოდა.

15. სსიპ შემოსავლების სამსახურის გაფორმების ეკონომიკური ზონა „ბ.“ მებაჟუ-იფიცირების – თ. ჯ-სა და ნ. თ-ს ჩვენებებით დასტურდება, რომ შპს „დ-ს“ სახელით, იმპორტირებული საქონლის განხაუებისას, კუთვნილი იმპორტის გადასახდელების გადახდის დამადასტურებელ საგადასახადო დავალებებს გაფორმების ეკონომიკურ ზონაში წარადგენდნენ გ. ლ. და ო. დ., რომლებიც უფლებამოსილებას ახორციელებდნენ შპს „დ-ს“ დირექტორის – დ. ჯ-ს მინდობილობის საფუძველზე. როგორც მოგვიანებით ჩატარებული მოკვლევით დადგინდა, შპს „დ-ს“ მიერ წარმოდგენილი 49 საგადასახადო დავალება იყო ყალბი, რის შედეგადაც სახელმწიფოს მიაღდა – 249 214 ლარის ზიანი. გაფორმების ეკონომიკურ ზონაში იმპორტის გადასახდელების გადახდის დამადასტურებელი საგადასახადო დავალებების წარდგენის გარეშე იმპორტირებულ საქონელს სამოქალაქო ბრუნვაში არ გაუშვებდნენ.

16. მოწმეების – გ. ლ-სა და ო. დ-ს ჩვენებებით დადგენილია, რომ ისინი საბაჟო-საგადასახადო მომსახურებას უწევდნენ შპს „დ-ს“, რომლის დირექტორი იყო დ. ჯ., კერძოდ, მინდობილობის საფუძველზე შპს-ს სახელით ახორციელებდნენ იმპორტირებული ტვირთის საბაჟო-საგადასახადო პროცედურებს. 2015 წლის ივნისში, იმპორტირებული ტვირთის საბაჟო დეკლარირებისას, გაფორმების ეკონომიკურმა ზონამ მოითხოვა იმპორტის გადასახდელების გადახდა 5-დღიანი საშედავათო პერიოდის გარეშე. შპს-ს დირექტორი დ. ჯ. გ. ლ-ს ელექტრონული ფოსტით უგზავნიდა „კორ სტანდარტ ბანკის“ „ინტერნეტბანკინგის“ იმპორტირებული საქონლისთვის გაანგარიშებული იმპორტის გადასახდელების საგადასახადო დავალებებს, რომელთა წარდგენის საფუძველზე ხდებოდა იმპორტირებული ტვირთის საბაჟო დეკლარირება. მოგვიანებით გაირკვა, რომ დ. ჯ-ს მიერ გაგზავნილი 49 საგადასახადო დავალება იყო გაყალბებული.

17. „კორ სტანდარტ ბანკის“ ბ. ფილიალის ოპერაციების მენეჯერის – თ. მ-ს ჩვენებით ირკვევა, რომ მონაწილეობდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სსიპ შემოსავლების სამსახურიდან ამოღებული შპს „დ-ს“ წარმომადგენლების მიერ 2015 წლის ივნისში გაფორმების ეკონომიკურ ზონაში წარდგენილი საგადასახადო დავალებებისა და სს „კორ სტანდარტ ბანკიდან“ გამოთხოვილი შპს „დ-ს“ საბანკო ანგარიშის დათვალიერებაში, რა დროსაც საგადასახადო დავალებები მასზე მითითებული მაიდენტიფიცირებელი მონაცემებით შედარდა შპს „დ-ს“ იმავე პერიოდის საბანკო ანგარიშის ამონანერთან და დადგინდა, რომ საგადასახადო დავალებებში მითითებული საბანკო ტრანზაქციები არ შეესაბამებოდა შპს „დ-ს“ საბანკო ანგარიშის ამონანერში მითითებულ საბანკო ტრანზაქციებს, კერძოდ, ისინი საერთოდ არ ფიქსირდებოდა ამონანერში, რაც ცხადყოფდა, რომ საგადასახადო დავალებები იყო გაყალბებული და რეალურად მითითებული თანხები სახელმწიფო ხაზინის ანგარიშზე არ ჩარიცხულა.

18. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურის 2016 წლის 19 თებერვლის № წერილით დადასტურებულია, რომ შპს „დ-ს“ მიერ შემოსავლების სამსახურში წარდგენილ: 2... საგადასახადო დავალებებზე ბიუჯეტში თანხა არ ჩარიცხულა.

19. საკასაციო სასამართლო კვლავაც იმეორებს, რომ ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, ობიექტური მხრივ, გამოიხატება მოტყუებაში, რის შედეგადაც მესაკუთრეს ან ქონების სხვა მფლობელს ქონებრივი ზიანი ადგება. ამასთან, დამნაშავის ქმედებაში არ უნდა იყოს თაღლითობის მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები; ქონებრივმა ზიანმა მესაკუთრისათვის იმ ქონების მიღება უნდა გამორიცხოს, რაც წესით უნდა მიეღო. ამასთან, დამნაშავე ან უანონოდ იყენებს მისთვის მინდობილ ქონებას, ითვისებს იმ შემოსავალს, რომელიც მესაკუთრისათვის უნდა გადაეცა, ან თავს არიდებს მის გადაცემას (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2018 წლის 7 მარტის განაჩენი №511აპ-17 საქმეზე, სამოტივაციო ნაწილი, პუნქტი 3). საკითხის იმგვარად შეფასება, როგორც ეს ქვემდებომი ინსტანციის სასამართლოებმა მიიჩინეს, რომ დ. ჯ-ს განზრახვა მოიცავდა მხოლოდ გაყალბებული საგადასახადო დავალებების წარდგენით საბაჟო გაფორმების ზონიდან იმპორტირებული საქონლის სამოქალაქო ბრუნვაში გაშვებას, ენინააღმდეგება ობიექტურ რეალობას და სამართლებრივი რეაგირების მიღმა ტოვებს დამნაშავის ქმედებასთან აშერა მიზეზობრივ კავშირში მყოფ სახელმწიფოსათვის მიყენებულ დიდი ოდენობით ზიანს.

20. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხ-

ლის შენიშვნის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კოდექსის XXV თავით გათვალისწინებულ, საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული ისეთ დანაშაულთა ქმედების შემადგენლობებში, როგორიცაა ქურდობა, ძარცვა, ყაჩაღობა, თაღლითობა, გამოძალვა, მითვისება და გაფლანგვა, ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით და წინასწარი შეცნობით დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების შეძენა ან გასაღება, ერთ-ერთ მაკვალიფიცირებელ ნიშანს წარმოადგენს მათი ჩადენა დიდი ოდენობით (მხედველობაშია: საქართველოს სსკ-ის: 177-ე და 178-ე მუხლების მე-4 ნაწილების „ბ“ ქვეპუნქტები, 179-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი, 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი, 181-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი, 182-ე მუხლისა და 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილების „ბ“ ქვეპუნქტები, 186-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი) ანუ როდესაც ნივთის (დანაშაულის საგნის) ლირებულება აღემატება 10 000 ლარს (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდი პალატის 2012 წლის 22 ნოემბრის განაჩენი №236აპ-12 საქმეზე, სამოტივაციო ნაწილი).

21. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ დ. ჯ-მ იმპორტირებული საქონლის საბაჟო პროცედურების შესრულებისას, შემოსავლების სამსახურში გაყალბებული საგადასახადო დავალებების წარდგენის გზით, განზრას მოატყუა სახელმწიფო, რომ, თითქოსდა, 2015 წლის 11 ივნისიდან 2015 წლის 29 ივნისის ჩათვლით შესრულებული – 45 სასაქონლო-საბაჟო ოპერაციით იმპორტირებული საქონლისთვის გაანგარიშებული იმპორტის გადასახდელი – 249 214 ლარი სრულად ჩარიცას სახელმწიფო ხაზინის შესაბამის ანგარიშზე, რითაც სახელმწიფოს მიაყენა დიდი ოდენობით – 249 214 ლარის ზიანი მიუღებელი შემოსავლის სახით და მიუხედავად იმისა, რომ დ. ჯ. უარყოფს განზრას არსებობას, საქმის მასალებით დადასტურებულ გარემოებათა განვითარების ლოგიკური ჯაჭვი ცხადყოფს, რომ მის ქმედებაში ერთმნიშვნელოვნად გამოკვეთილია დანაშაულის – მოტყუებით დიდი ოდენობით ქონებრივი დაზიანების – შემადგენლობა.

22. ამდენად, დ. ჯ. ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში.

23. რაც შეეხება სასჯელებს, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილი (2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რე-

დაქცია) ისჯება ჯარიმით ან გამასწორებელი სამუშაოთი ვადით ორ წლამდე ან თავისუფლების შეზღუდვით ვადით სამ წლამდე ან-და თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან ოთხ წლამდე, ხოლო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი – თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხი-დან ექვს წლამდე.

24. სასჯელის დანიშვნის დროს, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, კერძოდ: დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ.

25. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით სასჯელის განსაზღვრისას სააპელაციო სასამართლომ სრულად შეაფასა როგორც სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო გარემოებები, ასევე – პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე და 53-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, დ. ჯ-ს ამ დანაშაულისათვის სამართლიანი სასჯელი შეუფარდა, რომლის დამძიმება, როგორც ამას პროკურორი ითხოვს საკასაციო საჩივრით, არ არის მიზანშეწონილი. რაც შეეხება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით სასჯელის განსაზღვრას, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს დანაშაულის ჩადენის მოტივს (ანგარება), ჩადენილი ქმედების საზოგადოებრივ საშიშროებასა და ხასიათს (ჩადენილია მძიმე კატეგორიის ეკონომიკური დანაშაული), ქმედების განხორციელების სახესა და ხერხს (ყალბი საგადასახადო დავალებების წარდგენით სისიპ „შემოსავლების სამსახურის“ მოტყუება და სახელმწიფოსათვის 249 214 ლარის ქონებრივი ზიანის მიყენება), ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას (გამოკვეთილია დანაშაულთა სიმრავლე – ჩადენილია სისხლის სამართლის კოდექსის სხვადასხვა თავით გათვალისწინებული ორი დამოუკიდებელი დანაშაული), მის პიროვნებას (არის სპორტის ოსტატი, ხასიათდება დადებითად) და მიაჩნია, რომ დ. ჯ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს – 4 წლით თავისუფლების აღევთა, რაც სრულად შეესაბამება სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის ინტერესს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურატურის შსს ორგანოებში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის პროკურორ დავით ჭარბაძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 2 ივლისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება;

3. დ. ჯ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და მიესაჯოს:

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია) ჯარიმა – 4000 ლარი;

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 185-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით შეფარდებულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთამ შთანთქას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 210-ე მუხლის პირველი ნაწილით შეფარდებული ნაკლებად მკაცრი სასჯელი – ჯარიმა – 4000 ლარი და დ. ჯ-ს საბოლოოდ მიესაჯოს – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4. დ. ჯ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს ამ განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან. მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალოს პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2016 წლის 19 აპრილიდან 2016 წლის 22 აპრილის ჩათვლით;

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 2 ივლისის განაჩენი ყადაღისა და ნივთმტკიცებების ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

3. დანაშაული გარემოს დაცვისა და პუნეპრივი რესულსებით სარგებლობის წესის წილადებაზე

სახერხისამართოს რეგისტრაციის მოთხოვნათა დარღვევა

განაჩენი საქართველოს სახელის

№588აპ-21

21 დეკემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენით განიხილა ფოთის რაიონული პროკურორის
მოადგილის – ფელიქ ჯალალონიას საკასაციო საჩივარი ქუთაი-
სის საპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენზე
ნ. ჭ-ის მიმართ.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილებების მიხედვით, ნ. ჭ-ს, –
დაბადებულს 1...წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 287¹-ე
მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩა-
დენა.

2. აღნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

6. ჭ-მ ხ-ს მუნიციპალიტეტის შ-ს ადმინისტრაციულ ერთეულში
მდებარე თავისი საცხოვრებელი სახლის ეზოში განთავსებულ დამ-
ხმარე შენობა-ნაგებობაში საქართველოს მთავრობის 2014 წლის
10 იანვრის №... დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს ტე-
რიტორიაზე ხე-ტყის მოძრაობის წესებისა და მრგვალი ხე-ტყის
(მორის) პირველადი გადამუშავების ობიექტის (სახერხი სამქროს)
ტექნიკური რეგლამენტის“ მე-16 მუხლის გვერდის ავლით დაამონ-
ტაჟა ცირკული ხერხის დაზგა-დანადგარი, რაც 2020 წლის 27 იან-
ვარს გამოავლინეს გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარ-
ტამენტის სამეგრელო-ზემო სფანეტის რეგიონული სამმართველოს
თანამშრომლებმა.

3. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 9 ივნისის გა-
ნაჩენით ნ. ჭ. საქართველოს სსკ-ის 287¹-ე მუხლის პირველი ნაწი-

ლით წარდგენილ ბრალდებაში ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გა-
მართლდა.

4. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 9 ივნისის გა-
ნაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ფოთის რაიონული სასამარ-
თლოს პროკურორის მოადგილემ ფელიქს ჯალალონიამ და მოით-
ხოვა ნ. ჭ-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 287'-ე მუხ-
ლის პირველი ნაწილით და შესაბამისი სასჯელის განსაზღვრა.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის
განაჩენით უცვლელად დარჩა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს
2020 წლის 9 ივნისის განაჩენი.

6. აღნიშნული განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა ფოთის
რაიონული პროკურორის მოადგილემ ფელიქს ჯალალონიამ და ით-
ხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის
განაჩენის გაუქმება, ნ. ჭ-ს საქართველოს სსკ-ის 287'-ე მუხლის
პირველი ნაწილით დამნაშავედ ცნობა და კანონით დადგენილი სას-
ჯელის განსაზღვრა.

პროკურორის საკასაციო საჩივარზე წარმოდგენილია მსჯავ-
რდებულ ნ. ჭ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ზ. კ-ს შესაგე-
ბელი, რომლითაც მოთხოვნილია ქუთაისის სააპელაციო სასამარ-
თლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენის უცვლელად დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქ-
მის მასალები, შეამონმა ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივრის
მოთხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივარი
არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სსკ-
ის 287'-ე მუხლის პირველი ნაწილით დასჯადია სახერხ საამქროში
მრგვალი ხე-ტყის (მორის) სახერხი ან/და თერმული დამუშავების
დანადგარის (ტექნიკის) ან/და მოწყობილობის მონტაჟი რეგისტრა-
ციის გარეშე, რაც გულისხმობს 2014 წლის 10 იანვრის „საქართვე-
ლოს ტერიტორიაზე ხე-ტყის მოძრაობის წესებისა და მრგვალი ხე-
ტყის (მორის) პირველადი გადამუშავების ობიექტის (სახერხი სა-
ამქროს) ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ №...
დადგენილებით განსაზღვრული წესის დაცვის გარეშე სახერხ სა-
ამქროში მრგვალი ხე-ტყის (მორის) სახერხის ან/და თერმული და-
მუშავების დანადგარის (ტექნიკის) ან/და მოწყობილობის მონტაჟს.

3. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 10 იანვრის №... დადგე-
ნილების „საქართველოს ტერიტორიაზე ხე-ტყის მოძრაობის წესე-
ბისა და მრგვალი ხე-ტყის (მორის) პირველადი გადამუშავების ობი-
ექტის (სახერხი საამქროს) ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცე-

ბის თაობაზე“ მე-2 მუხლის თანახმად, 12 სმ-ზე მეტი დიამეტრის მქონე ხე-ტყე ნარმოადგენს მრგვალ ხე-ტყე მორს და მისი გადამუშავება ხდება სახერხი დანადგარის მეშვეობით, რომელი დანადგარის მფლობელიც, ამავე დადგენილების მე-16 მუხლის თანახმად, ვალდებულია, მრგვალი ხე-ტყე მორის მოწყობილობის მონტაჟის დაწყებამდე დაარეგისტრიროს სახერხი მოწყობილობა ელექტრონულ სისტემაში, ვებპორტალზე (<https://emoe.gov.ge>).

4. მოწმების: 6. ხ-ს 2020 წლის 5 თებერვლისა და ა. ს-ს 2020 წლის 5 თებერვლის გამოკითხვის ოქმებით დჯინდება, რომ 2020 წლის 27 იანვარს ახდენდნენ სამსახურებრივ შემოწმებას, კერძოდ, ხ-ს მუნიციპალიტეტის შ-ს ადმინისტრაციულ ერთეულში ახორციელებდნენ შემოვლას, დაახლოებით 14:00 საათზე მათ შეამჩნიეს, რომ ხ-ს მუნიციპალიტეტის სოფელ შ-ში მცხოვრები ნ. ჭ-ს სახლის დამხმარე ნაგებობაში დამონტაჟებული იყო სახერხი დაზგა, რომელიც შესაბამისი განმარტებების შემდეგ, ნ. ჭ-ის თანხმობით, მასთან ერთად დათვალიერეს. დათვალიერებისას აღმოჩნდა, რომ დამონტაჟებული იყო სადურგლო დაზგა, რომელსაც ერთ მხარეს აქვს ელექტრომალაშინი, ხოლო მეორე მხარეს – ე.ნ. ცირკული ხერხი, რომლის სიმაღლემ დაფიდან ჭრილში შეადგინა 19X30 სმ, დაზგადანადგარი შეერთებული იყო სამფაზიან დენის მუდმივ წყაროსთან, გააჩნდა ჩამრთველი და გამომრთველი, დაზგა-დანადგარი დაერთებული იყო 4-კილოვატიან ელექტროძრავაზე, ამავე ძრავაზე მუშაობდა შალაშინიც. ნ. ჭ-მ მათ განუმარტა, რომ სახერხი დანადგარი არ ჰქონდა დარეგისტრირებული მრგვალი ხე-ტყეის(მორის) გადამამუშავებელი სახერხი სამქროს მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონულ სისტემაში. აღნიშნული დაზგა-დანადგარი მათ დალუქეს ლუქის ნომრით ...

5. 2020 წლის 12 თებერვლის ამოდების ოქმის თანახმად, ნ. ჭ-ს საცხოვრებელი სახლის ეზოში განთავსებული დამხმარე შენობა-ნაგებობიდან ამოღებულ იქნა: 1. ცირკული ხერხის დაზგა-დანადგარი, რომლის ზომებია: სიგანე – 70 სმ, სიგრძე – 135 სმ, ცირკული ხერხის სიმაღლე რომელიც დაფიდან ჭრილში შეადგენს 19X30 სმ, ცირკული ხერხის დაზგა-დანადგარზე დაერთებულია 4-კილოვატიანი ელექტროძრავა; 2. შალაშინის დანადგარი, რომლის ზომებია: სიგანე – 50სმ, სიგრძე – 160 სმ, შალაშინის დანადგარზე დაერთებულია 3-კილოვატიანი ელექტროძრავა. ცირკული ხერხის დაზგა-დანადგარი და შალაშინის დანადგარი ცალ-ცალკე დაილუქა ხ-ს რაიონული სამმართველოს ბეჭდით „...“ და ხელწერილით ჩაპბარდა ნ. ჭ-ს.

6. 2020 წლის 18 მარტის საინჟინრო ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად ექსპერტიზაზე წარდგენილი, ხ-ს მუნიციპალიტეტის, შ-

ს ადმინისტრაციულ ერთეულში მცხოვრები ნ. ჭ-ს საკარმიდამო ნაკვეთში განთავსებულ დამხმარე ნაგებობაში დამონტაჟებული ხის გადამამუშავებელი დაზგა (ცირკული ხერხი) წარმოადგენს მრგვალი ხე-ტყის პირველადი გადამუშავების ობიექტს (სახერხ სა-ამქროს).

7. ნ. ჭ-ს 2020 წლის 6 თებერვლის გამოკითხვის ოქმით დგინდება, რომ საცხოვრებელი სახლის გვერდით დამხმარე ნაგებობაში დამონტაჟებული აქვს ორი ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელი დაზგა-დანადგარი: შალაშინის დაზგა (მასზე დაერთებულია 3-კილოვატიანი ელექტროძრავა და არის მუშა მდგომარეობაში. დაზგაზე ხერხი არ მონტაჟდება), მეორე – ცირკულის ხერხის დაზგა-დანადგარი, რომელზეც ცალკე დაერთებულია 4-კილოვატიანი ელექტროძრავა, რომელიც მწყობრიდანაა გამოსული.

6. ჭ-ს განმარტებით, ხერხის დაზგა-დანადგარზე დამონტაჟებული ელექტრო ძრავა მწყობრიდან გამოვიდა დაახლოებით 5 წლის წინ, მაგრამ მწყობრიდან გამოსვლის შემდეგ ხერხი არ მოუხსნია. მისივე განმარტებით, შალაშინის დაზგა და ხერხის დაზგა არის ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელი და გააჩნიათ ცალ-ცალკე ელექტროძრავა; შალაშინის დაზგა არის მუშა მდგომარეობაში, ხოლო ცირკული ხერხის დაზგა-დანადგარი უმოქმედია. მოწმემ დაადასტურა, რომ სახერხი დაზგა-დანადგარი რეგისტრაციაში გატარებული არ აქვა.

2020 წლის 23 თებერვალს მოწმემ დააზუსტა მის მიერ საგამოძიებო ორგანოსათვის 6 თებერვალს მიწოდებული ინფორმაცია და განმარტა, რომ 2010 წლის შემოდგომაზე საცხოვრებელი სახლის გვერდით დამხმარე შენობა-ნაგებობაზე დაამონტაჟა სახერხი დაზგა, რომელზეც ეყენა ცირკული ხერხი, რითაც ამუშავებდა ხის მორებს და იყენებდა სახლისათვის. სახერხი დანადგარი მწყობრიდან გამოვიდა 2017 წლის შემოდგომაზე, რის შემდეგაც არ შეუკეთებია.

8. ნ. ჭ-ს მიერ 2020 წლის 6 თებერვლისა და 23 თებერვლის გამოკითხვის ოქმებში მითითებული გარემოებები (სახერხი დანადგარის 2010 წელს დამონტაჟებისა და 2017 წლის შემოდგომიდან მწყობრიდან გამოსვლის შესახებ) დაადასტურეს ე. ჭ-მ – 2020 წლის 7 აპრილის გამოკითხვის ოქმში და მ. ქ. – 2020 წლის 7 აპრილის გამოკითხვის ოქმში.

9. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სააპელაციო სასამართლომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მიღებამდე სრულად და ობიექტურად შეაფასა საქმეში არსებული მტკიცებულებები და კასატორის საჩივრის იმავე საკითხზე (კვალიფიკაციაზე) გასცა ამომწურავი და დასაბუთებული პასუხი, რასაც საკასაციო

სასამართლოც ეთანხმება. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინ-სტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტან-ციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გა-რეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001). შესაბამისად, სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივ-რებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტების გამეორება, რა-საც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება.

10. 2014 წლის 10 იანვრის საქართველოს მთავრობის №... და-გენილებით დამტკიცდა „საქართველოს ტერიტორიაზე ხე-ტყის მოძრაობის წესებისა და მრგვალი ხე-ტყის (მორის) პირველადი გა-დამუშავების ობიექტის (სახერხი საამქროს) ტექნიკური რეგლა-მენტი“, რომლის მე-16 მუხლის თანახმად, სახერხი საამქროს მფლობელი ვალდებულია, მრგვალი ხე-ტყის (მორის) სახერხი ან/და თერმული დამუშავების დანადგარის (ტექნიკის) ან/და მოწყო-ბილობის მონტაჟის დაწყებამდე დაარეგისტრიროს სახერხი საამ-ქრო ელექტრონულ სისტემაში, ვებპორტალზე (<https://emoe.gov.ge>). სახერხი საამქროს მფლობელი, სახერხი საამქროს დარეგისტრი-რების მიზნით, უფლებამოსილია, მიმართოს დეპარტამენტს ან მის ტერიტორიულ ორგანოს სახერხი საამქროს ადგილმდებარეობის მი-ხედვით. სახერხი საამქრო ექვემდებარება დარეგისტრირებას მხო-ლოდ მას შემდეგ, რაც: ა) დეპარტამენტი დაადგენს, რომ სახერხი საამქროს მიერ რეგისტრაციის მიზნით წარდგენილი დოკუმენტე-ბი და ინფორმაცია აკმაყოფილებს დადგენილ მოთხოვნებს; ბ) დე-პარტამენტი დაადასტურებს, რომ სახერხი საამქრო ადგილზე გა-დამოწმების შემდგომ აკმაყოფილებს დადგენილ მოთხოვნებს. მო-ცემული პროცედურების შემდგომ დეპარტამენტის უფლებამოსი-ლი პირი იღებს გადაწყვეტილებას სახერხი საამქროს ელექტრო-ნულ სისტემაში სახერხი საამქროს რეგისტრაციის ან რეგისტრა-ციაზე უარის თქმის შესახებ. რეგისტრაციაზე თანხმობა გამოიხა-ტება იმაში, რომ სახერხ საამქროს ელექტრონულად ენიჭება რე-გისტრაციის უნიკალური ნომერი, რეგისტრაციის თარიღი და სტა-ტუსი – „მოქმედი“. შესაბამისად, დადგენილების თანახმად, შესა-ბამისი მოწყობილობის მონტაჟი დაიშვება მხოლოდ რეგისტრაცი-ის შემდეგ.

11. ცირკული ხერხის დაზგა-დანადგარის რეგისტრაციის ვალ-დებულება 6. ჭ-ს წარმოეშვა 2014 წლის 10 იანვრის საქართველოს მთავრობის №... დადგენილებით. ამასთან, კანონმდებლობა არ ით-ვალისწინებს განსხვავებულ სამართლებრივ რეგულირებას იმ სა-ხერხ დანადგარებთან დაკავშირებით, რომელიც უკვე დამოწა-ჟებული იყო საქართველოს სსკ-ში შესაბამისი ცვლილებების შე-ტანამდე.

12. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოების მიერ განსხვავებულად შეფასდა საქართველოს სსკ-ის 287¹-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ბუნება. აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სსკ-ის მე-13 მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე საქართველოს სსკ-ის 287¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული თავისი შემადგენლობით დენად დანაშაულთა კატეგორიას მიეკუთვნება.

მოცემულ შემთხვევაში 6. ჭ-ს მიერ ჩადენილი ქმედება დაიწყო მისი საცხოვრებელი სახლის ეზოში განთავსებულ დამხმარე შენობა-ნაგებობაში ცირკული ხერხის დაზგა-დანადგარის დამონტაჟებით და უწყვეტად ხორციელდებოდა 2020 წლის 27 იანვრამდე – გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის სამეცნიერებლო-ზემო სვანეთის რეგიონული სამმართველოს თანამშრომების მიერ 6. ჭ-ს მიერ სახერხი დანადგარის დადგენილი წესით რეგისტრაციის გარეშე მონტაჟის ფაქტის აღმოჩენამდე.

13. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 10 იანვრის №... დადგენილებით გათვალისწინებული წესის გვერდის ავლით სახერხი სამქროს რეგისტრაცია 2018 წლის 20 აპრილამდე წარმოადგენდა ადმინისტრაციულ გადაცდომას.

14. 2018 წლის 20 აპრილს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსს დაემატა 287¹ მუხლი და დანაშაულად გამოცხადდა „სახერხ საამქროში მრგვალი ხე-ტყის (მორის) სახერხი ან/და თერმული დამუშავების დანადგარის (ტექნიკის) ან/და მოწყობილობის მონტაჟი რეგისტრაციის გარეშე“.

15. საქართველოს სსკ-ის 287¹ მუხლის პირველი ნაწილი პასუხისმგებლობას აწესებს სახერხ საამქროში მრგვალი ხე-ტყის (მორის) სახერხი ან/და თერმული დამუშავების დანადგარის(ტექნიკის) ან მოწყობილობის მონტაჟისათვის 2014 წლის 10 იანვრის საქართველოს მთავრობის №... დადგენილებით „საქართველოს ტერიტორიაზე ხე-ტყის მოძრაობის წესებისა და მრგვალი ხე-ტყის (მორის) პირველადი გადამუშავების ობიექტის (სახერხი საამქროს) ტექნიკური რეგლამენტის“ მე-16 მუხლით დადგენილი წესის დაუცველად.

16. კანონპროექტის განმარტებითი ბარათის თანახმად, ცვლილების მიზანი იყო გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით გარემოსთვის ზიანის მიმყენებელ უკანონო ქმედებებზე პასუხისმგებლობის გამკაცრება სახელმწიფო საკუთრების დაცვის, გარემოს მდგრადი განვითარების ხელშეწყობის და დანაშაულის პრევენციის უზრუნველყოფისთვის.

17. 6. ჭ-ს, ე. ჭ-ს და მ. ქ. გამოკითხვის ოქმებით დგინდება, რომ

2017 წლის შემოდგომაზე სახერხი დანადგარი გამოვიდა მწყობრი-დან, რის შემდეგაც ნ. ჭ-ს არ შეუკეთებია. ამასთან, საინჟინრო ექ-სპერტიზის №... დასკვნის კვლევით ნაწილში მითითებულია, რომ დანადგარის ტექნიკური მდგომარეობის დადგენის მიზნით დანად-გარზე რამოდენიმეჯერ მოხდა ძაბვის მიწოდება (ჩართვა), თუმცა დანადგარი, ძრავი არ ჩაირთო. 2020 წლის 2 აპრილის დათვალიერების ოქმითაც დგინდება, რომ გამშვები ღილაკით მოხდა დანადგა-რის ძრავის ჩართვა, თუმცა ძრავი არ ჩაირთო. აღნიშნული გარემო-ება სადაცოდ არ გაუხდია ბრალდების მხარეს. შესაბამისად, საქ-მეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დგინდება ნ. ჭ-ს მიერ დამონტაჟული დანადგარის ვარგისიანობა საქართველოს სსკ-ის 287¹-ე მუხლის ამოქმედების შემდეგ.

18. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 287¹-ე მუხლი პასუხისმგებლობას ადგენს არა სახერხის შე-ნახვისათვის, არამედ სახერხი დანადგარის მონტაჟისათვის რეგის-ტრაციის გარეშე.

19. 2014 წლის 10 იანვრის საქართველოს მთავრობის №... დად-გენილების მე-16 მუხლის ანალიზი ცხადყოფს, რომ სახერხი და-ნადგარის რეგისტრაცია ხდებოდა მხოლოდ მას შემდეგ რაც სამ-სახური შეამონტებდა სახერხი დანადგარის შესაბამისობას ადგილ-ზე, რაც თავის თავში სახერხი დანადგარის ვარგისიანობასაც მოი-აზრებს. სასამართლო მიუთითებს, რომ რეგისტრაციის მიზანს აღ-რიცხვიანობასთან ერთად წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრე-ბის დაცვა, გარემოს მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა და და-ნაშაულის პრევენციის უზრუნველყოფა, ახალი დანაშაულის თა-ვიდან აცილება. საქართველოს სსკ-ის 287¹-ე მუხლით გათვალის-წინებული დანაშაულისაგან სისხლისამართლებრივი დაცვის ობი-ექტია გარემოს დაცვა და სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებ-ლობის დაწესება ქმედებისათვის, რომელიც გარემოს დაცვის წე-სის წინააღმდეგაა მიმართული. მოცემულ შემთხვევაში ბრალდე-ბის მხარის მიერ უდავოდ ცნობილი მტკიცებულებებით დასტურ-დება, რომ კანონის ამოქმედების მომენტში ნ. ჭ-ს სახერხი დანად-გარი არ იყო ვარგისი გამოყენებისათვის. სისხლის სამართლის კო-დექსში განხორციელებული ცვლილება კი არ ემსახურებოდა ნე-ბისმიერი მოწყობილობის ალრიცხვას, ცვლილების მიზანია გამო-ყენებისათვის ვარგისი სახერხი დანადგარის რეგისტრაცია, რათა გარემოს დაცვის მიზანი იყოს უზრუნველყოფილი. წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება ნ. ჭ-ს საქართველოს სსკ-ის 287¹-ე მუხლით და-ცული ობიექტისათვის საფრთხის შექმნა.

20. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს კონსტიტუცი-

ის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიულ დანაწესს, ასევე საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის, ამავე კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის, 259-ე მუხლის მე-2 ნაწილისა და 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნებს და მიაჩნია, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით არ დასტურდება ნ. ქ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 2871-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, საქართველოს სსსკ-ის 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილის – ფელიქს ჯალალიას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენი დარჩეს უცვლელად;
3. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

სისხლის სამართლის პროცესი

კერძო ნაცილი

1. საპროცესო შეთანხმება

საპროცესო შეთანხმების გაუზვება და საქმის
პროცესურობისთვის დაპრუნება

განაჩენი
საქართველოს სახელი

№989აპ-21

24 მარტი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე)
შ. თადუმაძე,
ბ. სანდოგე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საქართველოს გენერალუ-
რი პროცესურატურის ფინანსთა სამინისტროში გამოძიების საპრო-
ცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის უფროსი პროცესურორის
– გიორგი გაგნიძის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სა-
სამართლოს 2021 წლის 9 ივნისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი გან-
ხილვის კოლეგიის 2020 წლის 14 ივნისის განაჩენით ცნობილ იქნენ
დამნაშავეებად და მიესაჯათ:

მ. პ-ს, – ნასამართლობის არმქონეს, – საქართველოს სსკ-ის 210-
ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გვეპუნქტით (1-ლი, მე-2 და მე-3 ეპი-
ზოდებისათვის) – 4-4 წლით, სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“,
„გვეპუნქტით (მე-4 ეპიზოდისათვის) – 5 წლით, სსკ-ის 185-ე მუხ-
ლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გვეპუნქტებით (1-ლი და მე-2 ეპიზოდე-
ბისათვის) – 2-2 წლით, ხოლო სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის
„ა“, და მე-3 ნაწილის „ბ“, „გვეპუნქტებით – 4 წლით თავისუფლების
აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახ-
მად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სას-
ჯელები და მ. პ-ს დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ განე-
საზღვრა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

ვ. ჩ-ეს, – – ნასამართლობის არმქონეს, – საქართველოს სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, ქვეპუნქტითა და 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“, ქვეპუნქტებით – 4-4 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, ქვეპუნქტით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა თანაბარი სასჯელი და ვ. ჩ-ეს დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ განესაზღვრა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

გ. ო-ეს, – ნასამართლევს, – საქართველოს სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, ქვეპუნქტით (1-ლი და მე-2 ეპიზოდებისათვის) – 5-5 წლით, ხოლო 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, ქვეპუნქტით (მე-2 ეპიზოდისათვის) დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა თანაბარი და ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და გ. ო-ეს დანაშაულთა ერთობლიობით განესაზღვრა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რასაც საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე დაემატა წინა – თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 27 სექტემბრის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა და განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

მსჯავრდებულებს სასჯელის მოხდა დაეწყოთ დაკავების დღიდან – 2019 წლის 19 ნოემბრიდან.

2. განაჩენით დადგენილადა მიჩნეული, რომ მ. პ-მა ჩაიდინა: ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის ჯგუფურად დამზადება გამოყენების მიზნით და გამოყენება (4 ეპიზოდი); წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ ქონების მესაკუთრის ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, თუ არ არის სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია; წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ ქონების მესაკუთრის დიდი ოდენობით ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, თუ არ არის სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები; ვ. ჩ-ემ – ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის ჯგუფურად დამზადება გამოყენების მიზნით და გამოყენება; წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ ქონების მესაკუთრის დიდი ოდენობით ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, თუ არ არის სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები; გ. ო-ემ – ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის ჯგუფურად დამზადება გამოყენების მიზნით და გამოყენება (2 ეპიზოდი); წინასწარი შეთანხმებით ჯგუ-

ფის მიერ ქონების მესაკუთრის ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით, თუ არ არის სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, ჩადენილი არაერთგზის.

3. აღნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

4. მ. პ-ის ეპიზოდი:

შპს „ე-ეს“ (ს/ნ ...) დირექტორმა მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულ-მა პირმა და შპს „-ის“, (ს/ნ ...) დირექტორმა დ. კ-ემ 2019 წლის 31 მარტიდან იმავე წლის 12 მაისის ჩათვლით პერიოდში გამოყენების მიზნით დამზადეს ყალბი საგადასახადო ონგარიშფაქტურები შემ-დეგი ნომრებით – №..., №..., №..., №..., №... და შესაბამისი სასაქონ-ლო ზედნადებები, რომლებშიც შეიტანეს ფიქციური ოპერაციის ამ-სახველი ინფორმაცია, რომ, თითქოს, შპს „ე-ე“, შპს „---ის“, მოემსა-ხურა სამშენებლო ტექნიკით, შეუსრულა სამშენებლო სამუშაოე-ბი, ასევე – მიაწოდა მეორადი აკუმულატორის ჯართი და ფეროსი-ლიკომანგანუმი. ზემოხსენებული ყალბი საგადასახადო დოკუმენ-ტების საფუძველზე დ. კ-ის კომპანიამ – შპს „---იმ“, მიიღო ჯამუ-რად – 61 627,73 ლარი მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულმა პირმა და დ. კ-ემ, წინასწარი შეთანხმებისამებრ, 2019 წლის 13 მაისს გამოიყენეს 3 ერთეული ავტომანქანის განსაბაშებლად და შედეგად, მიუღებე-ლი შემოსავლის სახით, სახელმწიფოს მიადგა 7 983,76 ლარის ზია-ნი.

შპს „ე-ეს“ (ს/ნ ...) დირექტორმა მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულ-მა პირმა და შპს „ო-ის“, (ს/ნ ...) დირექტორმა გ. ო-ემ 2019 წლის 18 მაისს გამოყენების მიზნით დამზადეს ყალბი საგადასახადო ონგარიშფაქტურები შემდეგი ნომრებით – №..., №..., რომლებშიც შე-იტანეს ფიქციური ოპერაციის ამსახველი ინფორმაცია, რომ, თით-ქოს, შპს „ე-ემ“, შპს „ო-ის“, შეუსრულა სამშენებლო სამუშაოები. ზემოხსენებული ყალბი საგადასახადო დოკუმენტების საფუძველ-ზე გ. ო-ის კომპანიამ – შპს „ო-იმ“, მიიღო ჯამურად 29 440,67 ლა-რის დღგ-ს უკანონო ჩათვლა, საიდანაც ნაწილი – 4 003 ლარი მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულმა პირმა და გ. ო-ემ, წინასწარი შეთან-ხმებისამებრ, 2019 წლის 26 მაისს გამოიყენეს იმპორტირებული, 23 880 კგ ნავთობის ბიტუმის (60/70) განსაბაშებლად, ხოლო 4 857 ლარი კი – მიმდინარე დღგ-სა და საშემოსავლო გადასახადში. შე-დეგად, მიუღებელი შემოსავლის სახით სახელმწიფოს მიადგა 8 860 ლარის ზიანი.

შპს „ე-ეს“ (ს/ნ ...) დირექტორმა მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულ-მა პირმა, გ. ო-ემ და შპს „ქ-ის“, (ს/ნ ...) დირექტორმა ა. გ-ამ 2019 წლის 19 მაისს გამოყენების მიზნით დამზადეს ყალბი საგადასა-

ხადო ანგარიშფაქტურა №..., რომელშიც შეიტანეს ფიქციური ოპერაციის ამსახველი ინფორმაცია, რომ, თითქოს, შპს „ე-ემ“, შპს „ქ-ს“, გაუწია სარემონტო და სამშენებლო მომსახურება. ზემოხსენებული ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის საფუძველზე ა. გ-ას კომპანია შპს „ქ-მა“, მიიღო 30 508,47 ლარის დღგ-ს უკანონო ჩათვლა.

შპს „ე-ეს, (ს/6 ...) დირექტორმა მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულმა პირმა და შპს „-ის, (ს/6 ...) ფაქტობრივმა მფლობელმა და მმართველმა ვ. ჩ-ემ 2019 წლის 20 მაისს გამოყენების მიზნით დაამზადეს ყალბი საგადასახადო ანგარიშფაქტურა №..., რომელშიც შეიტანეს ფიქციური ოპერაციის აშსახველი ინფორმაცია, რომ, თითქოს, შპს „ე-ემ“, შპს „...ს, შეუსრულა სარემონტო და სამშენებლო სამუშაოები. ზემოხსენებული ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის საფუძველზე ვ. ჩ-ის კომპანია შპს „...მა“, მიიღო 100 677,97 ლარის დღგ-ს უკანონო ჩათვლა, რაც მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულმა პირმა და ვ. ჩ-ემ, წინასწარი შეთანხმებისამებრ, 2019 წლის 22 მაისიდან 28 მაისის ჩათვლით პერიოდში სრულად გამოიყენეს იმპორტირებული, 130 000 კგ დიზელის საწავის განსაბაჟებლად. შედეგად, მიუღებელი შემოსავლის სახით, სახელმწიფოს მიადგა 100 677,97 ლარის ზიანი.

5. გ. ო-ის ეპიზოდი:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 18 ივნისს განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“, ქვეპუნქტებითა და 362-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, ქვეპუნქტით, ასევე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 27 სექტემბრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 19,180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“, ქვეპუნქტებითა (2 ეპიზოდი) და 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“, ქვეპუნქტებით მსჯავრდებულმა გ. ო-ემ კვლავ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 185-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული, კერძოდ:

შპს „ე-ეს, (ს/6 ...) დირექტორმა მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულმა პირმა და შპს „ო-ის“ (ს/6 ...) დირექტორმა გ. ო-ემ 2019 წლის 18 მაისს გამოყენების მიზნით დაამზადეს ყალბი საგადასახადო ანგარიშფაქტურები შემდეგი ნომრებით – №..., №..., რომლებშიც შეიტანეს ფიქციური ოპერაციის ამსახველი ინფორმაცია, რომ, თითქოს, შპს „ე-ემ“, შპს „ო-ის“, შეუსრულა სამშენებლო სამუშაოები. ზემოხსენებული ყალბი საგადასახადო დოკუმენტების საფუძველზე გ. ო-ის კომპანიამ – შპს „ო-იმ“, მიიღო ჯამურად 29 440,67 ლარის დღგ-ს უკანონო ჩათვლა, საიდანაც ნაწილი – 4 003 ლარი მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულმა პირმა და გ. ო-ემ, წინასწარი შეთანხმებისამებრ, 2019 წლის 26 მაისს გამოიყენეს იმპორტირებული, 23 880 კგ ნავთობის ბიტუმის (60/70) განსაბაჟებლად, ხოლო 4 857

ლარი კი – მიმდინარე დღგ-სა და საშემოსავლო გადასახადში. შე-ფეგად, მიუღებელი შემოსავლის სახით, სახელმწიფოს მიადგა 8 860 ლარის ზიანი.

შპს „ე-ეს“ (ს/ნ ...) დირექტორმა მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულ-მა პირმა, გ. ო-ემ და შპს „ქ-ის“, (ს/ნ ...) დირექტორმა ა. გ-ამ 2019 წლის 19 მაისს გამოყენების მიზნით დაამზადეს ყალბი საგადასა-ხადო ანგარიშფაქტურა №..., რომელშიც შეიტანეს ფიქციური ოპე-რაციის ამსახველი ინფორმაცია, რომ, თითქოს, შპს „ე-ემ“, შპს „ქ-ს“ გაუწია სარემონტო და სამშენებლო მომსახურება. ზემოხსენე-ბული ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის საფუძველზე ა. გ-ას კომ-პანია შპს „ქ-მა“, მიიღო 30 508,47 ლარის დღგ-ს უკანონო ჩათვლა.

6. კ. ჩ-ის ეპიზოდი:

შპს „ე-ეს“ (ს/ნ ...) დირექტორმა მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულ-მა პირმა და შპს „-ის“ (ს/ნ ...) ფაქტობრივმა მფლობელმა და მმარ-თველმა ვ. ჩ-ემ 2019 წლის 20 მაისს გამოყენების მიზნით დაამზა-დეს ყალბი საგადასახადო ანგარიშფაქტურა №..., რომელშიც შეი-ტანეს ფიქციური ოპერაციის ამსახველი ინფორმაცია, რომ, თით-ქოს, შპს „ე-ემ“, შპს „...ს“, შეუსრულა სარემონტო და სამშენებლო სამუშაოები. ზემოხსენებული ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის საფუძველზე ვ. ჩ-ის კომპანია შპს „...მა“, მიიღო 100 677,97 ლარის დღგ-ს უკანონო ჩათვლა, რაც მ. პ-მა, მასთან დაკავშირებულმა პირმა და ვ. ჩ-ემ, წინასწარი შეთანხმებისამებრ, 2019 წლის 22 მაი-სიდან 28 მაისის ჩათვლით პერიოდში სრულად გამოიყენეს იმპორ-ტირებული, 130 000 კგ დიზელის საწვავის განსაბაშებლად. შედე-გად, მიუღებელი შემოსავლის სახით, სახელმწიფოს მიადგა 100 677,97 ლარის ზიანი.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 4 ნოემბრის განაჩენით დაკავშირებულ-და უფროსი პროკურორის – გ. გაგნიძის შუამდგომლობა საქმის არ-სებითი განხილვის გარეშე განაჩენის გამოტანის თაობაზე და დამ-ტკიცდა პროკურორ გიორგი გაგნიძესა და მსჯავრდებულ გ. ო-ეს შორის 2020 წლის 28 ოქტომბერს დადგებული საპროცესო შეთან-ხმება, რომლის თანახმად, გ. ო. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიე-საჯა: საქართველოს სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, ქვე-პუნქტით (2 ეპიზოდი) – 5-5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით, სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“, და „გ“ ქვეპუნქტებით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთ-ვალა პირობით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, ქვეპუნქტით (მე-2 ეპიზოდი) დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა დანარჩენი სას-ჯელები და დანაშაულთა ერთობლიობით განესაზღვრა 5 წლით თა-

ვისუფლების აღკვეთა, რასაც სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე დაემატა ნინა – თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 27 სექტემბრის განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა და გ. ო-ეს განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ მიესავა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე და 67-ე მუხლების საფუძველზე ჩატვალა პირობით, 6 წლის გამოსაცდელი ვადით; მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩატვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2019 წლის 19 ნოემბრიდან 2020 წლის 4 ნოემბრის ჩატვლით.

8. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 9 ივლისის განაჩენით დაკმაყოფილ-და უფროსი პროკურორის – გიორგი გაგინიძის შუამდგომლობა და დამტკიცდა პროკურორსა და მსჯავრდებულებს შორის დადებული საპროცესო შეთანხმება. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 14 ივლისის განაჩენში შევიდა შემდეგი ცვლილება:

მ. პ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესავა: საქართველოს სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (1-ლი, მე-2 და მე-3 ეპიზოდებისათვის) – 4-4 წლით, სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (მე-4 ეპიზოდისათვის) – 5 წლით, სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“ ქვეპუნქტებით (1-ლი და მე-2 ეპიზოდებისათვის) – 2-2 წლით, ხოლო სსკ-ის 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩატვალა პირობით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და მ. პ-ს დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ განესაზღვრა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩატვალა პირობით, 5 წლის გამოსაცდელი ვადით;

ვ. ჩ-ეს საქართველოს სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და 185-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით – 4-4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩატვალა პირობით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის შე-2 ნაწილის თანახმად, სსკ-ის 210-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა თანაბარი სასჯელი და ვ. ჩ-ეს დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ განესაზღვრა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩატვალა პირობით, 4 წლის გამოსაცდელი ვადით.

მსჯავრდებულებს – მ. პ-სა და ვ. ჩ-ეს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩატვალათ პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2019 წლის 19 ნოემბრიდან 2021 წლის 9 ივლისის ჩატვლით და დაუყოვნებლივ გათავისუფლდნენ სასამართლო სხდომის დარბაზიდან.

9. 2021 წლის 15 ნოემბერს საქართველოს უზენაეს სასამართლოს საკასაციო საჩივრით მომართა საქართველოს გენერალური პროკურატურის ფინანსთა სამინისტროში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის უფროსმა პროკურორმა გიორგი გაგნიძემ და ითხოვა საპროცესო შეთანხმების დამტკიცების შესახებ თბილისის სააკელაციო სასამართლოს 2021 წლის 9 ივნისის განაჩენის გაუქმება და საქმის პროკურორისათვის დაბრუნება, ვინაიდან მსჯავრდებულებმა – მ. პ-მა და ვ. ჩ-ემ დაარღვიეს საპროცესო შეთანხმების პირობა, კერძოდ: მ. პ-სა და ვ. ჩ-ეს საპროცესო შეთანხმების პირობად განესაზღვრათ, რომ საპროცესო შეთანხმების გაფორმებისთანავე უნდა აენაზღაურებინათ სახელმწიფოსათვის მიყენებული ზიანის ნაწილი – 35 000 ლარი (რაც მათ შეასრულეს), ხოლო დარჩენილი თანხა – 65 678 ლარი – უნდა აენაზღაურებინათ 2021 წლის 1 ნოემბრამდე. მსჯავრდებულებმა დაარღვიეს საპროცესო შეთანხმების პირობა და დღემდე არ აუნაზღაურებითა სახელმწიფოსათვის მიყენებული ზიანის ნაწილი, რასაც თავადაც ადასტურებენ.

10. მსჯავრდებული ვ. ჩ. და მისი ინტერესების დამცველი, ადგომატი დ. შ. წერილობითი პოზიციით ითხოვენ, რომ არ დაკმაყოფილდეს პროკურორის საკასაციო საჩივრი და ვ. ჩ-ეს განესაზღვროს გონივრული ვადა დარჩენილი თანხის ასანაზღაურებლად.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასაციო საჩივრი, შეისწავლა საქმის მასალები, შემოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ უფროსი პროკურორის – გიორგი გაგნიძის საკასაციო საჩივრი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. თბილისის სააკელაციო სასამართლოს 2021 წლის 9 ივნისის განაჩენით დადგენილა, რომ დამტკიცდა უფროს პროკურორ გიორგი გაგნიძესა და მსჯავრდებულებს – მ. პ-სა და ვ. ჩ-ეს შორის დადებული საპროცესო შეთანხმება. ამასთან, საპროცესო შეთანხმების დადებისას განისაზღვრა კონკრეტული პირობა კონკრეტული ვადით, კერძოდ: მ. პ-ი და ვ. ჩ-ე სოლიდარულად იღებდნენ ვალდებულებას, საპროცესო შეთანხმების გაფორმებისთანავე აენაზღაურებინათ სახელმწიფოსათვის მიყენებული ზიანის ნაწილი – 35 000 ლარი, ხოლო დარჩენილი თანხა – 65 678 ლარი – უნდა აენაზღაურებინათ 2021 წლის 1 ნოემბრამდე.

3. მხარეები სადაცოდ არ ხდიან იმ ფაქტობრივ გარემოებას, რომ მ. პ-მა და ვ. ჩ-ემ საპროცესო შეთანხმებით განსაზღვრულ ვადაში (2021 წლის 1 ნოემბრამდე) სრულად არ აანაზღაურეს სახელმწი-

ფოსტვის მიყენებული ზიანი.

4. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, პროკურორის-თვის მსჯავრდებულთა მიერ საპროცესო შეთანხმების პირობების დარღვევის შესახებ ცნობილი გახდა 2021 წლის 15 ნოემბერს და სწორედ ამ თარიღიდან აითვლება სსკ-ის 215-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული სასამართლოსათვის მიმართვის ერთოვანი ვადა. ვინაიდან პროკურორმა საჩივრით საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას მომართა 2021 წლის 15 ნოემბერსვე, საჩივარი საქართველოს უზენაეს სასამართლოში შემოტანილია საქართველოს სსკ-ის 215-ე მუხლის მე-4 ნაწილით დადგენილი სასამართლოსათვის მიმართვის ერთოვანი ვადის დაცვით.

5. საქართველოს სსკ-ის 215-ე მუხლის მე-4-მე-5 ნაწილების თანახმად, პირობის დარღვევა წარმოადგენს საპროცესო შეთანხმების დამტკიცების შესახებ სასამართლოს განაჩენის გაუქმებისა და საქმის პროკურორისათვის დაბრუნების საფუძველს.

6. მოცემულ შემთხვევაში მსჯავრდებულებმა – მ. პ-მა და ვ. ჩ-ებ არ შეასრულეს საპროცესო შეთანხმების პირობა და შეთანხმებით განსაზღვრულ ვადაში (2021 წლის 1 ნოემბრამდე) არ აანაზღაურეს სახელმწიფოსთვის მიყენებული ზიანი, საპროცესო შეთანხმებითვე განსაზღვრული მოცულობით. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საპროცესო შეთანხმების დამტკიცებისას მსჯავრდებულებს განემარტათ, რომ ვალდებული იყვნენ, სრულად შეესრულებინათ საპროცესო შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობები, ხოლო ამ პირობების შეუსრულებლობის შემთხვევაში პროკურორი უფლებამოსილი იქნებოდა, მიემართა სასამართლოსთვის განაჩენის გაუქმების თაობაზე, რასაც მსჯავრდებულები დაეთანხმებოდა.

7. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი არ ითვალისწინებს სასამართლოს მიერ დამტკიცებული საპროცესო შეთანხმების პირობებში საკუთარი ინიციატივით ცვლილების შეტანას, მათ შორის – დარჩენილი თანხის სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, გაიზიაროს დაცვის მხარის არგუმენტები.

8. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს გენერალური პროკურატურის ფინანსთა სამინისტროში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის უფროსი პროკურორის – გიორგი გაგნიძის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში საპროცესო შეთანხმება დამტკიცდა სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვის ეტაპზე, როდესაც უკვე გამოტანილი იყო პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი. შესაბამი-

სად, საკასაციონ სასამართლოს მიაჩნია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 9 ივლისის განაჩენი უნდა გაუქმდეს და საქმე უნდა დაუბრუნდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას, რის შესახებაც ეცნობოს პროცესორს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე, 307-ე მუხლებით, 209-215-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს გენერალური პროკურატურის ფინანსთა სამინისტროში გამოიყების საპროცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის უფროსი პროკურორის – გიორგი გაგნიძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 9 ივლისის განაჩენი მ. პ-ისა და ვ. ჩ-ის მიმართ და საქმე დაუბრუნდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას, რის შესახებაც ეცნობოს პროცესორს;

3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. კასაცია

საკასაციო განაჩენი

გამამტყუდნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა (სსკ-ის 126¹
მუხლის 1-ლი ნაცილი)

განაჩენი
საქართველოს სახელით

№1051აპ-21

24 თებერვალი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ა-ს ინტე-
რესების დამცველი ადვოკატის – ო-ს საკასაციო საჩივარი თბილი-
სის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენ-
ზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, ა. – დაბადე-
ბულს 1... წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის სამარ-
თლოს კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 126¹-ე მუხ-
ლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

2. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2020 წლის 9 მარტს, დაახლოებით 13:30 საათზე, მ-ს რაიონის ა-
ში, მამის – ი-ს კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის სამზარეულოში,
მის მიერ სახლის საქმეების შეუსრულებლობით გაღიზიანებულმა
ა-მ ორჯერ თმის მოქაჩითა და მარცხენა მუშტის თავის მარჯვენა
არეში დარტყმით ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა მეუღლეს – ნ-
ს. ა-ს ძალადობრივი ქმედებების შედეგად ნ-მ განიცადა ფიზიკუ-
რი ტკივილი.

3. ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 28 ივნი- სის განაჩენით:

3.1. ა. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე
მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩა-
დენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზო-

გადოებისათვის სასარგებლო შრომა – 80 საათით.

3.2. ა. საქართველოს სკუ-ის 62-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, პატიმრობაში გატარებული დღეების გათვალისწინებით (2020 წლის 9 მარტიდან – 2020 წლის 12 მარტის ჩათვლით), სასჯელი შეუმსუბუქდა და განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა – 60 საათით.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა.

პროკურორი სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა განაჩენში, სასჯელის ნაწილში, ცვლილების შეტანას და მსჯავრდებულ ა-ს უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას.

მსჯავრდებულ ა-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატი ო. ითხოვდა გაასაჩივრებული განაჩენის გაუქმებასა და ა-ს გამართლებას.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენით ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 28 ივნისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ა-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ო-მ, რომელიც საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენის გაუქმებასა და ა-ს უდანაშაულოდ ცნობას.

6.1 დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარზე წარმოდგენილია მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორ მადონა ურუშაძის შესაგებელი, რომლითაც მოთხოვნილია თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენის ძალაში დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლო შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნო საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას, შეამონმა საქმეში არსებული მტკიცებულებები, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და დაასკვნა, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, 2020 წლის 9 მარტს, დაახლოებით 13:30 საათზე, მ-ს რაიონის ა-ში, მამის – ი-ს კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის სამზარეულოში, მის მიერ სახლის საქმეების შეუსრულებლობით გაღიზიანებულმა ა-მ ორჯერ თმის მოქაჩვითა და მარცხენა მუშტის თავის მარჯვენა არეში დარტყმით ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა მეუღლეს – ნ-ს. ა-ს ძა-

ლადობრივი ქმედებების შედეგად ნ-მ განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

3. სასამართლო ითვალისწინებს ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა განსაკუთრებულ მოწყვლადობას (იხ. Bevacqua and S. v. Bulgaria, no. 71127/01, §§ 64-65, ECtHR, 12/06/2008; Hajduová v. Slovakia, no. 2660/03, § 46, ECtHR, 30/11/2010; Volodina v. Russia, no. 41261/17, §72, ECtHR, 09/07/2019) და იმ სირთულეებს, რაც უკავშირდება მტკიცებულებების შეგროვებას, როდესაც ძალადობას ადგილა აქვს კერძო გარემოში. აღნიშნულის მიუხედავად, მოქმედი კანონმდებლობა ადგენს ერთნაირ მტკიცებით სტანდარტს გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად დანაშაულის კატეგორიის მიუხედავად და არ ითვალისწინებს უფრო დაბალი მტკიცებითი სტანდარტის გამოყენებას ოჯახური დანაშაულის კატეგორიას მიკუთვნებულ საქმეებზე. შესაბამისად, საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის, მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის, 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნათა გათვალისწინებით, ოჯახური დანაშაულის საქმეებზეც გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად საქმეში არსებული მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით უნდა ადასტურებდეს პირის მიერ დანაშაულის ჩადენას, რაც საქართველოს სსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარნმუნებს პირის ბრალეულობაში.

4. მოცემულ შემთხვევაში გასაჩივრებული განაჩენი ეფუძნება მოწმე ი-ს ჩვენებას, 2020 წლის 9 მარტის შეტყობინებას, 2020 წლის 9 მარტის ვიზუალური დათვალიერების ოქმს, 2020 წლის 9 მარტის საგამოძიებო ექსპერიმენტის (ვითარების ალდგენის) ოქმს, 2020 წლის 11 მარტს ა-ს მიმართ გამოცემულ №... შემაკავებელ ორდერსა და სამედიცინო ექსპერტიზის 2020 წლის 14 აპრილის №... დასკვნას.

5. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „სასამართლომ ინდივიდუალურად უნდა შეაფასოს ყველა მტკიცებულება და ერთმანეთისგან გამიჯნოს რომელი ჩვენება, ან ჩვენების ნაწილი წარმოადგენს ირიბს და შემდეგ გადაწყვიტოს, რამდენად შესაძლებელია ამ ჩვენების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად“ (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 14 ივლისის განაჩენი №97აპ-20).

6. მოწმე ი-მ მიუთითა, რომ უშუალოდ ძალადობის ფაქტს არ შესწრებია და გადმოცემით იცის დაზარალებულისაგან მომხდა-

რის შესახებ. დაზარალებულ ნ-ს გარეგნულად დათვალიერების დროს არანაირი დაზიანება არ აღენიშნებოდა, თუმცა ტკივილი პქონდა თავის არეში. შესაბამისად, მისი ჩვენება თავისი შინაარსით წარმოადგენს ირიბ ჩვენებას.

7. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ირიბი ჩვენების გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღმის შექმნის საფრთხეს და, ამდენად, შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ 22/01/2015, II-37, II-52). შესაბამისად, საკანონმდებლო რეგულაციის არარსებობის პირობებში ირიბი ჩვენებების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისთვის დაუშვებელია.

8. საგამოძიებო ექსპერიმენტის (ვითარების აღდგენის) ოქმის თანახმად, ნ-მ ბ-ს რაიონის სოფელ ა-ში, მისი საცხოვრებელი სახლის პირველ სართულზე მდებარე სამზარეულოში, ხელის დემონსტრირებით მიუთითა და აჩვენა ის ადგილი, სადაც 2020 წლის 9 მარტს, დაახლოებით 13:30 საათზე, მისმა მეუღლემ – ა-მ ორჯერ დაარტყა თავის არეში მუშტი, ასევე, თმაში ორჯერ მოქაჩა, რის შედეგადაც მან განიცადა ფიზიკური ტკივილი. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ არ შეიძლება საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი საფუძვლად დაედოს გამამტყუნებელ განაჩენს, როდესაც დაზარალებული/მოწმე სარგებლობს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სასკუის) 49-ე მუხლით მინიჭებული უფლებით და უარს ამბობს ახლო ნათესავის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე. მოწმის/დაზარალებულის ჩვენება და საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი, მართალია, ორი სხვადასხვა მტკიცებულებაა, თუმცა ცალსახაა, რომ ორივე შემთხვევაში ინფორმაციის მომნიდებელი წყარო არის ერთი და იგივე პირი (მაგალითისთვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინებები №315აპ-20; №49აპ-20; №679აპ-20). მოცემულ შემთხვევაში საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი შინაარსობრივად წარმოადგენს დაზარალებულის (მოწმის) მიერ გამოკითხვის ოქმში მოწოდებული ინფორმაციის შემოწმებას.

9. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ სამედიცინო ექსპერტიზის 2020 წლის 14 აპრილის №... დასკვნის თანახმად, ნ-ს 2020 წლის 10 მარტს ობიექტური შემოწმებით სხეულზე ტანსაც-

მლით დაუფარავ მიღამოებში ფიზიკური დაზიანების რაიმე ნიშანი არ აღენიშნება. 2020 წლის 9 მარტის ვიზუალური დათვალიერების ოქმის თანახმადაც ნ-ს სხეულის დათვალიერების დროს ვიზუალურად რაიმე სახის ჯანმრთელობის დაზიანება არ აღენიშნებოდა, უჩიოდა თავის ტკივილს, რომლის მიზეზიც მისი განმარტებით, არის მეუღლის – ა-ს მიერ მიყენებული დარტყმა.

10. ქმედების საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლით კვალიფიკაცია ფიზიკური ძალადობის შემთხვევაში მოითხოვს დაზარალებულის მიერ ტკივილის განცდას. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დაზარალებულისთვის ფიზიკური ტკივილის მიყენების ფაქტის დადგენისათვის გამოიყენება სუბიექტური და ობიექტური ტესტები (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საქმეზე №746აპ-19; №674აპ-20). მოცემულ შემთხვევაში: დაზარალებულმა ისარგებლა საქართველოს სსკ-ის 49-ე მუხლით გათვალისწინებული უფლებით და უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე, ხოლო საქმეში არ არის წარმოდგენილი არცერთი მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა დაზარალებულის მიერ ობიექტურად ტკივილის განცდას (არც მოწმეთა ჩვენებები, არც ექსპერტიზის დასკვნა).

11. 2020 წლის 11 მარტს შედგენილი №... შემაკავებელი ორდერით ა-ს მიმართ დასტურდება 2020 წლის 9 მარტს ა-ს მიერ ნ-ს მიმართ ძალადობის ჩადენის ფაქტი. შემაკავებელი ორდერი ხელმოწერილია ნ-ა და ა-ს მიერ. შემაკავებელი ორდერის მიმღინარეობა, შინაარსი და ხელმოწერების ნამდვილობა დაადასტურა გამომძიებელმა ი-მ; შემაკავებელი ორდერი ა-ს არ გაუსაჩივრებია და საქმის მასალებში არ არსებობს მითითებული შემაკავებელი ორდერის კანონიერებასა და მასში აღნიშნული ფაქტის ნამდვილობაში ეჭვის შეტანის საფუძველი; მხარეებს ჰქონდათ აღნიშნული მტკიცებულების სასამართლო სხდომაზე გამოკვლევისა და შედაგების შესაძლებლობა (დაცვის მხარეს შეკითხვა ან პროტესტი შემაკავებელ ორდერთან დაკავშირებით არ ჰქონია); შემაკავებელ ორდერში მითითებული ინფორმაცია ეხება მტკიცებს საგანში შემავალ გარემოებას და ადასტურებს, რომ „ა-მ ნ-ს ორჯერ თავის არეში დაარტყა მუშტი და ორჯერ მოქაჩა თმებში“. შესაბამისად, შემაკავებელი ორდერი წარმოადგენს პირდაპირ მტკიცებულებას.

12. ამდენად, განსახილველ საქმეში დაზარალებულმა უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე; მოწმე ი. ინფორმაციას ფიზიკური ძალადობის მიზეზის, დროის, ადგილის, ვითარების ან/და დაზიანების შესაძლო მიმყენებელი პირის ვინაობის შესახებ ფლობს დაზარალებულისგან; სამედიცინო ექსპერტიზის 2020 წლის 14

აპრილის №... დასკვნით ნ-ს ფიზიკური დაზიანების რაიმე ნიშანი არ აღენიშნება; საქმეში წარმოდგენილია მხოლოდ ერთი პირდაპირი მტკიცებულება – შემაკავებელი ორდერი, ხოლო სხვა მტკიცებულებების ერთობლიობით კი არ დასტურდება მსჯავრდებულ ა-ს მიერ ფიზიკური ძალადობა ნ-ს. შესაბამისად, ა-ს მსჯავრდების ძირითად და პრაქტიკულად ერთადერთ მამხილებელ მტკიცებულებას წარმოადგენს შემაკავებელი ორდერი. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის, საქართველოს სსსკ-ის 269-ე, 82-ე და მე-3 მუხლის მე-2 და მე-13 ნაწილებით დადგენილი მოთხოვნებიდან გამომდინარე, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობა ვერ აქმაყოფილებს საქართველოს სსსკ-ით გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისათვის განსაზღვრულ მტკიცებით სტანდარტს და გონივრულ ეჭვს მიღმა არ ადასტურებს ა-ს მიერ მისთვის ბრალად შერაცხული ქმედების ჩადენას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ა-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ო-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 7 ოქტომბრის განაჩენი ა-ს მიმართ;
3. ა-ა ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში;
4. გამართლებულ ა-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სსსკ-ის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება;
5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**განაჩენი ცვლილების შეტანა და პირის
უძანაშაულოდ ცერება საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდეკსის 260-ე და 262-ე მუხლებით
ნარდგენილ ბრალდებაზე**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№656აპ-21

18 იანვარი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თაფუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხლა მსჯავრდებულ ი. ქ-ს ინტე-
რესების დამცველი ადვოკატის – დ. კ-ს საკასაციო საჩივარი თბი-
ლისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 31 მაისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად:

1.1. ი. ქ. – დაბადებული 1... წელს, – ბრალად ედებოდა ორგა-
ნიზებული ჯგუფის მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარ-
კოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვა, დანაშაული,
გათვალისწინებული – საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექ-
სის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 260-ე მუხლის მე-6 ნაწი-
ლის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით;

1.2. ორგანიზებული ჯგუფის მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდე-
ნობით ნარკოტიკული საშუალების საქართველოში უკანონიდ შე-
მოტანა, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის
262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით;

1.3. ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მარ-
თლსაწინააღმდეგო შენახვა, დანაშაული, გათვალისწინებული სა-
ქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით.

**2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით მის მიერ ჩა-
დენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:**

2.1 2017 წლის იანვარში ი. ქ. შეუთანხმდა თავის ნაცნობებს – გ.
გ-სა და ჯ. ხ-ს, რომ უცხოეთიდან საქართველოში უკანონოდ შე-
მოიტანდნენ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკულ სა-
შუალებას. ი. ქ-მ, გ. გ-მ და ჯ. ხ-მ შეიმუშავეს აღნიშნული დანაშაუ-

ლის განხორციელების გეგმა და გაინაწილეს როლები. შეთანხმები-სამებრ, გ. გ. ი. ქ-ს ფინანსური დახმარებით გაემგზავრა საზღვარგა-რეთ, სადაც იმყოფებოდა 2017 წლის 18 იანვრიდან 2017 წლის 24 იანვრის ჩათვლით და უკანონოდ შეიძინა განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 6,8598 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორ-ფინის“ შემცველი 865 მთელი ტაბლეტი და ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფენილთან ერთად.

2.2. განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუა-ლებების საქართველოში უკანონოდ შემოტანის ორგანიზების მიზ-ნით, ი. ქ-მ განხორციელა შემდეგი ქმედებები: 2017 წლის იანვრი-დან ი. ქ. ფაქტობრივად ასრულებდა დირექტორის ფუნქციებს მა-მის – თ. ქ-ს კუთვნილ შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“, რომელიც პაციენტებს უწევდა რეანომობილით ტრანსპორტირების მომსახურებას, მათ შორის – საზღვარგარეთ. ისარგებლა რა აღნიშნულით, ი. ქ-მ შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“ რეანომობილის მძღოლად მუშაობა დააწყებინა მას-თან დანაშაულებრივ კავშირში მყოფ ჯ. ხ-ს. ორგანიზებული დანა-შაულებრივი ჯგუფის მიერ ნინასწარ შემუშავებული გეგმის შესა-ბამისად, ჯ. ხ. ხ. 2017 წლის 23 იანვარს რეანომობილით უნდა გამ-გზავრებულიყოთ თ-ში, ქალაქ ტ-ში, სადაც მას შეხვდებოდა გ. გ. და გადასცემდა ნარკოტიკულ საშუალებებს, რომლებსაც ხ. მოათავ-სებდა რეანომობილში და ამგვარი შენილბული გზით უკანონოდ შემოიტანდა საქართველოში, შემდეგ კი გადასცემდა ი. ქ-ს. რეა-ნომობილის თ-ში გამგზავრების დანაშაულებრივი მიზნის შესანილ-ბად, ი. ქ-ს მითითებით, ჯ. ხ. დაუკავშირდა თავიანთ საერთო ნაც-ნობს – ლ. შ-ს, რომელსაც საზღვარგარეთ ტრანსპორტირების არანაირი სამედიცინო საჭიროება არ გააჩნდა. მიუხედავად ამისა, ი. ქ-მ დაიყოლია ლ. შ., რომ 2017 წლის 23 იანვარს რეანომობილით წაჰყოლოდა ჯ. ხ-ს ქალაქ ტ-ში სისხლის ანალიზის ასაღებად. ი. ქ. ლ. შ-ს დაპირდა, რომ ტრანსპორტირებისა და სამედიცინო პრო-ცედურისათვის საჭირო თანხას თავად გადაუხდიდა. ი. ქ-მ რეა-ნომობილის თ-ში გამგზავრების დანაშაულებრივი მიზნის შესანილ-ბად, მის მიერ ხელოვნურად მოძიებულ პაციენტს გააყოლა „კ-ს მ-ს ც-ის“ ექიმი – ზ. ჯ. და ექთანი – რ. გ. 2017 წლის 23 იანვარს ექიმი, ექთანი და ხელოვნურად შერჩეული პაციენტი – ლ. შ. რეანომობი-ლით, რომელსაც მართავდა ჯ. ხ., გაემართენ თ-ს მიმართულე-ბით. გზაში რეანომობილი გაფუჭდა, რის გამოც, ექიმს და ექთანს სურდათ თ. დაბრუნება, ვინაიდან ლ. შ-სთვის სისხლის ანალიზის აღება გადაუდებელ სამედიცინო დახმარებას არ წარმოადგენდა. მიუხედავად ამისა, დანაშაულებრივი გეგმის სისრულეში მოყვა-ნის მიზნით, ი. ქ-მ არ დააბრუნა ისინი თ. და „კ-ს მ-ს ც-ს“ ა-ს ფი-ლიალიდან გამოიძახა სხვა რეანომობილი, რომელსაც მართავდა პ.

ჩ.. ჯ. ბ. არ დარჩა გაფუჭებულ რეანომობილთან და გამოძახებულ რეანომობილს თვითონაც გაპყვა თ-ში, კინაიდან დანაშაულებრივი გეგმის შესაბამისად, სწორედ იგი უნდა შევედროდა ქ. ტ-ში გ. გ-ს და დანაშაულის შენილბვისა და გაადვილების მიზნით, რეანომობილით წამოეღო საქართველოში ნარკოტიკული საშუალებები.

2.3. 2017 წლის 24 იანვარს ქალაქ ტ-ში, ერთ-ერთი საავადმყოფოს ტერიტორიაზე, ჯ. ბ. ფარულად შეხვდა გ. გ-ს, რომელმაც საქართველოში უკანონოდ შემოტანის მიზნით, გადასცა განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 6,8598 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 865 მთელი ტაბლეტი და ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფხვნილთან ერთად, საიდანაც ნანილი – განსაკუთებით დიდი ოდენობით – 0,2105 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 22 მთელი ტაბლეტი, თეთრი ფერის სხვადასხვა ზომის ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფხვნილთან ერთად ჯ. ბ-მ შეინახა პირადად, ხოლო ნანილი – განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 6,6493 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 843 ტაბლეტი და 2 ცალი ტაბლეტის ნატეხი დამალა რეანომობილში მოთავსებულ სამედიცინო ინვენტარის ყუთში და 2017 წლის 24 იანვარს სასაზღვრო გამშვები პუნქტის – „ს-ს“ გავლით უკანონოდ შემოიტანა საქართველოში.

2.4. 2017 წლის 24 იანვარს, 23:15 საათიდან 2017 წლის 25 იანვრის 00:05 საათამდე, თ-ს გზატკეცილის მე-1-ზე, საქართველოს შსს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ნარკოტიკების უკანონო ბრუნვის ნინააღმდეგ ბრძოლის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა ჩაატარეს ჯ. ბ-ს პირადი ჩხრეკა, რა დროსაც ამოიღეს მის მიერ საქართველოში უკანონიდ შემოტანილი ნარკოტიკული საშუალებებიდან ნანილი – განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 0,2105 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 22 მთელი ტაბლეტი, თეთრი ფერის სხვადასხვა ზომის ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფხვნილთან ერთად, ხოლო 2017 წლის 25 იანვარს, 00:43 საათიდან 03:10 საათამდე, თ-ს გზატკეცილის მე-...-ზე, საქართველოს შსს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ნარკოტიკების უკანონო ბრუნვის ნინააღმდეგ ბრძოლის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჯ. ბ-ს მითითებით, „მერსედესის“ ფირმის რეანომობილში (სახ. ნომრით L...) მოთავსებული სამედიცინო ინვენტარის ყუთიდან ამოიღეს ნარკოტიკული საშუალებების დანარჩენი ნანილი – განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 6,6493 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 843 ტაბლეტი და 2 ცალი ტაბლეტის ნატეხი.

2.5. ი. ქ. თავის საცხოვრებელ სახლში, მდებარე – ქ. თ., დაბა წ-ში, ა-ში, მართლსაწინააღმდეგოდ ინახავდა სროლისთვის ვარგის ცეცხლსასროლ იარაღს – „P...“-ს წარმოების, „...“ მოდელის პისტოლეტსა და მჭიდს, მასში მოთავსებული 10 ვაზნით, რომლებიც მიეკუთვნება საბრძოლო მასალათა კატეგორიას და ვარგისია გამოსაყენებლად. 2018 წლის 30 მარტს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა ქ. თ., დაბა წ-ში, ა-ში ჩატარებული ჩხრეკისას ამოიღეს ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 28 დეკემბრის განაჩენით გ. გ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებებში;

ი. ქ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა: საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (30.03.18 წლის მდგომარეობით) – თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 9 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 15 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ ი. ქ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 15 წლით;

„ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ი. ქ-ს 5 წლით ჩამოერთვა: სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება; სააღვოკატო საქმიანობის უფლება; პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება; სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება. მასვე 10 წლით ჩამოერთვა საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობისა და აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლებები;

ი. ქ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაწყო დაკავების დღიდან – 2018 წლის 30 მარტიდან.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლომ 2018 წლის 28 დეკემბრის განაჩენით დადგენილად მიიჩნია, რომ:

4.1. 2017 წლის იანვარში ი. ქ. შეუთანხმდა თავის ნაცნობ ჯ. ხ-ს,

რომ უცხოეთიდან საქართველოში უკანონოდ შემოიტანდნენ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკულ საშუალებას. ი. ქ-მ და ჯ. ხ-მ შეიმუშავეს აღნიშნული დანაშაულის განხორციელების გეგმა და გაინაწილეს როლები. შეთანხმებისამებრ, ჯ. ხ. ხნდა გამგზავრებულიყოთ თ-ში, სადაც ეს უკანასკნელი შეიძენდა განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 6,8598 გრამ ნარკოტიკულ საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველ 865 მთელ ტაბლეტს და ტაბლეტის ნატეხებს, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფხვნილთან ერთად. განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალებების საქართველოში უკანონოდ შემოტანის ორგანიზების მიზნით, ი. ქ-მ განახორციელა შემდეგი ქმედებები: 2017 წლის იანვრიდან ეტაპობრივად ასრულებდა დირექტორის ფუნქციებს მამის – თ. ქ-ს კუთვნილ შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“, რომელიც პაციენტებს უწევდა რეანომობილით ტრანსპორტირების მომსახურებას, მათ შორის – საზღვარგარეთ. ისარგებლა რა აღნიშნულით, ი. – ქ-მ შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“ რეანომობილის მძღოლად მუშაობა დააწყებინა მასთან დანაშაულებრივ კავშირში მყოფ ჯ. ხ-ს. ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფის მიერ წინასარ შემუშავებული გეგმის შესაბამისად, ჯ. ხ. 2017 წლის 23 იანვარს რეანომობილით უნდა გამგზავრებულიყოთ თ-ში, ქალაქ ტ-ში, სადაც შეიძენდა ნარკოტიკულ საშუალებებს, რომელებსაც მოათავსებდა რეანომობილში და ამგვარი შენიდბული გზით უკანონოდ შემოიტანდა საქართველოში, შემდეგ კი გადასცემდა ი. ქ-ს. რეანომობილის თ-ში გამგზავრების დანაშაულებრივი მიზნის შესანიღბად, ი. ქ-ს მითითებით, ჯ. ხ. დაუკავშირდა თავიანთ საერთო ნაცნობს – ლ. შ-ს, რომელსაც რეანომობილით საზღვარგარეთ ტრანსპორტირების არანაირი სამედიცინო საჭიროება არ გააჩნდა. მიუხედავად ამისა, ი. ქ-მ დაიყოლია ლ. შ-, რომ 2017 წლის 23 იანვარს რეანომობილით წაჰყოლოდა ჯ. ხ-ს ქალაქ ტ-ში სისხლის ანალიზის ასალებად. ი. ქ. ლ. შ-ს დაპირდა, რომ ტრანსპორტირებისა და სამედიცინო პროცედურისათვის საჭირო თანხას თავად გადაუხდიდა. ი. ქ-მ რეანომობილის თ-ში გამგზავრების დანაშაულებრივი მიზნის შესანიღბად, მის მიერ ხელოვნურად მოძიებულ პაციენტს გააყოლა „კ-ს მ-ს ც-ს“ ექიმი – ზ. ჯ. და ექთანი – რ. გ. 2017 წლის 23 იანვარს ექიმი, ექთანი და ხელოვნურად შერჩეული პაციენტი – ლ. შ. რეანომობილით, რომელსაც მართავდა ჯ. ხ., გაემართნენ თ-ს მიმართულებით. გზაში რეანომობილი გაფუჭდა, რის გამოც, ექიმს და ექთანს სურდათ თ. დაბრუნება, ვინაიდან ლ. შ-სთვის სისხლის ანალიზის აღება გადაუდებელ სამედიცინო დახმარებას არ წარმოადგენდა. მიუხედავად ამისა, დანაშაულებრივი გეგმის სისრულეში მოყვანის მიზნით, ი. ქ-მ არ დააბრუნა ისინი თ. და „კ-ს მ-ს ც-ს“ ა-ს ფილიალიდან გამო-

იძახა სხვა რეანომობილი, რომელსაც მართავდა პ.ჩ.ჯ.ხ. არ დარჩა გაფუჭებულ რეანომობილთან და გამოძახებულ რეანომობილს თვითონაც წაჲყვა თ-ში, ვინაიდან დანაშაულებრივი გეგმის შესაბამისად, სწორედ მას უნდა შეეძინა ნარკოტიკული საშუალება ქ.ტ-ში და დანაშაულის შენიღბვისა და გაადვილების მიზნით, რეანომობილით წამოედო საქართველოში. 2017 წლის 24 იანვარს ქალაქ ტ-ში ჯ. ხ-მ საქართველოში უკანონოდ შემოტანის მიზნით, შეიძინა განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 6,8598 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 865 მთელი ტაბლეტი და ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფხვნილთან ერთად, საიდანაც ნაწილი – განსაკუთებით დიდი ოდენობით – 0,2105 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 22 მთელი ტაბლეტი, თეთრი ფერის სხვადასხვა ზომის ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფხვნილთან ერთად ჯ. ხ-მ შეიძინა პირადად, ხოლო ნაწილი – განსაკუთრებით დიდი ოდენობით 6,6493 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 843 ტაბლეტი და 2 ცალი ტაბლეტის ნატეხი უკანონოდ შეიძინა „მერსედესის“ ფირმის რეანომობილში (სახ. ნომრით №...) მოთავსებულ სამედიცინო ინვენტარის ყუთში და 2017 წლის 24 იანვარს სასაზღვრო გამშვები პუნქტის – „ს-ს“ გავლით უკანონოდ შემოიტანა საქართველოში. 2017 წლის 24 იანვარს, 23:15 საათიდან 2017 წლის 25 იანვრის 00:05 საათამდე, თ-ს გზატკეცილის მე-..ზე, საქართველოს შსს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ნარკოტიკების უკანონობრუნვის წინააღმდეგ ბრძოლის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა ჩაატარეს ჯ. ხ-ს პირადი ჩხრევა, რა დროსაც ამოიღეს მის მიერ საქართველოში უკანონოდ შემოტანილი ნარკოტიკული საშუალებებიდან ნაწილი – განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 0,2105 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 22 მთელი ტაბლეტი, თეთრი ფერის სხვადასხვა ზომის ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებსა და ფხვნილთან ერთად, ხოლო 2017 წლის 25 იანვარს, 00:43 საათიდან 03:10 საათამდე, თ-ს გზატკეცილის მე-...-ზე, საქართველოს შსს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ნარკოტიკების უკანონობრუნვის წინააღმდეგ ბრძოლის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჯ. ხ-ს მითითებით, „მერსედესის“ ფირმის რეანომობილში (სახ. ნომრით №...) მოთავსებული სამედიცინო ინვენტარის ყუთიდან ამოიღეს ნარკოტიკული საშუალებების დანარჩენი ნაწილი – განსაკუთრებით დიდი ოდენობით – 6,6493 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 843 ტაბლეტი და 2 ცალი ტაბლეტის ნატეხი.

4.2. ი. ქ. თავის საცხოვრებელ სახლში, მდებარე – ქ.თ. , დაბა წ-ში, ა-ში, მართლსანინაალმდეგოდ ინახავდა სროლისთვის ვარგის ცეცხლსასროლ იარაღს – „P...“-ს წარმოების, „...“ მოდელის პისტოლეტსა და მჭიდს, მასში მოთავსებული 10 ვაზნით, რომლებიც მიეკუთვნება საბრძოლო მასალათა კატეგორიას და ვარგისია გამოსაყინებლად. 2018 წლის 30 მარტს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა ქ.თ. , დაბა წ-ში, ა-ში მდებარე ი. ქ-ს საცხოვრებელ სახლში ჩატარებული ჩხრეკისას ამოიღეს ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა.

4.3. ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად ვერ დადასტურდა გ. გ-ს მონაწილეობა ორგანიზებული ჯგუფის მიერ ნაკორდიკული სამუალებების უკანონო შეძენა, შენახვასა და საქართველოში უკანონოდ შემოტანაში.

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 28 დეკემბრის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს დაცვისა და ბრალდების მხარეებმა. მსჯავრდებულ ი. ქ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – დ. კ-მ მოითხოვა მსჯავრდებულის გამართლება; საქართველოს გენერალური პროკურატურის მინაგან საქმეთა სამინისტროს გენერალურ ინსპექციაში, ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტსა და საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის დ. ბ. თ-მ მოითხოვა გ. გ-ს დამნაშავედ ცნობა წარდგენილ ბრალდებებში, ხოლო ი. ქ-ს მიმართ – დანიშნული სასჯელის გამკაცრება, რაზეც სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას უარი განაცხადა ი. ქ-ს გარდაცვალების გამო. გამართლებულ გ. გ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – გ. მ-მ ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარზე წარადგინა შესაგებელი და მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გ. გ-ს მიმართ უცვლელად დატოვება.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 31 მაისის განაჩენით სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, ხოლო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 28 დეკემბრის განაჩენში შევიდა შემდეგი ცვლილება:

გ. გ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებებში;

ი. ქ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (2018 წლის 30 მარტის მდგომარეობით), საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“,

„ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში სასჯელის დაუნიშნავად.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 31 მაისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ი. ქ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – დ. კ-მ, რომელიც ითხოვს გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმებასა და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები, შეამოწმა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივრი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდევ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცუმულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი ბრალდების მხარეს არ გაუსაჩივრებია, ხოლო მსჯავრდებულ ი. ქ-ს ადვოკატი დ. კ. ითხოვს ი. ქ-ს სრულად გამართლებას, მიუხედავად იმისა, რომ საჩივარში არაფერია ნათევამი საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით მსჯავრდებაზე.

3. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ი. ქ-ს საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით მსჯავრდების (სასჯელის დაუნიშნავად) ნაწილში, რადგან ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებათა ერთობლიობა: ი. ქ-ს საცხოვრებელი სახლის 2018 წლის 30 მარტის ჩერეკის ოქმი, ბალისტიკური ექსპერტიზის 2018 წლის 13 აპრილის №-.. დასკვნა, ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის 2018 წლის 11 მაისის №-.. დასკვნა, საქართველოს შსს საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტის საინფორმაციო ცენტრის (სამართველო) იარაღის აღრიცხვის განყოფილების უფროსის 2018 წლის 7 ივნისის წერილი, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს 2018 წლის 7 ივნისის №... წერილი, გარდაცვალების №.. მოწმობა, მოწმეების – ი. რ-ს, გ. ხ-ს და ი. ქ-ს ჩვენებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ადასტურებს, რომ ი. ქ-თავის საცხოვრებელ სახლში, მდებარე – ქ. თ., დაბა წ-ში, ა-ში, მართლსანინააღმდეგოდ ინახავდა სროლისთვის გარგის ცეცხლსასროლ იარაღს – „P-ს“ წარმოების, „...“ მოდელის პისტოლეტსა და მტკიდს, მასში მოთავსებული 10 ვაზით, რომლებიც მიეკუთვნება საბრძოლო მასალათა კატეგორიას და ვარგისია გამოსაყენებლად.

4. სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი ი. ქ-ს საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით სასჯელის დაუნიშნავად მსჯავრდების ნაწილში ეფუძნება კანონის მოთხოვნათა დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეულ, ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს მსჯავრდებულის მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხული ქმედების ჩადენას, რის გამოც გასაჩივრებული განაჩენი აღნიშნულ ნაწილში უნდა დარჩეს უცვლელად.

5. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, no 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001). ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., Gorou v. Greece (No. 2) no 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009). შესაბამისად, სასამართლოს მიზანშენობილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტაციის გამეორება, რასაც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება.

6. იმავდროულად, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ორგანიზებული ჯგუფის მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვა და საქართველოში უკანონოდ შემოტანა. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ი. ქ-ს საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით მსჯავრდების ნაწილში, შემდეგ გარემოებათა გამო:

7. ბრალდების მხარე ი. ქ-ს ედავება ორგანიზებული ჯგუფის მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა, შენახვასა და ასევე ორგანიზებული ჯგუფის მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების საქართველოში უკანონოდ შემოტანას, კერძოდ, ბრალდებულად ცნობის შესახებ დადგენილების თანახმად, ი. ქ. შეუთანხმდა თავის ნაცნობებს – გ. გ-სა და ჯ. ხ-ს, რომ უცხოეთიდან საქართველოში უკანონოდ შემოეტანათ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალება. ი. ქ-მ, გ. გ-მა და ჯ. ხ-მ შეიმუშავეს აღნიშნული დანაშაულის განხორციელების გეგმა, გაინაწილეს როლები და შეთანხმებისამებრ იმოქმედეს.

8. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თბილისის საქალაქო სა-

სამართლოს 2017 წლის 20 ივნისის განაჩენით დამტკიცდა პრო-კურორსა და ჯ. ხ-ს შორის დადებული საპროცესო შეთანხმება. კერძოდ, საქმის მასალების შესწავლის და ბრალდებულის მიერ ბრალის აღიარების საფუძველზე სასამართლომ წარდგენილი ბრალდება დასაბუთებულად მიიჩნია და ჯ. ხ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (საქართველოში განსაკუთრებით ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შემოტანა) და საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალებს უკანონო შექნა და შენახვა) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში. შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენით დადგენილი იქნა, რომ ჯ. ხ-მ შერაცხული დანაშაული – განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექნა-შენახვა და მისივე საქართველოში უკანონო შემოტანა ჩაიდინა პირადად, მარტომ და არა ჯგუფის მიერ ან თანამონაწილეობით.

9. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 20 ივნისის და სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 31 მაისი განაჩენებით გ. გ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებებში, რასაც ბრალდების მხარე არ ასაჩივრებს.

10. ამდენად იმ პირობებში, როდესაც განსახილველ შესაძლო დანაშაულთან მიმართებით გ. გ. სრულად გამართლდა (რასაც ბრალდების მხარე არ ასაჩივრებს), ხოლო 2017 წლის 20 ივნისის განაჩენით დამტკიცებული საპროცესო შეთანხმებით ჯ. ხ-ს მსჯავრი დაედო იმისათვის, რომ მან თ-ში, ქალაქ ტ-ში უკანონოდ შეიძინა და 2017 წლის 24 თებერვალს სასაზღვრო გამშვები პუნქტის „ს-ს“ გავლით უკანონოდ შემოიტანა საქართველოში განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალება „ბუპრენორფინის“ შემცველი 865 მთელი ტაბლეტი და ტაბლეტის ნატეხები, მცირე ზომის ტაბლეტის ნატეხებთან და ფეხნილთან ერთად, საიდანაც ნაწილს (განსაკუთობებით დიდი ოდენობით) უკანონოდ ინახავდა პირადად, ხოლო ნაწილს (განსაკუთრებით დიდი ოდენობით) – „მერსეფესის“ ფირმის რეანომობილში (სახ. ნომრით L...) მოთავსებულ სამედიცინო ინვენტარის ყუთში – რაც არ მოიცავს დანაშაულის ჩადენას არც ჯგუფის მიერ და არც თანამონაწილეობით – საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს გასაჩივრებული განაჩენის მოტივაციას, რომ ი. ქ-მ ჩაიდინა ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექნა, შენახვა და საქართველოში უკანონოდ შემოტანა, ჩადენილი ორგანიზებული ჯგუფის მიერ. საქმის მასალებით არ

დგინდება სხვა რომელ პირთან/პირებთან ერთად ჩაიდინა ქ-მ მის-
თვის შერაცხული დანაშაული, თუ ბრალდების დადგენილებაში
ჯგუფის წევრებად გათვალისწინებული პირებიდან ერთი უდანა-
შაულოდ არის ცნობილი, ხოლო მეორე პირი სასამართლოს კანონი-
ერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენით ცნობილი არ არის
დამაშვერ ჯგუფურ დანაშაულში.

11. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თანაბრალდებულების
მიერ მიცემული ჩვენებები უფრო სიღრმისეულად უნდა იქნეს
შესწავლითი და შეფასებული, რადგანაც ის მდგომარეობა, რომელ-
შიც თანამზრახველები (თანაბრალდებულები) აღმოჩნდებან ჩვე-
ნების მიცემისას, განსხვავდება ჩვეულებრივი მოწმეების მდგომა-
რეობისგან (Romanov v. Russia, no.41461/92, §102, ECtHR, 24/07/2008).

12. სასამართლო იზიარებს ევროპული სასამართლოს პოზიციას
მოწმის მიერ უპირატესობით სარგებლობის სანაცვლოდ მიცემული
ჩვენების გამოყენებისადმი ფრთხილი მიდგომის საჭიროების შესა-
ხებ. მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი ჩვენებების გამოყენება თა-
ვისთავად არ არის საკმარისი საფუძველი სამართალწარმოების
პროცესის უსამართლოდ მიჩნევისთვის (იხ. Cornelis v. the Netherlands,
no 994/03, ECtHR, 25/02/2004), სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ჯ. ხ-
ს ჩვენება არის ძირითადი პირდაპირი მამხილებელი მტკიცებულე-
ბა, რომელსაც ემყარება ი. ქ-ს მიმართ გამოტანილი გამამტყუნებე-
ლი განაჩენი (იხ. მაგალითად X v. United Kingdom, no. 7306/75; ECtHR,
06/10/1976; Donohoe v Ireland, no. 19165/08, ECtHR, 12/12/2013). საქმეში
არსებული ყველა სხვა მტკიცებულება მხოლოდ ვარაუდს ქმნის ი.
ქ-ს მიერ დანაშაულის ჩადენაზე. ამასთან, სასამართლო დამოუკი-
დებელ მტკიცებულებად ვერ განიხილავს 2017 წლის 25 იანვრის
ამოღების ოქმში ასახულ ინფორმაციას ხარკოტიკული საშუალებე-
ბის კუთვნილების თაობაზე, რადგან იქმში არსებული ჩანახერი და
ჯ. ხ-ს ჩვენება წარმოადგენს ერთი წყაროდან მოპოვებულ ინფორ-
მაციას და არ ქმნის მტკიცებულებათა ერთობლიობას.

13. მოწმე ჯ. ხ-მ სასამართლოში ჩვენების მიცემისას დაადას-
ტურა, რომ 2017 წლიდან იგი მუშაობდა ი. ქ-ს მამის – თ. ქ-ს კუთ-
ვნილ შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“ მძღოლად, სადაც მამის ავადმყოფობის
გამო, ი. ქ. ასრულებდა დირექტორის მოვალეობას. მოწმის გან-
მარტებით, ი-ს თხოვნით, იგი რეანომობილით უნდა გამგზავრე-
ბულიყო თ-ში, ქალაქ ტ-ში, სადაც მას შეხვდებოდა გ. გ., გადას-
ცემდა ხარკოტიკს, რომელსაც იგი რეანომობილით ჩამოიტანდა თ.
მეტი დამაჯერებლობისთვის თ-ში ტრანსპორტირებისთვის შეარ-
ჩიეს პაციენტი – ლ. შ., რომელიც იყო ალკოჰოლის მომხმარებელი
და ღვიძლის დაგნოსტიკისთვის გაიკეთებდა სისხლის ანალიზს. ი.
ქ. დაპირდა ლ. შ-ს, რომ ყველა ხარჯს თავად დაფარავდა. 2017

ნლის 22 იანვარს ი-მ უთხრა, რომ მეორე დღეს უნდა გამგზავრებულიყო თ-ში და გადასცა თანხა, რაც ესაჭიროებოდა ტრანსპორტირებისა და ანალიზებისათვის. 2017 წლის 23 იანვარს რეანომობილით გაემგზავრნენ თ-ში. ბრიგადაში შედიოდა ექიმი – ზ. ჯ., ექთანი – რ. გ. და პაციენტი – ლ. შ.. მოწმის განმარტებით, მას შემდეგ, რაც სურამში რეანომობილი გაფუჭდა, ი. ქ-მ ა-ს ფილიალიდან უზრუნველყო სხვა რეანომობილის გამოგზავნა, რომელსაც მართავდა პ. ჩ. ქალაქ ტ-ში ჩასვლისას იგი კლინიკის ეზოში შეხვდა გ. გ-ს, რომელმაც მას გადასცა პოლიეთილენის პარკი, სადაც მოთავსებული იყო აბებინი ქილა. მოწმის განმარტებით, მას შემდეგ, რაც თბილისის შემოსასვლელთან საპატრულო პოლიციის თანამშრომლებმა შეაჩერეს რეანომობილი და ჩაუტარეს პირადი ჩხრეკა, მან თავად მიუთითა პოლიციელებს, რომ რეანომობილის წამლების ინვენტარის ყუთში კიდევ ინახავდა აბებს, რომლებიც ეკუთვნოდა მას, გ. გ-ს და ი. ქ-ს. ამასთან, პოლიციელებს აუხსნა, რომ აბები გ. გ-მ გადასცა თ-ში და მიჰქონდა ი. ქ-სათვის.

14. შპს „კ-ს მ-ს ც-ს“ ექიმმა – ზ. ჯ-მ მოწმის სახით ჩვენების მიცემისას დაადასტურა, რომ, ი. ქ-ს მითითებით, უზრუნველყვეს პაციენტ ლ. შ-ს თ-ში ტრანსპორტირება რეანომობილით, რომელსაც მართავდა ჯ. ხ. სწორედ ი. ქ-მ განსაზღვრა თ-ში გამგზავრების დროც. მოწმის განმარტებით, ლ. შ-ს ანალიზის თანხა კლინიკაში მან გადაიხადა.

15. მოწმე რ. გ-მ ჩვენების მიცემისას დაადასტურა, რომ ექთნად მუშაობდა შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“, რომელიც ეკუთვნოდა თ. ქ-ს და ამ უკანასკნელის ავადმყოფობის პერიოდში, მის მოვალეობას ასრულებდა ი. ქ., რომლის მითითებითაც, ტელეფონით დაუკავშირდა თ. კლინიკას, სადაც პაციენტი ლ. შ. ჩანერა „ც ჰეპატიტის“ ანალიზე.

16. მოწმებმა – რ. გ-მ და ზ. ჯ-მ ასევე დაადასტურეს ის ფაქტი, რომ მას შემდეგ, რაც გზაში რეანომობილი გაფუჭდა, სწორედ ი. ქ-მ უზრუნველყო სხვა რეანომობილის გამოგზავნა და მისი მითითებით, ჯ. ხ-სთან ერთად, განაგრძეს გზა თ-ს მიმართულებით. ალ-ნიშული ფაქტობრივი გარემოება დაადასტურა შპს „კ-ს მ-ს ც-ს“ თანამშრომელმა – მოწმე გ. ხ-მაც. მან დამატებით განმარტა, რომ მამის ავადმყოფობის პერიოდში ი. ქ. ასრულებდა მის მოვალეობას, რადგან ეს იყო ოჯახური ბიზნესი. 2017 წლის 19-20 იანვარს სწორედ ი. ქ-მ უთხრა, რომ მოემზადებინა რომელიმე მანქანა თ-ში პაციენტის ტრანსპორტირებისთვის.

17. მოწმე ლ. შ-ს ჩვენებით, 2017 წლის 23 იანვარს დაურეკა ჯ. ხ-მ და უთხრა, რომ „კ-ს მ-ს ც-ში“ ელოდებოდა ი. ქ. და აუცილებლად მისულიყო. ოფისში დახვდნენ ი. ქ. და ექიმი. ი-მ უთხრა, რომ მისი საბუთები იყო გადაგზავნილი და თუ უნდოდა, წასულიყო თ-

ში. თანხაზე არაფერი უკითხავს ი-სთვის. ამ დღემდე თ-ში მისი გამგზავრების შესახებ ი-ს არაფერი უთქვამს. მალევე მივიდა ჯ. და გაემგზავრნენ თ-ში. ექიმმა გადაიხადა მისი ანალიზის თანხა – 320 ლარი, რაზეც უთხრა, რომ ჯ-მ გადასცა. მოწმის განმარტებით, გზაში ჯ. ცუდად იყო, ფერი არ ედო. მის შეკითხვაზე, რა ხდებოდა ჯ-მ უთხრა, რომ „რაღაც შარში იყო“. ის ეჩებუბა ჯ-ს და ლ-ში დარჩა სიმამრთან. დაშორებისას ჯ-მ აუხსნა, რომ თ-დან რაღაც გამოატანეს. მისი ანალიზის თანხა არც მას და არც მის ოჯახს არ გადაუხდია. მას არც ჯ. ხ-სა და არც ი. ქ-სთვის არ უთხოვია ანალიზის გაკეთება. განმორებისას ანალიზის პასუხები არ გამოურთმევია.

18. ლ. შ-ს დედამ – მ. ჭ-მ და მეუღლე – თ. ხ-მ სასამართლოში ჩვენების მიცემისას დაადასტურეს, რომ ანალიზისა და ტრანსპორტირების თანხა ოჯახს არ გადაუხდიოდა და ლ-ს არც ანალიზის პასუხები მიუტანია სახლში.

19. მოწმე ქ. მ-მ განმარტა, რომ მუშაობდა შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“ ოპერატორად. 2017 წლის 23 იანვარს, ლამით, ლ. შ. გადაიყვანეს თ-ში. წინა საღამოს ექთანი რ. გ., რომელმაც იცოდა ენა, ი. ქ-ს დავალებითა და მისივე ტელეფონით ესაუბრა თ-ს კლინიკას და შეათანხმა პაციენტის ვიზიტი. გამგზავრების დღეს მან ნახა ლ. შ., რომელსაც არც პასპორტი ჰქონდა და არც ტრანსპორტირების თანხა გადაუხდია.

20. შპს „კ-ს მ-ს ც-ს“ ოპერატორმა, მოწმე – ნ. მ-მ დაადასტურა, რომ ი. ქ. ფაქტობრივად ხელმძღვანელობდა „კ-ს მ-ს ც-ს“. ასევე, განმარტა, რომ ი. ქ-მ მას გადასცა 2000 ლარი და უთხრა, რომ პაციენტს უჭირდა და თანხას ის გადაიხდიდა. ამ თანხიდან 1500 ლარი იყო ლ. შ-ს ტრანსპორტირების, ხოლო 500 ლარი – თანამშრომლის ხელფასი.

21. შპს „კ-ს მ-ს ც-ს“ ექიმებმა – ა. პ-მ და ნ. გ-მ ასევე დაადასტურეს, რომ თ. ქ-ს ავადმყოფობის პერიოდში, მის მოვალეობას ასრულებდა ი. ქ.

22. მოწმე თ. გ-მ, რომელიც შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“ ადამიანური რესურსების მართვის სამსახურის უფროსად მუშაობდა, დაადასტურა, რომ ჯ. ხ. დანიშვნის ბრძანების გარეშე ასრულებდა მძღოლის მოვალეობას. ანალოგიური ფაქტობრივი გარემოება დაადასტურა შპს „კ-ს მ-ს ც-ს“ ბუღალტერმა – მოწმე თ. ღ-მაც.

23. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე ი. ქ-მ და გ. გ-მ თავი არ ცნეს დამნაშავედ წარდგენილ ბრალდებებში.

24. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც საფუძვლად ედება გამამტყუნებელ განაჩენს პირველ რიგში უნდა შეფასდეს მათი უტყუარობისა და საკმარისობის თვალსაზრისით. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ

მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად არ შეიძლება გამამტკუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტკუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის თანახმად, გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

25. მოცემულ შემთხვევაში ბრალდების მხარის მიერ ნარმოდგენილი მტკიცებულებებიდან მხოლოდ მოწმე ჯ. ხ-ს ჩვენება ნარმოადგენს ი. ქ-ს მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხული ქმედებების ჩადენის დამადასტურებელ ერთადერთ პირდაპირ მტკიცებულებას. საქმეში არსებული ყველა სხვა მტკიცებულება მხოლოდ არაპირდაპირ მიანიშნებს ი. ქ-ს მიერ დანაშაულის ჩადენაზე. კერძოდ, მოწმეების – რ. გ-ს, გ. ხ-ს, ნ. მ-ს, ა. ჟ-სა და ნ. გ-ს ჩვენებებით უტყუარად დასტურდება, რომ ი. ქ., მამის – თ. ქ-ს არყოფნის პერიოდში, ფაქტობრივად ხელმძღვანელობდა შპს „კ-ს მ-ს ც-ს“. მოწმეების – ზ. ჯ-ს, რ. გ-ს, გ. ხ-ს, ლ. შ-ს, მ. ქ-ს, ქ. მ-სა და ნ. მ-ს ჩვენებებით ასევე დასტურდება, რომ სწორედ ი. ქ-ს მითითებით, ინიციატივითა და აქტიური ჩართულობით განხორციელდა ლ. შ-ს თ-ში ტრანსპორტირება ყოველგავრი გადაუდებელი სამედიცინო საჭიროების გარეშე, სრულიად უსასყიდლოდ, ისე, რომ არც ლ. შ-სა და არც მის ოჯახს ტრანსპორტირებისა და ანალიზის აღების თანხაც კი არ გადაუხდიათ; ლ. შ-ს ტრანსპორტირების ხარჯი თავად ი. ქ-მ დაფარა. მოწმეების – თ. გ-სა და თ. ლ-ს ჩვენებებით დასტურდება, რომ ჯ. ხ. არაოფიციალურად, შესაბამისი დანიშნვის ბრძანების გარეშე, ასრულებდა მძღოლის ფუნქციებს შპს „კ-ს მ-ს ც-ში“. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებები, ჯ. ხ-ს ჩვენებასთან ერთად, ობიექტური დამკვირვებლისათვის ნამდვილად ქმნის დასაბუთებული ვარაუდის საფუძველს ი. ქ-ს დანაშაულებრივი განზრახვის შესახებ, თუმცა ვერ აქმაყოფილებს გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცებით სტანდარტს და არ ქმნის საკმარის საფუძველს გამამტკუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

26. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს შეფასებას ი. ქ-ს მიერ ლ. შ-ს თ-ში ტრანსპორტირების ორგანიზების ფაქტის უტყუარად დადასტურებულად მიჩნევის შესახებ, თუმცა ბრალდების მხარის მიერ ნარმოდგენილი მტკიცებუ-

ლებებით ასევე უტყუარად, გონივრულ ეჭვს მიღმა ვერ დასტურდება ის გარემოება, რომ ი. ქ. სწორედ ნარკოტიკული საშუალებების უკანონო შეძენა, შენახვისა და საქართველოში უკანონოდ შემოტანის მიზნით მოქმედებდა. ამის თაობაზე მხოლოდ ეჭვი არსებობს, რაც სააპელაციო სასამართლოს, საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტისა და საქართველოს სსაქ-ის მე-5 მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, მსჯავრდებულის სასარგებლოდ უნდა გადაეწყვიტა. ის ფაქტი, რომ ჯ. ხ. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპის სრული დაცვით დაიყითხა, ვერ გამოდგება გამამტყუნებელი განაჩენის მხოლოდ მის ჩვენებაზე დაფუძნების საპირონოდ მით უფრო იმ პირობებში როდესაც სააპელაციო სასამართლომ გასაჩივრებული განაჩენით პრატიკულად სადაც მიიჩნია ჯ. ხ-ს ჩვენება და 2017 წლის 25 იანვრის ამოღების ოქმში ასახული ინფორმაცია ნარკოტიკული საშუალებების კუთვნილების თაობაზე მიუხედავად მისი პირდაპირი მამხილებელი ხასიათისა გ. გ-ს ნაწილში (რომ მოწმე ტ-ში შეხვდა გ. გ-ს, რომელმაც მას გადასცა პოლიეტილენის პარკი, სადაც მოთავსებული იყო აბებიანი ქილა; მოწმემ პოლიციელებს აუხსნა, რომ აბები გ. გ-მ გადასცა თ-ში).

27. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ გამამტყუნებელი განაჩენი ასევე დააფუძნა მოწმების: მ. ხ-ს, ლ. გ-ს, დ. ლ-ს, ჯ. კ-ს, დ. მ-ს, გ. ს-სა და გ. ჩ-ს ჩვენებებს. მ. ხ-ს ჩვენებით, მას შემდეგ, რაც მისი შეიძლო ჯ. ხოლორდავა დააკავეს, მათ ოჯახში მივიდა ი. ქ-ს მეუღლე რო მამაკაცთან ერთად და დაპირდნენ მატერიალურ დახმარებას, თუ ჯ. ხ. მხოლოდ „საკუთარ თავზე აიღებდა“ ჩადენილ დანაშაულს, რაზეც მან უარი განაცხადა. გამომძიებლებმა – ლ. გ-მ, დ. ლ-მ, ჯ. კ-მ, დ. მ-მ, აგრეთვე, ექსპერტ-კრიმინალისტებმა – გ. ს-მ და გ. ჩ-მ დაადასტურეს, რომ მონაბილეობდნენ 2017 წლის 24-25 იანვარს საგამოძიებო მოქმედებების – ჩხრეკისა და ამოღების ჩატარებაში, რა დროსაც გაიგონეს ჯ. ხ-ს ნათქვამი, რომ რეანომობილიდან ამოღებული ნარკოტიკული საშუალებები ეკუთვნოდა მას, ი. ქ-სა და „ბ-ს“ (გ. გ-ს). იგივე დაადასტურეს მოწმეებმა – ზ. ჯ-მ და რ. გ-მ. ჯ. ხ-ს მიერ გავრცელებული ინფორმაცია ასევე აისახა 2017 წლის 25 იანვრის ამოღების ოქმშიც.

28. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სააპელაციო სასამართლო ლ. გ-ს, დ. ლ-ს, ჯ. კ-ს, დ. მ-ს, გ. ს-სა და გ. ჩ-ს ჩვენებების შეფასებაში არათანმიმდევრულია. კერძოდ, გ. გ-სთან მიმართებით სააპელაციო სასამართლომ ჩხრეკის ადგილას მყოფ მოწმეთა – გამომძიებლებისა და სამედიცინო პერსონალის ჩვენებები ჯ. ხ-ს მიერ გავრცელებული ინფორმაციის ნაწილში ირიბ ჩვენებებად შეაფასა და არ გაიზიარა, მათი დაბალი სამართლებრივი ღირებუ-

ლების გათვალისწინებით, მაშინ, როდესაც სწორედ იგივე ირიბი ჩვენებები საფუძვლად დაუდო ი. ქ-ს მსჯავრდებას.

29. რაც შეეხება ი. ქ-ს ბრალეულობის დასადასტურებლად ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილ სხვა მტკიცებულებებს: მოწმე პ. ჩ-ს ჩვენებას, ი. ქ-ს 2018 წლის 30 მარტის პირადი ჩხრეკის ოქმს, ჯ. ბ-ს 2017 წლის 24 იანვრის პირადი ჩხრეკის ოქმს, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საექსპერტო-კრიმინალისტიური დეპარტამენტის 2017 წლის 26 იანვრის ქიმიური ექსპერტიზის №... დასკვნას, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო ანალიტიკური დეპარტამენტის საინფორმაციო ც-ის/მთავარი სამმართველოს/ მონაცემთა აღრიცხვისა და რეგისტრაციის სამმართველოს სასაზღვრო მონიტორინგის განყოფილების უფროსის 2017 წლის 9 მარტის წერილს, ისინი არარელევანტურია მტკიცების საგანთან მიმართებით და ვერც პირდაპირ და ვერც არაპირდაპირ ვერ ადასტურებენ ი. ქ-ს მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხული ქმედებების ჩადენას.

30. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მიუხედავად იმისა, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, მათ შორის, მოწმეთა ჩვენებებით დგინდება – ი. ქ-ს მიერ ლ. შ-ს ვითომდა გადაუდებლად თ-ში სამედიცინო დახმარების მიზნით გადაყვანის ორგანიზება, მოწმეთა მიერ მოწოდებული ინფორმაცია არ შეეხება/ ადასტურებს ი. ქ-ს ბრალეულობას უშუალოდ ნარკოტიკული საშუალების შეძენა, შენახვა და საქართველოში შემოტანაში. შესაბამისად, მხოლოდ ერთი პირდაპირი მტკიცებულება – მოწმე ჯ. ხ-ს ჩვენება – გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით არ ადასტურებს ი. ქ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“, „ბ“ და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას.

31. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ასევე გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებულ მსჯელობას, რომ პროკურატურის მიერ ი. ქ-სათვის ბრალდების წარდგენა და სასამართლოში ამ ბრალდების მხარდაჭერა სხვა არაფერია, თუ არა ბრალდების მხარის ინიციატივა პრეიუდიციულად დადგენილი ფაქტის უარყოფის შესახებ. ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარში შესაბამის მოთხოვნაზე მითითებული არ არის მიუხედავად იმისა, რომ აპელანტი ვრცლად იხილავს დაცვის მხარის პრეტენზიებს, მათ შორის ჯ. ხ-სთან გაფორმებულ საპროცესო შეთანხმებასთან დაკავშირებით. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, პრეიუდიციულად დადგენილი ფაქტის უარყოფა, როდესაც ეს ფაქტი ენინააღმდეგება სასამართლოში მტკიცებულებათა გამოკვლევის შედეგებს, სასამართლოს

შეუძლია მხოლოდ მხარის (და არა საკუთარი) ინიციატივით. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული წინაპირობა.

32. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ არასწორად დაკვალიფიცირდა ი. ქ-სათვის მსჯავრად შერაცხული ქმედებები, კერძოდ: სააპელაციო სასამართლოს განაჩენით ი. ქ-ს პასუხისმგებლობა დაეკისრა როგორც ორგანიზებული ჯგუფის მიერ განსაკუთრებით დიდი იდენტიტებით ნარკოტიკული საშუალებების უკანონო შეძენა, შენახვისა და საქართველოში უკანონოდ შემოტანის ამსრულებელს, მაშინ, როდესაც მსჯავრდებულს მისთვის მსჯავრად შერაცხული ქმედებების ობიექტური შემადგენლობის არცერთი ნიშანი უშუალოდ არ განუხორციელებია. საქმეში არსებული მტკიცებულებები საკმარისი რომც იყოს გამამტკუნებელი განაჩენის გამოსატანად, აღნიშნული მტკიცებულებებით არ დასტურდება უშუალოდ ი. ქ-ს მიერ ნარკოტიკული საშუალებების არც შეძენა-შენახვისა და არც საქართველოში უკანონოდ შემოტანის ფაქტები. უფრო მტკიც, ამის შესახებ მითითებას ბრალდების შესახებ დადგენილებაც კი არ შეიცავს. საკასაციო სასამართლო ასევე ყურადღებას მიაქცევს გასაჩივრებულ განაჩენში დადგენილად მიჩნეულ გარემოებას, კერძოდ, საპელაციო სასამართლოს შეფასებით, ი. ქ-მ ჯ. ხ-სთან ერთად ორგანიზება გაუწია (დაგეგმა, როლები გაანაწილა, დააფინანსა) ამ უკანასკნელის მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალებების უკანონო შეძენას, შენახვასა და საქართველოში უკანონოდ შემოტანას. აღნიშნული მსჯელობის გათვალისწინებით, მით უფრო გაუგებარია სააპელაციო სასამართლოს მიერ ი. ქ-სათვის მსჯავრად შერაცხული ქმედებების სამართლებრივი შეფასება.

33. საკასაციო სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოები მოკლებულნი იყვნენ ი. ქ-სათვის ბრალად ნარდგენილი ქმედებების გადაკვალიფირებისა და ბრალდების დამძიმების შესაძლებობას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებული ი. ქ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – დ. კ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 31 მაისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. ი. ქ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებებში;

4. ი. ქ. ცნობილ იქნეს დამაშავედ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (2018 წლის 30 მარტის მდგომარეობით) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში სასჯელის დაუნიშნავად;

5. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

განაჩენი ცვლილების შეტანა – სარეზოლუციო ნაცილიდან სსკ-ის 65-ე მუხლით დაკისრებული მოვალეობის ამორიფევა

განაჩენი საქართველოს სახელი

№843აპ-21

31 იანვარი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

- ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
- მ. გაბინაშვილი,
- შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ გ. შ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ზ. ქ-ს საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 25 ივნისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილებით გ. შ-ს, – დაბადებულს 1.. წელს, – ბრალად ედებოდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

გ. შ-ს ბრალად წარდგენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:
– 2021 წლის 10 იანვარს, დამის საათებში, ზ-ს რაიონის ს... ი-ში,

თავიანთ საცხოვრებელ სახლში, გ. შ-მ მეუღლეს – ი. ე-ს, გაბრაზებულმა იმით, რომ ი. ე-ს სურდა ბავშვებისთვის ეჭმია მისი დედის მიერ მომზადებული საჭმელი, მათი არასრულნლოვანი შვილების ლ. და ლ. შ-ის თანდასწრებით ოთხჯერ დაარტყა გაშლილი ხელი თავის უკანა არეში, რა დროსაც ი. ე-მ განიცადა ფიზიკური ტკივილი, ხოლო აღნიშნულის შემსწრე არასრულნლოვნებს მიადგათ მორალური ზიანი.

– 2021 წლის 13 იანვარს, დამის საათებში, ზ-ს რაიონის ს. ი-ში, თავიანთ საცხოვრებელ სახლში, გ. შ-მ მეუღლეს – ი. ე-ს, გაბრაზებულმა იმით, რომ ი. ე-ს არ სურდა მისი შვილი ყოფილიყო ბებიასთან, მათი არასრულნლოვანი შვილების ლ. და ლ. შ-ს-ის თანდასწრებით ერთხელ დაარტყა მარჯვენა გაშლილი ხელი ცხვირის არეში, შემდგ სამჯერ დაარტყა გაშლილი ხელი თავის უკანა არეში, რა დროსაც ი. ე-მ განიცადა ფიზიკური ტკივილი, ხოლო აღნიშნულის შემსწრე არასრულნლოვნებს მიადგათ მორალური ზიანი.

2. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 16 აპრილის განაჩენით გ. შ-ს ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა:

– საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის 10 იანვრის ეპიზოდი) – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით მსჯავრად;

– საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის 13 იანვრის ეპიზოდი) – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით მსჯავრად.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ, გ. შ-ს განესაზღვრა 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით მსჯავრად 2 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით.

მასვე, საქართველოს სსკ-ის 65-ე მუხლის საფუძველზე, პირობით მსჯავრთან ერთად დაეკისრა მოვალეობა, პირველივე შესაძლებლობისთანავე გაიაროს აღკორპოლიზმის მკურნალობის კურსი, ასევე ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენტირებული სავალდებულო სხავლების კურსი, გამოსაცდელი ვადის პერიოდში: არ მიიღოს აღკორპოლი, ყოველდღიურად აღკორპოლის მოხმარების კონტროლის მიზნით პრობაციის ბიუროს მიერ განსაზღვრული სიხშირითა და წესით გაიაროს აღკორპოლის მოხმარების შემონაბეჭა; ემოციების მართვისა და სტრესულ სიტუაციებთან გასამკლავებლად საჭირო უნარ-ჩვევების გამომუშავების მიზნით, ამის აუცილებლობის ამონტურგამდე, განახორციელოს ფინანსურის ვიზუალური პროცესის ფინანსურის მიერ განსაზღვრულ ფარლებში; მეუღლესთან თანაცხოვრების გაგრძელების შემთხვევაში

უმოკლეს შესაძლებელ ვადებში პრობაციის ბიუროს დახმარებით ჩართული მედიატორების მონაწილეობითა და დახმარებით შეიმუშავოს მას, მეუღლეს, დედას და შვილებს შორის ფუნქციების განაწილების, მათი ერთმანეთთან ურთიერთობის თაობაზე როგორც მეუღლისთვის, ასევე დედისთვის მისაღები კომპრომისული წერილობითი დოკუმენტი და უზრუნველყოს ამ დოკუმენტით გათვალისწინებული პირების მიერ მათვის დაკისრებული მოვალეობების შესრულების მიზნით ყველა საჭირო არაძალადობრივი ზომის მიღება. დედას, მეუღლეს და შვილებს ყოველ ჯერზე მიმართოს მხოლოდ პატივისცემის გამომხატველი მიმართვის ფორმებით.

გ. შ-ს სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი 2021 წლის 14 იანვრიდან – 2021 წლის 16 აპრილის ჩათვლით და დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა.

3. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ, რომელიც სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა სასჯელის შემსუბუქებას.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 25 ივნისის განაჩენით ზ-ს რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 16 აპრილის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 25 ივნისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ გ. შ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატ ზ. ქ-მ, რომელიც საკასაციო საჩივრით ითხოვს სასჯელის შემსუბუქებას. კერძოდ, სასჯელის სახით 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრას და მის ჩათვლას პირობით მსჯავრად იმავე გამოსაცდელი ვადით, გამოყენებული მოვალეობის – ალკოჰოლიზმის მკურნალობის კურსი და ალკოჰოლის ყოველდღიურად მოხმარების კონტროლის მიზნით პრობაციის ბიუროს მიერ განსაზღვრული სიხშირითა და წესით ალკოჰოლის მოხმარების შემოწმების გავლის ვალდებულების გაუქმდებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლო განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ გ. შ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ზ. ქ-ს საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ადვოკატმა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 16 აპრილის განაჩენში ცვლილების შეტანის მოთხოვნით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სააპელაციო საჩივრით მიმართა იმავე არგუმენტებზე დაყრდნობით, რომლებიც საკასაციო საჩივარშია ჩამოყალიბე-

ბული. სააპელაციო სასამართლოს განაჩენში კი მითითებულია იმ ფაქტობრივ გარემოებებსა და მტკიცებულებებზე, რომლებმაც გ. შ-სს მსჯავრდება და სასჯელი განაპირობებს. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამორჩების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001). სააპელაციო სასამართლომ სრულად და ობიექტურად შეაფასა საქმეში არსებული მტკიცებულებები და ადვოკატის სააპელაციო საჩივარს გასცა ამომწურავი და დასაბუთებული პასუხები. შესაბამისად, სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტების გამორჩება, რასაც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება.

3. საქმეში წარმოდგენილი საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებებით, გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ მსჯავრდებულმა გ. შემ წამდვილად ჩაიდინა გასაჩივრებული განაჩენით მის-თვის ბრალად შერაცხული ქმედება.

4. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს დაცვის მხარის მოთხოვნას მსჯავრდებულისათვის სასჯელის სახით 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრისა (რაც უნდა ჩაეთვალოს პირობით მსჯავრად, იმავე გამოსაცდელი ვადით) და მის მიმართ გამოყენებული მოვალეობის – ალკოჰოლიზმის მკურნალობის კურსისა და ალკოჰოლის ყოველდღიურად მოხმარების კონტროლის მიზნით პრობაციის ბიუროს მიერ განსაზღვრული სიხშირითა და წესით ალკოჰოლის მოხმარების შემოწმების გავლის ვალდებულების გაუქმების შესახებ.

5. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა განსაკუთრებული მოწყვლადობა და მათი დაცვის პროცესში სახელმწიფოს აქტიური ჩართვის აუცილებლობა ხაზგასმულია არაერთ საერთაშორისო ინსტრუმენტსა და სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალში (იხ. Z.B. v Croatia, no. 47666/13, §50-51, ECtHR, 11/07/2017; Opuz v Turkey, no. 33401/02, §§ 72-86, ECtHR, 09/09/2009; Hajduová v. Slovakia, no. 2660/03, § 46, ECtHR, 30/11/2010; Bevacqua and S. v. Bulgaria, no. 71127/01, §§ 64-65, ECtHR, 12/06/2008). სასამართლო ასევე ითვალისწინებს „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ ევროპის საბჭოს კონვენციის (“სტამბოლის კონვენცია”) 45-ე მუხლს, რომლის თანახმად, ხელშემკვრელ სახელმწიფოებს ეკისრებათ ყველა საკანონმდებლო თუ სხვა ზომის გატარება იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ამ კონვენციით დადგენილი დანაშაული ისჯებოდეს ეფექტური, პროპორციული და დამაფიქრებელი სანქციით.

6. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ სასჯელი სამართლია-

ნობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მიზნებს ემსახურება. ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ ...ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა ნიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

7. გ. შ-ს პასუხისმგებლობის შემამსუბურებელი და დამამძიმებელი გარემოებების გათვალისწინებით, მსჯავრდებულისათვის შეფარდებული სასჯელი სრულად შეესაბამება საქართველოს სსკის 39-ე, 53-ე, 63-ე-64-ე მუხლების მოთხოვნებს და არ არსებობს მისი შემსუბურებების საფუძველი.

8. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად „საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში“, მაგრამ „კანონისმიერი ვალდებულება, რომელიც ბოჭავს მოსამართლეს არ გამოიყენოს და უგულისხელყოს ფუნდამენტური და იმპერატიული კონსტიტუციური პრინციპები იმ მიზეზით, რომ მხარეები არ აპელირებენ მათზე, გამორიცხავს სამართლიანი სასამართლო განხილვისა და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღების მიზანს“ (იხ.: საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის №3/1/608,609 გადაწყვეტილება II-20); „შეჯიბრებითობის პრინციპი ... არცერთ შემთხვევაში არ ათავისუფლებს მოსამართლეს თავისთვადი ვალდებულებისგან, ითვალისწინებდეს და სწორად იყენებდეს სამართლის ფუნდამენტურ პრინციპებს იმისგან დამოუკიდებლად, მხარე რამდენად ჯეროვნად ახერხებს საკუთარი ინტერესების დაცვას და მიუთითებს თუ არა მოსამართლეს სამართლის სათანადო წესების და პრინციპების გამოყენების აუცილებლობაზე (იხ.: იქვე, II-21). „შესაძლოა არსებობდეს რიგი საკითხებისა, რომელიც სისხლის სამართლის საქმის განმხილველმა სასამართლომ საკუთარი ინიციატივით და მხარეთა მოთხოვნის მიუხედავად უნდა შეამონმოს“ (იხ.: იქვე, II-22).

9. მოცემულ შემთხვევაში ვინაიდან საკასაციო საჩივრის და საქმის მასალების შესწავლის შედეგად იკვეთება გასაჩივრებული განაჩენით დადგენილი მოვალეობების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის №3/1/608,609 გადაწყვეტილებიდან და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დადგენილი პრაქტიკიდან

(იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 17 დეკემბრის №624აპ-21 განაჩენი) გამომდინარე, სასამართლო უფლება-მოსილია გასცდეს საკასაციო საჩივრის ფარგლებს.

10. საქართველოს სსკ-ის 65-ე მუხლში მითითებული ჩამონათვალი არ ატარებს ამომწურავ ხასიათს და სასამართლოს აძლევს შესაძლებლობას, მსჯავრდებულს დააკისროს სხვა ისეთი სახის მოვალეობაც, რომელიც ხელს შეუწყობს მის გამოსწორებას, მაგრამ სასამართლომ მოვალეობის განსაზღვრისას უნდა გაითვალისწინოს ერთი მხრივ დაკისრებული მოვალეობით მიზნის მიღწევის შესაძლებლობა (ვარგის საშუალება) და მეორე მხრივ – დაკისრებული მოვალეობის შესრულების მონიტორინგის მექანიზმის არსებობა, ვინაიდან დაკისრებული მოვალეობის შეუსრულებლობა შეიძლება ნეგატიური შედეგების მატარებელი გახდეს მსჯავრდებულისთვის. შესაბამისად, დაკისრებული მოვალეობის შესრულება-შეუსრულებლობა უნდა იყოს ობიექტურად გადამოწმებადი და არ უნდა ქმნიდეს მანიპულირების შესაძლებლობას.

11. სასამართლო ითვალისწინებს მსჯავრდებულ გ. შ-ს დაკისრებული გამოსაცდელი ვადის პერიოდში ოჯახის წევრებისათვის (დედის, მეუღლისა და შვილებისთვის) ყოველ ჯერზე მხოლოდ პატივისცემის გამომხატველი ფორმებით მიმართვის მოვალეობის მონიტორინგთან დაკავშირებულ სირთულეებს, ასევე იმ გარემოებას, რომ სხვა მოვალეობებთან ერთად, მსჯავრდებულს დაეკისრა ალკოჰოლის მოხმარების კონტროლის მიზნით პრობაციის ბიუროს მიერ განსაზღვრული სიხშირითა და წესით ალკოჰოლის მოხმარების შემოწმება, ასევე – პირველივე შესაძლებლობისთანავე ალკოჰოლიზმის მკურნალობისა და ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენტირებული სავალდებულო სწავლების კურსების გავლა (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021წლის 17 დეკემბრის განაჩენი საქმეზე №624აპ-21, 11).

12. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით ცვლილება უნდა შევიდეს გ. შ-ზე საქართველოს სსკ-ის 65-ე მუხლის საფუძველზე დაკისრებული მოვალეობის ნაწილში და გასაჩივრებული განაჩენიდან უნდა ამოირიცხოს მითითება გ. შ-ს მიერ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში (თანაცხოვრების გაგრძელების შემთხვევაში) დედის, მეუღლისა და შვილებისათვის ყოველ ჯერზე მხოლოდ პატივისცემის გამომხატველი ფორმებით მიმართვის შესახებ. დანარჩენ ნაწილში კი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021წლის 25 ივნისის განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-

ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ” ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ გ. შ-სს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ქ. ქ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 25 ივნისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. განაჩენიდან ამოირიცხოს მითითება გამოსაცდელი ვადის პერიოდში მსჯავრდებულ გ. შ-ს თანაცხოვრების გაგრძელების შემთხვევაში დედის, მეუღლისა და შვილებისთვის ყოველ ჯერზე მხოლოდ პატივისცემის გამომხატველი ფორმებით მიმართვის შესახებ;

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 25 ივნისის განაჩენი დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

განაჩენი ცვლილების შეტანა ნივთიერი მოვიცებულების საკითხის გადაწყვეტის ნაწილი

განაჩენი საქართველოს სახელი

№900აპ-21

17 თებერვალი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა გამართლებულ თ. კ. და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის – რ. ხ-ს საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 ივლისის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, თ. კ-ს, – დაბადებულს 1... წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის

სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

2. აპნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2020 წლის თებერვალში, ზუსტი დრო დაუდგენელია, თ-ში მდებარე სახლში, არასრულნლოვანი შეიღების თანდასწრებით, თ. კ-მ გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით იძალადა მეუღლებზე – ნ-ზე (ხელი რამდენჯერმე დაარტყა სახეში). დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

2.2. 2020 წლის 29 აპრილს, დამის საათებში, ქ-ში მდებარე სახლში, ალკოჰოლით მთვრალმა თ. კ-მ, გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით, იძალადა მეუღლებზე – ნ-ზე (ხელი რამდენჯერმე დაარტყა სახეში, ასევე ფეხსაცმელიც რამდენჯერმე და-არტყა სახეში). დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

2.3. 2020 წლის 9 ივნისს, დაახლოებით 18:00 საათზე, ქ-ში მდებარე სახლში, არასრულნლოვანი შეიღების თანდასწრებით, ალკოჰოლით მთვრალმა თ. კ-მ, გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით, იძალადა მეუღლებზე – ნ-ზე (ხელი გაარტყა სახეში, ხელი ძლიერად მოუჭირა სახეზე). დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

2.4. 2020 წლის 9 ივნისს, დაახლოებით 18:00 საათზე, ქ – ში მდებარე სახლში, თ. კ. ცეცხლსასროლი იარალის გამოყენებით (უღერებდა იარალს და შესაშინებლად იარალიდან ესროლა სკამს, რომელზეც იჯდა 6.), გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით, სიცოცხლის მოსპობით დაემუქრა მეუღლეს – ნ-ს. რის გამოც მას გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

3. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 მაისის განაჩენით:

3.1. თ. კ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში (2020 წლის თებერვლის ეპიზოდი).

3.2. თ. კ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში (2020 წლის 29 აპრილის ეპიზოდი).

3.3. თ. კ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში (2020 წლის 9 ივნისის ეპიზოდი).

3.4. თ. კ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით

წარდგენილ ბრალდებაში (2020 წლის 9 ივლისის ეპიზოდი).

3.5. თ. კ-ს განემარტა, რომ მას, როგორც გამართლებულ პირს, უფლება აქვს აუნაზღაურდეს მიყენებული ზიანი.

3.6. ნივთიერი მტკიცებულებების საკითხი გადაწყდა შემდეგ-ნაირად:

– საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ამოლებული აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ZORAKI -2- მჭიდრით, ცეცხლსასროლი იარაღი TT-C მჭიდრით, ვაზნებით და სანადირო თოფი, სახელმწიფო ნომრით ..., ვაზნებით, რომლებიც ინახება ბ-ს რაიონულ სამმართველოში, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, განკარგის მიზნით, გადაეგზავნება საქართველოს შსს შესაბამის სამსახურს.

– საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ამოლებული ხის სკამი, რომელიც ინახება ბ-ს რაიონულ სამმართველოში, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, დაუბრუნდა მის კანონიერ მფლობელს.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ქუთაისის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა გიორგი გობრონიძემ, რომელიც სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა თ. კ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებებში.

პროკურორის სააპელაციო საჩივარზე შესაგებელი წარმოადგინა თ. კ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა რ. ხ-მ და მოითხოვა გაასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენით ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 მაისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 ივლისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს გამართლებულმა თ. კ-მ და მისმა ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა რ. ხ-მ და მოითხოვეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენის გაუქმება ნივთმტკიცების (იარაღების ჩამორთმევის) ნაწილში და იარაღების უკან დაბრუნება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში.

2. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნო საკასაციო საჩიტრის მოთხოვნას, შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებები, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და დაასკენა, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაქმაყოფილ-დეს, ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

3. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, თ. კ. საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში გამართლდა სრულად, ხოლო საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ამოღებული აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ZORAKI -2 - მჭიდით, ცეცხლსასროლი იარაღი TT-C მჭიდით, ვაზნებით და სანადირო თოფი, სახელმწიფო №... ვაზნებით, რომლებიც ინახებოდა ბ-ს რაიონულ სამმართველოში, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, განკარგვის მიზნით, გადაეგზავნა საქართველოს შსს შესაბამის სამსახურს.

4. კასატორის მტკიცებით, თ. კ-ს სრულად გამართლების გამო იარაღები უნდა დაუბრუნდეს მას. კასატორი ასევე უთითებს რომ სანადირო თოფი სახელმწიფო ნომრით №... იყო გამართლებული პირის ბაბუის – თ. კ-ს საკუთრება, ვის სამკვიდროზე მემკვიდრეობა აღდგენილი აქვს მხოლოდ ზ. კ-ს.

5.1. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 21 მაისის განაჩენის თანახმად, საქართველოს სსსკ-ის 81¹-ე მუხლის „ა“ და „ე“ ქვეპუნქტების საფუძველზე:

„4.1. საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ამოღებული აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ZORAKI -2 - მჭიდით, ცეცხლსასროლი იარაღი TT-C მჭიდით, ვაზნებით და სანადირო თოფი, სახელმწიფო ნომრით №...-, ვაზნებით, რომლებიც ინახება ...ს რაიონულ სამმართველოში, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, განკარგვის მიზნით, გადაეგზავნება საქართველოს შსს შესაბამის სამსახურს.

4.2. საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ამოღებული ხის სკამი, რომელიც ინახება ...ს რაიონულ სამმართველოში, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, დაუბრუნდა მის კანონიერ მფლობელს“.

5.2. აღნიშნული ნიერმტკიცებების საკითხი ანალოგიურად არის გადაწყვეტილი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 ივლისის განაჩენითაც.

6. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 81-ე მუხლი განსაზღვრავს სისხლის სამართლის პროცესის დამთავრებისას ნივთიერ მტკიცებულებათა საკითხის გადაწყვეტის წესს. ამავე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, თუ დანაშაულის იარაღს ან საგანს ღირებულება არა აქვს, იგი ნადგურდება, ხოლო თუ მას აქვს რაიმე ღირებულება, ხდება მისი საპროცესო კონფისკაცია; ამავე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად: ადაზარალებულის, გამართლებულის ან სხვა პირის კუთვნილი ყველა ნივთი და დოკუმენტი, ბრალდებულისა და იმ პირის გარდა, რომელსაც მათზე ქონებრივი პასუხისმგებლობა ეკისრება, უბრუნდება მესაკუთრეს ან მფლობელს.

6.1. ამდენად, ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოების გადაწყვეტილებები საქართველოს სსკ-ის 81-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტის საფუძველზე საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ამოღებული ხის სკამის (რომელიც ინახებოდა ბაღდათის რაიონულ სამმართველოში) კანონიერი მფლობელისათვის დაბრუნების შესახებ კანონშესაბამისია.

7. ო. კ-ს მიმართ მიმდინარე სისხლის სამართლის საქმის ფარგლებში 2020 წლის 11 ივლისს, საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს, სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლებმა ამოღეს აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ZORAKI - .. მჭიდით (სარეგისტრაციო მოწმობასთან ერთად), ცეცხლსასროლი იარაღი TT-C მჭიდით, ვაზნებით (სარეგისტრაციო მოწმობასთან ერთად) და სანადირო თოვე, სახელმწიფო ნომრით №..., ვაზნებით.

8. საქართველოს შსს ...ის, ...სა და ...ის პოლიციის დეპარტამენტის ... რაიონული სამმართველოს დეტექტივ-გამომძიებლის პოლიციის ვიცე-პოლკოვნიკ გ-ს წერილით ირკვევა, რომ სსიპ საქართველოს შსს მომსახურების სააგენტოს დასავლეთის რევიონული დეპარტამენტის ... ს მომსახურების ცენტრში არსებული კომპიუტერული ბაზის მონაცემებით, აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ZORAKI -2- ნომრით ..., რეგისტრაციის თარიღი 06.07.2015 წელი, მოქმედების ვადა – უვადო, კატეგორია B (შენახვა, ტარება) და ცეცხლსასროლი იარაღი TT-C ნომრით E..., რეგისტრაციის თარიღი 06.12.2019 წელი, მოქმედების ვადა – უვადო, კატეგორია A (შენახვა), რეგისტრირებულია მოქალაქე თ. კ. (პ...) სახელზე. სანადირო თოვე, სახელმწიფო ნომრით №..., ბაზის მიხედვით, რეგისტრირებული არ არის. წერილში დამატებით მითითებულია, რომ სანადირო თოვი 511 კალიბრი 16 რეგისტრირებულია თ. კ. (დაბ. ... წელი) სახელზე, რეგისტრაციის თარიღი 05.09.2006 წელი, მოქმედების ვადა – 5 წელი, კატეგორია (შენახვა, ტარება).

9. ამდენად, აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღის – ZORAKI -

2... – მჭიდით და ცეცხლსასროლი იარაღის – TT-C მჭიდით, ვაზნებით – კანონიერ მესაკუთრეს წარმოადგენს თ. კ. (3....).

10. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს სახელმწიფოს ვალდებულებას, გამოიჩინოს განსაკუთრებული გულმოდგინება გენდერული ნიშნით ძალადობის აღსაკვეთად, მიიღოს საჭირო ზომები, რომელიც საკმარისი იქნება ყველა რისკის თავიდან ასაცილებლად (იხ. Bevacqua and S. v. Bulgaria, no. 71127/01, §§ 64-65, ECtHR, 12/06/2008; Hajduová v. Slovakia, no. 2660/03, § 46, ECtHR, 30/11/2010; Volodina v Russia, no. 41261/17, §72, ECtHR, 09/07/2019). სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტსაც, რომლის თანახმად, „იარაღის ჩამორთმევა ხდება მოძალადისათვის მის მიმართ გამოცემული დამცავი, შემაკავებელი ან იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვის ორდერით განსაზღვრულ შემთხვევებში და განსაზღვრული ვადით.

11. მოცემულ შემთხვევაში, მართალია, საქმეში წარმოადგენილია პატაკი შემაკავებელი ორდერის გამოცემის შესახებ, თუმცა საქმის მასალებში არ მოიპოვება აღნიშნული პატაკის საფუძველზე გამოცემული შემაკავებელი ორდერი; ასევე არ დგინდება არც დამცავი ორდერის გამოცემა. შესაბამისად, სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას იმსჯელოს „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაზე.

12. თ. კ-ს წარდგენილ ბრალდებებში უდანაშაულოდ ცნობის და მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენის პირობებში, აღნიშნული ცეცხლსასროლი იარაღები არ წარმოადგენს არც დანაშაულის იარაღს და არც დანაშაულის საგანს. შესაბამისად, არ არსებობს აღნიშნული საგნების საქართველოს სსსკ-ის 81-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე ჩამორთმევის კანონისმიერი საფუძველი. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით რეგისტრირებული იარაღების ჩამორთმევა მათ შორის ოჯახური დანაშაულის ჩადენაში ბრალდებული პირის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენის შემთხვევაში არ არის გათვალისწინებული არც „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

13. იმავდროულად, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სანადირო თოფი (სახელმწიფო ნომრით №... ვაზნებით) საქმეში წარმოადგენილი მასალებით ეკუთვნოდა გამართლებულის ბაბუას და არ არის რეგისტრირებული თ. კ. (3...) სახელზე. ამასთან, როგორც საქმის მასალებით დგინდება რეგისტრაციის მოქმედების ვადა განსაზღვრული იყო 5 წლით – 05.09.2006 წლიდან.

14. „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4¹ მუხლის თანახმად, სანადირო გლუკლულიანი თოფი წარმოადგენს სამოქალაქო ცეცხლსასროლ იარაღს. მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, ფიზიკური პირის მიერ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული ტექნიკური მახასიათებლების მქონე სანადირო ან სპორტული პრემატური იარაღის ტარება დასაშვებია მხოლოდ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოში რეგისტრაციის შემდეგ.

15. კასატორი სადაც არ ხდის იმ გარემოებას, რომ სანადირო თოფი სახელმწიფო წომრით №..., რომელიც ყოფილი მისი ბაბუის – თ. კ. – საკუთრება კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად თავის სახელზე არ დაურეგისტრირებია. კასატორის მიერ წარმოდგენილი სამკვიდრო მოწმობით, რომელიც რეგისტრირებულია 2017 წლის 22 თებერვალს, დგინდება, რომ თ. კ. გარდაიცვალა 2013 წლის 2 სექტემბერს და სამკვიდრო ქონება მიიღო მამკვიდრებლის მეუღლემ – ზ. კ-ზ ფაქტიური ფლობით (ფაქტიური ფლობა დასტურდება იმ დოკუმენტების ფაქტობრივად ფლობით, რომელიც ადასტურებს სამკვიდრო მასაში სპეციალურ აღრიცხვაზე მყოფი გლუკლულიანი სანადირო თოფების ფლობას, „სანოტარო მოქმედებათა შესრულების წესის შესახებ“ 85-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად).

16. „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის 31-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი იარაღის მესაკუთრეს ავალდებულებს რეგისტრაციაში გაატაროს მემკვიდრეობით მიღებული იარაღი, ხოლო ამავე კანონის 28-ე მუხლის „დ“ ქვეპუნქტი იარაღის ჩამორთმევას ითვალისწინებს მათ შორის „სამოქალაქო იარაღის მესაკუთრის გარდაცვალების შემთხვევაში, თუ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ბრძანებით განსაზღვრულ ვადაში არ იქნება უზრუნველყოფილი ამ იარაღის საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა“. ამავე კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტით სამოქალაქო იარაღია, რომელიც განკუთვნილია ფიზიკურ პირთა მიერ თავდაცვის, სანადირო, სპორტული და საკოლეჯური მიზნების გამოყენებისათვის, ხოლო მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით სამოქალაქო იარაღის ერთ-ერთი სახეა სანადირო იარაღი.

17. „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის მე-2 პუნქტით ამავე მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში იარაღის ჩამორთმევის წესს ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა, საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის წარდგინებით.

18. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 მარტის №240 დადგენილების დანართი №1-ი სხვა შემთხვევებთან ერთად არე-

გულირებს სამოქალაქო იარაღის მესაკუთრის გარდაცვალების შემთხვევაში (თუ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრულ ვადაში არ იქნება უზრუნველყოფილი ამ იარაღების საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა) იარაღის ჩამორთმევის წესსა და პირობებს (მუხლი 1, პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტი). ამავე დადგინდების დანართი №1-ის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით სამოქალაქო იარაღის მესაკუთრის გარდაცვალებისას (თუ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრულ ვადაში არ იქნება უზრუნველყოფილი ამ იარაღის საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა) ნებართვის გაუქმების შემთხვევაში ჩამორთმეული, პირად საკუთრებაში არსებული იარაღის შენახვაზე და შესაბამისი ორგანოსთვის გადაცემაზე უფლებამოსილი პირია საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისი ტერიტორიული ორგანოს საუბრო სამსახური; ხოლო დანართი №1-ის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით უფლებამოსილი პირი ჩამორთმეულ იარაღს ინახავს მემკვიდრეობის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენამდე.

19. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქმეში წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სსიპ საქართველოს შსს მომსახურების სააგენტოს დასავლეთის რეგიონალური დეპარტამენტის ...ს მომსახურების ცენტრში არსებული კომიტეტერული პაზის მონაცემებით, სანადირო თოფი სახელმწიფო ნომრით №... რეგისტრირებული არ არის. ამავე დოკუმენტის თანახმად, სანადირო თოფი 511 კალიბრი 16 რეგისტრირებულია თ-ი კ. (დაბ. ... წელი) სახელზე, რეგისტრაციის თარიღი 05.09.2006 წელი, მოქმედების ვადა – 5 წელი, კატეგორია B (შენახვა, ტარება). თ. კ-ს ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობა მისი მეუღლის – ზ. კ-ს სახელზე გაცემულია 2017 წლის 22 თებერვალს, საქართველოს შსს მინისტრის 2014 წლის 28 თებერვლის №... ბრძანების მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილია, რომ იარაღის მესაკუთრის გარდაცვალების შემთხვევაში საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო უზრუნველყოფს იარაღის ჩამორთმევას თუ იარაღის მესაკუთრის გარდაცვალებიდან 7 თვის ვადაში არ იქნება უზრუნველყოფილი იარაღის საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა.

20. ამდენად, სანადირო თოფის (სახელმწიფო ნომრით №... ვაზნებით) დაბრუნება საქართველოს სსსკ-ის 81-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტის საფუძველზე ამ ეტაპზე ობიექტურად შეუძლებელია, გინაიდან საქმის მასალებით არ დგინდება სამკვიდროს მიღებასთან ერთად აღნიშნული ცეცხლსასროლი იარაღის რეგისტრაცია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენი-

ლი მოთხოვნების შესაბამისად.

21. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სანადირო თოფი (სახელმწიფო ნომრით №... ვაზნებით) იარაღზე უფლების რეგისტრაციამდე უნდა გადაეცეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამის ტერიტორიულ ორგანოს „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად; ხოლო აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ZORAKI -2 – მჭიდით (სარეგისტრაციო მოწმობასთან ერთად) და ცეცხლსასროლი იარაღი TT-C მჭიდით, ვაზნებით (სარეგისტრაციო მოწმობასთან ერთად) საქართველოს სსსკ-ის 81-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის საფუძველზე უნდა დაუბრუნდეს მის კანონიერ მესაკუთრეს – თ. კ-ს (პ №...).

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 81-ე მუხლით, „იარაღის შესახებ“ საქართველოს კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. გამართლებულ თ. კ. და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის – რ. ხ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. ცვლილება შევიდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 ივლისის განაჩენში თ. კ-ს მიმართ;

3. აირის ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღი ZORAKI -2 - მჭიდით (სარეგისტრაციო მოწმობასთან ერთად) და ცეცხლსასროლი იარაღი TT-C მჭიდით, ვაზნებით (სარეგისტრაციო მოწმობასთან ერთად) დაუბრუნდეს მის კანონიერ მესაკუთრეს – თ. კ-ს;

4. სანადირო თოფი (სახელმწიფო ნომრით ... ვაზნებით) შესანახად გადაეცეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამის ტერიტორიულ ორგანოს;

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 ივლისის განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

განაჩენი ცვლილების შეტანა

განაჩენი საქართველოს სახელით

№1053აპ-21

24 თებერვალი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

- 6. სანდოძე (თავმჯდომარე),
- მ. გაბინაშვილი,
- შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მცხეთის რაიონული პრო-
კურატურის პროკურორ გოჩა ცინცაძის, მსჯავრდებულ ა. ა-ს ინ-
ტერესების დამცველი ადვოკატების – ტ. კ-ისა და ი. ა-ას საკასა-
ციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის
სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 27 ოქტომბრის განაჩენ-
ზე.

აღნერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

1. ნარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. ა. ა. ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 11¹,
151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯა-
ხის სხვა წევრის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც
იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების სა-
ფუძვლიანი შიში – ორი ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ოჯახის ერთი წევრის მიერ
ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, სისტემატური შეურაც-
ხყოფა, დამცირება, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკიფილი და ტან-
ჯვა და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 117-ე, 118-ე ან
120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი არასრულ-
წლოვნის თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის მიმართ – ორი
ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის, რაც
გამოიხატა შემდეგში:

1.2. 2018 წლის ივლისის ბოლოს, სოფელ ც-ში, სახლში ყოფნი-
სას, ხ. ა-მ მეუღლეს – ა. ა-ს უთხრა, ეჩვენებინა მობილური ტე-
ლეფონი, რადგან ეჭვიანობდა, რომ ვინმე მ. ურეკავდა და სწერდა
მოკლე ტექსტურ შეტყობინებებს, რის გამოც, ა. ა-ი გაღიზიანდა,
მეუღლის კუთვნილი ხელჩანთა დაახეთქა ძირს, დაემუქრა სიცოც-
ხლის მოსპობით და უთხრა, რომ გონს მოგებულიყო, თორემ მოკ-

ლავდა. ხ. ა-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, რადგან ა. ა-ი მის მიმართ აგრესით გამოირჩეოდა.

1.3. 2018 წლის განმავლობაში ა. ა. არასრულნლოვანი შვილების – ი., ა. და მ. ა-ების თანდასწრებით, მეუღლეს – ხ. ა-ს სისტემატურად აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას და ამცირებდა, რის შედეგადაც, ხ. ა-ი განიცდიდა ფსიქოლოგიურ ტანჯვას.

1.4. 2018 წლის 2 სექტემბერს, დაახლოებით 11:00 საათზე, სოფელ ც-ში ა. ა-მ მეუღლეს – ხ. ა-ს, თავიანთი არასრულნლოვანი შვილის – ი. ა-ს თანდასწრებით, ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა, კერძოდ, გაშლილი ხელი დაარტყა ორჯერ მხრის არეში, რის შედეგადაც დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

1.5. 2018 წლის 2 სექტემბერს ა-ს ა-ი და მისი მეუღლე – ხ. ა-ი არასრულნლოვან შვილებთან – ი., ა. და მ. ა-ებთან ერთად ც-იდან გაემგზავრნენ ქ. თ-ის მიმართულებით, რა დროსაც ა. ა-მ გაიხსენა იმავე დღეს, ჩხუბის დროს, მეუღლის ნათევამი სიტყვები, რომ პოლიციამი განაცხადებდა. ა. ა. მეუღლეს დაემუქრა, რომ თუ ასეთ სისულელეს ჩაიდენდა, მოკლავდა და მის შვილებს დატოვებდა ობლად. ვინაიდან ა. ა. გამოირჩეოდა აგრესით მეუღლის მიმართ, ხ. ა-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

1.6. პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას ბრალდების მხარემ დააზუსტა ბრალდების ფორმულირებაში ა. ა-სათვის ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენის დრო. კერძოდ, მუქარის პირველ ეპიზოდში 2018 წლის ივლისის ბოლოს ნაცვლად, მიუთითა – 2018 წლის აგვისტოს დასაწყისი, ხოლო მუქარის მეორე ეპიზოდში 2018 წლის 2 სექტემბრის ნაცვლად, მიუთითა – 2018 წლის პირველი სექტემბერი.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 14 დეკემბრის განაჩენით:

ა. ა. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი წანილით (2018 წლის აგვისტოს დასაწყისის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდა.

ა. ა. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 წანილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2018 წლის პირველი სექტემბრის ძალადობის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდა.

ა. ა. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 წანილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგა-

დოებისათვის სასარგებლო შრომა 320 საათით, რაც საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, 2018 წლის 29 სექტემბრიდან 2018 წლის 2 ოქტომბრის ჩათვლით პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით, შეუმცირდა 300 საათამდე.

საქართველოს სსკ-ის 52¹-ე მუხლის თანახმად, დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზღუდა და აეკრძალა იარაღთან დაკავშირებული უფლებები (იარაღის დამზადების, შეძენის ან/და იარაღის (მათ შორის, სამსახურებრივ-საშტატო იარაღის) შენახვის, ტარების ან/და გამოყენების უფლებები).

ა. ა. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის პირველი სექტემბრის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დარაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 180 საათით.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ ა. ა. სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 300 საათით, ხოლო დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზღუდა და აეკრძალა იარაღთან დაკავშირებული უფლებები (იარაღის დამზადების, შეძენის ან/და იარაღის (მათ შორის, სამსახურებრივ-საშტატო იარაღის) შენახვის, ტარების ან/და გამოყენების უფლებები).

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 14 დეკემბრის განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრეს როგორც ბრალდების, ისე დაცვის მხარეებმა. ბრალდების მხარემ მოითხოვა მსჯავრდებულის დამნაშავედ ცნობა მისთვის ბრალად წარდგენილ ყველა ქმედებაში და სასჯელის სახედ თავისუფლების აღკვეთის გამოყენება, ხოლო დაცვის მხარემ მოითხოვა გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

3.2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 27 ოქტომბრის განაჩენით:

ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 14 დეკემბრის განაჩენში შევიდა შემდეგი ცვლილება:

ა. ა. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა (2018 წლის პირველი სექტემბრის ძალადობის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ორივე ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალ-

დებებში და გამართლდა.

ა. ა. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 320 საათით, რაც საქართველოს სსკ-ის 62¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, 2018 წლის 29 სექტემბრიდან 2018 წლის 2 ოქტომბრის ჩათვლით პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით, შეუმცირდა 300 საათამდე.

საქართველოს სსკ-ის 52¹-ე მუხლის თანახმად, დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზღუდა და აეკრძალა იარაღთან დაკავშირებული უფლებები (იარაღის დამზადების, შეძენის ან/და იარაღის (მათ შორის, სამსახურებრივ-სამტატო იარაღის) შენახვის, ტარების ან/და გამოყენების უფლებები).

3.3. სააპელაციო სასამართლომ დაადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2018 წლის განმავლობაში ა. ა. არასრულწლოვანი შვილების – ი, ა და მ. ა-ების თანდასწრებით, მეუღლეს – ხ. მ-ას სისტემატურად აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას, ამცირებდა და ექცეოდა იმგვარად, რომ ხ. მ-ა მეუღლის ქმედებების შედეგად განიცდიდა ფსიქოლოგიურ ტანჯვას.

მოქალაქე ხ. ა-მ 2019 წლის 5 აგვისტოს შეიცვალა გვარი – „ა-ი“ გვარით – „მ-ა“.

4. კასატორების არგუმენტები:

4.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 27 ოქტომბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს მცხეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა გოჩა ცინცაძემ და მსჯავრდებულ ა. ა-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა – ტ. კ-ებ და ი. ა-ამ. ბრალდების მხარემ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა, მსჯავრდებულის დამნაშავედ ცნობა მისთვის ბრალდად წარდგენილ ყველა ქმედებაში და სასჯელის სახედ თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნა. დაცვის მხარემ საკასაციო საჩივრებით მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება და ა. ა-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა.

4.2. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრებზე ბრალდების მხარემ წარმოადგინა შესაგებლები და მოითხოვა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრების დაუშვებლად ცნობა, ხოლო ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარზე დაცვის მხარემ წარმოადგინა შესაგებელი და მოითხოვა მის დაემაყოფილებაზე უარის თქმა.

4.3. ბრალდების მხარის განმარტებით, სასამართლო განხილვისას გამოკვლეული მტკიცებულებებით უტყუარად დასტურდება

ა. ა-ს მიერ მისთვის ბრალად წარდგენილი ყველა ქმედების ჩადენა. ამასთან, გასაჩივრებული განაჩენი სასჯელის ნაწილში არის დაუსაბუთებელი, უსამართლო და ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნების მიღწევას, მათ შორის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას როგორც ინდივიდუალური, ისე ზოგადი პრევენციის სახით. გარდა ამისა, ვინაიდან საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლი დამამდიმებელ გარემოებად არ ითვალისწინებს ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ქმედების არასრულნლოვნის თანდასწრებით ჩადენას, სასამართლომ სასჯელის დაწიშვნისას უნდა იხელმძღვანელოს საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით. პროკურორმა საკასაციო საჩივრით ასევე მოითხოვა საჩივარში მითითებული მტკიცებულებების დასაშვებად ცნობა და მოწმეთა დაკითხვა.

4.4. დაცვის მხარის განმარტებით, საქმეში არ არსებობს გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად საკმარისი მტკიცებულებები, კერძოდ: დაზარალებულის ჩვენება არის არასანდო და არადამაჯერებელი, მოწმე მ-მ ხ-ის ჩვენება ირიბია, ექსპერტის დასკვნა ვერ გამოდგება მსჯავრდად შერაცხული ქმედების დასადასტურებლად, მოწმე მ. ა. არ ადასტურებს დაზარალებულის მიერ გადმოცემულ ფაქტობრივ გარემოებებს და იმყოფება მისი ზეგავლენის ქვეშ. ამასთან, საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების ნაწილში უტყუარად არ დასტურდება შეურაცხყოფის სისტემატურობა. კასატორები ასევე მიუთითებენ სს „სილქნეტიდან“ გამოთხვევილ ინფორმაციასა და საქართველოს საზღვრის კვეთის მონაცემებზე, რომლებითაც დასტურდება, რომ 2018 წლის 2 სექტემბერსა და 2018 წლის ივლისის ბოლოს მსჯავრდებული არ იმყოფებოდა ბრალდების შესახებ დაგენილებაში მითითებულ ტერიტორიაზე. დაცვის მხარის განმარტებით, პირველი ინსტანციის სასამართლოში ბრალდებულს შეეზღუდა დაცვის უფლება, რადგან მოწმე მ. ა. ბრალდებულის ადვოკატის მონაწილეობის გარეშე დაიკითხა.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები, შეამოწმა საკასაციო საჩივრების მოთხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივრი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

5.2. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა (2018 წლის პირველი სექტემ-

ბრის ძალადობის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხ-ლის პირველი ნაწილით (2018 წლის აგვისტოს დასაწყისის ეპიზო-დი) წარდგენილ ბრალდებებში გამართლების შესახებ და აღნიშ-ნავს, რომ მითითებულ ეპიზოდებთან მიმართებით საქმეში წარ-მოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საქმარისა გონივრულ ექვს მიღმა სტანდარტით ა. ა-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

5.3. მოწმე ხ. მ-ას ჩვენებით, სოფელ ც-ში ყოფნისას, მეუღლე-ებს შორის მოხდა კონფლიქტი. ამ დროს ა. ა-ს ჰყავდა მეგობარი ქალი, რაც აღარ დაუმალავს და უთხრა, რომ „ვინც უნდოდა, ის ეყოლებოდა“. გადმოაგდო ჩანთა, დაახეთქა ძირს და მოკვლით დაემუქრა მეუღლეს, უთხრა, რომ ბავშვებს ობლად დატოვებდა. ხ. მ-ას განმარტებით, რადგან ამ დროს მის მეუღლეს არ ჰქონდა ადამიანის სახე, ფერი აღარ ედო, მისი შეხედვაც კი საშიში იყო, არ იცოდა, სად მიმალულიყო, რადგან შეეშინდა, მართლა არ მოეკლა. ვინაიდან სახლში იარაღი ინახებოდა, არსებობდა საშიშროება, რომ მართლა აეღო იარაღი და მოეკლა. მოწმის განმარტებით, მას შეე-შინდა სიცოცხლის მოსპობის და მუქარა აღიქვა რეალურად. ამას-თან, ა. ა. ისეთი ძლიერი იყო, შესაძლებელი იყო, დაერტყა. მოწმემ აღნიშნა, რომ ამ კონფლიქტის დროს ბავშვებს ეძინათ. მოწმის ჩვენებით, 2018 წლის პირველ სექტემბერს კვლავ მოხდა კონფლიქ-ტი, რა დროსაც ა. ა-მ ხ. მ-ას მარჯვენა ხელი ორჯერ მაგრად დაარ-ტყა მარცხენა მხარში. დარტყმების შედეგად ხ. მ-ამ განიცადა დამცირება და შეურაცხყოფა, ასევე – ფიზიკური ტკივილი. უთ-ხრა, რომ მიმართავდა შესაბამის ორგანოებს, რაზეც მეუღლეს მძი-მე რეაქცია ჰქონდა – ერთ საათზე მეტ ხანს ყვიროდა და ლანგბლავ-და. ხელის დარტყმის დროს მათი შვილი ი-ც იქ იყო და ხედავდა ყველაფერს. მიუხედავად იმისა, რომ ი. არის შეზღუდული შესაძ-ლებლობის მქონე ბავშვი, მას აქემისა და გაგების უნარები კარ-გად აქვს განვითარებული. ა-ს ა-ც ხედავდა, რომ ბავშვი ოთახში იყო. როდესაც მეუღლემ მას დაარტყა, ი. მივიდა დედასთან და ჩაეხუტა, გოგონები გარეთ იყვნენ ეზოში, მაგრამ ესმოდათ ყვირი-ლი.

5.4. მოწმე მ. ა-მ ჩვენების მიცემისას გაიხსენა ც-ში მომხდარი კონფლიქტი, როდესაც ა. ა-მ ხ. მ-ას ხელი დაარტყა. მოწმემ გან-მარტა, რომ ის და მისი და – ა. იმ დროს ეზოში იმყოფებოდნენ, ხოლო ი. სად იყო, არ ახსოეს. ფანჯარა ლია იყო და ესმოდა, როგორ ეჩსუბებოდა, უყვიროდა მამა დედას. მას არ დაუნახავს, როგორ დაარტყა მამამ ხელი დედას, მაგრამ შემდეგ დედამ უთხრა ამის შესახებ.

5.5. მოწმე მ. ხ-ემ განმარტა, რომ მუშაობს მ-ის და პ-ის სახელო-

ბის ფონდში იურისტის პოზიციაზე, ხოლო მათი ფონდის საქმიანობას წარმოადგენს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვთა ინტერესების დაცვა. მოწმის განმარტებით, 2018 წლის 17 სექტემბერს ხ. მ-ას სახლში მიაკითხა, სადაც გამოძახებული დახვდა საპატრულო პილიცია და სასწრაფო დახმარება. ხ. მ-მ უამბო, რომ ა. ა-მ პირველ ან 2 სექტემბერს მას მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა ბავშვების თანდასწრებით, მაგრამ მალავდა, ვინაიდან ის იყო ოჯახის ერთადერთი მარჩენალი და ბავშვების მამა, მაგრამ რადგან მას შემდეგ კვლავ აგრძელებდა მის მიმართ ფსიქოლოგიურ ზეწოლას, იძულებული იყო, ეთება სიმართლე.

5.6. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, 2018 წლის აგვისტოს დასაწყისში ჩადენილი მუქარისა და 2018 წლის პირველი სექტემბრის ძალადობის ეპიზოდებთან დაკავშირებით ბრალდების მხარის მიერ წარმოადგენილი მტკიცებულებებიდან მხოლოდ მოწმე ხ. მ-ას ჩვენება წარმოადგენს ა. ა-ს მიერ მისთვის ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენის დამადასტურებელ ერთადერთ პირდაპირ მტკიცებულებას. თავად ხ. მ-აც განმარტავს, რომ 2018 წლის აგვისტოს დასაწყისში ჩადენილი მუქარის დროს ბავშვებს ეძინათ. შესაბამისად, აღნიშნულ ფაქტს მ. ა-ც ვერ ადასტურებს, ხოლო სხვა მამხილებული მტკიცებულება, თუნდაც ირიბი ჩვენება, საქმეში არ მოიპოვება. რაც შეეხება ძალადობის ეპიზოდს, მოწმე მ. ა. ამ შემთხვევაშიც არ ყოფილა ფაქტის თვითმხილველი, თუმცა, განმარტა, რომ ამის შესახებ დედამ უამბო. ანალოგიურად, მოწმე მ. ხ-ემაც დაადასტურა ხ. მ-ას მიერ მისთვის მიწოდებული ინფორმაცია პირველ ან 2 სექტემბერს ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენების ფაქტთან დაკავშირებით.

5.7. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „სასამართლო ინდივიდუალურად უნდა შეაფასოს ყველა მტკიცებულება და ერთმანეთისაგან გამიჯნოს რომელი ჩვენება, ან ჩვენების ნაწილი წარმოადგენს ირიბს და შემდეგ გადაწყვიტოს, რამდენად შესაძლებელია ამ ჩვენების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად“ (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 14 ივლისის განაჩენი, საქმე №97აპ-20).

5.8. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, მ. ა-სა და მ. ხ-ის ჩვენებების ის ნაწილი, რომელიც შეეხება ხ. მ-ას განმარტებას მის მიმართ ჩადენილი ძალადობის შესახებ, წარმოადგენს ირიბ ჩვენებებს, რადგან გადმოსცემენ სხვა პირის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციას.

5.9. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ირიბი ჩვენების გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმის შექმნის საფრთხეს და, ამდენად, შეიძლება

დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ 22/01/2015, II-37, II-52). შესაბამისად, საკანონმდებლო რეგულაციის არარსებობის პირობებში ირიბი ჩვენებების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგნისთვის დაუშვებელია.

5.10. ამასთან, სასამართლო აღნიშნავს, რომ დაზარალებულის მონაწილეობით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის 2018 წლის 24 სექტემბრის ოქმი იმეორებს დაზარალებულის ჩვენებას, ნარმოადგენს ერთი წყაროდან მოპოვებულ ინფორმაციას და მხოლოდ დაზარალებულის ჩვენებასთან ერთად, არ ქმნის გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობას.

5.11. სასამართლო ითვალისწინებს ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა განსაკუთრებულ მოწყვლადობას და იმ სირთულეებს, რაც უკავშირდება მტკიცებულებების შეგროვებას, როდესაც „ძალადობას ადგილი აქვს კერძო გარემოში“ (Volodina v Russia, no.41261/17, §82, ECtHR, 09/07/2019). აღნიშნულის მიუხედავად, მოქმედი კანონმდებლობა ადგენს ერთნაირ მტკიცებით სტანდარტს გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად დანაშაულის კატეგორიის მიუხედავად და არ ითვალისწინებს უფრო დაბალი მტკიცებითი სტანდარტის გამოყენებას ოჯახური დანაშაულის კატეგორიას მიკუთვნებულ საქმეებზე. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ მტკიცებულებები, რომელიც საფუძვლად ედება გამამტყუნებელ განაჩენს, პირველ რიგში უნდა შეფასდეს მათი უტყუარობისა და საქმარისობის თვალსაზრისით. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილისა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღ-

მა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის თანახმად, გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

5.12. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, წარმოდგენილ სისხლის სამართლის საქმეში სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული მტკიცებულებებით უტყუარად არ დადასტურდა ა. ა-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა (2018 წლის პირველი სექტემბრის ძალადობის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის აგვისტოს დასაწყისის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენა, რის გამოც მტკიცებულებათა შეფასებისას წარმოშობილი ეჭვი ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა სამართლიანად გადაწყვიტეს ბრალდებულის სასარგებლოდ.

5.13. საკასაციო სასამართლო ასევე სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში მსჯავრდების შესახებ.

5.14. დაზარალებულ ხ. მ-ას ჩვენებით, 2018 წელს განსაკუთრებით გაურთულდა მეუღლესთან ურთიერთობა. კერძოდ, ა. ა. სახლში დაბრუნებისას მეუღლეს მიმართავდა მხოლოდ აგრესიული ტონით, მეუღლის ყველა ქმედება მასში იწვევდა აგრესიას, ყველაფერზე გამოთქვამდა პრეტენზიას და ხშირად აკრიტიკებდა, რის შემდეგაც გადადიოდა ყვირილზე, შეურაცხყოფაზე, დამცირებაზე, უვბნებოდა: „შენ არაფერი ხარ“, „უვარგისი დედა ხარ“, „უვარგისა დამიანი ხარ“, „არარაობა ხარ“. მოწმის განმარტებით, ამგვარი მოპყრობის შედეგად, დაუქვეითდა თვითშეფასება, ეგონა, რომ მართლა „არაფერს წარმოადგენდა“ და „უვარგისი“ ადამიანი იყო. მას შემდეგ, რაც ხ. მ-ამ ავტომანქანის მართვის სწავლა გადაწყვიტა, ა. ა. დასცინოდა, ეუბნებოდა, რომ იყო ჩლუნგი და ვერასდროს ისწავლიდა ავტომანქანის მართვას. მოწმის ჩვენებით, ა. ა. 2018 წლამდეც აგრესიული იყო, თუმცა, 2018 წლის გაზაფხულიდან უფრო მეტად აგრესიული გახდა და სულ ეშინოდა, რომ რამეს დაუშავებდა. ბოლო პერიოდში ა. ა. სისტემატურად იყო აგრესიული და სულ ექებდა მიზეზებს, რომ ეყვირა და დაემცირებინა მეუღლე. გაზაფხულისა და ზაფხულის პერიოდი სტრესში გაატარა. ა. ა. ბავშვებსაც არ ერიდებოდა და შვილების – მ, ა. და ი-ს თანდასწრებით ხშირად ამცირებდა და შეურაცხყოფას აყენებდა. ერთმანეთთან ყოველი შესვედრისას – დილით, საღამოს, სამსახურიდან შესვენებაზე შინ დაბრუნებისას, შაბათსა და კვირას, ა. ა.

მას სისტემატურად აყენებდა შეურაცხყოფას როგორც ცალკე, ისე ბავშვების თანდასწრებით. თითქმის ყოველი შაბათი-კვირა მის-თვის „ჯოჯოხეთი“ იყო, რადგან იცოდა, რაც ელოდა. მოწმის გან-მარტინით, კვირის დღეებში, როდესაც ბავშვებთან ერთად სკო-ლაში იმყოფებოდა და ხშირი ურთიერთობა არ ჰქონდა მეუღლეს-თან, იყო შედარებით მშვიდად, თუმცა შაბათსა და კვირას მთელი კვირის დანაკლისი აგრესია აუნაზღაურდებოდა. მას ეჯავრებოდა შაბათი-კვირას მოსვლა. მოწმის განმარტინით, მეუღლის მხრიდან აგრესის, შეურაცხმყოფელი სიტყვებისა და დამცირების გამო, მთელი ზაფხული მისთვის „ჯოჯოხეთი“ იყო. მოწმის ჩვენებით, როდესაც ზაფხულში დასასვენებლად იმყოფებოდნენ უ-ში, იქაც გრძელდებოდა ბავშვების თანდასწრებით მუდმივი შეურაცხყო-ფა. მან აღნიშნა, რომ უ-ში ყოფნისას ერთხელ სასტუმროში მის-ვლა დააგვიანდა და ვინაიდან მას ჰქონდა ნომრის გასაღები, მე-უღლემ ამის გამო მძიმე მდგომარეობაში ჩააყენა. სასტუმროს კი-ბეზე დაჯდა და აღარ იცოდა, რა ექნა, არც ოთახში შესვლა უნდო-და და საერთოდ, წასვლა სურდა უ-იდან. ა. ა. შეშლილი სახით უყ-ვიროდა. ბ. მ-ას განმარტინით, მეუღლის მხრიდან სისტემატური შეურაცხყოფის, დამცირებისა და მუქარის დროს იგი განიცდიდა ფსიქოლოგიურ ტანჯვას.

5.15. მოწმე მ. ა-მ დაადასტურა, რომ ის და მისი და-ძმა ხშირად შესწრებიან, თუ როგორ ეჩეუბებოდა მამა დედას, როგორ უყვი-როდა, აგინებდა და ეუბნებოდა ცუდ სიტყვებს. მამაც ხედავდა, რომ იმ დროს მ. იქ იმყოფებოდა. დედ-მამის ერთად ცხოვრების პერიოდში, სანამ დაშორდებოდნენ, მას ახსოვს, რომ მამა დედას იმის გამო ეჩეუბებოდა, რომ მისი ძმისთვის – ი. ა-სთვის მარტი დედას უნდა მოველო. ა. ა. ამ სიტყვებს დედას ეუბნებოდა ხმამალ-ლა და უყვიროდა. ამ დროს პერძეულად საუბრობდნენ, პერძეუ-ლად მ-საც ესმის საუბარი. შეიძლება, ზოგი რამ ვერ გაიგოს, შინა-არსი ნაწილობრივ ესმოდა, მაგრამ ნამდვილად გაიგო, რომ მამა ეჩეუბებოდა დედას ი-ს გამო. მოწმის ჩვენებით, მას ახსოვს, რომ თ-ში, ო-ში, მამამ დაარტყა დედას და უყვირა. მ. ა-მ ასევე სრულად დაადასტურა ბ. მ-ას ჩვენება უ-ში მომხდარ ფაქტთან დაკავშირე-ბით. განმარტა, რომ მამა დედას დაგვიანების გამო ეჩეუბა, უყვი-როდა და ცუდი სიტყვებით მიმართავდა. ამასთან, მართალია, მ. ა. არ არის 2018 წლის პირველი სექტემბრის ძალადობის თვითმხილ-ველი მოწმე, მაგრამ მან გაიხსენა აღნიშნული კონფლიქტი და და-ადასტურა, რომ ეზოში ყოფნისას ღია ფანჯრიდან ესმოდა, თუ რო-გორ უყვიროდა და ეჩეუბებოდა მამა დედას. მოწმემ დამატებით განმარტა, რომ მან იცის, რომელია ცუდი სიტყვები. ბერძნულ ენა-ზე ცუდი სიტყვები ზოგი ესმის, ზოგი – არა.

5.16. 2018 წლის 10 სექტემბერს გამოცემული N- შემაკავებელი ორდერით დასტურდება, რომ ა-ს ა-მ სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა მეუღლეს – ხ. მ-ას, რის საფუძველზეც გამოიცა შემაკავებელი ორდერი.

5.17. სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელმის სასამართლო ექ-სპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2018 წლის 26 ოქტომბრის №... სა-სამართლო-ფსიქოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, ა. ა-ს მიერ ჩადენილი ქმედებების შედეგად ხ. ა-მ განიცადა ფსიქო-ლოგიური ტანჯვა. ექსპერტმა – მ. მ-მა სასამართლოში ჩვენების მიცემსას დაადასტურა დასკვნის სისწორე.

5.18. მხარეებს სადავოდ არ გაუხდიათ ის გარემოება, რომ ხ. მ-ა იყო ა. ა-ს მეუღლე.

5.19. ამდენად, საქმეში არსებული მტკიცებულებებით: მოწმე ხ. მ-ას ჩვენებით, მოწმე მ. ა-ს ჩვენებით, შემაკავებელი ორდერით, სასამართლო-ფსიქოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით უტყუარად დასტურდება ა.ს ა-ს მიერ ხ. მ-ას არასრულწლოვნების თანდასწრებით სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ფაქტი. აღ-ნიშნული ქმედებების სისტემატურობას ადასტურებს მოწმე ხ. მ-ას ჩვენება, სადაც ნათლად აღწერს, რომ 2018 წლის გაზაფხულიზაფხულის პერიოდში მეუღლესთან თითქმის ყოველი შეცვედრისას, განსაკუთრებით კი შაბათ-კვირას, იყო შეურაცხყოფისა და დამცირების მსხვერპლი. სასამართლოს შეფასებით, მოწმის ჩვენება ცხადყოფს, რომ მის შეურაცხყოფასა და დამცირებას ჰქონდა მუდმივი, რეგულარული, უწყვეტი ხასიათი და დაზარალებული ყოველი მომდევნო შეურაცხყოფის დროს კვლავ განიცდიდა წინა ქმედებით გამოწვეულ ზიანს. მოწმე მ. ა-ც მშობლებს შორის სწორედ ხშირ კონფლიქტზე ამახვილებს ყურადღებას. შესაბამისად, სასამართლოს დადასტურებულად მიაჩნია ხ. მ-ას მიმართ განხორციელებული შეურაცხყოფისა და დამცირების ფაქტების სისტემატურობა.

5.20. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების ნაწილში ეფუძნება კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეულ, ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს მსჯავრდებულის მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხული ქმედების ჩადენას.

5.21. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს დაცვის მხარის არ-გუმენტს მოწმე ხ. მ-ას ჩვენების არასანდობის შესახებ იმ მოტივით, რომ მან ჩვენების მიცემისას დააზუსტა ბრალდების შესახებ

დადგენილებაში მითითებული ინკრიმინირებული ქმედებების ჩაფინის თარიღები. სასამართლო ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ მოწმის მიერ თარიღების დაზუსტება ეხება სექტემბერში განხორციელებული ძალადობისა და მუქარის, ასევე, ივლისის ბოლოს მომხდარი მუქარის ეპიზოდებს და არ უკავშირდება სისტემატური ძალადობისა და დამცირების ეპიზოდს. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, თარიღების დაზუსტება რომც წარმოადგენდეს მოწმის ჩვენების არასანდოდ მიჩნევის საკმარის საფუძველს, ეს ვერ გამოიწვევს მთლიანი ჩვენების ბათილობას. სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოწმე ხ. მ-ას ჩვენება მასზე სისტემატური ძალადობისა და დამცირების ნაწილში სრულად, თანმიმდევრულად და დამაჯერებლად აღწერს განვითარებულ მოვლენებს, არ შეიცავს ურთიერთსანინააღმდეგო და ურთიერთგამომრიცხავ ინფორმაციას. ადვოკატის მიერ საჩივარში მითითებული უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 10 აპრილის №792აპ-19 განაჩენი არ მიემართება განსახილველი საქმის ფაქტობრივ გარემოებებს და აღნიშნულ განაჩენში ასახული განმარტების მოცემული შემთხვევისათვის მისადაგება არარელევანტურია. ამდენად, საფუძველს მოკლებულია დაცვის მხარის პოზიცია მოწმის ჩვენების არასანდობის შესახებ, მათ შორის, იმ საფუძვლითაც, რომ ხ. მ-ა არის საქმის შედეგით დაინტერესებული პირი. საქმის მასალებში არ მოიპოვება მტკიცებულება, რომელიც მიუთითებს მოწმის რაიმე ინტერესზე. მის მიერ სასამართლოსთვის მინოდებული ინფორმაცია აკმაყოფილებს მტკიცებულების შეფასების ყველა სტანდარტს და თანხვდენილია საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებებთან. ასევე, საფუძველს მოკლებულია კასატორის არგუმენტი, რომ თითქოს, მ. ა. არ ადასტურებს დაზარალებულის მიერ მითითებულ ფაქტობრივ გარემოებებს და დედამ უამბო შეურაცხყოფის ფაქტების შესახებ. სასამართლო შეფასებით, მ. ა-ს ჩვენება სრულად არის თანხვდენილი ხ. მ-ას ჩვენებასთან და იგი ინფორმაციას გადმოსცემს, როგორც განვითარებული მოვლენების თვითმილველი პირი. მ. ა-მ მხოლოდ 2018 წლის პირველ სექტემბერს ჩადენილ ფიზიკურ ძალადობასთან დაკავშირებით დაადასტურა, რომ ამის შესახებ დედამ უამბო.

5.22. სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორის არგუმენტს მოწმე მ. ა-ს დედის ზეგავლენის ქვეშ ყოფნის შესახებ. სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს მოწმის ჩვენების იმ ნაწილს, სადაც იგი განმარტავს, რომ არც მამას და არც დედას არ დაურიგებია, რა უნდა ეთქეა. ამასთან, მოწმე დადებითად საუბრობს მამასთან ურთიერთობაზე. განმარტავს, რომ მასთან აქვს კარგი ურთიერთობა, მოსწონს მასთან ყოფნა, ერთად სეირნობენ და თამაშო-

ბენ. მამის მიმართ მოწმის ამგვარი დამოკიდებულება არ ქმნის საქმარის საფუძველს დასკვნისთვის, რომ მ. ა. დაინტერესებულია მამის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემით და დედის ზეგავლენით არას-ნორ ინფორმაციას აწვდის სასამართლოს.

5.23. ასევე საფუძველს მოკლებულია დაცვის მხარის არგუმენტი, რომ თითქოს, ხ. მ-ას განმარტებით, მას ჰქონდა მეხსიერების პრობლემები, რაც შეუსაბამოა ექსპერტ მ-ის ჩვენებასთან, რომლითაც სანინააღმდეგო დადგინდა. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ხ. მ-ას ჩვენებით, მას ჰქონდა თარიღების დამახსოვრებისა და არა – ზოგადად მეხსიერების პრობლემა, ხოლო ექსპერტის განმარტებით, „მეხსიერებას ახასიათებს გარკვეული ვადის შემდეგ ჩავარდნები“ და შესაძლებელია, რომ პირმა თარიღი არასწორად მიუთითოს, რაც არ ნიშნავს იმას, რომ მას მეხსიერების პრობლემა აქვს.

5.24. საკასაციო სასამართლო იზიარებს დაცვის მხარის შეფასებას, რომ მოწმე მ. ხ-ის ჩვენება, რომელიც აღწერს ხ. მ-ას მიერ გაგრცელებულ ინფორმაციას მის მიმართ ჩადენილი შეურაცხყოფისა და დამცირების ფაქტების შესახებ, წარმოადგენს ირიბ ჩვენებას, რაც სანდოობის დაბალი ხარისხით გამოირჩევა. მართალია, გასაჩივრებული განაჩენი ემყარება აღნიშნულ ჩვენებას, მაგრამ იგი არ წარმოადგენს პირის მსჯავრდების ერთადერთ და გადამწყვეტ მტკიცებულებას.

5.25. რაც შეეხება სასამართლო-ფსიქოლოგიური ექსპერტის დასკვნას, დაცვის მხარის პოზიციის სანინააღმდეგოდ, სასამართლო განმარტავს, რომ აღნიშნული დასკვნა ადასტურებს არა უშუალოდ შეურაცხყოფისა და დამცირების ფაქტების არსებობას, არამედ – ხ. მ-ას მიერ განცდილ ფსიქოლოგიურ ტანჯვას, რაც წარმოადგენს საქართველოს სსკ-ის 126'-ე მუხლის მე-2 ნაინილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედების შემადგენლობის ერთ-ერთ აუცილებელ ნიშანს.

5.26. საკასაციო სასამართლო ასევე ყურადღებას მიაქცევს დაცვის მხარის არგუმენტს იმის შესახებ, რომ მოწმე მ. ა. ბრალდებულის ადვოკატის მონაწილეობის გარეშე დაიკითხა, რითაც კასატორის შეფასებით, დაირღვა დაცვის უფლება. სასამართლო აღნიშნავს, რომ, მართალია, პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას მოსამართლემ არასრულწლოვანი მოწმის – მ. ა-ს მოსაზრების გათვალისწინებით, ბრალდებულსა და მის ადვოკატს – ი. ა-ას შეუზღუდა დაკითხვის პროცესზე დასწრების უფლება, მაგრამ მოწმის დაკითხვის პროცესს ესწრებოდნენ ბრალდებულის სხვა ადვოკატები – ზ. ხ-ი და ფ. ს-ი. ამდენად, კასატორის არგუმენტი დაცვის უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით

საფუძველს მოკლებულია.

5.27. ზემოაღნიშნული მსჯელობის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრების მოთხოვნას და მიაჩნია, რომ გასაჩივრებული განაჩენი ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ სისტემატური შეურაცხყოფა და დამცირება, რამაც გამოიწვია ტანჯვა და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი არასრულწლოვნის თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის მიმართ) მსჯავრდების ნაწილში უნდა დარჩეს უცვლელად.

5.28. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს საპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის პირველი სექტემბრის მუქარის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში გამართლების შესახებ და მიაჩნია, რომ ამ ნაწილში ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

5.29. მოწმე ხ. მ-ას ჩევნებით, 2018 წლის პირველ სექტემბერს ის და მისი მეუღლე ბავშვებთან ერთად გაემგზავრნენ თ-ში. ა. ა-მ გზაში გაიხსენა ხ. მ-ას მიერ იმ დღეს მომხდარი კონფლიქტის დროს ნათქვამი სიტყვები, რომ მიმართავდა პოლიციას, რის გამოც იმდენად „გაცეცხლდა“, რომ კვლავ დაემუქრა და უთხრა: „რა გინდა, მაინცდამაინც უნდა მოგკლა და ბავშვები ობლად დავტოვოო“. მოწმის განმარტებით, ა. ა. „გიშს პგავდა“ და შეეშინდა, რომ მანქანიდან არ გადასულიყო და ის არ გადაეგდო. ამიტომ ბოლო მოუხადა. ბავშვები იყვნენ ავტომანქანაში და ეშინოდა, რაიმე საშინელება არ ჩაედინა. მოწმემ განმარტა, რომ ბოლო პერიოდში იმდენად ხშირი იყო მის მიმართ მუქარა და სისტემატური შეტევები, რომ როდესაც ა. ა-მ უთხრა: „მოგკლავ, მე ციხეში წავალ და ბავშვებს დავტოვებ იბლად, უპატრონოდ“, მან რეალურად აღიქვა და იფიქრა, რომ მეუღლე ან მანქანიდან ჩააგდებდა, ან რამეს ჩაარტყამდა. ბავშვებმა გაიგონეს მუქარა, მაგრამ ხმა არ ამოიღეს. ა-ს მისთვის ადრეც ჰქონდა ნათქვამი, რომ სასაფლაოს უმზადება და დედამისის გვერდით.

5.30. მ. ა-მ დაადასტურა, რომ გაიგო, როგორ უთხრა მამამ დედას „მოგკლავო“, მაგრამ მ-ს არ ახსოვს, მამამ თუ უთხრა დედას „ბავშვებს ობლად დავტოვებო“. მან მოგვიანებით შეიტყო ა-ან, რომ მასაც გაუგია მამის სიტყვები. მოწმემ განმარტა, რომ იცოდა, რასაც ნიშნავდა ბერძნულად წარმოთქმული სიტყვა – „მოგკლავ“. ამის დასტურად მან სასამართლო პროცესზეც წარმოთქვა აღ-

ნიშნული სიტყვა ბერძნულ ენაზე.

5.31. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ქმედების საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლით დაკვალიფიცირებისათვის უნდა დადგინდეს როგორც სიცოცხლის მოსპობის, ჯანმრთელობის დაზიანების ან/და ქონების განადგურების მუქარის, ისე მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიშის არსებობის ფაქტი.

5.32. ა. ა-ს მიერ ხ. მ-ას მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარას ადასტურებს მოწმეების: ხ. მ-ასა და მ. ა-ს ჩვენებები, რომლებიც სრულად არის თანხვდენილი ერთმანეთთან, ერთმნიშვნელოვნად ადასტურებენ ერთსა და იმავე ფაქტობრივ გარემოებას და არ არსებობს მათ ჩვენებებში ეჭვის შეტანის არანაირი საფუძველი. მართალია, მ. ა-ს არ ახსოვს მამის სიტყვები „ბავშვების ობლად დატოვების“ შესახებ, მაგრამ ადასტურებს, რომ მამა დედას „მოკვლით“ დაემუქრა. ამდენად, სასამართლოს დადგენილად მიაჩნია ა. ა-ს მიერ ხ. მ-ას მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარის ფაქტი.

5.33. რაც შეეხება საფუძვლიანი შიშის არსებობას, სასამართლო კვლავაც განმარტავს, რომ იგი უნდა შეფასდეს ობიექტური და სუბიექტური კრიტერიუმების საფუძველზე, რა დროსაც სასამართლო, ერთი მხრივ, მნიშვნელოვანნილად ეყრდნობა თავად დაზარალებულის ჩვენებას, რომელსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება, ხოლო, მეორე მხრივ, ხელმძღვანელობს საქმეში წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებებით, რომლებიც, დაზარალებულის ქმედებებიდან გამომდინარე, ობიექტურად მიუთითებს დაზარალებულში მუქარის აღსრულების საფუძვლიანი შიშის რეალურად არსებობის ფაქტზე. მოცემულ შემთხვევაში დაზარალებულმა ხ. მ-ამ დამაჯერებლად და თანმიმდევრულად აღწერა განვითარებული მოვლენები. მან ასევე დამაჯერებლად ისაუბრა განცდილ შიშთან დაკავშირებით, ინციდენტის შემდეგ კი მიმართა სამართალდამცავ ორგანოებს. სასამართლო ასევე ყურადღებას მიაქცევს მეუღლებს შორის არსებულ კონფლიქტურ ურთიერთობას, რაც ასევე რეალურს ხდის მუქარის აღსრულების საფუძვლიანი შიშის არსებობას.

5.34. სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა მოწმე ხ. მ-ას ჩვენება და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის პირველი სექტემბრის მუქარის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში გამამართლებელი განაჩენი დააფუქნა იმ გარემოებას, რომ ჩვენების მიცემისას მოწმემ დააზუსტა პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებაში მითითებული ინკრიმინირებული ქმედებების ჩადენის დრო. ამსათან, სასამართლომ მიუთითა საქმის წარდგენილი ბრალდების ფარგლებში განხილვის ვალდებულებაზე. სააპელაციო სასამართლომ ასევე ყურადღება გაამახვი-

ლა შემაკავებელ ორდერში საგარაუდო მსხვერპლის მიერ მინო-დებული ინფორმაციის გრაფაში აღნიშნულ უარყოფით პასუხზე კითხვაზე – „დაგმუქრებიათ თუ არა მოძალადე, როცა გითქვამთ, რომ აპირებთ პოლიციისთვის მიმართვას“.

5.35. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ვინაიდან პირის მიერ გამოკითხვისას მიწოდებული ინფორმაცია ან სასამართლოში მიცემული ჩვენება აღნერს წარსულში მომხდარ ფაქტებს, შესაძლებელია, ისინი სრული სიზუსტით ვერ აღდგეს, მითუფრო, როდე-საც საქმე კონკრეტულ თარიღებს ეხება. სასამართლო მხედველობაში იღებს იმ გარემოებასაც, რომ მოცემულ შემთხვევაში მოწმის მიერ მითითებული თარიღები დროის მხოლოდ მცირედი ინტერვალით განსხვავდება ერთმანეთისაგან. სასამართლოს შეფასებით, ამგვარი ცდომილება ზოგადი ცხოვრებისეული გამოცდილების ფარგლებშია და არ წარმოადგენს იმგვარ არაორდინალურ მოვლენას, რაც ობიექტურ დამკვირვებელს შეუქმნიდა მოწმის ჩვენების სისწორეში ეჭვის შეტანის საკმარის საფუძველს. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ მოწმემ დამაჯერებლად ახსნა ბრალების შესახებ დადგენილებაში მითითებული თარიღების დაზუსტების მიზეზი და დეტალურად განმარტა, თუ როგორ აღიდგინა ისინი, კერძოდ: ხ. მ-ას განმარტებით, გამოკითხვის დროს შეეძლა რიცხვები – ძალადობისა და მუქარის ეპიზოდებთან მიმართებით 2018 წლის პირველი სექტემბრის ნაცვლად, თქვა 2 სექტემბერი, თუმცა, შემდგომ გაიხსენა, რომ იყო პირველი სექტემბერი, ვინაიდან სწორედ ამ დღეს დაიკარგა მისი შვილი – ი. და იყო შაბათი. შემდეგ წავიდნენ თ-ში და კვირას უკვე თ-ში იმყოფებოდნენ. მოწმემ აღნიშნული თარიღი მესკნჯერში მეუღლესთან გაგზავნილი შეტყობინებებითაც აღიდგინა. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ მოწმემ გამოკითხვის ოქმშიც პირველი ან ორი სექტემბერი მიუთითა. მან ასევე დამაჯერებლად ახსნა 2018 წლის ივლისის ბოლოს მომხდარი მუქარის თარიღის ცვლილებაც. მოწმის განმარტებით, აღიდგინა, რომ ვინაიდან მისი მეუღლე ივლისის ბოლოს ს-ში იმყოფებოდა, კონფლიქტი მოხდა არა ივლისის ბოლოს, არამედ – აგვისტოს დასაწყისში. აღნიშნული თარიღის აღდგენაში დაეხმარა ის ფაქტიც, რომ სწორედ იმ დღეს მეზობლის ხე მათ კაბელს დაეცა, რის გამოც შუქი ჩაქრა. მან ასევე განმარტა, რომ სტრესის გამო რიცხვები და თვეები ერთმანეთში ერეოდა, რაც ა. ა-მაც იცოდა. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, ამ გარემოებების მხედველობაში მიღებით, მოწმის მიერ თარიღების დაზუსტება არ ქმნის მის მიერ მიცემული ჩვენების არასარწმუნოდ მიჩნევის საკმარის საფუძველს. მართალია, მოწმემ დაცვის მხარის მტკიცებულებების წარდგენის შემდეგ დააზუსტა თარიღები, მაგ-

რამ ეს საგსებით ლოგიკურიცაა, რადგან შესაძლოა, სწორედ ამ ფაქტმაც განაპირობა თარიღების ზუსტად აღდგენის საჭიროება. ამდენად, ცალკე აღებული ეს გარემოებაც არ წარმოადგენს მოწმის ჩვენების გაზიარებაზე უარის თქმის საკმარის საფუძველს. მოცემულ შემთხვევაში მოწმის მიერ თარიღების დაზუსტების ფაქტისთვის იმგვარი მნიშნელობის მინიჭება, რომ თითქოს, ბრალად წარდგენილი ქმედებები საერთოდ არ მომხდარა, არ ემსახურება სამართლიანი მართლმსაჯულების აღსრულების მიზანს. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, არ არსებობს მოწმე ხ. მ-ას ჩვენების საეჭვოდ მიჩნევის საკმარისი საფუძველი. სასამართლოს დადასტურებულად მიაჩნია, რომ მუქარის ფაქტი (მეორე ეპიზოდი) მოხდა 2018 წლის პირველ სექტემბერს.

5.36. სასამართლო აღნიშნავს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას, ხ. მ-ას ჩვენებიდან გამომდინარე, ბრალდების მხარემ დააზუსტა ბრალდების ფორმულირებაში ა. ასათვის ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენის დრო. კერძოდ, მუქარის პირველ ეპიზოდში 2018 წლის ივლისის ბოლოს ნაცვლად, მიუთითა – 2018 წლის აგვისტოს დასაწყისი, ხოლო მუქარის მეორე ეპიზოდში 2018 წლის 2 სექტემბრის ნაცვლად, მიუთითა – 2018 წლის პირველი სექტემბერი. ამ გარემოების გათვალისწინებით, 2018 წლის პირველ სექტემბერს ჩადენილი მუქარის ეპიზოდში ა. ას დამნაშავედ ცნობა ვერ შეფასდება ბრალდების ფარგლების გადაცილებად.

5.37. საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას შემაკავებელ ორდერთან დაკავშირებით და განმარტავს, რომ შემაკავებელ ორდერში არავერბალური ფორმით, მხოლოდ შესაბამისი აღმნიშვნელი სიმბოლოს გამოყენებით გადმოცემული ინფორმაცია არ წარმოიადგენს საკმარის საფუძველს სასამართლოში მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპის სრული დაცვით დაკითხული მოწმის ჩვენების სისწორეში ეჭვის შესატანად.

5.38. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეული, ურთიერთშეჯერებეული, საკმარისი, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა დადასტურებულად მიაჩნია, რომ 2018 წლის პირველ სექტემბერს ა. ა, სიტყვის – „მოგკლავ“ გამოყენებით, სიცოცხლის მოსპობით დაემუქრა თავის მეუღლეს – ხ. მ-ას, რაც დაზარალებულმა აღიქვა რეალურად და გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. ამდენად, ა. ა-ს ქმედებაში გამოკვეთილია საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის

პირველი ნაწილით (2018 წლის პირველ სექტემბერს მოქმედი რე-დაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობისათვის სავალდებულო ყველა ნიშანი, რისთვისაც იგი ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ.

5.39. ამასთან, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, დააგენეროვოს ბრალდების მხარის მოთხოვნა ახალი მტკიცებულებების დასაშევად ცნობისა და საკასაციო საჩივრის განხილვის სხდომაზე მოწმეთა დაკითხვის თაობაზე, ვინაიდან საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი არ ითვალისწინებს საკასაციო სასამართლოში ახალი მტკიცებულებების დაშვებისა და მოწმეთა დაკითხვის სამართლებრივ საფუძველს.

6. სასჯელის დასაბუთება

6.1. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 12 ივნისის კანონის თანახმად, სისხლის სამართლის კოდექსს დაემატა მე-11¹ მუხლი (პასუხისმგებლობა ოჯახური დანაშაულისათვის) და 126¹-ე მუხლი (ოჯახში ძალადობა). კანონის პროექტზე თანდართული განმარტებითი ბარათის მიხედვით, კანონპროექტის მიზანი ეხმიანება „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობს პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ ევროპის საბჭოს კონვენციის მიზანს – დაამკვიდროს ნულოვანი ტოლერანტობა ქალთა და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ. აღნიშნული სულისკვეთებიდან გამომდინარე, ოჯახური დანაშაულის ცალკე ნორმებად არსებობის მიზანიც ოჯახში ძალადობის ფაქტებზე შესაბამისი რეაგირება, მართლსაწინააღმდეგო ქმედებად კვალიფიკაცია და ადეკვატური სანქციის დანიშვნაა (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 13 დეკემბრის განაჩენი, საქმე №355აპ-18).

6.2. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სასჯელი სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მიზნებს ემსახურება. სასჯელის მიზანს არ წარმოადგენს ადამიანის ფიზიკური ტანჯვა. თავისუფლების აღკვეთა, როგორც ადამიანის თავისუფლების შეზღუდვის უმკაცრესი ფორმა, გამოყენებულ უნდა იქნეს მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში, როდესაც ეს აუცილებელია ქმედების სამდიმის, მოსალოდნელი საფრთხეების, დანაშაულის ჩადენის კონკრეტული გარემოებების, დამნაშავის პირვენებისა და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით.

6.3. „დანაშაულისთვის გათვალისწინებული სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივ-

რულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ, უნდა იყოს შესაძლებლობა, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით” (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

6.4. „მხოლოდ ზოგადი პრევენცია ვერ იქნება საკმარისი და თვითკმარი პირის მიმართ ნებისმიერი სასჯელის გამოყენებისთვის, რადგან ასეთი მიდგომით ადამიანი გადაიქცევა სახელმწიფოს ხელში საზოგადოების „დაშინების იარაღად“, იძულების ონისძიების გამოყენების მუქარის შიშველ ობიექტად, რაც გამორიცხულია და დაუშვებელი სამართლებრივ სახელმწიფოში“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-52). ამასთან, ვერც განმეორებითი დანაშაულის ჩადენის აბსტრაქტულ საფრთხეებზე მითითება გამოდგება უფრო მკაცრი სახისა და ზომის სასჯელის დანიშვნის საფუძვლად.

6.5. სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სასჯელის სიმკაცრე კი არა, მისა გარდაუვალობა განაპირობებს. მთავარია, არა დამნაშავის მკაცრად დასჯა, არამედ ის, რომ დანაშაულის შემთხვევა არ დარჩეს სათანადო რეაგირების გარეშე და ეს რეაგირება იყოს დამნაშავის პიროვნების, მის მიერ ჩადენილი ქმედების, მის მიმართ არსებული შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებების მაქსიმალური სიზუსტით შეფასების ადეკვატური.

6.6. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. ვინაიდან თავისუფლების აღკვეთა ნარმოადგენს ადამიანის თავისუფლების შეზღუდვის უმკაცრეს ფორმას, ამა თუ იმ ქმედებისათვის სასჯელის სახით პატიმრობის გამოყენება უნდა მოხდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ეს აუცილებელია ქმედების სიმძიმის, მოსალოდნებლი საფრთხეების, დანაშაულის ჩადენის კონკრეტული გარემოებების, დამნაშავის პიროვნებისა და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, როდესაც თუ არა საზოგადოებისაგან პირის იზოლირება, შეუძლებელი იქნება მისგან პოტენ-

ციურად მომდინარე სხვა საფრთხეების განეიტრალება და სასჯელის მიზნების მიღწევა.

6.7. საქართველოს სსკ-ის 111,151-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული, რისთვისაც ა. ა-ს მსჯავრი უნდა დაედოს, ისჯება ჯარიმით ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ვადით ას ოციდან ას ოთხმოც საათამდე ან გამასწორებელი სამუშაოთი ვადით ერთ წლამდე ან შინაპატიმრობით ვადით ექვსი თვიდან ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

6.8. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, მართალია, საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით დანაშაულის ჩადენა ოჯახის წევრის მიმართ, აგრეთვე, არასრულნლოვნის თანდასწრებით არის პასუხისმგებლობის დამამდიმებელი გარემოება ყველა შესაბამისი დანაშაულისათვის, თუმცა, ეს საკანონმდებლო რეგულაცია თავისთავად არ ბოჭავს სასამართლოს სასჯელის სახედ თავისუფლების აღკვეთის გამოყენების ვალდებულებით.

6.9. საკასაციო სასამართლოს მიაჩინა, რომ შემამსუბუქებელი და დამამდიმებელი გარემოებების, ჩადენილი ქმედების სიმძიმის, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნების, მოვალეობათა დარღვევებს ხასიათისა და ზომის, ქმედებს განხორციელების სახის, ხერხისა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგის, მსჯავრდებულის პიროვნების, წარსული ცხოვრების, შვილებთან ურთიერთობისა და არასრულნლოვანთა ინტერესების გათვალისწინებით, ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 111,151-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის (2018 წლის პირველი სექტემბრის ეპიზოდი) ჩადენისთვის სასჯელის სახედ და ზომად უნდა შეეფარდოს საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა კანონით გათვალისწინებული სანქციის მაქსიმალური ვადით – 180 საათით.

6.10. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის განუსაზღვრა სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რომელიც შესაბამისი მუხლის სანქციის ფარგლებშია, არ ენინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას, შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსაგალდებულო მოთხოვნებსა და ამავე კოდექსის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ სასჯელის მიზნებს. ამდენად, მსჯავრდების ამ ეპიზოდში არ არ-

სებობს სასჯელის დამძიმების შესახებ ბრალდების მხარის მოთხოვნის დაკმაყოფილების საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით, 308-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ა. ა-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატების – ტ. კ-ისა და ო. ა-ას საკასაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს, მცხეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ გოჩა ცინცაძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 27 ოქტომბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. ა-ს ა. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის აგვისტოს დასაწყისის ეპიზოდი) ნარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდეს;

4. ა. ა. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2018 წლის პირველი სექტემბრის ძალადობის ეპიზოდი) ნარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდეს;

5. ა. ა. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის (2018 წლის პირველ სექტემბერს მოქმედი რედაქცია) 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის პირველი სექტემბრის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდი) – საზოგადოებისათვის სასარგებლონ შრომა 320 საათით; მასვე, საქართველოს სსკ-ის 52¹-ე მუხლის თანახმად, დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზლუდოს და აეკრძალოს იარაღთან დაკავშირებული უფლებები (იარაღის დამზადების, შეძენის ან/და იარაღის (მათ შორის, სამსახურებრივ-საშტატო იარაღის) შენახვის, ტარების ან/და გამოყენების უფლებები);

საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის პირველი სექტემბრის ეპიზოდი) – საზოგადოებისათ-

ვის სასარგებლო შრომა 180 საათით;

6. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქას ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ა. ა-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 320 საათით, რაც საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, 2018 წლის 29 სექტემბრიდან 2018 წლის 2 ოქტომბრის ჩათვლით პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით, შეუმცირდეს 300 საათამდე; მასვე, საქართველოს სსკ-ის 52'-ე მუხლის თანახმად, დამატებით სასჯელად 2 წლით შეეზღუდოს და აეკრძალოს იარაღთან დაკავშირებული უფლებები (იარაღის დამზადების, შეძენის ან/და იარაღის (მათ შორის, სამსახურებრივ-სამტატო იარაღის) შენახვის, ტარების ან/და გამოყენების უფლებები);

7. გასაჩივრებული განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

3. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასიცვლის წესი

**ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის
გადასიცვლის შუამდგომლობის დაუშვებლად ცეობის
შესახებ განრიცხვის უცვლელად დატოვება**

განრიცხვა საქართველოს სახელით

№66აგ-21

2 თებერვალი, 2022 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ინ-
ტერესების დამცველი ადვოკატის – დ. კ-ს საკასაციო საჩივარი
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო
სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 14 სექტემ-
ბრის განაჩენით მ. ზ-ე, – დაბადებული 1... წელს, – ცნობილ იქნა
დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემ-
დეგში – საქართველოს სსკ-ის) 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“
ქვეპუნქტით (2015 წლის 8 ივლისამდე მოქმედი რედაქცია) და სა-
ქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 262-ე მუხლის მე-4
ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადე-
ნისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნ-
ქტით (2015 წლის 8 ივლისამდე მოქმედი რედაქცია) თავისუფლე-
ბის აღკვეთა 8 წლითა და 6 თვით;

საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნ-
ქტით – თავისუფლების აღკვეთა 15 (თხუთმეტი) წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე
საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით
დანიშნულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა, თავისუფლების აღკვე-
თამ 15 წლით, შთანთქა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-3

ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2015 წლის 8 ივლისამდე მოქმედი რე-დაქცია) დანიშნული ნაკლებად მკაცრი სასჯელი, თავისუფლების აღკვეთა 8 წლით და 6 თვეით და საბოლოოდ სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 15 წლით;

მსჯავრდებულ მ. ზ-ს სასჯელი ვადის ათვლა დაეწყო ფაქ-ტობრივი დაკავების მომენტიდან – 2015 წლის 20 იანვრიდან;

მასვე „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შე-სახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე 5 წლით ჩამოერთვა: სატრანსპორტო სამუალების მართვის უფლება; პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საქმიანობის უფლება; სა-ხელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (სა-ბიუჯეტო) დაწესებულებებში-საჯარო ხელისუფლების ორგანო-ებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, ხოლო 10 წლით: საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგ-რეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმო-მადგენლობის უფლება.

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 26 აპრილის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 14 სექ-ტემბრის განაჩენში შევიდა ცვლილება:

მ. ზ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2015 წლის 31 ივლი-სამდე მოქმედი რედაქცია) და სასჯელის სახედ და ზომად განე-საზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე, საქართვე-ლოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – თავი-სუფლების აღკვეთა 10 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე, საქართვე-ლოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2015 წლის 31 ივლისამდე მოქმედი რედაქცია) თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ მ. ზ-ს განესაზღვრა 10 წლით თავისუფლების აღ-კვეთა;

მასვე „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შე-სახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე 5 წლით ჩამოერთვა: სატრანსპორტო სამუალების მართვის უფლება; პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საქმიანობის უფლება; სა-ხელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (სა-

ბიუჯეტო) დაწესებულებებში-საჯარო ხელისუფლების ორგანო-ებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, ხოლო 10 წლით: საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგ-რეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმო-მადგენლობის უფლება.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 20 ივლისს შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ადვოკატმა დ. კ-მ, რომელმაც საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 310-ე მუხლის „ბ“, „დ“ და „გ“ ქვეპუნქტების საფუძველზე მოითხოვა ახლად გამოვ-ლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 26 აპრილის განაჩენის გადასინჯვა. შუამდგომლობის ავტორი ახლად გამოვლენილ გარემოებად მიიჩნევს იმ ფაქტს, რომ გაყალბებულია მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ბრალდებულის სახით დაკით-ხვის ოქმი, მსჯავრდებულის განმარტებით, ოქმში ასახული ინ-ფორმაცია მას არასოდეს მიუწოდებია გამოძიებისათვის; მ. ზ-ს პირადი ჩხრეკა და ჩხრეკის შედეგები დადასტურებული აქვს მხო-ლოდ ერთ პოლიციელს – რ. კ-ს; მ. ზ-ს პირადი ჩხრეკის ოქმი არ შეესაბამება სინამდვილეს, მიუხედავად იმისა, რომ მასზე არსე-ბობს ბრალდებულის ხელმოწერა; პირადი ჩხრეკის ოქმსა და ექ-სპერტიზის დასკვნაში აშკარად განსხვავებული პაკეტებია აღწე-რილი, რაც პირდაპირ ენინაალმდეგება საქართველოს სსკ-ის 72-ე მუხლის მე-2 ნაწილის იმპერატიულ მოთხოვნას; საქართველოს სსკ-ის მე-13 მუხლში შეტანილი ცვლილების თანახმად, კონფი-დენტისგან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული ჩხრეკის შედეგად ამოღებული უკანონო ნივთიერება გამამტყუნე-ბელ განაჩენს საფუძვლად შეიძლება დაედოს იმ შემთხვევაში, თუ უკანონო ნივთიერების პირის მფლობელობაში ყოფნა, გარდა ჩხრეკაში მონაწილე პოლიციელებისა, სხვა მტკიცებულებითაც დასტურდება, მოცემულ შემთხვევაში კი ამოღებულ პაკეტებზე არ ჩატარებულა გენეტიკური ექსპერტიზა, რათა დადგენილიყო, პაკეტებზე ალინიშნებოდა თუ არა მ. ზ-ს დნმ-ის კვალი, ასევე, სასამართლოში არ წარმოუდგენიათ ...ს საერთაშორისო აეროპორ-ტში განთავსებული ვიდეოკამერების ჩანაწერები, სადაც ასახული უნდა ყოფილიყო მ. ზ-ს გადაადგილება, შეჩერება და სხვა, საქმი-სათვის მნიშვნელოვანი გარემოები.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივლისს განჩინებით მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ინტერესების დამცველი ადვო-კატის – დ. კ-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე დაუშვებლად იქნა ცნობი-

ლო.

5. აღნიშნული განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავ-რდებულ მ. ზ-ს ადვოკატმა დ. კ-მ, რომელიც ითხოვს საკასაციო საჩივრის საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილს „ა“ და „ე“ ქვეპუნქტების საფუძველზე დაშვებას, საჩივრის მსჯავ-რდებულის მონაწილეობით განხილვასა და მის დაკამაყოფილებას – სააპელაციო სასამართლოს განჩინების გაუქმებასა და სააპელა-ციო სასამართლოსათვის მითითებას, რომ მან დაუშვას შუამ-დგომლობა.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შეამოწმა საქმის მასალები, გააანალიზა საკასა-ციო საჩივრის საფუძვლიანობა და დაასკვნა, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლის „ბ)“ ქვეპუნქტის თანახმად, განაჩენი ახლად გა-მოვლენილ გარემოებათა გამო გადაისინჯება, თუ არსებობს გა-რემოება, რომელიც მოწმობს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შე-სული განაჩენის დამდგენი სასამართლოს უკანონო შემადგენლო-ბას ან იმ მტკიცებულების დაუშვებლობას, რომელიც საფუძვლად დაედო გადასასინჯ განაჩენს; „დ)“ ქვეპუნქტის თანახმად, თუ არსე-ბობს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვე-ტილება, რომელმაც არაკონსტიტუციურად (ცნო ამ საქმეში გამო-ყენებული სისხლის სამართლის კანონი; ხოლო, „ვ)“ ქვეპუნქტის თანახმად, ახალი კანონი აუქმებს ან ამსუბუქებს სისხლისსამარ-თლებრივ პასუხისმგებლობას იმ ქმედებისათვის, რომლის ჩადე-ნისთვისაც პირს გადასასინჯი განაჩენით მსჯავრი დაედო.

3. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმის გარემოებები საქმეში არსებული მასალების ერთობლივა ანალიზის საფუძველზე სამართლებრივად სწორად შეაფასა და 2021 წლის 29 ივლისის განჩინებით მართებულად ცნო დაუშვებლად მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ადვოკატის – დ. კ-ს შუამ-დგომლობა, ვინაიდან კასატორის მიერ შუამდგომლობაში მითი-თებული მოტივები არ წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სა-მართლის საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებულ ახლად გა-მოვლენილ გარემოებებს, რომლებიც არ იყო ცნობილი გადაწყვე-ტილების გამოტანისას და შესაძლებელია, საფუძვლად დაედოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინჯებას. ადვოკატის მტკიცებასთან დაკავშირებით, რომ გამოკითხვის ოქმი ასახული ინფორმაციის მსგავსი ჩვენება მ. ზ-ს გამოძიებისათვის არასდროს

მიუცია, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მსჯავრდებულმა თავად მიმართა განცხადებით პროკურორს, რომელშიც მიუთითებდა, რომ სრულად აღიარებდა ჩადენილ დანაშაულს და სადავოდ არ ხდიდა ბრალდების მხარის არცერთ მტკიცებულებას, რაც გახდა კიდევ ბრალის აღიარებით საპროცესო შეთანხმების გაფორმებისა და დამტკიცების საფუძველი თბილისის საპელაციო სასამართლოში.

4. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ განაჩენის გადასინჯვის საფუძვლები ამომწურავად არის განსაზღვრული სსსკ-ის 310-ე მუხლით. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია საჩივარში მითითებულ იმ საკითხებზე მსჯელობის და მათი შეფასების შესაძლებლობას, რომლებიც სსსკ-ის თანახმად ფასდება შესაბამისად – საქმეზე არსებითი განხილვის დროს და სათანადო საფუძვლის არსებობისას სასამართლოს განაჩენის გასაჩივრების ფარგლებში... საკასაციო სასამართლოს არ აქვს იმ საკითხებზე მსჯელობის და შეფასების შესაძლებლობა, რომელი საკითხებიც კასატორისთვის ცნობილი იყო გასაჩივრებული განაჩენის დადგენისას (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 12 ივნისის განჩინება საქმეზე №46აგ-19).

5. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ შუამდგომლობაში მითითებულ მტკიცებულებებზე და კასატორის მტკიცებაზე, რომ საქმეში არ არსებობდა მ. ზ-ს მსჯავრდებისათვის საკმარისი მტკიცებულებების ერთობლიობა, თბილისის საქალაქო სასამართლომ 2015 წლის 14 სექტემბრის, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლომ 2016 წლის 26 აპრილის განაჩენებში იმსჯელა და სამართლებრივი კუთხით შეაფასა.

6. რაც შეეხება კასატორის მითითებას საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/12/1276 გადაწყვეტილებაზე, საქმეზე „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მე-2 წინადადებს ის ნორმატიულ შინაარსი, რომელიც ითვალისწინებს გამამტკიცებული განაჩენის გამოტანისას სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლის იმ ჩვენების მტკიცებულებად გამოყენებას, რომელიც ეფუძნება ოპერატიული წყაროს („კონფიდენტი“, „ინფორმანტი“) ან ანონიმური პირის მიერ მინოდებულ ინფორმაციას, ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი გადაწყვეტილების საკონსტიტუციო სასამართლოს ვებგვერდზე გამოქვეყნების მომენტიდან; საქართველოს სსსკ-ის 119-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებისა და 121-ე მუხლის პირველი ნაწილის ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ჩხრეკის შედეგს განიხილავს ჩხრეკისთვის აუცილებელი

ლი დასაბუთებული ვარაუდის შექმნის ერთ-ერთ საფუძვლად, ძალადაცარგულად იქნა ცნობილი გადაწყვეტილების საკონსტიტუციო სასამართლოს ვებგვერდზე გამოქვეყნების მომენტიდან; საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მე-2 წინადადების ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც უშვებს ჩხრეკის შედეგად ამოღებული უკანონო ნივთის მტკიცებულებად გამოყენების შესაძლებლობას, იმ პირობებში, როდესაც ამოღებული ნივთის ბრალდებულის მფლობელობაში ყოფნა დასტურდება მხოლოდ სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლის ჩვენებებით და ამავე დროს, სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლებს შეეძლოთ, თუმცა არ მიიღეს სათანადო ზომები ჩხრეკის სანდოობის დამადასტურებელი ნეიტრალური მტკიცებულებების მოსაპოვებლად, ძალადაცარგულად იქნა ცნობილი 2021 წლის 1 ივლისიდან.

7. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სისხლის სამართლის პროცესში გამოყენება ის საპროცესო ნორმა, რომელიც მოქმედებს გამოძიებისა და სასამართლო განხილვის დროს. საპროცესო კანონმდებლობის უკუძალით გამოყენების საკითხზე კასატორის მსჯელობასთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ საპროცესო სამართლებრივ ნორმებს უკუძალით გამოყენებასთან კავშირი „მხოლოდ იმ შემთხვევაში ექნება, თუ კონკრეტული საპროცესო ნორმები, თავისი არსით იქნება დაკავშირებული ქმედების დანაშაულებრიობისა და დასჯადობის გაუქმებასთან ან სასჯელის შემსუბუქებასთან. მოცემულ შემთხვევაში კი საპროცესო კანონმდებლობის ცვლილება არ მიუთითებს, რომ შეიცვალა პირის მიერ ჩადენილი ქმედების საზოგადოებრივი საშიშროება და განსხვავებულია სახელმწიფოს პასუხი ამ ქმედების მიმართ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 13/01/2014 წლის №1/4/557,571,576 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქეები – ვალერიან გელბაზიანი, მამუკა ნიკოლეეშვილი და ალექსანდრე სილაგაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ, II-77).

8. „საპროცესო კანონმდებლობის კავშირი რეტროაქტიულობასთან, ძირითადად, საფუძველშივე გამოირიცხება, რადგან ის არეგულირებს პროცედურებს, რომლებიც, დამოუკიდებლად იმისგან, როდის მოხდა დანაშაულის ჩადენა, მიმდინარეობს დროში, განგრძობადია, დინამიკურია... მიმდინარე ურთიერთობებზე აუცილებელია გავრცელდეს მათი (ურთიერთობების) განვითარებისას მოქმედი კანონი (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 13/11/2014 წლის №1/4/557,571,576 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქეები – ვალერიან გელბაზიანი, მამუკა ნიკო-

ლეიშვილი და ალექსანდრე სილაგაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ, II-73; 74). შესაბამისად, ამ შემთხვევაში საქართველოს სსსკ-ის მე-2 მუხლის მე-2 ნაწილი არ გამოიყენება.

9. საკასაციო სასამართლო კვლავაც განმარტავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის მე-2 მუხლი, რომელიც ადგენს სისხლის სამართლის საპროცესო ნორმების დროში მოქმედების წესს, ვრცელდება საპროცესო-სამართლებრივ ურთიერთობებზე, რომლებიც ახალი ნორმის ამოქმედების დროისთვის, როგორც წესი, არ არის დასრულებული ან აკმაყოფილებს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებულ წინაპირობებს. სხვა შემთხვევაში საპროცესო ნორმის მოქმედებისას მიღებული საპროცესო აქტის გაუქმება ან შეცვლა გათვალისწინებული არ არის (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 3 თებერვალის განჩინება №16აგ-19; 2020 წლის 25 თებერვალის განჩინება №36აგ-19).

10. საქართველოს სსსკ-ის მითითებული ნორმების ძალადაკარგულად ცნობის თარიღის, საქართველოს სსსკ-ის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის, ასევე იმის გათვალისწინებით, რომ მსჯავრდებულ მ. ზ-ს მსჯავრდების სისხლის სამართლის საქმეზე გამოიძიება დაინტ და მისი პირადი ჩერეკა ჩატარდა 2015 წელს – სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორის მტკიცებას, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „დ“ ქვეყუნქტსა და საქართველოს სსსკ-ის მე-2 მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილების დანაწესებს.

11. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ საქმის გარემოები საქმეში არსებული მასალების ერთობლივი ანალიზის საფუძველზე სამართლებრივად სწორად შეაფასა და 2021 წლის 29 ივლისის განჩინებით მართებულად ცნო დაუშვებლად მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ინტერესების დამცველი ადგომატის – დ. კ-ს შუამდგომლობა. საკასაციო სასამართლო იზიარებს გასაჩივრებული განჩინების პოზიციას, რომ მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 გადაწყვეტილება ვერ იქნება მიჩნეული ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის საფუძვლად.

12. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება მ. ზ-ს ინტერესების დამცველი ადგომატის – დ. კ-ს შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის თაობაზე კანონიერი და დასაბუთებულია, რომლის გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს, რის გამოც იგი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის

სამართლის საპროცესო კოდექსის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – დ. კ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 29 ივნისის განჩინება მსჯავრდებულ მ. ზ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – დ. კ-ს შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის თაობაზე დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**აცლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის
გადასიჯვის შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის
შესახებ განრიცების გაუძვება და სასახლისი
სასამართლოსთვის მითითება – დაუშვას
შუამდგომლობა**

განრიცება საქართველოს სახელით

№7აგ-22

17 მარტი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

6. სანდოძე (თავმჯდომარე),
- მ. გაბინაშვილი,
- შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატი თ. ს-ს საკასაციო საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 26 იანვრის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

- ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 22 სექტემბრის განაჩინით ჰ. კ-ე, – დაბადებული 1... წლის ..., – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის პირველი ნაწილით

გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით. მას-ვე 1 წლით ჩამოერთვა თანამდებობის დაკავების უფლება.

2. ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით ჰ. კ-ე დაუსწრებლად ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „თ“ ქვეპუნქტებითა (2001 წლის ივლისში მოქმედი რედაქცია) და საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა: საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „თ“ ქვეპუნქტებით – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

3. ამავე განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილების გამოყენებით თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელები შეიკრიბა და ჰ. კ-ს დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 9 წლით. ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით განსაზღვრულ სასჯელს დაემატა ამავე სასამართლოს 2006 წლის 22 სექტემბრის განაჩენით დანიშნული სასჯელი – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ჰ. კ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა – 11 წლით.

4. 2022 წლის 12 იანვარს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ინტერესების დამკველმა, ადვოკატმა თ. ს-მ და ითხოვა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 19 სექტემბრის განაჩენის გადასინჯვა და ჰ. კ-სთვის სასჯელთა შთანთქმის წესის გამოყენებით 6 წლით თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრა, შემდეგ გარემოებათა გამო: ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს საბოლოო სასჯელი განესაზღვრა განაჩენთა და დანაშაულთა ერთობლიობით, სასჯელთა შეკრების წესის გამოყენებით, ხოლო „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის კანონით უმჯობესდება ჰ. კ-ს სამართლებრივი მდგომარეობა. აღნიშნული ცვლილების გათვალისწინებით მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს სასჯელი უნდა განესაზღვროს არა შეკრების, არამედ შთანთქმის პრინციპის გამოყენებით.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 26 იანვრის განჩინებით მსჯავრდე-

ბულ ჰ. კ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ თ. ს-ს შუამდგომ-ლობა, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინ-ჯვის თაობაზე, დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

6. 2022 წლის 8 თებერვალს მსჯავრდებულის ადვოკატმა – თ. ს-მ საკასაციო წესით გაასაჩივრა ქუთაისის სააპელაციო სასამარ-თლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 26 იან-ვრის განჩინება, მოითხოვა მისი გაუქმება და შუამდგომლობის განსახილველად დაშვება.

7. კასატორის მითითებით თბილისის სააპელაციო სასამარ-თლომ უარი განაცხადა მსჯავრდებულის მიმართ გამოეყენებინა კანონი, რომელიც ამსუბუქებს მის სამართლებრივ მდგომარეობას, მხოლოდ იმ საფუძვლით, რომ ჰ. კ-ს აქვს სააპელაციო და საკასა-ციო წესით განაჩენის გაასაჩივრების შესაძლებლობა, რაც უკანო-ნოა, ვინაიდან იზღუდება მსჯავრდებულის უფლება – მიიღოს კა-ნონით დადგენილი შედავათი.

8. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 10 მარტის განჩინებით მსჯავრდე-ბულ ჰ. კ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ თ. ს-ს საჩივარი დაკმაყოფილდა. მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს მიმართ გავრცელდა „ამ-ნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონი, კერძოდ: მსჯავრდებულ ჰ. კ-ეს ¼-ით შეუმცირდა ფორთის საქალა-ქო სასამართლის 2008 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით საქართვე-ლოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „თ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული 6 (ექვსი) წლით თავისუფლების აღკვეთა და გა-ნესაზღვრა 4 (ოთხი) წლითა 6 (ექვსი) თვით თავისუფლების აღკვე-თა; მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ¼-ით შეუმცირდა ფორთის საქალაქო სა-სამართლოს 2008 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული 3 (სამი) წლით თავისუფლების აღკვეთა და განესაზღვრა 2 (ორი) წლითა და 3 (სა-მი) თვით თავისუფლების აღკვეთა; საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხ-ლის შესაბამისად, თავისუფლების აღკვეთის სახით განსაზღვრუ-ლი სასჯელები შეიკრიბა და დანაშაულთა ერთობლიობით ჰ. კ-ს განესაზღვრა 6 (ექვსი) წლითა და 9 (ცხრა) თვით თავისუფლების აღკვეთა. მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ¼-ით შეუმცირდა ფორთის საქალა-ქო სასამართლის 2006 წლის 22 სექტემბრის განაჩენით საქართვე-ლოს სსკ-ის 333-ე მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული სასჯელი – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა (რაც დამატე-ბული აქვს ფორთის საქალაქო სასამართლის 2008 წლის 19 სექტემ-ბრის განაჩენით განსაზღვრულ სასჯელს) და განესაზღვრა – 1 (ერ-თი) წლითა და 6 (ექვსი) თვით თავისუფლების აღკვეთა. საბოლო-ოდ აღნიშნული სასჯელები შეიკრიბა და განაჩენთა ერთობლიო-

ბით ჰ. კ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 8 (რვა) წლითა და 3 (სამი) თვით თავისუფლების აღკვეთა.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეამოწმა საქმის მასალები, შეაფა-
სა საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის არგუმენტე-
ბი და მიაჩნია, რომ იგი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოება-
თა გამო:

2. საქართველოს სსსკ-ის 332¹-ე მუხლის თანახმად, საქართვე-
ლოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლში
ჩამოთვლილ საფუძვლებთან ერთად, ახლად გამოვლენილ გარე-
მოებათა გამო განაჩენი გადაისინჯება იმ შემთხვევაშიც, თუ სა-
ქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 414-ე მუხლის მე-8
ნაწილით („საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლი-
ლების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის
კანონით დადგენილ ამ კოდექსის 59-ე მუხლის რედაქციას აქვს
უკუძალა იმ მსჯავრდებულის მიმართ, რომელსაც დანაშაულთა/
განაჩენთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელი დაენიშნა
აღნიშნული ცვლილების ამოქმედებამდე არსებული რედაქციის
შესაბამისად) მსჯავრდებულის მდგომარეობა უმჯობესდება.

3. ვინაიდან ჰ. კ-ე 2006 წლის 22 სექტემბრისა და 2008 წლის 19
სექტემბრის განაჩენებით დადგენილი დანაშაულების ჩადენის
დროს იყო ნასამართლობის არმქონე მისი მდგომარეობა, საქარ-
თველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მოქმედი რედაქციის შესაბამისად
უმჯობესდება, რაც საქართველოს სსსკ-ის 332¹-ე მუხლის თანახ-
მად, განაჩენის გადაისინჯვის საფუძველს წარმოადგენს.

4. საკასაციო პალატა, მის წინაშე არსებული კონკრეტული მო-
ცემულობის გათვალისწინებით, არ იზიარებს სააპელაციო პალა-
ტის მოსაზრებას, რომ მსჯავრდებულმა, უპირველეს ყოვლისა, უნ-
და ისარგებლოს განაჩენის სააპელაციო და საკასაციო წესით გა-
საჩივრების უფლებით, რა დროსაც მისთვის საბოლოო სასჯელი
განისაზღვრება ახალი კანონის შესაბამისად და განმარტავს: მო-
ცემულ შემთხვევაში მხარე შუამდგომლობს განაჩენის გადასინ-
ჯვას მხოლოდ სასჯელის ნაწილში, რაც მსჯავრდებულის მიერ
სამომავლოდ განაჩენის გასაჩივრების შემთხვევაში არ იქნება
შემაფერხებელი საქმის არსებითად განმხილველი სასამართლოს-
თვის, ვინაიდან ამ შემთხვევაში სასამართლო არ აფასებს განაჩე-
ნით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებსა და საქმეში არსებულ
მტკიცებულებებს, არ მსჯელობს ქმედების კვალიფიკაციის სის-
წორესა და შეფარდებული სასჯელის სამართლიანობაზე; სასამარ-
თლომ უნდა შეასრულოს მხოლოდ კანონის იმპერატიული მოთხოვ-

ნა დანაშაულთა და განაჩენთა ერთობლიობისას სასჯელის განსაზღვრის შესახებ და, შესაბამისად, განაჩენის გასაჩივრების შემთხვევაშიც არც ერთ ასპექტში არ იქნება საქმის არსებითად განმხილველი სასამართლოს შემბოჭავი.

5. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატას მიაჩინია, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 26 იანვრის განჩინება მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის თ. ს-ს შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ უნდა გაუქმდეს, წარმოება დაუბრუნდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობის დაშვების მიზნით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დადგინა:

1. მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ თ. ს-ს საკასაციო საჩივარი დაქმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 26 იანვრის განჩინება;
3. მიეთითოს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს, რომ დაუშვას მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ თ. ს-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე;
4. განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6
ტელ.: (995 32) 298 20 75
www.supremecourt.ge